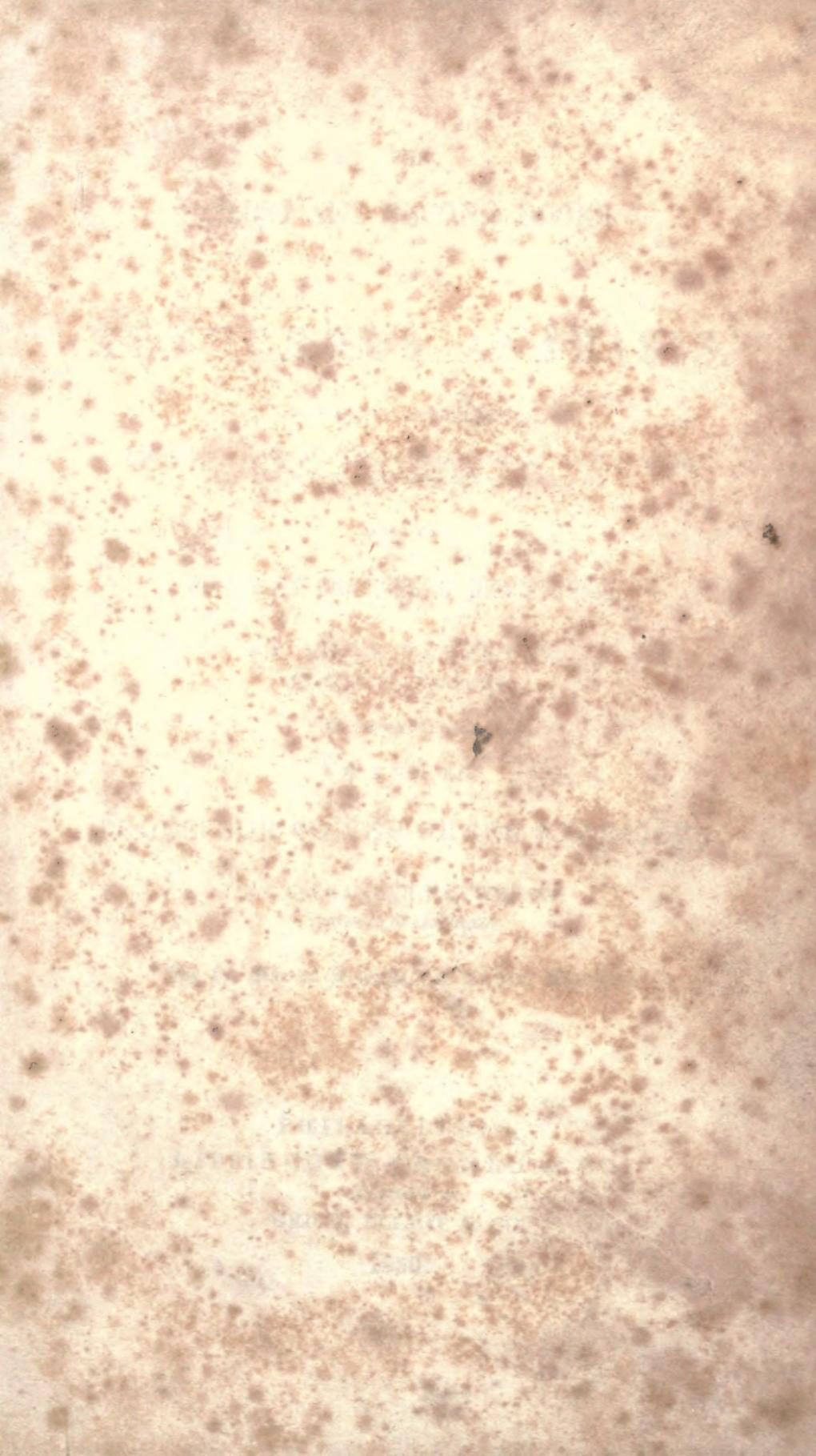
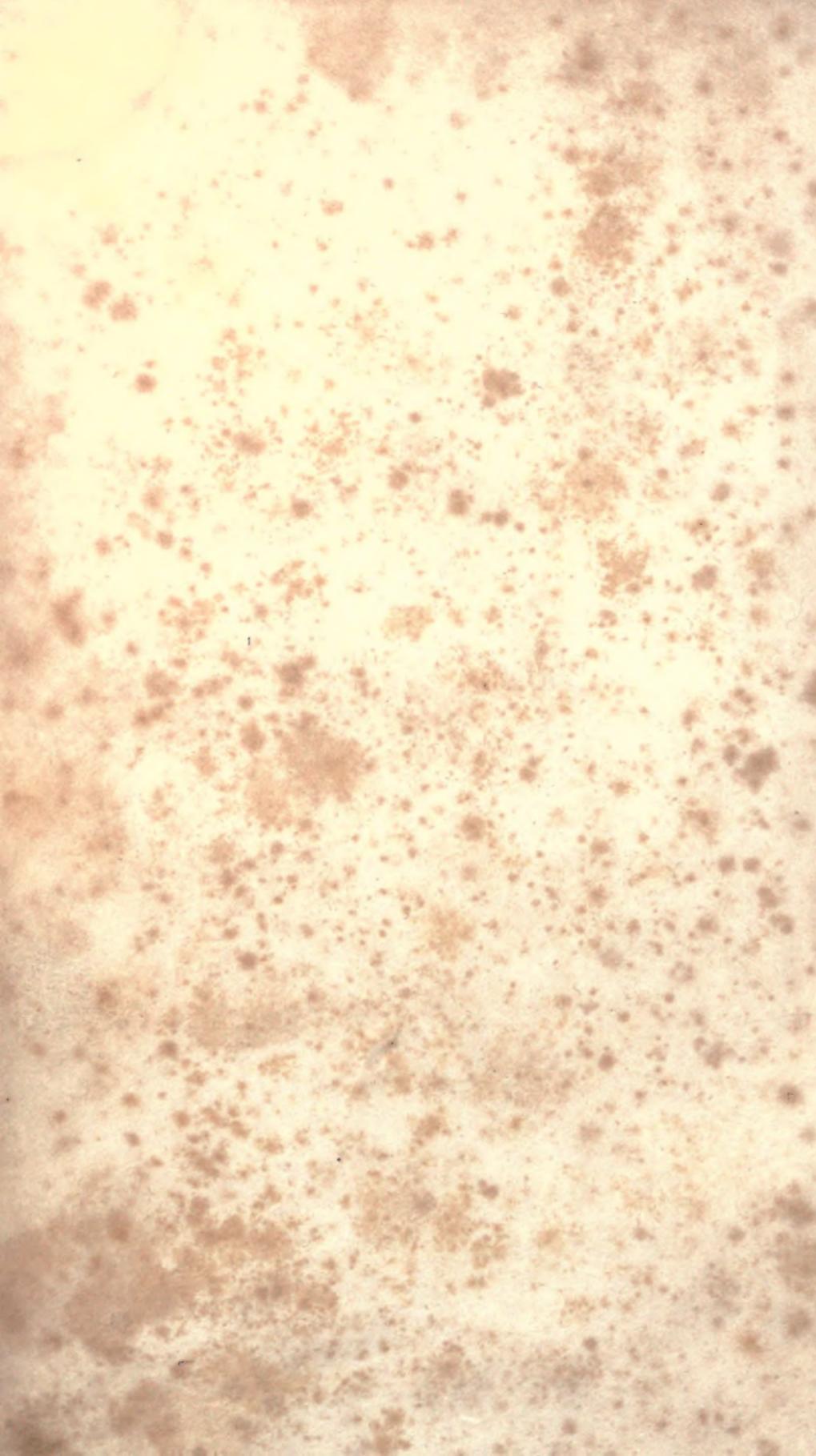

Digitized by the Internet Archive
in 2007 with funding from
Microsoft Corporation

THE
FIRST AND SECOND BOOKS
OF
XENOPHON'S ANABASIS.

THE FIRST INTERLINED,
THE SECOND WITH THE GREEK IN THE NATURAL ORDER OF IDEAS,
AND THE LITERAL ENGLISH OPPOSITE,

ALSO THE
OLYNTHIAC ORATIONS OF DEMOSTHENES.

BY DR. J. ROBERTON,
CLASSICAL TEACHER.

TO WHICH IS ADDED
A KEY TO

PROFESSOR BOISE'S GREEK EXERCISES

BY ALEXANDER PANTOLEON
PROFESSOR OF LANGUAGES.

For the Use of Schools and Private Learners.

PHILADELPHIA:
LIPPINCOTT, GRAMBO & CO.,
SUCCESSIONS TO
GRIGG, ELLIOT & CO.

1850.

Entered according to Act of Congress, September, 1850, by

J. ROBERTON, M. D.,

In the Office of the Clerk of the District Court, of the United States, for the
Eastern District of Pennsylvania.

STEREOTYPED BY
S. DOUGLAS WYETH, Agt.,
No. 7 Pear Street.

PRINTED BY
C. SHERMAN & CO.,
Philadelphia.

ASCENT OF CYRUS.

BOOK I.

CHAPTER I.

1. *Γίγνοται δύο πάιδες Δαρειον και Παρυσατιδος,*
There are two boys of Darius and Parysatis

*πρεσβυτερος μεν [γν] Αρταξερξης, δε νεωτερος
the elder indeed [was] Artaxerxes, but the younger,*

*Κυρος. Άε ἐπεὶ Δαρειος ησθεται, και ὑποπτευα
Cyrus. And when Darius was weak, and suspected
τελευτην τον βιου, ἐβουλετο τὸ παιδε ἀμφοτερω
an end of his life, he wished the two boys both*

*παρειναι. 2. Ο πρεσβυτερος μεν ονν ἐτυγχανε
to be present. The elder indeed then happened
παρων. δε μεταπεμπεται Κυρον απο της
being present; but he sends for Cyrus from the
αρχης ης ἐποιησε ἀντον σατραπην, δε
government of which he made him satrap, and
και απεδειξε αυτον στρατηγον παντων οσοι αθροιζονται
also declared him general of all who are assem-*

*εις πεδιον Καστωλον. Ο Κυρος ονν λαβων Τισσα-
bled in the plain of Castolus. Cyrus then taking Tissa-
φερην ως φιλον, ἀναβαινει, δε ανεβη, εχων και
pernes as a friend, goes up, and he went up, having also*

τριακοσίους ὀπλιτας των Ἑλληνων δε Ξενιαν
three hundred heavy-armed men of the Greeks, and Xenias

Παρθασιον ἀρχοντα αὐτων.
a Parrhasian commander of them.

3. Αε ἐπειδη Δαρειον ἐτελευτησε, και Αρταξερξης κατεστη εἰς
And when Darius died, and Artaxerxes was placed

την βασιλειαν, Τισσαφερνης διαβαλλει τον Κυρον προς τον
into the kingdom, Tissaphernes traduces Cyrus to the

ἀδελφον, ως ἐπιβούλευοι ἀντω. Αε ὁ τε πειθεται
brother, that he may plot against him. And he both is per-

και συλλαμβανει Κυρον ως ἀποκτένων
suaded, and seizes Cyrus as being about to kill him;

δε η μητηρ, ἔξαιτησαμενη ἀντον, αποπεμπει
but the mother, having begged him off, sends him away

παλιν ἐπι την αρχην. 4. Αε ὁ, ως απηλθε
again upon his dominion. And he, when he came away,

κινδυνευσας και ἀτιμασθεις, βούλενεται ὅπως
having been endangered and dishonored, deliberates how he

ἐσται μηποτε ἐτι ἐπι τω ἀδελφω ἀλλα,

shall never be any more in the power of the brother, but,

η δυνηται, βασιλευσει ἀντι ἐκεινον.

if he be able, shall reign instead of him.

Παρυσατις μεν δη η μητηρ ὑπηρεχε τω Κυρῳ, φιλονσα
Parysatis indeed, the mother, aided Cyrus, loving

ἀντον μαλλον, η τον βασιλευοντα Αρταξερξην.
him more, than the reigning Artaxerxes.

5. Αε ὄστις των παρα βασιλεως αφικνειτο προς ἀντον
And whosoever of those near the King came to him

απεπεμπέτο οὐτω διατίθεις παντας, ὡσθ' εἴραι μᾶλλον
he sent them away so influencing all so as to be rather
φιλους ἔαντο η βασιλει. Άλλα και ἐπεμελεῖτο
friends to him than to the King. And also he took care
των βαρβαρων παὸς ἔαντο ὡς ειησαν τε
of the barbarians with himself, that *they* might be both
ἰκανοι πολεμεῖν, και εχοιεν ἐνοϊκώς
sufficient to war, and might have *themselves* amicably
αντον.

towards him, [or be well disposed towards him.]

6. Αε ηθροιζεν την Ελληνικὴν δυναμιν ὡς μαλιστα
And he assembled the Greek force as he especially
ἐδύνατο ἐπιχρυστομενος δπως ὅτι λαβοι ^{επ. ερ.} βασιλεα
was able, concealing himself how that he might take the King
απαρασκεναστοτατον. Όδε ονν ἐποιειτο την συλλογην—
most unprepared. Thus then he made the levy of troops—
όποσας φυλακας ἔιχε ἐν ταις πολεσι, παρηγγειλε τοις
as many guards as he had in the cities, he ordered the
φροντιδοχοις ἐκαστοις λαμβανειν ^{1. 2.} Πελοπονησιους
garrison-commanders every one to take Peloponnesian
ἀρδρας, ὅτι πλειστους και βελτιστους, ὡς
men, as many as possible and as good as possible, as if from
Τισσαφερονος ἐπιβονλενοντος ταις πολεσι. Γαρ και αι
Tissaphernes plotting against the cities. For also the
Ιονικαι πολεις ησαν το αρχαιον [δαρειον] ^{1.} Τισσαφερονος,
Ionian cities were the old interest of Tissaphernes,

^{2. a. m.}
δεδομέναι ἐκ βασιλεως; δὲ τοτε πασαι απεστησαν
having been given by the King; and then all seceded
προς Κυρον, πλην Μίλητου.
to Cyrus, except Miletus.

7. *Δε ὁ Τισσαφερνης προαισθομενος [τους] εν Μίλητῳ*
And Tissaphernes perceiving before those in Miletus
^{2. a. m.}
βουλευομενον τα αντα ταντα [πραγματα], αποστηραι προς
deliberating these same things, to secede to
Κυρον, ἀπεκτεινε τους μεν, δε εξεβαλεν τους. *Δε ὁ Κυρος*
Cyrus, killed some indeed, and expelled some. And Cyrus
ἴπολαβων τους φευγοντας συλλεξας
having taken up those fleeing, and having collected
στρατευμα, ἐπολιορκει Μίλητον και κατα γην και κατα θαλαττα,
an army, besieged Miletus both by land and by sea,
και ἐπειρατο καταγειν τους εκπεπτωκοτας. *Αντη ονν*
and tried to lead back the banished. This then
ην αντω ἀλλη προφασις του αθροιζειν στρατευμα.
was to him another pretext for assembling an army.

8. *Δε πεμπων προς βασιλεα ων αδελφος αντον*
And sending to the King, being the brother of him,
ηξιον ταντας τας πολεις δοθηραι οι μαλλον η
he asked these very cities to be given to him rather than
Τισσαφερνην αρχειν αντον, και η μητηρ συνεπροστ-
Tissaphernes, to rule over them, and the mother assisted
τεν ταντα αντω, ως βασιλευς μεν ονκησθαιετο
these things to him, so that the King indeed did not per-
της ἐπιβουλης προς έαντον, δε ένομιζε άντον πολεμουντα
ceive the plot against himself, but thought him warring

Τισσαφερει δαπαναὶ αμφὶ τὰ στρατευματα; ὡστὲ
with Tissaphernes, to spend about the armies; so that

[κατὰ] ὄνδεν ηχθετο [ἐκ] αὐτῶν πολεμοντῶν; γαρ καὶ
in nothing he was troubled from them warring: for also

Κύρος απεπεμπε τοὺς δασμοὺς γιγνομενοὺς ἐκ τῶν πόλεων
Cyrus sent the taxes produced from those cities

βασιλεῖ, ὥν ὁ *Τισσαφερης* ετυγχάνεν ἔχων.

to the King, which Tissaphernes happened having.

9. *Δὲ αλλο στρατευμα συνελεγετο ἀντῳ ἐν Χερσόνησῳ,*
And another army was collected for him in Chersonesus,

τῇ [γῇ] παταντιπερας Αβύδου τονδε τον τροπον. *Κλεαρχος*
the land opposite Abydus in this manner. Clearchus

^{2. a. m.}
ην Λακεδαιμονιος, φυγα. *Ο Κύρος συγγενομενος*
was a Lacedemonian, a fugitive. Cyrus having been with

τοντῳ τε ηγασθη αυτον, και διδωσιν ἀντῳ μυριον
this man, both admired him, and gives to him ten thousand

Δαρεικους. *Δὲ ὁ λαβων το χρυσιον, συνελεξεν*
Darics. And he having taken the gold, collected an

στρατευμα απο τοντων των χρηματων και ὀρμωμενος ἐκ
army with this money, and moving out of

Χερσόνησου, επολεμει τοις Θρακις τοις ὁμονοιι νπερ
Chersonesus, warred against the Thracians living over the

Ἐλλησποντον, και ωφελει τους Ἑλληνας; ὡστε και ἀ τοις Ἑλ-
Hellespont, and assisted the Greeks; so that also the Hel-

λησποντικαι πολεις ἔκουσαι συνεβαλλοντο αυτῳ ἐις την τροφην
lespontic cities willingly contributed to him for the support

των στρατιωτων. *Δὲ αν τοντο το στρατευμα οιτω τρεφομενον*
of the soldiers. And again this army thus reared

ἀντῷ εἰλανθανεν. 10. Λὲ Ἀριστίππος ὁ Θετταλός
for him escaped notice. And Aristippus, the Thessalian,
επυγχαρε αὐτὸν ξενος ἀντῷ, καὶ πιεζομένος ὄκοι
happened being a guest with him, and being pressed at home
ὑπὸ τῶν αντιστασιωτῶν, ἔρχεται πρὸς τὸν Κύρον, καὶ
by the opposing factionists, he comes to Cyrus, and
αἰτει αὐτὸν ἐτς δισχιλίους ξενοὺς, καὶ μισθον τριῶν
asks him for two thousand hired troops, and pay of three
2. a. m.
μηνῶν, ὡς οὕτῳ περιγέραμενος αὐτῷ αντιστασιωτῶν
months, as thus becoming superior to the opposing factionists.
1. a. m.
Λὲ Κύρος διδωσιν ἀντῷ ἐτς τετρακισχιλίους,
And Cyrus gives to him to *the number of* four thousand,
καὶ μισθον ἕξ μηνῶν; καὶ δεῖται αὐτὸν, μη προσθεν
and pay of six months; and requires of him, not before
καταλυσαι πρὸς τοὺς αντιστασιωτὰς πρὶν αὐτὸν συμβον-
to make peace with the opposing factionists before he may
1. a. m.
λευσηται ἀντῷ. Λὲ οὕτῳ αὐτῷ τὸ στρατευμα τρεφομένον
consult him. And so again the army nourished for
ἀντῷ ἐν Θετταλίᾳ εἰλανθανεν.
him in Thessaly escaped notice.

11 Λε εκελευσε Προξενον τὸν Βοιωτον οὐτα ξενον ἀντῷ
And he ordered Proxenus, the Boeotian, being a guest to him,
λαβοντα ὅτι πλειστον αὐδρας παραγενεσθαι, ὡς
having taken as many men as possable to attend, as
βούλομενος στρατευεσθαι ἐπι Πεισιδας, ὡς [εἰ]
wishing to make war upon the Pisidians, as if from the
Πεισιδων παραχοντων πραγματα τῇ χωρᾳ ἑαντον.
Pisidians giving trouble to the region of himself.

Δε εκελευσε Σοφανετον τον Στυμφαλιον και Σωκρατην
 And he ordered Sophenetus, the Stymphalian, and Socrates,
τον Αχαιον οντας και ξενους λαβοντας οτι πλειστους
 the Achæan, being also guests, having taken as many men
ἀνδρας ἐλθειν, ως πολεμησων Τισσαφερνει
 as possible to come, as about to make war on Tissaphernes,
συν τοις φυγασι των Μιλησιων. Και οντοι ἐποιουν
 with the fugitives of the Milesians. And they did
όντως.

so.

CHAPTER II.

1. *Δε ἐπει ηδη εδοκει αυτῳ πορευεσθαι ανω,*
 And when now it seemed *proper* to him to go up,
μεν εποιειτο την προφασιν, ως βονιομενος εκβαλειν Πεισιδας
 he indeed made the pretext as wishing to expel the Pisidians
πανταπασιν ἐκ της χωρας; και αθροιζει ενταυθα ως
 altogether from the country; and he assembles there as
ἐπι τοντους τε το βαρβαρικον και το Ἑλληνικον στρατευμα:
 against them both the barbarian and the Grecian army:
και παραγγελλει τε τω Κλεαρχῳ λαβοντι οσον στρατευμα
 and orders both Clearchus having taken what army
ην αυτῳ ἥκειν: και τω Αριστιππῳ συναλ-
there was to him, to come: and he desires Aristippus, having
λαγεντι προς τους ὄικοι αποπεμψαι προς ἑαυτον ὁ
 been reconciled to those at home, to send to himself what
στρατευμα ἔιχε; και παραγγειλε Ξενιας τω Αρκαδι ὁς
 army he had; and he ordered Zenias, the Arcadian, who
προειστηκει αυτῳ τον ξενικον ἐν ταις πολεσι, ἥκειν
 commanded for him the foreign army in the cities, to come,

λαβοντά τους ανδρας, πλην ὅποσοι ησάν ικανοι
 having taken the men, except as many as were sufficient
φυλαττειν τὰς ακροπόλεις.
 to guard the citadels.

2. Δε ἐκάλεσε καὶ τους πολιορκούντας Μίλητον, καὶ εκέλευσε
 And he called also those besieging Miletus, and he ordered
τους φυγαδας στρατευεσθαι σὺν αὐτῷ, ὑποσχομένος ἀντοῖς,
 the fugitives to move in war with him, promising to them,
εἴ καταπλάξειεν καλῶς τα πράγματα εφ' ἣ ἔστρα-
 if he should accomplish well the affairs upon which he
τενετό, μη προσθεν πανσασθαι ποιν καταγαγοί
 was warring, not before to cease before he should have

ἀντονς ὄκαδε. **Δε οἱ ἡδεως επειθοντο:** γαρ
 led them home. And they were agreeably persuaded : for
επιστενον ἀντῷ, καὶ λαβοντες τα ὄπλα παρησαν εἰς
 they trusted him, and having taken their arms, attended at

Σαρδεῖς.

Sardis.

3. Δη Ξενίας μεν λαβὼν τους ἐκ των πολεων,
 Even Xenias indeed having taken those from the cities,
όπλιτας εἰς τετρακισχιλιονς, παρεγενετο εἰς Σαρδεῖς.
 heavy-armed men, to four thousand, came to Sardis.

Δε Προξενος παρην, εχων μεν πεντακοσιους
 And Proxenus was present, having indeed five hundred
και χιλιους ὄπλιτας, δε πεντακοσιους
 and a thousand heavy-armed men, and five hundred
γυμνητας. **Δε Σοφανετος ὁ Στυμφαλιος**
 light-armed men. And Sophanetus, the Stymphalian, came,

εχων χιλιους ὀπλιτας.

Δε Σωκρατης ὁ

having a thousand heavy-armed men. And Socrates, the

Αχαιος εχων ὡς πεντακοσιους ὀπλιτας.

Achæan, *came*, having to about five hundred heavy armed men.

Δε Πασιων ὁ Μεγαρευς παρεγενετο, εχων μεν

And Pasion, the Megarean, came, having indeed heavy-

όπλιτας εις τριακοσιους δε τριακοσιους πελταστας

armed men to three hundred, and three hundred peltasts.

Δε και ὄντος ην και Σωκρατης ην των στρατευομενων αμφι

And also he was and Socrates was of those warring about

Μιλητον.

Miletus.

4. *Ούτοι μεν ἀφίκοντο ἀντῳ ἐις Σαρδεις: δε Τισσαφερης*

^{2. a. m.} These indeed came to him in Sardis: and Tissaphernes

πατανοησας ταντα και ἥγησαμενος ἔιναι μειζονα η
having perceived these and thinking *them* to be greater than

την παρασκευην ὡς ἐπι Πειδιδας, πορευεται ὡς
the preparation as against the Pisidians, goes to the

βασιλεα γι εδυνατο ταχιστα, εχων ὡς
king in what way he was able most quickly, having about

πεντακοσιους ιππεας.

five hundred horsemen.

5. *Και δη μεν ἔτει ὁ βασιλευς ἥκουσε, παρα Τισσα-*

φερους των στολων

Κυρον αντιπαρεσκεναζετο.

phernes the expedition of Cyrus, he prepared to oppose.

Δε Κυρος εχων ονς εἰπον

ώρμαστο ἀπο

And Cyrus having *those* whom I mentioned, moved from

Σαρδεων, και εξελαντει δια της Λυδιας τρεις σταθμους ἔκποσε
Sardis, and proceeds through Lydia three stations twenty
και δυο παρασαγγας επι τον Μαιανδρον ποταμον. To
and two parasangs, towards the Meander river. The
ευρος τοντον [ην] δυο πλεθρα, δε γεφυρα ἐπηρ,
breadth of this was two plethra, and a bridge was over,
εξενγμενη ἐπτα πλοιοις. 6. Διαβας τοντον
having been joined with seven vessels. Having passed over

Ἐξελαντει δια Φρυγιας ἕτα σταθμον ὅκτω παρασαγγας
this, he proceeds through Phrygia one station eight parasangs,
εις Κολοσσας πολιν οικουμενην, ενδαιμονα και μεγαλην.
to Colossæ, a city inhabited, prosperous and great.

Εντανθα εμεινεν ἐπτα ἡμεράς : και Μενον ὁ Θετταλος
There he remained seven days: and Menon, the Thessalian,
ήκει ἔχων χιλιους ὄπλιτας, και πεντα-
comes, having a thousand heavy-armed men, and five
κοσιους πελπιστας Δολοπας και Αινιάνας και
hundred shielded men, Dolopians, and Aenianians, and
Ολυνθιους.
Olythians.

7. Επενθει εξελαντει τρεις σταθμους ἔκποσιν παρασαγγας
Thence he proceeds three stations twenty parasangs
εις Κελαινας οικουμενην πολιν της Φρυγιας μεγαλην και ενδαι-
to Celaenæ, an inhabited city of Phrygia, large and prosper-
μονα. Εντανθα η βασιλεια Κυροφ και μεγας παραδεισος
ous. There was a palace to Cyrus, and a large park
πληρος αγριων θηριων ἀ τοιειος εθηρευεν ἀπο ιππου όποτε
full of wild beasts, which he hunted on horseback, whenever
βουλοιτο γυμνασαι τε έαντον και τὸν ιππον
he wished to exercise both himself and the horses.

Δε δια μεσον του παραδεισου ο ποταμος
And through the middle of the park the river

Μαιανδρος ρει, δε αι πηγαι αυτου εισιν εκ των βασιλειων;
Meander flows, but the springs of it are from the palaces;

δε και ρει δια της πολεως Κελαινων.
and also it flows through the city Celenæ.

8. *Δε εστι και εν Κελαιναις εργυνα βασιλεια μεγαλον*
And there is also in Celaenæ a fortified palace of the great

βασιλεως επι ταις πηγαις του ποταμον Μαρσυν ιπο τη
king near the source of the river Marsyas under the
αιροπολει; δε οντος και ρει δια της πολεως, και
citadel; and this river also flows through the city, and

εμβαλλει εις τον Μαιανδρον; δε το ενρος τον Μαρσυν
falls into the Meander; and the breadth of the Marsyas

[*εστι το ενρος*] εικοσι και πεντε ποδων. *Εντανθα Απολ-*
is the breadth of twenty and five feet. There Apollo

λων λεγεται εκδειραι Μαρσυναν, νικησας [αυτον]
is said to have flayed Marsyas, having conquered [him]

εριζοντα οι περι σοφιας; και κρεμασαι
contending with him about skill in music; and to have

το δερμα εν τῳ ἀντρῳ οθεν αι πηγαι; δε
suspended the skin in the cave, whence the source; and

δια τοντο ο ποταμος καλειται Μαρσυνας.
through this the river is called Marsyas.

9. *Εντανθα Ξερξης, οτε, ήττηθεις τη μαχη, απεγωρει*
There Xerxes, when, defeated in battle, he was returning

εις της Ελλαδος, λεγεται οικοδομησαι τε τα βασιλεια, και
out of Greece, is said to have built both the palace, and

τὴν ακροπόλιν Κελαινῶν. *Ἐνταῦθα Κύρος εμείνεν τριακοντά*
 the citadel of Celaenæ. There Cyrus remained thirty
ἡμέρας: καὶ Κλεαρχὸς ὁ Λακεδαιμονίος φυγας, ἡκε
 days: and Clearchus the Lacedæmonian exile, came,
εχὼν χιλίους καὶ οκτακοσίους Θρακας, πελταστας,
 having a thousand and eight hundred Thracians, targeteers,
καὶ διακοσίους Κορητας, τοξιτας. Δε ἀμια
 and two hundred Cretans, bowmen. And at the same time
Σοσιας καὶ παρην, ὁ Συρακουσιος, εχὼν χιλίους
 Socias also came, the Syracusan, having a thousand
'οπλιτας, καὶ Σοφανετος ὁ Αρκας, ἔχων
 heavy-armed men, and Sophenetus, the Arcadian, having
χιλίους ὄπλιτας. *Ἐνταῦθα Κύρος ἐποιησεν, εν*
 a thousand heavy-armed men. There Cyrus made, in
τῷ παραδεισῷ εξετασιν καὶ αριθμον τῶν Ἑλληνον,
 the park, a review and a numbering of the Greeks,
καὶ οἱ συμπαντες ἔγενοντο μεν μυριοι, καὶ χιλοι
 and all together were indeed ten thousand, and a thousand
όπλιται δε πελτασται αμφι τον δισχιλιονς.
 heavy-armed men, and targeteers about two thousand.

10 *Ετενθεν ἔξελαννει δυο σταθμους, δεκα παρασαγγας, εις*
 Thence he proceeds two stations, ten parasangs, into
Πελτας οἰκουμενην πολιν. *Ἐνταῦθα ἐμείνεν τρεις*
 Peltæ, an inhabited city. There he remained three
ἡμέρας; εν αις Ξενιας ὁ Αρκας ἔθνε τα
 days; in which Xenias, the Arcadian, performed the
Ανκαια καὶ ἔθηκε αγωνα; δε τα αιλα ἥσαν
 Lycean rites, and instituted a contest; and the prizes were

χειρσαι στλεγγιδες; δε Κυρος και εθεωρει τον αγωνα.
golden curry-combs; and Cyrus also viewed the contest.

Ενταυθεν ἔξελανει δυο σταθμους δωδεκα παρασαγγας εις
Thence he proceeds two stations, twelve parasangs, to
αγοραν Κεραμων, ὁικουμενην πολιν, εσχατην πρὸς την
the market of potters, an inhabited city, the last towards the
Μυσιαν χωραν.
Mysian region.

11. *Εντευθεν ἔξελανει τρεις σταθμους, τριακοντα παρα-*
Thence he proceeds three stations, thirty para-
σαγγας εις πεδιον Καιστρον, οικουμενην πολιν. Ενταυθα
sangs, into the plain of Cayster, an inhabited city. There
έμεινεν πεντε ἡμερας; και μισθος πλεον η τριων μηνων
he remained five days; and pay more than of three months
ῳφειλετο τοις στρατιωταις; και [σφεις] ιοντες πολλακις ἐπι
was owing to the soldiers; and [they] going often to
τας θυρας απηγονν. Άε ο λεγων ἐλπιδας διηγε
the door, did ask it. And he, expressing hopes, put *them*
[αυτους] και ην δηλος ανιωμενος; γαρ [κατα αυτον]
off, and was evident being distressed; for as to him
εχοντα μη αποδιδοναι, ην ον προς τον τροπον
having not to pay, . it was not according to the manner
Κυρον.
of Cyrus.

12. *Ενταυθα, Επναξα, η γυνη Συεννεσιος του βασι-*
There, Epyaxa, the wife of Syennesis, the King
λεως Κιλικων, αφικνειται παρα Κυρον: και αντη
of the Cilicians, comes to Cyrus: and *she*
ελεγετο δονναι Κυρῳ πολλα χρηματα. Οντι Κυρος
was said to give to Cyrus much money. Therefore Cyrus

τοτε απεδωκε τη στρατιᾳ μισθον τετταρων μηνων. Λε γι
then gave to the army pay of four months. And the
Κιλισσα ἐίχε και φυλακας περι αυτην, Κιλικας και
Cilician queen had also as guards about her, Cilicians and
Ασπενδιους; δε Κυρος και ελεγετο συγγενεσθαι τη
Aspendians; and Cyrus also was said to have been with the
Κιλισση.
Cilician queen.

13. Ενταυθεν εξελαννει δυο σταθμους δεκα παρασαγγας εις
Thence he proceeds two stations, ten parasangs, to
Θυμβριον οικουμενην πολιν. Ενταυθα, παρα την οδον
Thymbrium, an inhabited city. There, near the road,
ην ωρην και λουμενη η ωρην Μιδον του
was a fountain, called the fountain of Midas, the
βασιλεως Φρυγων: εφ γη Μιδας λεγεται
King of the Phrygians: near which Midas is said
θηρευσαι τον Σατυρον, κερασας αντην [την
to have taken the satyr, having mixed it [the
ωρηνην] οινῳ.
fountain] with wine.

14. Εντενθεν εξελαννει δυο σταθμους δεκα παρασαγγας εις
Thence he proceeds two stations, ten parasangs, to
Τυριαιον, οικουμενην πολιν; ενταυθα ἐμεινεν τρεις
Tyriæum, an inhabited city; there he remained three
ημερας. Και η Κιλισσα λεγεται δεηθηραι
days. And the Cilician queen is said to have asked
Κυρον ἐπιδειξαι το στρατευμα αυτῃ; βουλομενος ον
of Cyrus to show the army to her; wishing therefore

ἐπιδεῖξαι [αὐτο] ποιεῖται εξετασιν εν τῷ πεδιῷ, τοι
to show [it], he makes a review in the plain, of the
Ἐλλήνων καὶ τοι βαρβαρῶν.
Greeks and of the barbarians.

15. Λε ἐκελευσε τους Ἐλλήνας, ὡς νομος ην
And he ordered the Greeks, as the custom was
αὐτοις ἐις μαχην ούτω ταχθῆναι καὶ στῆναι, δε
to them for battle so to be arranged and to stand, and
ἔκαστον συντάξαι τους ἀνθρωπονες ἑαντον. Ονν
each to arrange his own men. Therefore
εταχθησαν επι τεταρων δε Μενων μεν
they were arranged in four of *depth*, and Menon indeed
ειχε το δεξιον καὶ οι συν αυτῳ, δε Κλεαρχος το
had the right and those with him, but Clearchus the
ενορυμον, καὶ οι ἐκεινον; δε οι άλλοι στρατηγοι το
left and those of him; and the other generals the
μεσον.
middle.

16. Ο Κυρος πρωτον μεν εθεωρει τους βαρβαρους δε
Cyrus first indeed reviewed the barbarians, and
οι παρηλαννον τέταγμενοι κατά ἵλας, καὶ κατα ταξεις,
they marched by, drawn up in troops, and in ranks,
δε ειτα, τους Ἐλλήνας, παρελαννων εφ' ἀρματος, καὶ
and then, the Greeks, driving by upon a chariot, and
ἡ Κιλισσα εφ' ἀρμαμαξης. Λε παντες
the Cilician *queen* upon a woman's chariot. And all
ειχον χαλκα κρανη, καὶ φοινικους χιτωνας καὶ πυημιδας,
had brazen helmets, and red tunics and boots,
καὶ τας ασπιδας εκκεκαθαρμενας.
and the shields having been cleaned.

17. Άε επει παρηλασε πάντας, στησας το ἄρμα
And when he drove by all, having stopped the chariot

προ τῆς φαλαγγος, πεμψας Πιγρητα τον ἐρμηνεα παρα
before the phalanx, having sent Pigres the interpreter, to
τους στρατηγους των Ἑλληνων, εκελευσε [αντους]
the generals of the Greeks, he ordered [them]
προβαλεσθαι τα ὄπλα, και επιχωρησαι την ὅλην
to throw forward their arms, and to advance the whole
φαλαγγα. Άε οι προειπον ταντα [ρηματα] τοις
phalanx. And they told these [words] to the
στρατιωταις: και επει εσαλπιγξ προβαλ-
soldiers: and when the trumpet sounded, throwing
λομενοι τα ὄπλα επησαν. Άε εκ τοντον
forward their arms, they advanced. But after this
προϊοντων θαττον συν κρανγη, δρομος εγενετο
proceeding quicker with a shout, a race was made
τοις στρατιωταις ἀπο τον αυτοματον επι τας σκηνας.
by the soldiers of their own accord to the tents.

18. Άε [ην] φοβος πολλοις των
But there was fear to many of the
βαρβαρων. και αλλοις, και τε η Κιλισσα
barbarians and to others, and both the Cilician
εφυγεν εκ της ἀρματαξης, και
queen fled out of the women's chariot, and
οι εκ της αγορας εφυγον καταλιποντες τα ωνια;
those from the market fled, having left their saleables;
δε οι Ἑλληνες συν γελωσι ηλθον επι τας σκηνας.
but the Greeks with laughter came to their tents.

Δε η Κιλισσα ιδουσα την λαμπροτητα και την
But the Cilician queen seeing the splendour and the

ταξιν των στρατευματος εθανμαζε. Δε Κυρος ησθη
array of the army, wondered. And Cyrus was

ιδων των φοβον εκ των Ελληνες
pleased, having seen the fear from the Greeks struck
εις τους βαρβαρους.
into the barbarians.

19. *Εντευθεν έξελαννει τρεις σταθμους εικοσιν*
From thence he proceeds three stations, twenty

παρασαγγας εις Ικονιον εσχατην πολιν της Φρυγιας.
parasangs, to Iconium, the last city of Phrygia.

Εντανθα εμεινε τρεις ημερας. Εντευθεν διελαννει
There he remained three days. Thence he pro-

δια της Λυκαιονιας πεντε σταθμους τριακοντα
ceeds through Lycaonia, five stations, thirty
παρασαγγας. Επετρεψε τοις Ελλησι διαρπασαι
parasangs. He permitted the Greeks to plunder
ταντην την χωραν ως ονσαν πολεμιαν.
this place, as being hostile.

20. *Εντευθεν ο Κυρος αποπεμπει την Κιλισσαν*
Thence Cyrus sends away the Cilician queen
εις Κιλικιαν την ταχιστην οδον; και συντεμψεν
into Cilicia, the quickest road; and sent with
αυτη στρατιωτας, ονς Μενον ειχε, και Μενονα
her soldiers, whom Menon had, and Menon
αυτον τον Θετταλον. Δε Κυρος μετα των αλλων
himself the Thessalian. But Cyrus with the others,

εἵξελαννει δια Κοππαδοκιας τετταρας σταθμονς
proceeds through Cappadocia four stations,
εικοσι και πεντε παρασαγγας προς Δαναον δικουμενην
twenty and five parasangs, to Dana, an inhabited
πολιν, μεγαλην και ἐνδαιμονα. Εντανθα ἐμεινεν
city, large and prosperous. There he remained
τρεις ἡμερας εν ὧ Κυρος απεκτεινεν Περσην
three days; in which Cyrus put to death a Persian
ανδρα Μεγαφερνην βασιλειον φοινικιστην, και
man, Megaphernes, a royal purple-wearer, and
ἕτερον, τινα δυναστην των ἵπαρχων, αυτιασα-
another, a certain potentate of the lieutenants, having
μενος επιβονλευειν αντω.
accused them of plotting against him.

21. Εντενθεν επειρωτο εσβαλλειν εις την Κιλικιαν, δε
Thence they tried to enter into Cilicia, but
ἡ εισβολη ην ἀμαξιτος ὁδος ισχυρως ορθια, και
the entrance was a wagon road, very steep, and
αμηχανος στρατευματι εισελθειν, ει τις ἐκωλυειν.
impossible for an army to enter, if any one hindered.
Δε ελεγετο και Συεννεσιν ειναι επι των
And it was said also that Syennesis was upon the
ακρων, φυλαττοντα την εισβολην, δι ο
heights, guarding the entrance, on account of which
εμεινεν ἡμεραν εν τω πεδιῳ. Δε τη νοτεραιᾳ,
he remained a day in the plain. But on the next day
ἀγγελος ἦκεν λεγον, ότι Συεννεσις ειη λελουιως
a messenger came saying, that Syennesis had left

τα ακρα, επει ησθετο τε το στρατευμα
 the heights; when he perceived both the army
Μενωνος, οτι εη ηδη εν Κιλικια, εισω των
 of Menon, that it was already in Cilicia, within the
ορεων, και οτι ηκουε Ταμων εχοντα τας
 mountains, and that he heard of Tamos having the
τριηρεις Λακεδαιμονιων, και Κυρου αυτου
 triremes of the Lacedæmonians, and of Cyrus himself
περιπλεουσας απο Ιωνιας εις Κιλικιαν.
 sailing round from Ionia into Cilicia.

22. *Δε Κυρος ουν ανεβη ἐπι τα ορη,*
 And Cyrus then went up upon the mountains,
ουδενος κωλυοντος, και ἐτλε τας σκηνας, ον οι
 no one hindering, and took the tents, where the
Κιλικες εφυλαττον. *Δε εντευθεν κατεβαινεν εις*
 Cilicians guarded. And thence he descended into
μεγα πεδιον, καλον και επιφροντον, και εμπλεουν
 a large plain, beautiful and well watered, and full
παντοδαπων δενδρων και αμπελων. *δε και φρεσι*
 of all kinds of trees and of vines: and also it bears
πολυ σησαμον και μελινην και κεγχκιον και πυρους
 much sesame, and pannic, and millet, and wheats,
και κριθας. *Δε ορος οχυρον και ιψηλον*
 and barleys. But a mountain strong and high,
πατη εκ θαλαττης εις θαλατταν περιεχει αυτο.
 every way from sea to sea, surrounds it.

32. *Δε καταβας δια τοντον τον πεδιον*
 And coming down through this plain,

ηλασε τεσσαρας σταθμους, πεντε και εικοσιν
he proceeded four stations, five and twenty
παρασαγγας εις Ταρσους πολιν της Κιλικιας μεγαλην
parasangs to Tarsus, a city of Cilicia, large
και ευδαιμονα. Εντανθα ησαν τα βασιλεια Συεννεσιος
and prosperous. There were the palaces of Syenessis,
τον βασιλεως Κιλικιων; δε δια της μεσης
the king of the Cilicians; and through the middle of
πολεως φει ποταμος, Κυδνος ονομα, ενδος
the city flows a river, Cydnus *as to name, the breadth*
δυο πλεθρων.
of two plethra.

24. Οι ενοικουντες ταντην την πολιν εξελιπον,
Those inhabiting this city deserted it,
μετα Συεννεσις εις οχυρον χωριον επι τα ορη
with Syenessis, into a strong place upon the mountains,
πλην οι εχοντες τα καπηλεια; δε και οι οικουντες
except those having retail shops; but also those living
παρα την θαλασσαν εν Σολοις και εν Ισσοις εμειναν.
near the sea, in Soli and in Issus, remained.

25. Λε Επναξα ή γυνη Συεννεσιος αφικετο εις
And Epyaxa, the wife of Syenessis, came to
Ταρσους πεντε ημερας προτερα Κυρου δε εν τη
Tarsus five days before Cyrus: but in the
ιπερβολη των ορεων των, εις το πεδιον, δυο λογοι
passage over the mountains, into the plain, two bands
τον στρατευματος Μενωνος απωλοντο οι μεν
of the army of Menon perished, some indeed

εφασαν ἀρπαζοντας τι κατακοπηραι νπο
said that seizing something, they were cut down by
των Κιλικων δε οἱ, ὑπολειφθεντας και ον
the Cilicians; but some, that they being left behind, and not
δυναμενους εὑξειν το αλλο στρατευμα ουδε τας ὁδους
being able to find the other army . nor the roads,
ειτα πλανωμενους απολεσθαι δε οντοι ησαν ἔκατον
then wandering perished; and these were a hundred
ὅπλιται. heavy-armed men.

26. Άε οἱ αλλοι, επειδη ἥκον, διηρπασαν
But the others, when they came, plundered
τε την πολιν τους Ταρσους οργιζομενοι δια τον
both the city Tarsus, enraged on account of
ολεθρον των συστρατων, και τα βασιλεια
the destruction of the fellow-soldiers, and the palaces
τα εν αντη. Άε Κυρος, επει εισηλασεν εις την πολιν,
in it. And Cyrus, when he drove into the city,
μετεπεμπετο Συνεννεσιν προς ἔαντον: δε ο εφη οντε
sent for Sylenessis to himself: but he said that
προτερον ελθειν εις χειρας ουδενι πω
neither before did he come into hands to any one at all
κρειττονι ἔαντον, οντε γηελε τοτε ιεραι Κυρο,
better than himself, nor did he will then to go to Cyrus,
πρωι ἡ γυνη επεισε αυτον, και ελαβε πιστεις.
before the wife persuaded him, and he received pledges.

27. Άε μετα ταντα επει συνεγενοτο αλληλοις,
And after these, when they were with each other,

Συεννέσις μεν εδωκε Κύρον πολλὰ χρηματα εἰς
Syennesis indeed gave to Cyrus much money for
τὴν στρατιὰν, δε Κύρος [εδωκε] εκείνῳ δῶρα, ἀ
the army, and Cyrus [gave] to him gifts, which
νομίζεται τιμα παρα βασιλεῖ, ἵππον χρυσο-
are thought honorable with a king, a horse golden-
χαλίνον, καὶ χρυσον τρεπτὸν καὶ ψελλια καὶ
bitted, and a golden chain and bracelets, and
χρυσον ακινακήν, καὶ Περσικὴν στολὴν, καὶ [εφη]
a golden scimetar, and a Persian dress, and [said]
τὴν χώραν μηκετὶ ἀρπαζεσθαι δε
that the place should no more be plundered; and
απολαμβανειν τα ἡρπασμένα ανδραπόδα, ην
that he should recover the stolen slaves, if
πον εντυγχανωσιν.
any where they may find them.

CHAPTER III.

1. *Κύρος μεινε ενταῦθα καὶ ἡ στρατιὰ εικοσιν*
Cyrus remained there and the army twenty
ἡμερας· γαρ οἱ στρατιῶται εφασαν οὐκ ιεραι δια
days: for the soldiers refused to go through
τὸν τοπὸν προσω, γαρ οἱ ηδη ὑποπτευον ιεραι
any place further, for they now suspected him to go
επι βασιλεα, δε επι τοντῷ εφασαν οὐκ
against the king, but for this they said they
μισθωθῆται. Λε πρωτος Κλεαρχος εβιαζετο τους
were not hired. And first Clearchus was forcing the

στρατιωτας ἄντον μεναι; δε οι τε εβαλλον
soldiers of himself to go; but they both threw at
αυτον, και τα υπογύμα τα εκεινου, επει
him, and the beasts of burden of him, when
ηρξατο προΐεναι
he began to proceed.

2. Αε τοτε μεν Κλεαρχος μιχον εξεφυγε
And then indeed Clearchus within a little escaped
τον μη καταπετρωθηναι: δε ιστερον επει εγνω
^{2. 2.}
from being stoned: . but afterwards when he knew
οτι ον δυνησεται βιασασθαι συνηγαγεν
that he should not be able to force them, he brought

εκληγιαν τον στρατιωτων ἄντον και
together an assembly of the soldiers of himself: and
πρωτον μεν εστως εδακρυε πολυν χρονον:
first indeed having stood, he wept a long time:
δε οι ορωντες εθαυμαζον και εσωπων; ειτα
and they seeing him wondered and were silent; then
ελεξε τοιαδε. he spoke such words.

3. Ανδρες στρατιωται, μη θαυμαζετε, οτι φερω
Men* and soldiers, do not wonder that I bear
χαλεπως τοις παρουσι πραγμασιν. Γαρ Κυρος
difficulty with the present affairs. For Cyrus
εγενετο ξενος εμοι, και ετιμησε με, φευγοντα εκ
was a host to me, and he honored me, fleeing out of
της πατριδος, τε τα αλλα, και εδωκε
my country, and in other things, and gave me

* *I. e.*,—to whom he was bound by the ties of hospitality.

μερίους δαρεικοῦς· οὐς εγὼ λαβὼν, οὐκ
ten thousand darics: which I having taken, did
ταπεθεμην εἰς τὸ ιδιον εμοι, αλλ' οὐδε
not lay out on what was proper to myself, but neither
καθηδυπαθησα αλλα εδαπανων εἰς ἴμας.
did I consume it in pleasure, but I spent it upon you.

4. *Kai πρωτον μεν επολεμησα προς τους Θρακας, και ὑπερ της Ελλαδος, ετιμωρουμην μεθ Thracians, and for Greece, I punished with ὑμιν, εξελαννων αυτον εκ της Χερόνησου you, driving them out of the Chersonesus, those βουλομενονς αφαιρεισθαι τους Ελληνας ενοικουντας την wishing to dispossess the Greeks inhabiting the γην. Λε επειδε Κυρος εκαλει, λαβων ἴμας land. And when Cyrus invited me, having taken you, επορευομην, ίνα, ει δεοιτο τι αφελοιην I went, that, if he might require any thing. I might αυτον ανθ' ὡν εν επαθον ὑπ' εκεινον. assist him for what I was well treated by him.*

5. *Λε επει ὑμεις ον βουλεσθε συμπορευεσθαι, But since you do not wish to accompany me, αναγκη δη εμοι η προδοστα νιμας a necessity is now to me, either for me betraying you χρησθαι τη φιλια Κυρον, η ψευσαμενον προς to use the friendship of Cyrus, or being false to εκεινον, ierai μεθ' νιμον. Ει δη μεν ποιησω him, to go with you. If even indeed I shall do δικαια, ουκ οιδα, δε αἰρησομαι ονν ἴμας, just things, I know not, but I shall therefore prefer you,*

καὶ πεισομαι σὺν ὑμῖν, ὅτι αὐτὸς δεῖ.
and suffer with you, whatever may be needful.

Καὶ οὐποτέ οὐδεὶς ερει, ὡς εγὼ αγαγῶν Ἑλληνας,
And never shall any one say, that I having led Greeks,

εἰς τοὺς βαρβαροὺς προδόντων τοὺς
against the barbarians, *and* having betrayed the
Ἑλληνας, εἵλομην τὴν φιλίαν τῶν βαρβαρῶν.
Greeks, chose the friendship of the barbarians.

6. *Ἄλλα επει νῦνεις οὐκ εθελετε πειθεσθαι, οὐδὲ*
But since you will not be persuaded, nor
ἐπεσθαι εμοι, εγὼ ἐψομαι σὺν ὑμῖν, καὶ πεισομαι
to follow me, I will follow with you, and will suffer
ὅτι αὐτὸς δεῖ. *Γαρ νομίζω ὑμᾶς εἰναὶ εμοι*
whatever may be needful. For I think you to be to me
καὶ πατρίδα καὶ φίλους καὶ συμμαχούς, καὶ οἴμαι
both country and friends, and allies, and I think
μεν αὐτὸν τιμος σὺν ὑμῖν ὅπου
that indeed I shall be respected with you, wherever
αὐτὸς φίλος δέ εργημαθεῖς ὑμῶν, οὐκ οἴμαι αὐτὸν εἰναὶ
I may be: but deprived of you, I do not think to be
ἴκανος οὐτὸν αὐτὸν ὁφελησαὶ φίλον, οὐτὸν αὐτὸν αλεξασθαι
able either to assist a friend, or to ward off
εχθρον. *Οὕτω οὐν εχετε τὴν γνωμήν ὡς εμοι*
an enemy. Thus then you have the opinion as of me
ιοντος ὅπῃ αὐτὸν καὶ νῦνεις. *τοιούτην δέ τινα*
going whichever way you also *may go.*

7. *Εἶπεν ταῦτα δέ οἱ στρατιώται, τε*
He said these words; and the soldiers both

οἱ αὐτὸν εκείνου, καὶ οἱ ἄλλοι, ακούσαντες
 those of himself and the others, having heard
 ταῦτα ὅτι φαινεῖν οὐ πορευεσθαι παρὰ
 these words, because he said he would not go against
 βασιλεῖ, επηγγεσαν δὲ πλειοὺς η δισχιλιοῖ
 the king, praised him: and more than two thousand
 παρὰ Ξενίου καὶ Πασιωνός, λαβόντες τα ὄπλα
 with Xenias and Pasian, having taken their arms
 καὶ τα σκευοφορὰ εστρατοπεδευσαντο παρὰ Κλεαρχῷ.
 and baggage-cattle, encamped near Clearachus.

8. Άε Κυρος τε απορῶν καὶ λυπούμενος
 And Cyrus being both anxious and grieved
 τοντοῖς, μετεπεμπέτο τὸν Κλεαρχὸν; δέ ὁ
 at these affairs, sent for Clearachus: but he
 μέν οὐκ ηθελε ἵεναι, δέ πεμπὼν αὐτῷ λάθρᾳ
 indeed did not wish to go, but sending to him privately
 αγγελον τὸν στρατιώτων. εἰλεγε [αὐτὸν] θάρρειν,
 a messenger of the soldiers, he bade him to be bold,
 ὡς τοντων καταστησομενων εἰς τὸ δεον;
 as of these being about to turn out unto what is needed;
 δέ εκελευεν αὐτὸν μεταπεμπεσθαι, δέ αὐτὸς ἔφη
 but he ordered him to send for him, but he said
 οὐκ ἵεναι.
he would not go.

9. Άε μετα ταῦτα συναγαγον τοὺς
 And after these affairs, having collected the
 στρατιώτας ἑαυτὸν καὶ τοὺς προσελθοντας αὐτῷ,
 soldiers of himself and those having come to him,

καὶ τὸν τὸν αλλῶν βουλομένον ελεξε τοιαδε.
and any one of the others wishing, he spoke such

Αὐδρες στρατιωται, δῆλον [εστι] μεν δὴ things. Men and soldiers, it is evident indeed then
ὅτι τα Κυρον εχει ούτως προς ἡμας,
that the affairs of Cyrus are so with regard to us,
ώσπερ τα ἡμετερα προς εκεινον, γαρ ουτε ἡμεις ετι
as ours with regard to him, for neither are we any longer
στρατιωται εκεινον, επει γε ου συνεπομεθα αυτῳ,
soldiers of him, since at least we do not follow him,
ουτε εκεινος ετι μισθοδοτης ἡμιν.
nor he any longer a paymaster to us.

10. *Οτι μεντοι νομιζει αδικεισθαι*
That however he thinks himself to be injured
ὑψ' ἡμων οιδα. ωστε και αυτον μεταπεμπομενον,
by us, I know: so that even he sending for me,
ονκ εθελω ελθειν, αισχυνομενος μεν [κατα] το
I am unwilling to go, being ashamed indeed as to what
μεγιστον, οτι συνοιδα εμαντω εψενσμενος
is greatest, that I am conscious to myself having deceived
αυτον παντα, δε επειτα και δεδιως μη
him in all things, and then also having feared, lest
λαβων με επιθη δικην προ ὡν νομιζει
seizing me he inflict punishment for what he thinks
ηδικησθαι *ὑπ' εμον.*
to have been injured by me.

11. *Ovv ουχ δοκει εμοι ειναι ωρα*
Therefore it does not appear to me to be a time

ἵμιν καθευδεῖν οὐδ' αμελεῖν ἴμων αὐτῶν, ἀλλὰ βού-
for us to sleep nor to neglect ourselves, but to
λενεσθαι, οὕτι χρη ποιεῖν εκ τούτων.
deliberate whatever it behoves to do after these *affairs*.

Kai εἰτε μενομεκ αὐτοῦ, δοκεῖ μοι
And whether we remain here, it seems to me *a thing*
εἰτια σκεπτεον ὅπως μενομεν ασφαλεστατα,
to be considered how we shall remain most securely,
εἰτε δὴ δοκει απιεναι, ὅπως ὡς απιμεν
whether *it even seems proper* to depart, how we depart
ασφαλεστατα, και ὅπως ἔξομεν τα επιτηδεια;
most securely, and how we shall have the necessaries;
γαρ αρεν ταντων οὐτε ουδεν ὄφελος στρατηγον
for without these *there is neither any utility of a general*
ουτε ιδιωτον.
nor of a private man.

12. *Δε ὁ ανὴρ [εστι] φιλος μεν αξιος*
But this man is a friend indeed worthy
πολλον φοιην φιλος, δε εχθρος
of much to whom he may be a friend, but an enemy
χαλεπωτατος φοιην φοιην πολεμος. Δε εγει
most formidable to whom he may be hostile. But he has
και ετι δυναμεν πεζην, και ιππικην και ναυτικην
also still a force of foot, and of horse, and of shipping,
ἥν παντες ὅμοιως τε ὁρωμεν και επισταμεθα
which we all alike both see and know;
γαρ και ουδε δοκουμεν μοι καθεξεσθαι πορρω
for also neither do we seem to me to encamp far from

αὐτὸν ὡστε ὥρα λεγεῖν ὅτι τις
him: so that *it is* time to speak whatever any one

γιγνωσκει εἰναι αριστον. Εἶπον ταῦτα
knows to be best. Having said these things,

επανσάπτο. Τότε δὲ παύει τοις στρατιώταις
he ceased.

13. *Δε εκ τούτου ανστάντο, οἱ μεν εκ*
And after this there arose, some indeed of
τού τον αυτομάτον, λεξούτες ἀ εγιγνώσκον, δε
their own accord about to speak what they knew, and
οἱ καὶ εγκελευστοι ἵπ' εκείνου επιδεικνύτες, οἵα
some also ordered by him showing, what
ειη η ἀπορία καὶ μενεῖν καὶ απιέναι
might be the difficulty even to remain and to depart
αρεν τῆς γνωμῆς Κύρου.
without the will of Cyrus.

14. *Δε δη εἰς εὗτε προσποιούμενος σπενδεῖν*
But at length one said, assuming to make haste
πορευεσθαι ὡς ταχιστα εἰς τὴν Ἑλλαδα, μεν
to go very quickly into Greece, that they indeed
έλεσθαι αλλούσ στρατηγούς ὡς ταχιστα,
should choose other generals as quickly as possible,
ει μη Κλεαρχος βούλεται απαγειν, δε
unless Clearchus is willing to lead us away, and
αγοραζεσθαι τα επιτηδεια, δε η αγορα την εν τῷ
to buy necessaries, and the market was in the
βαρβαρικῳ στρατευματι, καὶ συσκεναζεσθαι δε ελθοντας,
barbaric army, and to pack up: and having gone,

αἰτεῖν Κυρον πλοια ὡς αποπλεοιεν δε εαν
ask Cyrus for vessels that they might sail away; but if

μη διδω ταντα, αἰτεῖν Κυρον
he do not give these, that they should ask Cyrus for

ἱγεμονα, ὅστις απαξει ὡς δια της φιλιας
a leader, who shall lead *them* as if through a friendly

χωρας; δε εαν μηδε διδω ἥγεμονα, συνταττεσθαι
country, but if he do not give a leader, that they should

[κατα] την ταχιστην δε και
avenge themselves *in* the quickest manner: and also

πεμψαι προκαταληφομενους τα ακρα, ὅπως
send some about to pre-occupy the heights, so that

μη φθασωσι, μητε ὁ Κυρος, μητε οι
they may not be beforehand, neither Cyrus, nor the

Κιλικες κάταλαβοντες ὡν εχομεν πολλους
Cilicians, *in* seizing *them* of whom we have many

[ανθρωπους] και πολλα χρηματα ηρπακοτες
[men] and much wealth, having snatched *them*

Οὗτος μεν δη ειπε τοιαντα· δε μετα
away. He indeed spoke such things: and after
τοντον. Κλεαρχος ειπε τοσουτον.
this man, Clearchus, spoke this much.

15. Μηδεις νμωρ λεγετω εμε ὡς μεν
Let no one of you mention me as indeed
στρατηγησοντα ταντην την στρατηγιαν γαρ ενορω
about to undertake this military command: for I see
πολλα δια ἀ τοντο ον πουητεον
many things on account of which this is not to be done

εμοι δε ως πεισομαι τῳ αὐδῷ, ὁν αὐ
by me, but that I will obey the man, whom you
έλησθε, γε μαλιστα δυνατον: οὐα
may choose, in what way it is especially possible: that
ειδῆτε οτι καὶ επισταμαι αρχεσθαι,
ye may see that I also know how to be commanded,
ώς καὶ τις ἄλλος μαλιστα ανθρωπων.
as also any other especially of men.

16. Λε μετα τοντον, ἄλλος ανεστη, επιδεικνυς μεν
But after him, another rose, showing indeed
την ενηθειαν του κελευοντος αιτειν τα πλοια,
the silliness of the one ordering to ask for vessels,
ώσπερ Κυρον μη παλιν ποιουμενον [τον] στολον;
as if Cyrus not being again performing [his] expedition;
δε επιδεικνυς, ὡτ ενηθεις ειη αιτειν ἡγεμονα
and showing, how silly it would be to ask a leader
παρα τοντον φ λημανομεθα την πραξιν. Λε ει και
from him to whom we ruin the action. But if also
πιστευσομεν τι τῳ ἡγεμονι φ Κυρος αν
we shall trust any thing to the leader, whom Cyrus may
δω, τι κωλνει Κυρον και κελευειν προ-
give, what hinders Cyrus also to order his men to pre-
παταλαμβανειν νμιν τα ακρα.
occupy before you the heights?

17. Γαρ εγω οκνομην αν μεν εμβαίνειν εις
For I should be reluctant indeed to enter into
τα πλοια, ἀ δοιη ημιν, μη καταδυσῃ
the vessels, which he may give us, lest he might sink
ἡμας ταις τριηρεσι ανταις δε φοβομην αν
us with the triremes themselves: and I should fear to

ἐπεσθαι τῷ ἡγεμονῷ, φ αὐτῷ μη ἀγαγοῦ
 follow the leader whom he may give, lest he might lead
 ἡμᾶς ὅθεν οὐχ ἔσται τε οἷον εξελθεῖν δε
 us whence it will not be even possible to get out: and
 απιων Κυρου ακοντος, απελθωι
 departing from Cyrus unwilling, having come away,
 βουλοιμην αὐτῷ λαθεῖν αὐτὸν. ὁ οὐκ εστιν δυνατόν.
 I would rather escape his notice, which is not possible.

18. *Αλλ' εγωγε φῆμι ταῦτα εἰναι μὲν φλναριας.*
 But I at least affirm these do be indeed fooleries:
 δε δοκει μοι αὐδρας ελθοντας προς Κυρον,
 and it seems to me that men having gone to Cyrus,
 οἵτινες επιτηδειοι σὺν Κλεαρχῳ ερωταν εκείνον, τι
 who may be fit, with Clearchus, to ask him, what
 βουλεται γησθαι ἡμιν. καὶ εὰν μὲν ἡ πράξις η
 he wishes to make of us: and if indeed the action may
 παραπλησια, οἴαπερ καὶ προτερον εχοντο τοις
 be similar to such as also before he made use of to
 ξενοις, ἡμας καὶ ἐπεσθαι, καὶ μη ειναι
 mercenaries, that we also follow, and not be
 κακιους τῶν συναναβαντων τοντῷ προσθεν.
 more cowardly than those having gone up with him before.

19. *Δε εὰν ἡ πράξις φανεται μείζων τῆς προσθεν,*
 But if the action appear greater than the one
 καὶ επιπονωτερα καὶ επικινδυνοτερα,
 formerly, and more laborious and more dangerous,
 αξιον αὐτὸν η πεισαντα αγειν ἡμας,
 that they ask him, either having persuaded to lead us,

η πεισθεντα αφιεναι προς φιλιαν [γηρ]; γαρ
or being persuaded to let us go to a friendly [land]; for
οντω και επομενοι αν επομεθα φιλοι αυτω, και
thus also following we may follow as friends to him, and
προθυμοι, και απιοντες, αν απιοιμεν ασφαλως: δε
eager, and departing, we may depart securely: and
απαγγειλαι δενρο οτι αν λεγη προς ταντα
that they report hither whatever he may say to these:
δε ημας ακονσαντας βουλευεσθαι προς
and that we having heard, do deliberate with regard to
ταντα. *Tantia edoxe.*
these affairs. These seemed proper.

20. *Kai eloumenoi ανδρας, πεμπονσιν συν*
And having taken some men, they send them with
Κλεαρχῳ, οἱ ηρωτων Κυρον τα πραγματα
Clearachus, who asked Cyrus for the things having
δοξαντα τη στρατια. Αε ο απεκρινατο οτι
appeared proper to the army. But he answered that
ακονοι Αβροκομαν εχθρον αμδρα, ειναι επι τω
he heard that Abrocomas, a hostile man, was at the
ποταμῳ Ευφρατῃ απεχοντα δωδεκα σταθμους. Ουν
river Euphrates, distant twelve stations. Therefore
προς τοντον εφη βουλευεσθαι ελθειν και αν μεν
against him, he said he wished to go: and if indeed
η εκει, εφη χοηςειν επιθειναι την δικην
he be there, he said that he wanted to inflict punishment
αντω δε ην φενγη ημεις εκει βουλευσομεθα
upon him: but if he flee we will there deliberate
προς ταντα. *[This part of the page is very faint and illegible.]*
about these matters.

21. Λε οἱ αἰρέτοι ἀκούσαντες τὰντα
 And the chosen having heard these *things*
αναγγελλοῦσι τοῖς στρατιωταῖς. δε γν μεν
 report them to the soldiers; but there was indeed
ὑποψία, ὅτι αγει πρὸς βασιλεα, δε
 a suspicion, that he leads *them* against the king; but
όμως εδοκει επεσθαι. Λε προσαιτονοῦ
 yet it seemed *proper* to follow. But to them asking
μισθον ὁ Κυρος ὑποσχνεῖται δοσειν πασι ἡμιολον
 more pay, Cyrus promises to give to all half as much
όν εφερον προτερον, αὐτὶ δαρεικον, τρια
 of what they got before,— instead of a darick, three
ἡμιδαρεικα τον μηνος τῷ στρατιωτῇ. δε ουδε
 half daricks the month to *each* soldier: but not
ουδεις εντανθα ηκουει, γε εὐ τῷ φανερῷ, ὅτι
 any one there heard, at least openly, that he
αγοι επι βασιλεα. may lead *them* against the king.

CHAPTER IV.

1. Εγενθει εξελαντει δυο σταθμονς δεκα παρα-
 Thence he proceeds two stations ten para-
σαγγας επι τον ποταμον Σαρον το ευρος ον
 sangs to the river Sarus, the breadth of which
γν τρια πλεθρα. Εγενθει εξελαντει ενα σταθμον
 was three plethra. Thence he proceeds one station,
πεντε παρασαγγας επι τον ποταμον Πυραμον, το ευρος
 five parasangs to the river Pyramus, the breadth

ον σταδιον. Εντευθεν εξελαυνει δυο σταδιους, of which is a stadium. Thence he proceeds two stations, πεντεκαιδεκα παρασαγγας εις Ισσους, εσχατην πολιν της fifteen parasangs, to Issus, the last city of Κιλικιας επι τη θαλασση, οικουμενην, μεγαλην και Cilicia upon the sea, inhabited, large and ευδαιμονα. prosperous.

2. Εντανθα εμεινεν τρεις ημερας και αι της There he remained three days: and the ships εκ Πελοποννησου παρησαν Κυρω, τριακοντα και πεντε, from Peloponnesus came to Cyrus, thirty and five, και επ' ανταις Πυθαγόρας Λακεδαιμονιος ναυαρχος. and over them Pythagoras, a Lacedæmonian admiral.

Δε Ταμως Αιγυπτιος ήγειτο αντων εξ Εφεσον But Tamos, the Egyptian, led those from Ephesus, εχων πεντε και εικοσιν έτερας ναυς, Κυρου αις having five and twenty other ships of Cyrus, with which επολιορκει Μιλητον ότε ην φιλη Τισσα- he besieged Miletus, because it was friendly to Tissa- φερηη, και συνεπολεμει Κυρω προς αυτον. phernes, and made war with Cyrus against him.

3. Δε και Χειρισοφος ο Λακεδαιμονιος But likewise Cheirisophus, the Lacedæmonian, παρην επι των νεων μεταπεμπτος ίπο Κυρου, εχων came in these ships, being sent for by Cyrus, having ἑπτακοσιους ὀπλιτας, αντι εστρατηγει seven hundred heavy-armed men, whom he commanded παρα Κυρω. Δε αι της ωρμουν κατα την συηρην with Cyrus. But the ships harbored near the tent

Κυρον. Εντανθα και οι μισθοφοροι Ἑλλενες παρ' of Cyrus. There also the hired Greeks, with

Αβρακομα αποσταντες, γλθον παρα *Κυρον*, τετρακοσιοι Abrocomas, deserting, came to Cyrus, four hundred ὀπλιται, και συνεστρατευοντο επι βασιλεα. heavy-armed men, and moved in war against the king.

4. *Εντευθεν εξελανει* ἐνα σταθμον πεντε παρασαγγας επι πυλας της Κιλικιας και Συριας. *Δε ταντα* sangs, to the gates of Cilicia and of Syria. And these ησαν δυο τειχη. και το μεν εσωθεν, προ της were two walls: and the one indeed within before *Κιλικιας*, και *Συνεννεσις* ειχε, και φυλακη *Κιλικων*. Cilicia, and Syennesis held it, and a guard of Cilicians: δε το εξω, το προ της Συριας φυλακη βασιλεως but the outer, that before Syria, a guard of the king ελεγετο φυλακτειν. *Δε δια* μεσον τουτων was said to guard. And through the middle of these ζει ποταμος *Κερσος* [χατα] ονομα, ενρος flows a river, Cersus [as to] name, the breadth of πλεθρον. *Δε* ἀπαν το μεσον των τειχων ησαν a plethrum. And all the middle of the walls were τρεις σταδιοι και ουκ η παρελθειν three furlongs in breadth, and it was not possible to pass it βια γαρ η παροδος η στενη, και τα τειχη by force: for the passage was narrow, and the walls καθημοντα εις θαλασσαν, δε υπερθεν ησαν ηλιβατοι coming down to the sea, and above were inaccessible

περιται δε επι αμφοτεροις τοις τειχεσιν εφειστηκεσαν
 rocks: and on both these walls had stood *the πυλαι.*
gates.

5. *Ονν ένεκα ταντης της παροδου, Κυρος*
Therefore on account of this passage, Cyrus

^{1. a. op.}
μετεπέμψατο τας ναυς, όπως αποβιβασειν
 sent for the ships, in order that he might land
όπλιτας εισω και εξω των πυλων, και
 heavy-armed men within and without the gates, and

^{1. a. m.}
βιασαμενοι τους πολεμους παρελθοιεν ει
 having forced the enemy, they might pass if
φυλαττοιεν επι ταις Συριαις πυλαις, όπερ ο Κυρος
 they should guard at the Syrian gates, which Cyrus

φερο τον Αβροκομαν ποιησειν, εχοντα πολυ
 thought Abrocomas about to do, having a great
στρατευμα. Άε Αβροκομας ον ποιησεν τοντο, αλλα
 army. But Abrocomas did not do this, but

επει ηκουε Κυρον οντα εν Κιλικια, αναστρεψας
 when he heard of Cyrus being in Cilicia, having turned
εκ Φοινικης απηλαυνεν παρα βασιλεα, εχων, ως
 up out of Phœnicia, he went away to the king, having, as
ελεγετο, τριακοντα μυριαδας στρατιας.
 was said, thirty ten thousands of an army.

6. *Επενθει εξελανκει δια Συριας ένα σταθμον*
 Thence he proceeds through Syria, one station,
πεντε παρασαγγας, εις Μυριανδρον, πολιν οικονυμενην ύπο
 five parasangs, to Myriandrus, a city inhabited by
Φοινικων επι τη θαλασση δε το χωριον ην
 Phœnicians, near the sea: and the place was

ειποριον, και πολλαι οἴκαδες ὥρμοντ αὐτοθι.
a mart, and many ships of burden harbored there.

7. Ερτανθα εμειναν ἑπτα ἡμερας και Ξενιας
There they remained seven days: and Xenias,
ο Αρκας στρατηγος, και Πασιων ο Μεγαρευς
the Arcadian general, and Pasion, the Megarian,
ειβαντες εις πλοιον, και ενθεμενοι
having entered into a vessel, and having put on board
τα αξια πλειστον απεπλευσαν φιλο-
the things worthy of most value, sailed away, being
τιμηθεντες μεντοι ως εδοκει
influenced, however, by the love of honor, as it seemed
πλειστοις, οτι Κυρος εια τον Κλεαρχον εχειν
to most, because Cyrus permitted Clearachus to have
τους στρατιωτας αυτων, απελθοντας παρα Κλεαρχον
the soldiers of them, having gone to Clearachus
ως απιοντας εις της Ελλαδα παλιν, και ον προς
as if departing into Greece again, and not against
βασιλεα. Αε ονν επει ησαν αφανεις,
the king. And therefore when they were out of sight,
λογος διηλθε οτι Κυρος διωκοι
a rumor ran through the army, that Cyrus may pursue
οντους τριηρεσι και οι μεν ευχοντο αυτους
them with triremes; and some indeed wished them,
ως οντας δολιους ληφθηται: δε οι αντειδον,
as being deceitful, to be taken: but some pitied them,
ει αλλοσοντο.
if they should be caught.

8. Λε Κυρος συγκαλεσας τους στρατηγους
 But Cyrus having called together the generals,

ειπεν. Ξενιας και Πασιων απολελουσαν ημας· αλλα
 said,— Xenias and Pasion have left us; but

γε εν επιστασθωσαν μεντοι, οτι ουτε
 at least let them know well, however, that neither

αποδεδρακασιν γαρ οιδα όπη οιχονται ουτε
 have they run away, for I know whither they go; nor

αποπεφευγασιν· γαρ εχω τριηρεις, αστε ελειν
 have they escaped; for I have triremes, so as to take

το πλοιον εκεινων. Αλλα, μα τους θεους, ουκ
 the vessel of them. But, by the gods, I shall

εγωγε διωξω αυτους· ουδε ουδεις ερει ως
 not at least pursue them; nor any one shall say, that

εγω χρωμαι εως μεν τις αν παρη·
 I make use of him, whilst indeed any one may remain:

δε επειδαν βουληται απιεναι, συλλαβων και
 but when he may wish to depart; having seized, I also

ποιω αυτους κακως, και αποσυλω τα χρηματα·
 treat them badly, and despoil them of their wealth.

Αλλα ιοντων αν, ειδοτες, οτι εισι κακιους
 But let them go, having known that they are worse

περι ημας η ημεις περι εκεινους. Καιτοι
 towards us, than we towards them. Although

εχω γε και τεκνα και γυναικας αυτων
 I have at least both the children and wives of them

φρουρουμενα εν Τραλλεσιν αλλα ουδέ στερησονται
 guarded in Trallus; but neither shall they be

τοντων· αλλα αποληψονται ἐνεκά
deprived of them; but they shall receive them on account
της αρετης περι εμε προσθεν.
of their service towards me formerly.

9. *Kai* ὁ μὲν εἰπεν ταῦτα [οἷματα]. δε οἱ
And he indeed spoke these [words]: and the
Ελλῆρες, εἰ τις και ην αθυμοτερος προς την
Greeks, if any even was more faint-hearted for the
αναβασιν, ακουσαντες την αρετην Κυρου, ηδιον
ascent, having heard the nobleness of Cyrus, more

10. Εντευθεν εξελαννει πέντε σταθμοὺς τριακοντα
Thence he proceeds five stations, thirty
παρασαγγας επι τας πηγας του ποταμου Δαραδακος
parasangs, to the springs of the river Daradax,

οὐ τὸ εὐρος πλεθρον. Επτανθα
of which the breadth was that of a plethrum. There
ἦσαν τὰ βασιλεῖα Βελεσίος τὸν αρχαντος Συρίας, καὶ
were the palaces of Belesis, ruling over Syria, and
παραδεισος πάντα μεγας καὶ κάλος εχον πάντα
a park very large and beautiful, having all things
όσα ὡραι φυουσιν. Λε Κυρος εξέκοψε αυτον,
which the seasons produce. And Cyrus cut it down,
καὶ κατέκανσεν τὰ βασιλεῖα.
and burnt down the palaces.

11. Εντένθεν εξελαννει τρεις σταθμους, πεντεκαιδεκα
Thence he proceeds three stations, fifteen
παρασαγγας επι τὸν ποταμον Ευφρατην, οπα τὸ ευρος
parasangs, to the river Euphrates, being the breadth
τετταρων σταδιων καὶ πολις ωκειτο αυτοθι,
of four stadia; and a city was inhabited there,
μεγαλη καὶ ευδαιμων Θαψακος ονοματι. Επτανθα
large and prosperous, Thapsacus by name. There
εμειναν πέντε ήμερας καὶ Κυρος, μεταπεμψαμενος
they remained five days: and Cyrus, having sent for
τοὺς στρατηγοὺς τον Ἑλληνων, ἐλεγεν, ὅτι ἡ ὁδος
the generals of the Greeks, said that the road
εσοιτο εις Βαβυλωνα προς μεγαν βασιλεα: καὶ
would be to Babylon against the great king: and
κελευει αυτους λεγειν ταντα τοις στρατιωταις,
he orders them to say these things to the soldiers,
καὶ αναπειθειν ἐπεσθαι.
and to persuade them to follow.

12. Λε οι ποιησαντες εκκλησιαν απηγγελλον
And they having made an assembly, reported

ταντα [στρατιωταις], δε οι στρατιωται εχαλεπαινον
these [to the soldiers], but the soldiers were displeased

τοις στρατηγοις, και εφασαν αυτους ειδοτας
with the generals, and affirmed them, *though* knowing

ταντα παλαι κρυπτειν και ουκ εφασαν μεναι,
these of old to conceal *them*: and they refused to go,

αν μη τις διδω χερηματα αυτοις ωσπερ
unless some one should give money to them, just as

^{2.2. m.} και προτερον τοις αναβασι μετα Κυρου παρα
even before to those having gone up with Cyrus to

τον πατερα του Κυρου, και ταντα ιοντων ουκ επι
the father of Cyrus, and this *they* going not for

μαχην, αλλα τον πατρος καλοντιος Κυρον.
battle, but the father sending for Cyrus.

13. Οι στρατηγοι απηγγελλον ταντα Κυρῳ.
The generals reported these *things* to Cyrus:

δε υπεσχετο δοσειν ἔκαστῳ ἀνδρι πέντε μινας
and he promised to give to each man five minæ

αργυρουν, επαν ήκωσι εις Βαβυλωνα, και τον
of silver, when they should come to Babylon, and

εντελη μισθον, μεχρις αν καταστηση τους Ελληνας
perfect pay, until he should place the Greeks

παλιν εις Ιονιαν. To πολν μεν δη τον
again in Ionia. The most indeed even of the

Ελληνικον οντω επεισθη. Λε Μενον, πριν
Greek force thus was persuaded. But Menon, before

ειναι δηλον τι οι αλλοι στρατιωται ποιησουσιν,
it was apparent what the other soldiers will do,

ποτερον εψωνται Κυροφ, η ον, συνελεξε το
whether they will follow Cyrus, or not, collected the
στρατευμα αυτον χωρις των αλλων, και ελεξε
army of himself apart from the others, and said
ταδε:-

these words:—

14. *Ανδρες, εαν πεισθητε εμοι, ουτε*
Men, if you be persuaded by me, neither
κινδυνευσατες, ουτε πονησατες, προ-
having been in danger, nor having labored, you
τιμησεσθε υπο Κυρον πλεον των αλλων
will be honored by Cyrus more than the other
στρατιωτων. Τι ονν κελευω [ιμας] ποιησαι:
soldiers. What therefore do I order [you] to do?

Κυρος νυν δειται τους Ελληνας ἐπεσθαι επι
Cyrus now requires the Greeks to follow him against
βασιλεα. εγω ονν φημι χρημα [ιμας]
the king: I therefore say that it behoves [you]
διαβηναι τον ποταμον Ευφρατην, πριν ειναι δηλον,
to pass over the river Euphrates, before it be appa-
οτι οι αλλοι Ελληνες αποκριουνται Κυροφ.
rent, what the other Greeks shall answer Cyrus.

15. *Γαρ ην μεν ψηφισωνται ἐπεσθαι ιμεις*
For if indeed they should vote to follow, you
δοξετε ειναι αυτοι, αρξαντες τον διαβαινειν
will seem to be the cause, having begun the going through:
και ιμιν ως ονσι προθυμοτατοις Κυρος εισεται και
and to you as being most eager, Cyrus will feel, and

αποδωσει χαριν δε επισταται, ει και τις αλλος
pay back the favour : but he knows, if even any other *does* ;
δε γηρ οι αλλοι αποψηφισωνται, παντες μεν απιμεν
but if the others should vote against, we all indeed depart
εις τουμπαλιν. δε χρησεται υμιν ως μονοις πειθο-
back again: but he will use you as alone being
μενοις, πιστότατοις και εις φρουρια και εις
persuaded, most faithful both in garrisons, and in
λοχαγιας και οιδα ότι ως φιλοι Κυρου,
captaincies: and I know that as friends of Cyrus, *you*
τενξεσθε αλλον οντυος αν δεησθε.
will obtain *any* other *thing* whatever *you* should require.

16. Ακουσαντες ταντα επειθοντο, και
Having heard these they were persuaded, and
διεβησαν ποιν τους αλλοις απροκριασθαι. Αε
went through before *that* the others answered. And
επει Κυρος ησθετο [αντους] διαβεβηκοτας,
when Cyrus perceived [them] having gone through,
τε ησθη, και πεμψας Γλουν τω
he was both delighted, and having sent Glus to the
στρατευματι, ειπεν Εγω μεν, ω ανδρες επαινω υμας,
army, said: I indeed, O men, praise you,
δε μελησει εμοι, όπως και υμεις επαινεσητε
and it shall be a care to me, how also you should praise
εμε, η μημετε τομιζετε με Κυρον.
me, or no longer think me Cyrus.

7. Οι στρατιωται μεν δη οντες εν μεγαλαις
The soldiers, therefore, being in great
ελπισι ευχοντο αυτον εντυχησαι δε και ελεγετο
hopes, wished him to be fortunate: but he was also said

πεμψαι μεγαλοπρεπη δωρα Μενωνι. Δε ποισας
to have sent magnificent gifts to Menon. And having done
ταυτα διεβαινε. δε απαν το αλλο στρατευμα
these, he went through: and all the other army
συνειπετο αντω και ουδεις των διαβαινοντων τον
followed him: and no one of these going through the
ποταμον εβρεχθη ανωτερω των μασθων υπο των
river was wetted higher than the breasts by the
ποταμον.
river.

18. Ηι Θαψακηνοι ελεγον οτι οντος ο ποταμος
But the Thapsacenes said that this river
ον πωποτε γενοιτο διαβατος πεζη, ει μη τοτε,
never at any time was passable on foot, if not then,
αλλα πλοιοις αι τοτε Αβροκομας προιων
but with vessels, which then Abrocomas proceeding
κατεκαυσεν ινα Κυρος μη διαβη.
burnt down that Cyrus might not pass through. And
εδοκει ειραι θειον, και τον ποταμον σαφως
it seemed to be divine, and that the river clearly
υποχωρησαι Κυρῳ, ως βασιλευσοντι.
gave way to Cyrus as about to reign.

19. Εντευθεν εξελαυνει δια της Συριας, εννεα
Thence he proceeds through Syria nine
σταθμους πεντηκοντα παρασαγγας και αρικνονται προς
stations, fifty parasangs, and they come to the
τον ποταμον Αραξην. Εντανθα ησαν πολλαι κωμαι
river Araxes. There were many villages,

μεσται σιτου και οινου. Ενταυθα εμειναν τρεις
full of corn and of wine. There they remained three
ημερας, και επεσιτισαντο.
days, and victualled.

CHAPTER V.

1. Εντενθεν εξελαυνει δια της Αραβιας, εχων
Thence he proceeds through Arabia, having
τον ποταμον Ευφρατην εν δεξιᾳ πεντε ερημους
the river Euphrates on the right, five desert
σταθμους τριακοντα και πεντε παρασαγγας. Λε εν
stations, thirty and five parasangs. And in
τουτῳ τῳ τοπῳ μεν ἡ γη ην πεδιον ἀπαν όμαλον
this place indeed the land was a plain all level
ώσπερ θαλαττα, δε πληρες αψινθιον. δε ει και
just as the sea, and full of wormwood; and if even
τι άλλο ίλης η καλαμου ενην, ἀπαντα
any other kind of wood or of reed was there, all
ησαν ενωδη, ωσπερ αρωματα δε ουδεν δερδρον
were fragrant, just as perfumes, but no tree
ενην.
was there.

2. Λε πάντοια θηρια, πλειστοι αγριοι ονοι μεν,
But various beasts, numerous wild asses indeed,
δε αι μεγαλαι στρονθοι ονκ ολιγαι δε ενησαν και
and large ostriches not a few; and there were also
ωτιδες και δορκαδες, δε οι ιππεις ενιοτε
bustards and antelopes: and the horsemen sometimes

εδιωκον ταῦτα τὰ θηριά· Καὶ οἱ οὐοι μὲν
pursued these wild beasts. And the wild asses indeed
επει τις διωκοι, προδραμούτες,^{2.2.}
when any one might pursue *them*, having run before,
αν ἐστι κεσταρ, γαρ ετρεχον πολὺ θαυτον τὸν ἵππον
would stand, for they ran much quicker than the horse,
καὶ παλιν επει οἱ ἵπποι πλησιάζοιεν εποιονν
and again when the horses would approach, they did
ταῦτον καὶ οὐκ ην λαβειν εἰ μη
the same: and it was not *possible* to take *them*, unless
οἱ ἵππεις διασταντες θηρωεν, δια-
the horsemen, standing asunder, would hunt them, being
δεχομενοι τοις ἵπποις. Λε τα κρέα
successively relieved with horses. And the flesh
των ἀλισκομενων ην παραπλησια τοις ελαφειοις,
of those being caught was very like the stag flesh
δε ἀπαλωτερα.
but softer.

3. Λε οὐδεις ελαβεν στρουθον δε οι των
But no one took an ostrich; but those of the
ἵππεων διωξαντες ταχν επανορτο γαρ απεσπαστο
horsemen pursuing, quickly ceased; for *she* was drawn
πολὺ, φευγονσα μὲν τοις ποσι δρομῳ,
away far, fleeing indeed with the feet in running,
δε ταις πτερυξιν, αρασα ωσπερ χξωμενη ιστιφ.
and the wings, raising *them* just as using a sail.
Λε εστι λαμβανειν τας ωτιδας, αν τις
But it is *possible* to take the bustards, if any one
ανιστη ταχν γαρ πετονται βραχν ωσπερ
raise *them* quickly; for they fly a short *distance* just as

περδίκες, καὶ ταχὺ απαγορευούσι. Άε τα ἡρεά
partridges, and quickly tire. But the flesh
αυτῶν ηὐ οὐδιστα.
of them was very sweet.

4. Άε πορευομένοι διὰ ταντῆς τῆς χωρᾶς
And going through this place
αφικνούνται επὶ τὸν ποταμὸν Μασκαν, τὸ ευρός
they come to the river Mascas, the breadth
πλεθριῶν. Εντανθα ηὐ μεγαλὴ ερημα
of a plethrum in extent. There was a large deserted
πόλις, δε ονομα αυτῇ Κορσωτῇ δε ἀντῃ
city, and the name to it was Corsote; but this was
περιερχόετο ὑπὸ τὸν Μασκα κυκλῷ. Εντανθα
flowed round by the Mascas *in a circle*, There
^{1. a.}
εμειναν ^{1. a.} τρεις ἡμέρας, καὶ επεστίσαντο.
they remained three days, and victualled.

5. Επενθετο εξελανει τρισκαιδεκα ερημους σταθμους
Thence he proceeds thirteen desert stations,
εννενηκοντα παρασαγγας, εχων τὸν ποταμὸν Ευφρατην
ninety parasangs, having the river Euphrates
εν δεξιᾳ, και αφικνειται επι Πυλας. Εν τοντοις
on the right, and comes to the gates. In these
τοις σταθμοις πολλα τὸν ὑποζηγιον ^{2. a. m.} απωλετο
stations, many of the beasts of burden perished
ὑπὸ τὸν λιμουν γαρ ηὐ ον χορτος, ονδε ουδεν
from hunger, for there was neither grass, nor any
ἄλλο δειδον, αλλα η χωρα ηὐ ἀπασα ψιλη, δε οι
other tree, but the place was all bare, and those
εροικουντες παρα τὸν ποταμὸν οονττοντες και ποιουντες
inhabiting near the river digging and making

αλετας ορους γηγον και επωλον εις βαβυλωνα, και
grinding stones carried and sold *them* in Babylon, and
ανταγοραζοντες σιτον εζωρ.
buying instead corn, lived.

6. Λε ο σιτος επελιπε το στρατευμα, και ουκ ην
And corn failed the army, and it was not

πριασθαι ει μη εν τη Λυδια αγορα, εν τω
possible to buy unless in the Lydian market, in the

βαρβαρινῳ Κυρου, την καπιθην αλενρων η
barbarian army of Cyrus, the capithe of wheat flour or

αλφιτων τετταρων σιγλων. Λε ο σιγλος δυναται
barley meal for four sicli. And the siclus is worth

επτα Αττικους οβολους και ημιοβολιον. δε η
seven Attic aboli and a half abolus; and the

καπιθη εχωρει δυο Αττικους χοινικας. Ονν
capithe contained two Attic chœnices. Therefore

οι στρατιωται διεγιγνοντο εσθιοντες κρεα.
the soldiers continued eating flesh.

7. Λε ην τοντων των σταθμων ονς
And there were some of these stations along which

πανι μακρους ηλαννεν, οποτε η
being greatly extended he urged on, whenever he either

βουλοιτο διατελεσαι προς ιδωρ η προς χιλον. Και
wished to continue for water or for fodder. And

δη ποτε στενοχωριας, και πηλου φανεντος
even when a narrow place, and mud having appeared

δυσπορευτον ταις αμαξαις, ο Κυρος επεστη συν
difficult of passage to the waggons, Cyrus stood with

τοις αριστοῖς καὶ εὐδαιμονεστάτοις πέρι αὐτοῦ, καὶ
the best and most wealthy about him, and
ετεῖξε Γλουν καὶ Πιγρῆτα λαβόντας συνεκθίβαζεν τὰς
ordered Glus and Pigres taking hold to move out the
ἀμάξας τον βαρβαρικὸν στρατον.
waggons of the barbarian army.

8. Δε επει εδουκονν αὐτῷ ποιεῖν σχολαιῶς,
But when they seemed to him to act leisurely,
εκελευσε, ὡσπερ οὐγῇ τοὺς Περσας τοὺς κρατιστοὺς
he ordered, as in anger, the Persians, the best
πέρι αὐτοῦ, συνεπισπενσα τὰς αμάξας. Ενθα
about him, jointly to hasten on the waggons. There

δὴ γν θεασασθαι τι μερος τῆς ενταξίας.
even it was *in one's power* to see some part of good dis-

Γαρ φωνατες τοὺς πορφυροὺς κανδυς
ipline. For throwing off the purple robes
όπου ἔκαστος ετυχεν ἐστηκὼς τέρτο,
wherever each happened to be standing, they rushed,
ώσπερ τις αν δραμοι πέρι τακης, καὶ κατα μαλα
as if any one would run about victory, and down a very
πλανοὺς γηλοφον, εχοντες τε τοντοὺς τοὺς πολυτελεις
steep hill, having both these rich
χιτωνας, καὶ τὰς ποικιλας αραξοιδας, δε καὶ ἔποι
tunics, and varied trowsers, and also some
στρεπτοὺς πέρι τοις τραχηλοις, καὶ ψελλια
having chains about the necks, and bracelets
πέρι ταις χερσιν δε εὐθυς συν τοντοις εισπηδησαντες
about the hands: and directly with these leaping

εἰς τὸν πηλὸν θαττον η ὡς τις αὐτὸν φέρετο
into the clay quicker than as any one could think
εξεκομισαν τὰς ἀμάξας μετεῳδούς.
they carried out the waggons raised aloft.

9. Άε το συμπαν Κυρος η δῆλος
And upon the whole Cyrus was apparent
σπενδων πασαν τὴν ὁδον καὶ οὐ διατριβων, ὅπου μη
hastening all the road, and not delaying, wherever
εγιεῖετο ἐνεκα επιστισμον η τινος αλλον
he sat not down, on account of victualling, or some other
ἀναγκαιον· νομίζων, ὅσῳ θαττον μεν αὐτόν
necessary; thinking, by how much quicker indeed he
ελθοι, τοσοντῷ ελθοι μαχεσθαι βασιλει
should come, by so much he should come to fight the king
απαρασκευαστοτερῷ, δε ὅσῳ σχολαιοτερῷ,
more unprepared, but by how much more leisurely,
τοσοντῷ πλεον στρατευμα συναγειρεσθαι
by so much, a greater army will be collected for
βασιλει. Άε τῷ προσεχοντι τον
the king. And it was *easy* to *any one* directing the
τον, συνιδειν ἵνα ωρῇ βασιλεως ην ουσα
²²
mind, to perceive that the empire of the king was being
ισχυρα μεν πληθει χωρας, καὶ [πληθει]
strong indeed in the extent of territory, and in the number
αρθρωπων, δε ασθενης τοις μηκεσι των ὁδων, τῷ
of men, but weak by the lengths of the roads, in
τὰς δυναμεις διεσπασθαι ει τις ποιοιτο
this that its forces were separated, if any one would make
τον πολεμον δια ταχεων.
war by quick measures.

10. Άε πέρας τον ποταμού Ευφρατού κατὰ τοὺς
But beyond the river Euphrates, through the
ερήμους σταθμούς γη πόλις ενδαιμων καὶ μεγαλη, δε
desert stations, was a city, opulent and great, but
Χαρμαδη̄ ονοματε εκ ταντη̄ς οἱ στρατιωται
Charmenda by name: from this place the soldiers
ιχθυοῦς τα επιτηδεια, διαβαυοντες σχεδιας ὥδε
bought the necessaries, passing over with rafts thus;
επιπλισαν κυνη̄σου χορτου διφθερας ας ειχον
they filled with light grass skins which they had as
στεγασματα, ειτα συνηγον, και
coverings, then they brought together the ends, and
συνεσπων ως το ίδωρ μη ἀπτεσθαι
drew them close so as the water should not touch
τη̄ς καρφη̄ς, επι τοντων διεβαυον, και ελαμβανον
the hay, upon these they crossed over, and procured
τα επιτηδεια, τε οινον πεποιημενον εκ τη̄ς
the necessaries, both wine having been made out of the
βαλανου τη̄ς απο τον φοινικος, και σιτον μελινη̄ς: γαρ
fruit from the palm tree, and corn of pannic· for
τοντο γη πλειστον εν τη χωρᾳ.
this was most plentiful in the place.

11. Άε εντανθα τε των στρατιωτων τον Μενωνος
And there both the soldiers of Menon
και των τον Κλεαρχον αμφιλεξαντων τι,
and those of Clearchus disputing about something,
'Ο Κλεαρχος κρινας τον τον Μενωνος αδικειν,
Clearchus judging the soldier of Menon to injure,
ενεβαλεν πληγας δε ο ελθων προς το
inflicted blows; but the man having come to the

στρατευμα ἔαντον, ελεγεν· δε οι στρατιωται
army of himself, told it; and the soldiers
ακουσαντες; εχαλεπαινον και ωργιζοντο ισχυρως
hearing, were displeased and were enraged strongly
τῳ Κλεαρχῳ.
against Clearchus.

12. Άε τη αυτη ἡμερᾳ Κλεαρχος ελθων επι
And on the same day Clearchus having come
την διαβασιν τον ποταμον, και εκει κατασκεψαμενος
to the passage of the river, and there having inspected
την αγοραν, αφιππενει επι την σκηνην αυτου
the market, rides away towards the tent of himself
δια τον στρατευματος τον Μενωνος συν τοις ολιγοις
through the army of Menon with the few
περι αυτον (δε Κυρος ηκεν ουπω, αλλα ετι
about him: (but Cyrus came not yet, but still
προσηλαυνε;) δε τις των στρατιωτων Μενωνος
went on;) and one of the soldiers of Menon
σχιζων ξυλα, ως ειδε τον Κλεαρχον διελαυνοντα
splitting wood, when he saw Clearchus passing through,
ιησι τη αξινῃ και οντος μεν ημαρτεν
throws at him with the axe: and he indeed missed
αυτον· δε αλλος λιθω και αλλος, ειτα
him: but another with a stone and another, then
πολλοι, κραυγης γενομενης.
many, a shout being made.

13. Άε ο καταφενγει εις το στρατευμα ἔαντον,
But he takes refuge into the army of himself,
και ενθυς παραγγελλει εις τα όπλα· και εκε-
and directly orders his men to arms: and he

λεισεν μεν τοὺς ὄπλιτας μειναι αὐτοῦ,
ordered indeed the heavy-armed men to remain there,
θεῖτας τις ασπιδας πόδος τα γονατα· δε αὐτος λαβὼν
placing the shields at the knees: and he taking
τοὺς Θρακας και τοὺς ἵππεας, οἱ ησαν αὐτῷ
the Thracians and the horsemen, who were to him
εν τῷ στρατευματι πλειος η τετταρακοντα, (δε οἱ
in the army more than forty, (but the
πλειστοι τοντων Θρακες,) ηλαυνεν επι τοὺς
most of these were Thracians,) drove towards those
Μενωνος, ὡστε εκείνους εκπεπληγθαι, και Μενωνα
of Menon, so that they were struck, and Menon
αυτον, και τρεχειν επι τα ὄπλα. Άε οἱ και
himself, and ran to their arms. But some also
έστασαν απορουντες τῷ πραγματι.
stood hesitating in the affair.

14. Άε ὁ Προξενος, (γαρ ετυχε προσιων
But Proxenus, (for he happened to be coming up
ὑστερος, και ταξις των ὄπλιτων ἐπομενη
next, and a rank of heavy-armed men following
αὐτῷ,) ενθυς ονν αγων εις το μεσον αμφοτερων,
him,) directly therefore leading into the middle of both,
εθετο τα ὄπλα και εδειπο του Κλεαρχον μη ποιειν
ordered arms, and requested of Clearchus not to do
ταντα. Άε ὁ εχαλεσπαινει, οτι, αντον δεησαντος
these things. But he was displeased, that, he wanting
ολιγον καταλευσθηται, πρωτες λεγοι το
little of being stoned, he should gently speak of the

*παθος αυτον τι εκελευε αυτον εξιστασθαι ει τον
μεσον.*

middle.

15. *Δε εν τουτῳ, επει Κύρος ἦκε, καὶ επιθετο
But in this time, when Cyrus came, and learnt*

*το πραγμα ενθυς ελαβε τα παλτα εις τας χειρας,
the affair, directly he took javelins into his hands,*

*καὶ συν τοις παρουσι των πιστων ἤκεν ελαυνων
and with those present of the faithful came driving*

*εις το μεσον, καὶ λεγει ὡδε Κλεαρχε καὶ
into the middle, and speaks thus:— Clearchus and*

*Προξενε, καὶ οἱ ἄλλοι Ελληνες παροντες, ιστε ουκ
Proxenus, and ye the other Greeks present, you know not*

*ὅτι ποιειτε Γαρ ει συραψετε τινα μαχην
what you do. For if you shall join in any battle*

*ἄλληλοις, τομιζετε εμε, εν τηδε τη ἡμερᾳ, τε
with one another, think me, in this day, both*

*κατακεκοψεσθαι καὶ νίμας ον πολν ιστερον εμον.
about to be cut down, and you not long after me:*

*γαρ των ἡμετερων εχοντων [έαντον] κακως;
for our affairs having [themselves] badly—i.e. in a bad*

*παντες οἵτοι βαρβαροι, ονσ ὁρατε, ἐσονται
state; all those barbarians, whom you see, will be*

*πολεμιστεροι ἡμιν [προ] των οντων παρα βασιλει.
more hostile to us [than] those being with the king.*

17. *Ο Κλεαρχος ακονσας ταντα, εγενετο εν έαντῳ
Clearchus hearing these words, came to himself:*

*καὶ αμφοτεροι πανσαμενοι εθεντο τα ὅπλα κατα χωραν.
and both ceasing, put their arms in their place.*

CHAPTER VI.

1. Προϊοντων επενθεν, ιχνα και ποπρος
They proceeding thence, footsteps and dung
ιππων εφαινετο· δε ο στιβος εκαζετο ειναι ως
of horses appeared; and the track seemed to be as
δισχιλιων ιππων. Ούτοι προϊοντες και εκαιον
of two thousand horses. These proceeding, even burnt
χιλον, και ει τι αλλο ην χορηγιμον. Λε Οροντες,
fodder, and if any other thing was useful. But Orontes,
Περσης ανηρ, τε προσηκων βασιλει γενει, και
a Persian man, both belonging to the king by birth, and
τα πολεμικα, λεγομενος εν τοις αριστοις
as to warlike affairs, accounted among the best of the
Περσων, επιβουλευει Κυρω, και προσθεν πολεμησας
Persians, plots against Cyrus, and formerly having made
δε καταλλαγεις.
war upon him, but having been reconciled.

2. Οντος ειπεν Κυρω, ει δοιη αντω
This man said to Cyrus, if he would give to him
χιλιοντας ιππεας οτι ενεδρευσας η κατα-
a thousand horsemen, that lying in ambush, either he
καινοι αν τους προκατακαιοντας ιππεας,
may destroy those beforehand burning down horsemen
η ελοι πολλοντας αντων ζωντας, και κωλυσεις
or might take most of them alive, and might hinder
επιοντας του καιειν, και ποιησειν αντους
those going on from burning, and might make them

ιδοντας το στρατευμα Κυρου ώστε μηποτε
though having seen the army of Cyrus, so as never
δυνασθαι διαγγειλαι βασιλει. Αε τω Κυρω
to be able to tell it to the king. And to Cyrus
ακουσαντι, ταντα εδοκει ειναι ωφελιμα· και
hearing, these things seemed to be useful: and
εκελευνει αυτον λαμβανειν μερος παρα εκαστον των
he ordered him to take a part from each of the
ηγεμων.
leaders.

3. Αε ο Οραντης νομισας τους ιππεας ειναι
And Orontes thinking the horsemen to be
έτοιμους αυτω, γραφει επιστολην παρα βασιλεα οτι
ready for him, writes a letter to the king that
ηξοι εχων πλειστους ιππεας ως αν
he would soon come, having as many horsemen as he
δυνηται· αλλα εκελευνε φρασαι τοις
may be able to obtain: but he ordered him to tell to the
ιππευσιν έαντον ιποδεχεσθαι αυτον ως φιλιον. Αε
horsemen of himself to receive him as friendly. And

ενην εν τη επιστολῃ και ιπομηματα της φιλιας
there were in the letter also memorials of friendship
προσθεν, και πιστεως. Λιδωσι ταντην την επιστολην
formerly and of faith. He gives this letter
πιστω ανδρι, ως φετο· δε ο λαβον
to a faithful man, as he thought: and he having taken it,
δεικνυοις Κυρω. shows it to Cyrus.

4. Αε ο Κυρος αναγρον αυτην, συλλαμβανει
And Cyrus having read it, seizes

Οροντηρ, καὶ συγκαλεῖ εἰς τὴν σκηνὴν αὐτὸν
Orontes, and calls together into the tent of himself
τοὺς ἑπτὰ αριστοὺς τῶν Περσῶν περὶ αὐτὸν: καὶ
the seven best of the Persians about himself: and
ἐκέλευε τοὺς στρατηγοὺς τῶν Ἑλλήνων αγαγεῖν
he ordered the generals of the Greeks to bring
όπλιτας, δε τεσθαι τοντοὺς τα ὄπλα περὶ
heavy-armed men, and to place these in arms around
τὴν σκηνὴν αὐτὸν. Άε οἱ εποιησαν ταῦτα αγαγούτες
the tent of him. And they did these, bringing
ώς τρισχιλίους ὄπλιτας.
as about three thousand heavy-armed men.

5. Άε καὶ παρεκάλεσε εἰσώ Κλεαρχον συμβούλον
But he also called in Clearchus as counsellor
ὅς γε εδοκει καὶ αὐτῷ καὶ τοῖς ἀλλοῖς
who at least appeared both to him and the others
προτιμθῆναι μαλιστα τῶν Ἑλλήνων. Άε επει
to be honored chiefly of the Greeks. But when
εξῆλθεν, εξηγειλε τοῖς φίλοις τὴν κρίσιν
he came out, he reported to the friends the condemnation
τον Οροντον, ως εγενετο γαρ ον ην αποδοχητον. Άε
of Orontes, as it was: for it was not secret. But
ἐφη Κυρον αρχειν τον λογον ὡδε—
he said that Cyrus began the subject thus:—

6. Παρεκάλεσα ὑμᾶς, αὐδρες φίλοι, ὅπως βούλευομενος
I invited you, my friends, how deliberating
συν ὑμιν, πρᾶξω τοντο περὶ τοντοι Οροντον ὅτι
with you, I may do that about this Orontes whatever
εστι δίκαιον καὶ προς θεων, καὶ προς ανθρωπων.
is just both before gods, and before men.

Γαρ πρωτον μεν ο εμος πατερ εδωκεν τοντον ειναι
 For first indeed my father gave this man to be
ιπηκοον εμοι. Λε επει ταχθεισ, οις αυτος εφη,
 subject to me. But when being ordered, as he said,
ιπο του εμου αδελφου, οντος επολεμησεν εμοι,
 by my brother, this man made war against me,
εχων την ακροπολιν εν Σαρδεισιν, και εγω προσπολεμων
 having the citadel in Sardis, and I warring against
αυτον, εποιησε αστε δοξαι τοντο
 him, made him so that it seemed proper to him
πανσασθαι τον πολεμον προς εμε, και ελαβον δεξιαν
 to cease from the war against me, and I took his right
και εδωκα.

hand in pledge of peace, and I gave him mine.

7. *Μετα ταντα εφη, ω Οροντα, εστιν*
 After these words, he said, O Orontes, is there

οτι ηδικησα σε? Λε ο απεκρινατο,
 any thing in what I injured thee? But he answered,
οτι ον Ο Κυρος παλιν ηρωτα· Ουκονν
 that there was not. Cyrus again asked: Didst thou
νοτερον ως σν αυτος ομολογεις αποστας
 not then afterwards, as thou thyself confessest, having

αδικονμενος ουδεν οπ' εμον, εις
 withdrawn, being injured in nothing by me, to the
Μυσονς εποιεις την εμην χωραν πακως οτ
 Mysians, treat my territory badly in whatever
εδυνω· Ο Οροντης εφη. Θυκονν,
 thou wast able. Orontes said he did. Didst thou not

ο Κυρος εφη, οποτ αν εγνως την
 then, Cyrus said, whenever again thou knewest the

δυναμιν σεαυτον, ελθων επι τον βωμον της Αρτεμιδος,
power of thyself, coming to the altar of Diana,
εφησθι τε μεταμελειν σοι, και πεισας
declare that it both repented thee, and having persuaded
εμε, εδωκας παλιν πιστα μοι, και ελαφες
me, thou gavest again pledges to me, and didst receive

παρ' εμον? Και ὁ Οροντες ὀμολογει ταντα.
pledges from me? And Orontes confessed these *things*.

8. Τι ουν ὁ Κυρος εφη, αδικηθεις ιπ' εμον,
In what, then, Cyrus said, being injured by me,
νυν το τριτον γεγονας φανερος επιβουλευων
now the third time thou hast been visibly plotting against
μοι; Αε τον Οροντον ειποντος οτι αδικηθεις
me? But Orontes saying that being injured *in*
ουδεν, ὁ Κυρος ηρωτησεν αυτον Ὁμολο-
nothing, he had plotted, Cyrus asked him: Thou
γεις ουν ειναι αδικος περι εμε. Γαγη
confessest then to be unjust towards me. Why truly
εφη Οροντες [εστι] αναγκη. Εκ τοντον ὁ Κυρος
said Orontes, there is a necessity. After this Cyrus
παλιν ηρωτησεν, ουν ετι αν γενοιο πολεμους τῳ
again asked, Then still wouldest thou be hostile to
εμῳ αδελφῳ, δε και φιλος και πιστος εμοι; Αε
my brother, but also a friend and faithful to me? And
ὁ απεκρινατο, οτι ουδ' ει γενοιμεν, ω Κυρε
he answered, that neither, if I should be so, O Cyrus
αν δοξαμι σοι γε ποτε ετι.
might I seem so to thee at least ever any more.

9. Προς ταντα ὁ Κυρος επε τοις παρουσιν,
To these *words*, Cyrus said to those present:

τοιαντα μεν ο αηρ μεν πεποιηκε, δε λεγει
such things indeed the man really has done, and speaks

τοιαντα· δε συ πρωτος ίμων, ω Κλεαρχε, αποφηναι
^{τ. a. m.}
such things, but do thou first of you, O Clearachus, declare

γνωμην οτι δοκει σοι. Αε Κλεαρχος
thy opinion, what appears *proper* to thee. And Clearachus

ειπε ταδε· Εγω συμβουλευω ποιεισθαι τον τουτον αρδρα
spoke thus: I counsel to put this man

εκποδων ως ταχιστα, ως μηκετι δεοι
out of the way very quickly, that no more it may be

φυλαττεσθαι τουτον ακλα σκολη ειη
needful to guard against him, but that leisure may

ημιν, [κατα] το ειναι κατα τουτον ποιειν εν
be to us, [as to] our being with him to treat well

τουτους τους εθελοντας φιλους.
those willing to be our friends.

^{τ. a. m.}

10. *Αε εφη και τοις αλλοις προσθεσθαι ταντη*
And he said also that the others concurred in

τη γνωμη. Μετα ταντα Κυρον κελευοντος,
this opinion. After these *affairs*, Cyrus ordering,

απαντες, και οι συγγενεις αναστατες ελαβοντο τον
all, even the relatives, rising up, took

Οροντην της ζωης επι θανατῳ δε ειτα
Orontes by the girdle, in token of death, and then those,

οις προσεταχθη, εξηγον αυτον. Αε επει
to whom it was ordered, led him out. But when

ειδον αυτον, οιπερ προσθεν προσεκυννον τοτε
they saw him, who even before worshipped him, then

καὶ προσεκυνήσαν καὶ περ εἰδοτες ὅτι αγότο
also they worshipped him, though knowing that he was
επι θανατω.
led to death.

11. *Δε επει εισηχθη εις την σκηνην Αρτα-*
And when he was led into the tent of Artas-
πατα τον πιστοτατον των σκηπτουχων Κυρου,
phatas, the most faithful of the sceptre-bearers of Cyrus.,
μετα ταντα ουδεις πωποτε ειδεν Οροντην, ουτε
after these things no one ever saw Orontes, neither
ζωντα οντες τεθνεωτα, ονδ ουδεις ειδως ελεγεν,
living, nor having died, nor did any one knowing say,
ὅπως απεθανεν δε αλλοι εικάζον αλλως: δε
how he died: and others conjectured otherwise: but
ουδεις ταφος αντου πωποτε εφανη.
no tomb of him ever was seen.

CHAPTER VII.

1. *Εντευθεν εξελανει δια της Βαβυλωνιας τρεις*
Thence he proceeds through Babylonia, three
σταθμους δωδεκα παρασαγγας. *Δε εν τω τριτῳ σταθμῳ*
stations, twelve parasangs. And in the third station,
Κυρος ποιειται εξετασιν των Ελληνων και των βαρ-
Cyrus makes a review of the Greeks and of the bar-
βαρων, εν τω πεδιῳ περι μεσας νυκτας, (γαρ εδοκει
barians, in the plain about mid-night, (for he thought
βασιλεα ηξειν εις την επιονσαν ειο συν
the king about to come on the coming morning, with

τῷ στρατευματι μαχονμένον,) καὶ εκελευε Κλεαρχον
the army about to fight,) and he ordered Clearchus
μεν ἡγεισθαι τὸν δεξιὸν κερως, δε Μενωνα τὸν
indeed to lead the right wing, but Menon, the
Θετταλον τὸν ευωνυμον δε αυτος διετάττε τους
Thessalian, the left but he arranged those
ἕαντον.
of himself.

2. Λε μετα τὴν εξετασιν ἀμα τῇ επιουσῃ
And after the review, along with the coming
ἡμερα αυτομολοι παρα μεγαλον βασιλεως ἡκοντες
day, deserters from the great king coming
απηγγελλον Κυροφ περι τῆς στρατιας τῆς βασιλεως.
reported to Cyrus about the army of the king.
Λε Κυρος συγκαλεσας τους στρατηγονς και λοχαγονς
And Cyrus having assembled the generals and captains
τῷρι Ελληνων συνεβούλευετο τε πως αν ποιοιτο
of the Greeks consulted both how he would conduct
μαχην, και αυτος θαρρόντων παρηνει τοιαδε:
the battle, and he himself encouraging, exhorted thus:

3. Ω Ελληνες ανδρες, ουκ ἀπορων βαρβαρων
O Grecian men, not being in want of barbarian
ανθρωπων αγω ἴμας συμμαχονς, αλλα τομίζον
men, do I lead you as assistants, but thinking
ὑμας ειναι αμεινονς και κρειττονς πολλων βαρβαρων,
you to be better and superior to many barbarians,
δια τοντο προσελαβον. Οπως ονν
on this account I have taken you. Consider how then
εσεσθε ανδρες αξιοι της ελευθεριας ης κεκ-
you shall be men worthy of the freedom which you

τησθε καὶ ὑπερ ἵς εγώ εὐδαιμονίω νήμας.
have acquired, and for which I deem you happy.

Γαρ εν ιστε, ὅτι ἐλομην αν την ελευθεριαν
For you well know, that I would choose freedom
αρτι καὶ παντων ἀλλων πολλαπλασιων ὡν εγώ.
before even all other manifold *things* which I have.

4. Άε δόπως καὶ ειδῆτε εἰς οἷον
But in order that you may also know, into what
αγωνα ερχεσθε εγώ ειδως διδάξω νήμας.
contest you come, I having known will inform you.

Γαρ το πλῆθος μεν πολυ, καὶ επιασιν
For the multitude is indeed great, and they come on with a
πολλη κραυγη. δε αν ανασχησθε τάντα, καὶ τα ἄλλα
great shout; but if you sustain this, and as to other

δοκω μοι αισχυνεσθαι γνωσεσθε
things, I seem to myself to be ashamed *that* you will

οίους τους ανθρωπους οντας εν τη χωρᾳ
know of, what the men are being in the country

ἡμων. Άε νῦν οντων ανδρων καὶ γενομενων
of us. But you being men, and having become

εντολμων, εγώ μεν ποιησω τον νῦν βουλομενον
bold, I indeed will cause any one of you wishing

απιεναι οικαδε ἀπελθειν ζηλωτον τοις οικοι; δε
to go home to depart enviable to those at home; and

οιμαι ποιησειν πολλους ἐλεσθαι τα [πραγματα] παρ
I think to make many choose [affairs] with

εμοι αρτι των οικοι.

me before those at home.

5. Εντανθα Γαλιτης παρων Σαμιος ονγας,
Then Gaulites being present, a Samian fugitive,
δε πιστος Κυρω επει: Και μην, ω Κυρε, τινες
but faithful to Cyrus, said: And truly, O Cyrus, some
λεγουσι, ότι ιπισχηη γνν πολλα δια.
say, that thou promisest now many *things*, through
το ειναι εν τοιοντω τον προσιοντος κινδυνον δε αν
being in so much of approaching danger: but if
τι εν γενηται φασιν σε ον μεμνησθαι
any thing should be well done, they say that thou wilt not

δε ενιοι οὐδεὶς τε
have remembered: but some say that neither if thou both
μεμνώσῃ καὶ βούλοιο δυνασθεῖς
mayest have remembered, and mayest wish, that thou wilt
αντιδούναι ὅσα ἔπισχη.
be able to give what thou promisest.

6. Ο Κυρος ακονσας ταντα ελεξεν αλλα
Cyrus having heard these words, said: but
εστιν μεν ημιν, ω αυδηες η αρχη η πατρωα
there is on one hand, to us, O men, the empire paternal,
προς μεν μεσημβριαν μεχρις ον δια παντα
towards indeed the south, unto where through heat
οι ανθρωποι ον δυνωνται οικειν. δε προς
the men are not able to inhabit it: but towards the
αρκτον μεχρις οτον. δια χειμωνα
north, unto where it cannot be inhabited through cold:
δε οι φιλοι τον εμον αδελφον σατραπενονοι απαντα
but the friends of my brother govern all
τα εν μεσω τοντων.
the parts in the middle of these.

7. Λε πν ἡμεις νικησωμεν, δει ἡμας ποιησαι
But if we conquer, it behoves us to make
τους ἡμετερους φιλους εγκρατεις τουτων. Ωστε
our friends having power over these. So that

οὐδεδοκια τουτο μη ουκ εχω ὅτι δω
I have not feared this, lest I have not what I should give
ἐκαστῳ των φιλων, αν εν γενηται, αλλα μη
to each one of the friends, if it should be well, but lest

ουκ εχω [φιλους] ικανους οις δω.
I may not have [friends] sufficient to whom I may give.

Λε ἐκαστῳ ὑμων, των Ἑλληνων και δωσω
But to every one of you, the Greeks, I also will give
χρυσουν στεφανον.
a golden crown.

8. Λε οι αντοι ακουσαντες ταντα τε
And they themselves hearing these words, both
ησαν πολυ προθυμοτεροι, και εξηγγελλον τους αλλοις.
were much more eager, and reported them to the others.

Λε τε οι στρατηγοι παρ' αντον, και τινες των
And both the generals near him, and some of the
αλλων Ἑλληνων εισησαν αξιουντες ειδεναι τι εσται
other Greeks entered, desiring to know what shall
σφισιν, εαν ηρατησωσιν. Λε ο εμπιπλας
be to them, if they shall conquer. But he satisfying
την γνωμην απαντων απεπειπε.
the will of all sent them away.

9. Λε παντες παρεκελευοντο αντω ὁσοιτερ διελε^τ
And all exhorted him as many as con-
γοντο μη μαχεσθαι, αλλα ταττεσθαι ὥπισθεν
versed with him not to fight, but to stand behind

ἴαντων. Άε εν τῷ τουτῷ καιρῷ Κλεαρχος πώς
themselves. And in this time, Clearchus some-

ώδε ηρετο Κυρον γαρ, οιει σοι,
how thus asked Cyrus: why, thinkest thou to thyself,

ω Κυρε, τον αδελφον μαχεισθαι; Νη Δια
O Cyrus, thy brother about to fight? Yes, by Jove,

ό Κυρος εφη, επερ γε εστι παις Δαρειου και
Cyrus said, if at least he is a son of Darius and

Παρυσατιδος, δε και εμος αδελφος ουκ αμαχει
Parysatis, and also my brother, not without a fight

εγω ληψομαι ταντα.

I shall take these realms.

10. Ενταυθεν δη εν τῇ εξοπλισιᾳ ασπις-αριθμος
There even in the arming, the shield-bearing

των Ελληνων εγενετο μεν μυρια και τετρακοσια,
number of the Greeks were indeed ten thousand and four

δε δισχιλιοι και τετρακοσιοι πελτασται
hundred, and two thousand and four hundred targeteer-

δε των βαρβαρων μετα Κυρον
men; but the number of the barbarians with Cyrus were
δεκα μυριαδες, και αμφι τὰ εικοσι δρεπανηφορα
ten ten thousand, and about twenty scythe-bearing
άρματα.
chariots.

11. Άε των πολεμιων ελεγοντο ειναι
But the number of the enemy was said to be

εκατον και εικοσι μυριαδες, και διακοσια
a hundred and twenty ten thousands, and two hundred
δρεπανηφορα αρματα. Άε ησαν εξακισχιλοι
scythe-bearing chariots. And there were six thousand

αλλοι ἵππεις ἀν Αρταγερσῆς ηρχέντες δε
other horsemen whom Artagerses commanded: but
όντοι ησαν τεταγμένοι πρὸ βασιλεως αὐτον.
these were drawn up before the king himself.

12. Λε ησαν τετταρες αρχοντες, και στρατηγοι,
And there were four commanders, and generals,
και ἡγεμονες, ἕκαστος τριακοντα μυριαδων, Αβροκομας,
and leaders, each of thirty ten thousand, Abrocomas,
Τισσαφερνης, Γωβρυας, Αρβακης. Λε παρεγενοντο,
Tissaphernes, Gobryas, and Arbaces. But there were,
εν τῃ μαχῃ, τουτων εννενηκοντα μυριαδες, και
present in the battle, of these, ninety ten thousand, and
ἕκατον και πεντηκοντα δρεπανηφορα ἀρματα. Γαρ
a hundred and fifty scythe-bearing chariots. For
Αβροκομας ὑστερησε της μαχης πεντε ημερας ελάννων
Abrocomas came after the battle five days, marching
εκ Φοινικης.
out of Phoenicia.

13. Λε οι εκ των πολεμιων παρα μεγαλον
And some from the enemy with the great
βασιλεως, αντομολησαντες πρὸ της μαχης, ηγγελλον
king, having deserted before the battle, told
ταντα προς Κυρον και [οι εκ] των πολεμιων οι,
these to Cyrus; and [some] of the enemy, who,
μετα την μαχην, υστερον εληφθησαν, ηγγελλον ταντα.
after the battle, afterwards were taken, told the same.

14. Λε εντανθεν Κυρος εξελανει ἐνα σταθμον, τρεις
And thence Cyrus proceeds one station, three
παρασαγγας και παντι τῷ Ελληνικῷ και τῷ βαρβαρικῷ
parasangs, both with all the Greek and the barbarian

22.

στρατευματι συντεταγμενω· γαρ φετο μαχεισθαι
army arranged together; for he expected to fight
βασιλεα ταντη τη γημεραι· γαρ κατα τον τοντον μεσον
the king on that day; for along the middle
στιθμον, ταφρος ην ορυχη, βαθεια, το ευρος μεν
station, a ditch was dug, deep, the breadth indeed
πεντε οργιαι, δε το βαθος τρεις οργιαι.
was five fathoms, but the depth three fathoms.

15. *Δε η ταφρος παρετετατο ανω δια*
And the ditch had been extended up through
τον πεδιον επι δωδεκα παρασαγγας μεχρι του τειχους
the plain to twelve parasangs unto the wall
Μηδιας. Ενθα δη εισιν αι διωρυχες ζεουσαί απο
of Media. There even are the canals flowing from
τον ποταμον Τιγρητος· δε εισι τετταρες πλεθραιαι
the river Tigris; and there are four, each a ple-
[κατα] *το ευρος μεν, δε ισχυρως βαθειαι, και*
thrum as to breadth indeed, and very deep, and
σιταγωγα πλοια πλει εν ανταις· δε εισβαλλοντι εις
corn-carrying vessels sail in them; and they enter into
τον Ευφρατην, δε διαλειποντι, έκαστη, παρασαγγην.
the Euphrates, and leave between, each, a parasang,
δε γερυραι επεισιν. Δε παρ' τον Ευφρατην
and bridges are over them. And near the Euphrates
αντον ην στενη παραδος μεταξυ τον ποταμον
itself there was a narrow passage between the river
και της ταφρου ως το ευρος εικοσι ποδων.
and the ditch, about the breadth of twenty feet.

16. *Δη μεγας βασιλευς ποιει ταντην την*
In truth, the great king makes this

ταφρον αυτη εργματος, επειδη πυνθανεται Κυρον
ditch for a defence, after he learns by inquiry of Cyrus
προσελαυνοντα. Αε τε Κυρος και η
to be marching against him. But both Cyrus and the
στρατια παρηλθε ταντην την παροδον, και εγενοντο
army went over this passage and were
εισω της ταφρου.
within the ditch.

17. Ταντη τη ημερᾳ μεν ουν βασιλευς ουκ
On this day, therefore, the king did
εμαχεσατο, αλλα πολλα ιχνη και ιππων και
not fight, but many tracks, both of horses and
ανθρωπων ιποχωρουντων ησαν φανερα.
of men retreating, were visible.

18. Ενταυθα Κυρος καλεσας Σιλανον τον Αμ-
There Cyrus having called Silanus, the Am-
βρακιωτην μαντιν, έδωκεν αυτῳ τρισχιλιους
bracelet soothsayer, gave him three thousand
δαρεικους, οτι τη ενδεκατη απ' εκεινης ημερας προ-
daries, because on the eleventh from that day, before
τερον θυμερος ειπεν αυτῳ οτι βασιλευς ον
sacrificing, he said to him that the king will not
μαχειται δεκα ημερων δε Κυρος ειπεν, ονκ αρα ει
fight for ten days: but Cyrus said, he will not
μαχειται, ει μη μαχειται εν τανταις ταις ημεραις δε
then fight at all, unless he fight in these days: but
εαν αληθευονται ιπισχνομαι σοι δεκα ταλαντα.
if thou shouldst say true, I promise to thee ten talents.

*Τοντο το χρυσιον τοτε απεδωκεν, επει οι δεκα ημεραι
This gold then he paid, when the ten days
παρηλθον.
passed.*

19. *Λε επει βασιλευς ουκ εκωλνε επι τη ταφρῳ
But when the king did not hinder at the ditch
το στρατευμα Κυρου διαβανειν, εδοξε και
the army of Cyrus to go through, he appeared both
Κυρῳ και τοις αλλοις απεγνωκεναι τον
to Cyrus and to the others to have decided against
μαχεσθαι ὡστε τη νστεραια Κυρος επορευετο
fighting: so that on the next day Cyrus went on
μαλλον ημελημενος.
more negligent.*

20. *Λε τη τριτη εποιειτο την πορειαν τε καθη-
But on the third, he made the march both sitting
μενος επι του ἀρματος, και εχων προ ἀντον ολιγονς
on the chariot and having before himself few
εν ταξι, δε το πολν αιτῳ επορευετο ανατε-
in rank, but the greater part to him went on, having
ταραχμενον, και πολλα των ὄπλων τοις στρατιωταις
been disordered, and many of the arms to the soldiers
ηγετο επι ἀμαξων και ὑποζυγιων.
were carried upon waggons and beasts of burden.*

CHAPTER VIII.

1. *Και ηδη η τε αμφι πληθουσαν αγοραν,
And now it was both about full market time,*

καὶ ὁ σταθμὸς ἦν πλησίον εὐθα δεόλλε
and the station was nigh where he was about to
καταλυσεῖν, ίγνικα Παταγνας, Περσης αὐτῷ,
conclude the march, when Patagyas, a Persian man,
των πιστων αὐτῷ Κύρον, προφανεται ελαυνων ανα
of the faithful about Cyrus, appears riding at full
χρόνος τῷ ιππῷ ιδροντι. καὶ εὐθὺς εβοα
speed, with his horse sweating: and directly he called out
πασιν ὅις ενετυγχανεν καὶ βαρβαρικῶς καὶ Ἑλληνικῶς,
to all whom he met both in barbarian and in Greek,
ὅτι βασιλεὺς προσερχεται συν πολλῷ στρατευματι, ὡς
that the king approaches with a great army, as
παρεσκευασμένος εἰς μάχην.
having been prepared for battle.

2. *Εὐθα δὴ πολὺς ταραχος εγένετο· γὰρ οἱ*
There truly much confusion ensued; for the
Ἑλλῆνες δὲ καὶ πάντες εδοκοῦντο [αὐτὸν] επιπεσεισθαι
Greeks, and even all, thought him about to fall
σφισιν ατακτοῖς.
upon them unarranged.

3. *Καὶ Κύρος καταπηδήσας από τον ἀρματος*
And Cyrus having leapt down from the chariot,
ενέδυ τε τον θώρακα, καὶ ανέβας επι τον ιππον
put on both the breast-plate, and mounting on his horse
ελαβε τα παλτα εἰς τας χειρας τε παρηγγέλλεν πάσι
took the javelins into his hands, and ordered all
τοις ἄλλοις εξοπλιζεσθαι, καὶ καθιστασθαι
the others to arm themselves, and to place themselves
ἐκαστον εἰς την ταξιν εάντον.
each in the rank of himself.

4. *Ἐνθα δὴ σὺν πολλῇ σπουδῇ καθιστάντο,*
There truly with much haste they placed them-

Κλεαρχὸς εχὼν μὲν τὰ δεξιὰ τὸν κερατός,
selves, Clearchus having indeed the right of the wing,
πρὸς τῷ ποταμῷ Ευφράτῃ, δὲ Προξένος εχομένος,
close to the river Euphrates, but Proxenus having *his*
δε οἱ ἄλλοι μετα τούτοις. Λε Μενῶν καὶ
men next, but the others after him. But Menon and
τὸ στρατευμα εἶχε τὸ εὐωνυμον κερας τὸν Ελληνικὸν.
his army had the left wing of the Greek force.

5. *Λε μὲν ἵππεις, Παφλαγονες, εἰς*
But on the one hand, horsemen, Paphlagonians, to
χιλίους ἐστασαν παρὰ Κλεαρχὸν εν τῷ δεξιῷ, καὶ τὸ
a thousand, stood near Clearchus on the right, and to
Ελληνικὸν πελταστικὸν; δε εν τῷ εὐωνυμῷ τε
Grecian peltastic force; but on the left both
Ἄριαες ὁ ὑπαρχός Κυρον, καὶ τὸ ἄλλο βαρβα-
Ariaeus, the lieutenant of Cyrus, and the other barba-
ρικὸν.
rian force.

6. *Λε Κυρος καὶ ἵππεις μετα ἀντον ἔξακοσιοι*
But Cyrus and the horsemen with him, six hundred,
κατα τὸ μεσον ὡπλισμενοι αντοι μὲν
were in the middle, having themselves indeed been
Θωρακῖ καὶ πάραμηδιδοις καὶ πάντες
armed with breast-plates, and with thigh-armor, and all
κρανεσι πλῆν Κυρον. Λε Κυρος, εχὼν τὴν
with helmets except Cyrus. But Cyrus, having the
κεφαλὴν ψιλὴν καθιστάτο εἰς τὴν μαχὴν. Λε καὶ
head bare, placed himself in the battle. But also

λεγεται τους αλλους Περσας ψιλαις ταις κεφαλαις
it is said that the other Persians, with bare heads,
εν τῳ πολεμῳ διακινδυνευειν.
in battle undergo danger.

7. Αε ἀπαντες οἱ ἵπποι, οἱ μετα Κυρον ειχον
But all the horses, those with Cyrus had
προμετωπιδια και προστερνιδια· δε οἱ ἵππεις
forehead-coverings, and breast-coverings; and the horse-
και ειχον Ελληνικας μαχαιρας.
men also had Grecian swords.

8. Και ηδη ην τε μεσον ημερας, και
And now it was both the middle of the day, and
ουπω ησαν οἱ πολεμιοι καταφανεις· δε ητικα
not yet was the enemy visible: but when the
δειλη εγενετο, εφανη λοιποτος, ωσπερ
afternoon came on, there appeared a dust raised, as a
λευκη νεφελη, δε ον συχνω [χρονω] ύστερον, ωσπερ
white cloud, but not in much [time] after, as
τις μελαινα εν τῳ πεδιῳ επιπολν Αε
something black in the plain to much extent. But
ότε εγιγνοντο εγγυτερον και ταχα δη τις χαλκος
when they were nearer and quickly now some brass
ηστραπτε, και ἀ λογχαι και αι ταξεις εγιγνοντο καταφανεις.
flashed, and the lances and the ranks were visible.

9. Και ησαν ἵππεις μεν λευκοθωρακες,
And there were horsemen with white breast-
επι τον ενωνυμον των πολεμιων. Τισσαφερνης
plates, upon the left of the enemy. Tissaphernes
ελεγετο αρχειν αυτον δε εχομενοι τοντον
was said to command them: but those next them

γεόροφοροι δε εχομενοι
 were armed with wicker shields: and those next were
 ὀπλιται συν ξυλιναις ασπισιν ποδηρεσι,
 heavy-armed men, with wooden shields reaching to their
 (δε ούτοι ελεγοτο ειναι Αιγυπτιοι;) δε αλλοι,
 feet, (and these were said to be Egyptians;) but others,
 ιππεις, αλλαι, τοξοται. Λε παντες ούτοι κατα
 horsemen, others, bowmen. But all these according
 εθηη, έκαστον το εθνος επορευετο εν πλαισιω
 to their nations, every nation went on in an oblong
 πληρει ανθρωπων.
 full of men.

10. Λε προ αυτων ἀρματα διακειποντα συγγον.
 And before them were chariots, leaving much
 απ' αλληλων, καλονμενα τα δρεπανηφορα,
 space between each other, called the scythe-bearing,
 δε ειχον τα δρεπανα αποτεταμενα εκ των αξονων
 and they had the scythes extended out of the axles
 εις πλαιγιον και βλεποντα ὑπο τοις διφροις
 into an oblique direction, and looking under the seats
 εις γῆν ως διακοπτειν ὅτῳ εντυχοιεν.
 to the ground, so as to cut through whatever they might
 meet. But the design was, so as from their being about
 εις ταξεις των Ελληνων, και δια-
 to drive into the ranks of the Greeks, and about
 κοψονται.
 to cut through.

11. Ο Κυρος μεντοι ειπει, ότε καλεσας
 What Cyrus, however, said, when having called

παρεκελευτο τοις Ἑλλήσι ανεχεσθαι την κραυγὴν των
he exhorted the Greeks to sustain the shout of the
βαρβαρῶν, εψευσθη τοντο· γαρ ον κραυγῆ,
barbarians, he was deceived *in this*; for not with a shout,
αλλα σιγῇ ὡς ανυστον, καὶ ἥσυχῃ προσῆσαν
but in silence as *it was* possible, and quietly they came on
εν ισῳ και βραδεως.
in an equal *step*, and slowly.

12. *Kai εν τοντῳ Κυρος αυτος παρελαυνων συν*
And in this time Cyrus himself riding past with
Πιγρητι τῳ ἐρμηνει και τρισιν η τετταροι
Pigres, the interpreter, and with three or four
αλλοις, εβοα τῳ Κλεαρχῳ αγειν το στρατευμα
others, called out to Clearchus to lead the army
κατα το μεσον των πολεμιον, ότι βασιλευς ειη
against the middle of the enemy, that the king may be
εκειν και αι νικωμεν τοντο, εφη, παντα πεποιηται
there; and if we conquer this, said *he*, all has been
ημιν
done for us.

13. *Δε ὁ Κλεαρχος ὄρων το μεσον στιφος,*
But Clearchus seeing the center body of soldiers,
και ακουων Κυρον βασιλεα οντα εξω του
and hearing from Cyrus *of the king* being beyond the
ενωνυμον Ελληνικον, (γαρ βασιλευς τοσοντω
left of the Grecian army, (for the king by so much
περιην πληθει, ωστε εχον το μεσον εαντον,
excelled *in number*, so that having the center of his own
ην εξω του ενωνυμον Κυρον,) αλλ' ομως
army, he was beyond the left of Cyrus,) but never-

οἱ Κλεαρχοὶ οὐκ ἡθελεν αποσπᾶσαι τὸ
theless Clearchus was not willing to draw away the
δεξιον κερας απὸ τὸν ποταμον, φορονυμενος μη κυκλωθειη
right wing from the river, fearing lest he might

ἐκατερωθεν· δε απεκρινατο τῷ Κυρῳ, ὅτι
be surrounded on each side: but he replied to Cyrus, that
[πραγματα] μελοι αυτῷ οπως εχοι καλως.
[affairs] may be a care to him, so that they may be well.

14. *Kai εν τοντῷ τῷ καιρῷ τὸ βαρβαρικὸν στρατευμα*
And in this time the barbarian army
μεν προηε ὁμάλως· δε τὸ Ἑλληνικὸν ετι
indeed had advanced evenly: but the Grecian still
μενον εν τῷ αυτῷ συνεταττετο εκ τὸν
remaining in the same place was arranged out of those
ετι πλοσιοντων. *Kai οἱ Κυροὶ παρελαννον ον παν*
yet approaching. And Cyrus riding past not very
προς αυτῷ τῷ στρατευματι, κατεθεατο ἐκατερονς αποθεν,
near to the army itself, surveyed each from afar,
αποβλεπων τε τους πολεμιους τε τους φιλιους.
looking both at the enemy and those friendly.

15. *Δε Ξενοφων Αθηναιος ιδων αυτον απὸ*
And Xenophon, an Athenian, seeing him from
τὸν Ἑλληνικὸν ὑπελασας ὡς συναντησαι,
the Grecian line, having ridden up as if to meet him,
ηρετο, ει παραγγελλοι τι δε επιστησας
asked, if he may order any thing, and he having stopped

ειπε, και εκαλεν [αυτον] λεγειν πασιν, ὅτι
his horse, spoke, and ordered [him] to say to all, that
τα ιερα και τα σφαγια ειη καλα.
the sacrifices and the victims were fair.

16. Άε λεγων ταντα, γρονσε θορυβου μοτος
And saying these words, he heard a bustle going
δια των ταξεων, και ηρετο, τις ο θορυβος ειη.
through the ranks, and asked, what the bustle may be?

Αε Ξενοφων ειπεν, ότι το συνθημα ηδη παρερ-
And Xenophon said; that the sign agreed on now passes
χεται δευτερον. Και ος εθαυμασε, τις
a second time. And he wondered, what one
παραγγελλει, και ηρετο, οτι και ειη το συνθημα
orders, and asked, what even may be the sign

Αε ο απεκρινατο, ότι ΖΕΤΣ
agreed on? But he answered, that it was Jupiter,
ΣΩΤΗΡ ΚΑΙ ΝΙΚΗ.
the Preserver, and victory!

17. Άε ο Κυρος ακονσας, εφη αλλα τε
And Cyrus having heard it, said, But I both
δεχομαι, και εστω τοντο. Άε ειπων ταντα,
receive it, and let it be this. And having said this,
απηλαυνε εις την έαντον χωραν, και τω φαλαγγε
he rode away to his own place, and the two armies
απειχετην ουκ ετι απ' αλληλων, τρια η τετταρα
were distant not yet from each other, three or four
σταδια, ηνικα οι Έλληνες τε επουανιζον, και
stadia, when the Greeks both sung the pean, and
ηρχοντο ενει αντιοι τοις πολεμοις.
began to go against the enemy.

18. Άε ως πορευομενων, τις της
But as from them proceeding, some part of the
φαλαγγος εξεκυμαινε, το επιλειπομενον ηρξατο θειν
phalanx started out, the part being left began to go on

δρομῷ καὶ ἀμά πάντες εφθεγξάντο, δίον περ
in a run; and together all shouted, such as just
ελελιζόνσι τῷ Ενναλιῳ, δε πάντες καὶ εθεον. Λε πάντες
they shout to Mars, and all also ran. But some
λεγονσι ὡς καὶ εδουπησαν ταῖς ασπισι πλος
say that they even sounded with the shields against
τα δοράτα, ποιουντες φόβον τοις ἵπποις.
the spears, causing fear to the horses.

19. Λε πότιν τοξευμα εξικνεισθαι, οἱ
But before that an arrow reached them, the
βαρβαροι εκκλινονσιν τοις ἵπποις, καὶ φεγγονσι.
barbarians turn away with their horses, and flee.
Καὶ δὴ εντανθεν μεν οἱ Ἑλλῆνες εδιωκον κατὰ
And even there indeed the Greeks pursued accord-
κρατος, δε εβοῶν αλληλοις, μη
ing to their might, and called out to each other, not to
θειν δρομῷ, αλλ' ἐπεσθαι εν ταξι.
go on in a run, but to follow in rank.

20. Λε τα ἀρματα εφερετο, τα μεν δια
But the chariots were borne, some indeed through
τον πολεμιων αυτων, δε τα καὶ δια τον
the enemy themselves, but some also through the
Ἑλληνον, κενα ἥνιοχων. Λε οἱ, επει προϊδοιεν,
Greeks, empty of drivers. But they, when they foresaw,
δισταντο δε εστι ὄστις καὶ κατε-
stood asunder; but there was *some one* who also was
ληφθη, επιλαγεις ὁσπερ ἵπποδρομῳ;
seized on, being struck *with fear* as in a race course;
καὶ εφασαν μεντοι οὐδε τοντον παθειν
and they said, however, *that* neither did this one suffer in

οὐδεν, δε οὐδε αλλος οὐδεις των Ἑλληνων
any thing, but neither did any other of the Greeks
επιθεν οὐδεν εν ταυτῃ τη μαχῃ, πλην επι τῷ
suffer any thing in this battle, except upon the
ενοικυμῷ, τις ελεγετο τοξευθῆναι.
left, one was said to have been wounded with an arrow.

21. *Ἄε Κύρος ὁρῶν τους Ἑλλήνας νικῶντας καὶ*
But Cyrus seeing the Greeks conquering and
διωκοντας το [στρατευμα] κατα ἄντος, ἥδο-
pursuing the [army] opposed to themselves, being
μενος καὶ προσκυνομενος ηδη ὡς βασιλευς ὑπο
delighted, and being worshipped now as king by
των αμφι αυτον, ουδε εξηγθη ὡς διωκειν
those about him, nor was he led out so as to pursue;
αλλα εχων την ταξιν των εξακοσιων ιππεων
but having the body of the six hundred horsemen
συνεσπειραμενην συν ἕαντῳ επεμελειτο
formed in close order with himself, he watched carefully
ὅ τι βασιλευς ποιησει. Γαρ καὶ γδει αυτον, ὅτι
what the king shall do. For he also knew him, that
εχοι μεσον τον Περσικον στρατευματος.
he holds the middle of the Persian army.

22. *Ἄε καὶ πάντες οι αρχοντες των βαρ-*
But also all the commanders of the bar-
βαρων, εχοντες το μεσον αυτων, ἤγουντο, τομιζοντες
barians, having their own center, led, thinking
ειναι καὶ οντως εν ασφαλεστατῳ, την ἡ ισχυν αυτων
to be also thus in most security, if the strength of them
η εκατερωθεν, καὶ ει χρηζοιεν παραγ-
should be on each side, and if they should want to order

γειλαι τι, το στρατευμα αισθανεσθαι εν ημισει χρονῳ.
any thing, that the army shall perceive in half the time.

23. *Kai δη τοτε, βασιλευς εχων μεσον της*
And even then, the king having the center of the
στρατιας ἑαντου, εγενετο ὁμος εξω του
army of himself, was nevertheless beyond the
ενωνυμον κερατος Κυρου. *Δε επει ουδεις εμαχετο*
left wing of Cyrus. But when no one fought
αντω εκ του εναρτιου, ουδε τοις
against him from the opposite side, nor against those
τεταγμενοις εμπροσθεν ἀντου, επεκαμπτεν ως εις
drawn up before himself, he wheeled as if for
κυκλωσιν.
surrounding.

24. *Ενθα Κυρος δη δεισας, μη γενομενος,*
There Cyrus really fearing, lest being,
οπισθεν, κατακοψῃ το Ἐλληνικον, ελαννει
in the rear, he might cut down the Greek army, moves on
αντιος [τῷ βασιλεῖ]· και, εμβαλὼν συν τοις
direct against [the king]: and, charging with the
έξακοσιοις, νικᾳ τους τεταγμενους προ βασιλεως,
six hundred, conquers those drawn up before the king,
και ετρεψε τους έξακισχιλιους εις φυγην· και αντος
and turned the six thousand into flight; and he
^{1a.} λεγεται αποκτειναι τη χειρι ἑαντον *Αρταγερσην, τον*
is said to have killed with his own hand Artagerses, the
αρχοντα αντων.
commander of them.

25. *Δε ως η τροπη εγενετο, οι έξακοσιοι*
But as the turn was made, the six hundred of

Κυρον ὁρμησάντες, καὶ διασπειρούται εἰς τὸ διώκειν:
 Cyrus having moved on, also are dispersed in the pursuit:
πλήγη πάντας οὐλγοι σχεδόν οἱ καλονυμεῖοι ὄμοιρα-
εξαιρεῖσθαι, κατελειφθῆσαν αμφὶ αὐτὸν.
 except a very few, nearly those called table-
 companions, were left about him.

26. *Δε ων σὺν τούτοις, καθορὰ βασιλεα, καὶ*
το στρατος αμφὶ εκείνοντας ενθυς οὐκ ηγεσ-
χέτο, αλλα ειπων, ὅτῳ τον ανδρα, ἵετο επ'
hold himself, but saying, I see the man, rushed upon
άντον, καὶ παιει κατα το στεφνον, καὶ τιρωσκει
him, and strikes at the breast, and wounds him
δια τον θωρακον, ὡς Κτησιας ὁ ἰατρος
through the breast-plate, as Ctesias, the physician,
φησιν, καὶ αυτος φησι ἰασθαι
says, and he says that he was employed to heal
τὸ τραυμα.
 the wound.

27. *Δε τις βιαιως παλτῷ ακοντίζει*
αυτον παιοντα, ὑπο τον οφθαλμον καὶ εντανθα
him whilst striking, under the eye; and there
καὶ βασιλευς καὶ Κυρος μαχομενοι, καὶ οἱ αμφὶ
both the king and Cyrus fighting, and those about
αυτους ὑπερ εκατερον, ὅποσοι μεν των αμφὶ
them for each, how many indeed of those about
βασιλεα απεθανον, Κτησιας λεγει (γαρ η παρα
the king died, Ctesias tells us, (for he was near

εκεινῳ) δε Κύρος αυτος τε απεθανε, και οκτω, οἱ
to him,) but Cyrus himself also died, and eight, the
αριστοι των περι ἀντον, εκειντο επι αυτῷ.
best of those about him, lay upon him.

28. Άε Αρταπάτης ὁ πιστοτάτος αυτῷ τῶν
But Artaphates, the most faithful to him of the

Θεραπων σκηπτουχων λεγεται, επειδη ειδε Κύρον
attendant scepter-bearers, is said, after he saw Cyrus
πεπτωμενον, καταπηδησας απο τον ιππον, λεγεται
having fallen, leaping down from the horse, is said
περιπεσειν αυτῷ.
to have fallen on him.

29. Και οἱ μεν φασι βασιλεα κελευσαι
And some indeed declare that the king ordered
τινα επισφαξαι αυτον Κύρῳ, δε οἱ
some one to slay him on Cyrus, but some affirm him
σπασαμενον τον ακινακην επισφαξαι ἐαντον γαρ
having drawn the scimetar, to have killed himself; for
ειχε χρυσον, δε και εφορει στρεπτον, και
he had a golden one, but he also wore a chain, and
ψελλια, και τα ἄλλα, οἵς οἱ αριστοι των Περσων
bracelets, and other things, as the best of the Persians;
γαρ ετετιμητο ὑπο Κύρον τε δια
for he had been honored by Cyrus both on account of
ευνοιαν και πιστοητα.
good-will and fidelity.

CHAPTER IX.

1. Όντως μεν ουν Κυρος ετελευτησεν, ον τε
Thus indeed then Cyrus died, being both
βασιλικωτατος των Περσων γένομενων μετα Κυρον
the most kingly of all the Persians existing after Cyrus
τον αρχαιον, και αξιωτατος αρχειν ως ομολογειται
the elder, and most worthy to govern, as is agreed
παρα παντων των δοκουντων γενεσθαι εν πειρᾳ
by all those appearing to have been in the expe-
ριence of Cyrus.

2. Γαρ πρωτον μεν ον ετι παις, οτε
For first indeed being yet a boy, when
επαιδευετο και συν τῳ αδελφῳ και συν τοις
he was taught both with the brother and with the
αλλοις παισι, ενομιζετο κρατιστος παντων
other boys, he was thought the best of all in
πάντα.
all things.

3. Γαρ παντες οι παιδες των αριστων Περσων
For all the sons of the best Persians
παιδενονται επι ταις θύραις βασιλεως· ειθα μεν
are taught at the gates of the king; there indeed
τις αν καταμαθοι πολλην σωφροσυνην, δε εστι
one may learn much wisdom, but it is *possible*
ουτε ακουσαι ουτε ιδειν ουδεν αισχον.
neither to hear nor to see any thing base.

4. *Δε οἱ παιδες καὶ θεωται καὶ ακονσι τους*
 But the youths also see and hear of those
τιμωμενους ὑπὸ βασιλεως, καὶ ἀλλους αἰτιαζομενους,
 being honored by the king, and others being dishonored,
ώστε οὐτες παιδες εὐθυς μανθανονσιν τε
 so that being youths, they immediately learn both
ἀρχειν καὶ αρχεσθαι.
 to rule and to be ruled

5. *Ἐνθα Κύρος μεν εδοκει ειναι, πρωτον,*
 There Cyrus indeed seemed to be, first,
αιδημονεστατος των ἡλικων, τε πειθεσθαι τοις
 the most modest of his equals in age, and to obey the
πρεσβυτεροις καὶ μαλλον των ὑποδεεστερων ἑαυτον.
 elders even more than his own inferiors;
δε επειτα φιληπποτατος, καὶ χρησθαι τοις ἵπποις
 but moreover very fond of horses, and to use horses
αριστα. Δε εκρινον αυτον καὶ ειναι φιλομαθεσ-
 best. And they deemed him also to be most fond
τατον καὶ μελετηροτατον των εργων εις τον
 of learning, and most studious of operations for
πολεμον, τε τοξικης καὶ ακοντισεως.
 war, and of archery and of dart throwing.

6. *Δε επει επρεπε τη ἡλικιᾳ, ην καὶ φιλο-*
 But when it became his age, he was also fondest
θηροτατος, καὶ μεντοι φιλοκινδυνοτατος προς τα θηρια.
 of hunting, and even fondest of danger against wild beasts.
Και ποτε ουκ ετρεσεν αρκτον επιφερομενην, αλλα
 And once he did not dread a bear attacking him, but
συμπεσων κατεσπασθη απο τον ἵππον, καὶ
 falling together he was drawn down from the horse, and

επαθεν μεν τα ὡν και ειχε τας
 suffered indeed the *wounds*, of which also he had the
 ατειλας φανερας, δε τελος κατεκτανε και εποιησεν
 scars visible, but at last he killed him: and he made,
 μεντοι τον βοηθοσαντα πρωτον μακαριστοτατον
 however, the one helping first greatly to be con-
 πολλοις.
 gratulated by many.

7. Λε επει κατεπεμφθη ὑπο τον πατρος, σατραπης
 But when he was sent by his father, satrap
 τε Λυδιας και της μεγαλης Φρυγιας, και Καππα-
 both of Lydia, and of Great Phrygia, and of Cappa-
 δονιας, δε και απεδειχθη στρατηγος πατων, οις
 docia, but also was declared general of all, whom
 καθηκει αθροιζεσθαι εις πεδιον Καστωλον,
 it becomes to be assembled in the plain of Castolus,
 πρωτον μεν επεδειξεν ἀντον ὅτι ποιοιτο περι
 first indeed he showed himself that he made *it* of much
 πλειστον, ει σπεισαιτο τῳ, και ει
 importance, if he made a treaty with one, and if he
 συνθοιτο τῳ, και ει ὑποσχοιτο τι τῳ,
 made a contract with one, and if he promises something to
 ψευδεσθαι μηδεν.
 one, to deceive *in* nothing.

8. Και ουν ἀι πόλεις επιτρεπομεναι επιστενον
 And therefore the cities being committed, trusted
 μεν αντῳ δε οι ανδρες επιστενον, και ει τις
 indeed *in* him, but the men trusted, and if any
 εγενετο πολεμος Κιρου σπεισαμενον,
 was hostile, Cyrus having made a treaty *with* him,

επιστενε *αν* *παθειν* *μηδεν* *παρα* *τας*
 he trusted he would suffer nothing contrary to the
σπονδας.
 treaty.

9. *Τοιγαρονν* *επει* *επολεμησε* *Τισσαφερει,*
 Wherefore when he made war on Tissaphernes,
πασαι *αι* *πολεις* *έκουσαι,* *ειλογτο* *Κυρον* *αρτι*
 all the cities being willing, chose Cyrus before
Τισσαερονυς, *πλην* *Μιλησιων* *δε* *ούτοι* *εφοβουντο*
 Tissaphernes, except the Milesians; but these feared
αυτον, *ότι* *ουκ* *ηθελε* *προεσθαι* *τους*
 him, because he was not willing to abandon those
φευγοντας.
 fleeing away.

10. *Γαρ* *και* *επεδεικνυτο* *εργω,* *και* *ελεγεν,* *ότι*
 For also he showed by deeds, and said, that
ουκ *ποτε* *αν* *προοιτο* *επει* *άπαξ* *εγενετο*
 not ever would he abandon *them*, when once he became
φιλος *αντοις,* *ουδε* *ει* *ετι* *μεν* *γενοιτο* *μειονς,*
 a friend to them, nor if yet indeed they might be worse,
δε *και* *ετι* *πραξειαν* *κακιον.*
 but even yet might do worse.

11. *Δε* *ην* *φανερος,* *ει* *και* *τις* *ποιησειν*
 But he was visible, if also any one would do
αυτον *τι* *αγαθον* *η* *κακον,* *πειρωμενος* *νικαν,*
 him some good or bad thing, trying to conquer,
δε *τινες* *και* *εξεφερον* *ευχην* *αυτον,* *ώς* *ευχοιτο*
 but some also mentioned a wish of his, that he wished
ζητην *τοσοντον* *χρονον,* *εστε* *νικηη* *και* *τους*
 to live so long a time; until he may surpass also those

εν ποιουντας, και αλεξομενος τους ποιουντας
treating him well, and warding off those treating him
κακως.
badly.

12. Και γαρ ονν δη πλειστοι γε επεθυμησαν
And therefore even most *men* indeed desired
προεσθαι αντω, ενι ανδρι των εφ' ημων και
to give up to him, one man of those in our time, both
χοηματα και πολεις και τα σωματα έαντων.
their property and cities, and their persons.

13. Ον μεν δη ουδε τις αν ειποι τοντο, ως
Neither indeed even can any one say this, that
εια τους κακουργους και αδικους καταγελαν,
he permitted the evil-doers and unjust to deride,
αλλα αφειδεστατα ετιμωρευτο παντων. Αε ην
but most unsparingly punished all. And it was
ιδειν πολλακις παρα τας στειβομενας οδους,
possible to see often near the trodden roads,
ανθρωπους στερουμενους και ποδων και χειρων και
men deprived both of feet and hands and
οφθαλμων, ωστε εν τη αρχῃ τον Κυρου, εγενετο
eyes, so that in the dominion of Cyrus, there
και Ελληνι και βαρβαρω,
was protection both to a Greek and to a barbarian,
αδικουντι μηδεν, πορευεσθαι άδεως οποι τις
injuring nothing, to go fearlessly whither any one
ηθελεν, εχοντι οτι προκωροιη.
wished, having whatever he may get.

14. Ωμολογητο . . . μεντοι . . . γε
He has been acknowledged, however, at least

τιμαῖν διαιφεροῦτως τοὺς αγαθοὺς εἰς πόλεμον. Καὶ
to honor extremely the brave in war. And
πρώτον μὲν πόλεμος ἦν αὐτῷ πρὸς Πεισιδας
first indeed war was to him against the Pisidians
καὶ Μυσους· καὶ στρατευομένος οὐν αὐτὸς
and Mysians: and moving with an army therefore himself
εἰς τὰς τας χωρας, οἵς ἐωρα εθελοντας
into these places, whomsoever he saw willing
κινδυνεύειν, τοντοὺς καὶ εποιει αρχοντας ἵσ
to be in danger, these also he made commanders of
χωρας κατεστρεψετο, δε επειτα καὶ
what-ever place he conquered, but moreover he also
ετίμα αλλοις δωροις.
honored them with other gifts.

15. Ωστέ τοὺς αγαθοὺς μὲν φανεσθαι ειναι
So that the brave indeed appeared to be
εὐδαιμονεστάτους, δε τοὺς κακοὺς αξιονσθαι
most fortunate, but the cowardly to be thought worthy
ειναι δονλους τοντον. Τοιγαρον [ην] πολλη
to be the slaves of these. Wherefore there [was] a great
αρθροια των εθελοντων κινδυνεύειν, ὅπου τις
plenty of those willing to be in danger, when any one
οιοιτο Κυρον αισθησεσθαι.
may think Cyrus about to perceive him.

16. Γεμην ἐις δικαιοσυνην ει τις γενοιτο φανερος
But as to justice, if any might be visible,
αυτῷ βούλομένος επιδεικνυσθαι, περι παντος
to him, wishing to show it, beyond every thing,

εποιεῖτο ποιεῖν τούτους πλουσιωτέρους τῶν
he caused to make these richer than those
φιλοκερδούντων εκ τον αδίκον.
seeking gain by injustice.

17. Καὶ γὰρ οὐν τε πολλα ἀλλα δικαιως
And therefore both many other things justly
διεχειρίζετο αὐτῷ, καὶ εχρησατο αληθινῷ
were managed by him, and he made use of a real
στρατευμάτι. Γαρ καὶ στρατηγοι καὶ λοχαγοι επλευσαν
army. For also generals and captains sailed
πρὸς εκείνον οὐ ἐνεκα χρηματῶν, αλλ' επει
to him, not on account of money, but when
εγνώσαν εἰναι κερδαλεωτέρον, καὶ λος πειθαρχεῖν
they knew it to be more profitable, honorably to obey
Κυρῳ, η το κερδος κατα μῆνα.
Cyrus, than the gain for a month.

18. Άλλα μῆν ει τις γε καὶ λος ὑπηρετη-
But indeed if any one at least fairly might
σειν αὐτῷ προσταξαντι τι, οὐδενι πωποτε
serve him, having ordered any *thing*, to no one even
εἰσει τὴν προθυμιαν [εἰναι] αχαριστον. Τοιγαρον
did he suffer his zeal [to be] unrewarded. Therefore
δη κρατιστοι ὑπηρεται πάντος εργου ελεγθησαν
even the best servants of every deed were said
γενεσθαι Κυρῳ.
to be to Cyrus.

19. Ιε ει ὁρῷ τινα οντα δεινον
But if he saw any one being a powerful
οικονομον εκ τον δικαιον καὶ κατασκευαζοντα τε
domestic manager by justice, and improving both

χωρας ἡς αρχοι, και ποιουντα προσοδους,
the country which he rules, and making in-comings,
ουδενα αν πωποτε αφειλετο, αλλα και
from no one ever would he take away, but even
προσεδιδον πλειω ώστε και επονουν ηδεος,
added more; so that they also labored pleasantly,
και εκτωντο θαρραλεως, και αν ἀ τις επέπατο,
and acquired boldly, and again what one had pos-

ηκιστα εκρυπτεν Κυρον γαρ ον
sessed, least did he conceal *them from Cyrus*: for he did not
εμφαινετο φανερως φθονων τοις πλοντονσιν, αλλα
appear visibly envying those being rich, but
πειρωμενος χρησθαι τοις χρημασι των ὑποκρυπτομενων.
trying to use the wealth of those concealing it.

20. Τεμηρ οσους ποιησαιτο φιλους, και
But whomsoever he would make friends, and
γνοιη οντας ευνους και κρινει ειναι
knew them as being well affected, and judged them to be
ικανους συνεργους, οτι τυγχανει βούλομενος
able co-operators, whatever he happens wishing
κατεργαζεσθαι, ομολογειται προς παντων γενεσθαι
to effect, he is confessed by all to have been
δη κρατιστος θεραπευειν.
even the best to attend to this.

21. Γαρ και τοντο αυτον ονπερ
For even this very *thing* even of which
αυτος εγκα φιλων φετο δεισθαι, ως
he himself on account of friends thought to require, that
εχοι συνεργους, και αυτος επειρατο
he might have, co-operators, and he himself tried

είναι τοις φίλοις κρατιστος συνεργος τεντον, ὅτου
to be to friends the best helper of this, of whatever
αισθανοτο ἔκαστον επιθυμουντα.
he perceived every one desirous.

22. *Δε μεν οιμαι αντείς ανηρ γε,*
But indeed I think, he being one man at least,
δια πολλα ελαμβανε πλειστα δωρα, δε δη
for many reasons, received most gifts, but even
μαλιστα πατων, διεδιδων τάντα τοις φίλοις,
most of all men, he distributed these to friends,
σκοπων προς τον τροπον ἔκαστον, και ὅτου
looking to the manner of every one, and of whatever
μαλιστα ὄρφη ἔκαστον δεομενον.
he especially perceived every one desirous.

23. *Και οσα τις πειποι κοσμου*
And whatever things any one may send as an or-
τορ σωματι αυτον η ως εις πολεμον η ως εις
nament to his person, or as for war, or as for
καλλωπισμον, και εφασαν αυτον λεγειν περι
finery, and they declared him to speak about
τοντων, οτι το σωμα έαυτον ονχ αν
these things, thus that the person of himself he may not
μεν δυνατο κοσμησαι πασι τοντοις, δε τομιζοι
indeed be able to adorn with all these, but may think
φίλοις χαλως κεκοσμημενους, [ειναι] μεγιστον
friends fairly adorned, [to be] the greatest
κοσμου αεροι.
ornament to a man.

24. *Και μεν το πικαν τους φίλοις*
And indeed that he surpassed his friends

ποιουντα εν τα μεγαλα ουδεν Θαυμαστον, επειδη
 well doing great things, *is nothing to be wondered at, since*

γε πη και δυνατωτερος δε το περιειναι
 at least he was also more able; but that he should be

τη επιμελειη των φιλων και τω προθυμεσθαι
 superior in the care of his friends, and in the being eager
χαριζεσθαι, ταντα δοκει εμοιγε ειναι μαλλον
 to gratify, these seem to me at least to be more
αγαστα.
 admirable.

25. *Γαρ Κυρος επειπε πολλακις ημιδεεις βικους*
 For Cyrus sent often half-empty jars

οινον, όποτε λαβοι πανη δυν, λεγον οι
 of wine, whenever he took *any* very sweet, saying, that
ουπω δη πολλον χρονον επιτυχοι οινω
 not yet truly for a long time had he happened on wine
ηδιον τοντον; *ουν επειψε τοντον σοι, και*
 sweeter than this: therefore he sent this to thee, and
δειται σου εκπιειν τοντον τημερον συν οις
 requires of thee to drink this to-day with whomsoever
μαλιστα φιλεις.
 thou most lovest.

26. *Δε πολλακις επειπε ημιβρωτονς χηνας, και*
 But often he sent half-eaten geese, and

ημισεις αρτων, και αλλα τοιαντα, κελευσων τον
 halves of loaves, and other such things, ordering the
φεροντα επιλεγειν. Κυρος ησθη
 one carrying them to say besides: Cyrus was delighted

τοντοῖς, οὐν βούλεται σε καὶ γευσασθαι
with these, he therefore wishes thee also to taste
τοντοὺν
of them.

27. *Ἄε δόπον χιλος εἰη παντὸν σπανιός, δε*
But wherever fodder might be very scarce, but
αὐτὸς εδύνατο παρασκευασθαι διὰ τὸ εχεῖν
he himself was able to procure it through having
πολλοὺς ἄντηρετας καὶ διὰ τὴν επιμελείαν, διαπεμπτῶν
many servants and through care, sending it
τοὺς φίλους εκελευε εμβαλλεῖν τοντοὺν τὸν
among his friends, he ordered them to throw this
χιλον τοῖς ἵπποις αγονσιν τὰ σωματα ἔάντων, ὡς
fodder to the horses carrying the persons of them, that
μη αγωστὸν τοὺς φίλους ἔαντον, πεινῶντες.
they may not carry the friends of himself, hungering.

28. *Ἄε εἰ δὴ ποτὲ πορευοντο καὶ*
But if even at any time he was journeying, and
πλειστοὶ μελλοιεν ὄψεσθαι προσκαλων τοὺς φίλους
many were about to see him calling to his friends
εσπουδαιολογεῖτο, ὡς δῆλοι
he would discourse seriously, that he might show those
ὅνς τιμᾷ ὡστε εγωγέ, εξ ὧν ακονω,
whom he honors: so that I at least, from what I hear,
κρίνω οὐδενα, οὐτε Ἑλλήνων, οὐτε βαρβαρῶν,
judge no one, either of the Greeks, or of barbarians,
πειριλησθαι νόπο πλειονον.
to have been loved by more people.

29. *Ἄε καὶ τοδε τεκμηριον τοντοῦ οὐδεὶς μεν*
And also this is a proof of it: no one indeed

απῆσι πρὸς βασιλεὰ παρὰ Κυροῦ, οὗτος δούλον,
 departed to the king from Cyrus, being his subject
 πλὴν Οροντας επεχειρῆσε· δε ὅντος καὶ ταχὺ^{*}
 only Orontes attempted it; and he also, soon
 ἐνδεκατέστη αὐτὸν ὁ φρεστός εἶναι πιστὸν οἱ φίλαι-
 found him whom he thought to be faithful to him, more
 τερον Κυρῷ, η ἕαντω· δε παρὰ βασιλεῶς
 friendly to Cyrus than to himself; but from the king
 πολλοὶ απῆλθον πρὸς Κυρον, επει εγενοντο πολεμοὶ
 many came to Cyrus, when they became hostile
 αλλήλοις, καὶ οἵτοι μεντοὶ οἱ μαλιστα
 to each other, and these, however, those most
 αγαπωμένοι ὑπ' αὐτοῦ, νομίζοντες, [οὗτες αγαθοὶ παρὰ^{*}
 beloved by him, thinking, [being brave with
 Κυρῷ,] αὐτοὶ τυγχανεῖν αξιωτέρας τιμῆς, η παρὰ^{*}
 Cyrus,] they would obtain worthier honor, than with
 βασιλεῖ.
 the king.

30. *Δε τὸ γενομένον αὐτῷ εν τῇ τελεντῇ τοῦ*

But the affair having occurred to him in the end

βιον [εστι] καὶ μεγά τεκμήριον, ὅτι αὐτὸς η^{*}
 of life, [is] also a great proof, that he was
 καὶ αγαθός, καὶ εδυνατό ορθῶς κρίνειν τοὺς πιστοὺς
 both brave, and was able rightly to judge the faithful
 καὶ ευνοὺς καὶ βεβαιοὺς.
 and kindly disposed and steady.

31. *Γαρ αὐτὸν αποθηκοντος, πάντες οἱ φίλοι*

For he dying, all the friends

καὶ συντραπεῖοι παρὰ αὐτὸν, απεθανον μαχομένοι
 and table-companions with him, died, fighting

ίπερ Κυρον, πλὴν Ἀριαιου δε οὗτος επυγχανεν
over Cyrus, except Ariaeus: but he happened to be
τεταγμένος επι τῷ ενωνυμῷ, αρχῶν τον ἵππικον,
posted upon the left, commanding the cavalry,
δε ως ^{2d. m.} γοσθετο Κυρον πεπτωκότα εφυγεν,
but when he perceived Cyrus having fallen, he fled,
καὶ εχων παν το στρατευμα, οὐ ήγειτο.
and having all the army, which he led.

CHAPTER X.

1. Επτανθα δη ἡ κεφαλη Κυρον αποτεμνεται,
There even the head of Cyrus is cut off,
καὶ ἡ δεξια χειρ. Λε βασιλευς (καὶ οἱ συν αυτῷ)
and the right hand. But the king (and those with him)
διωκων εισπιπτει εἰς το Κυρειον στρατοπεδον καὶ
pursuing, falls into the Cyrean camp; and
οἱ μεν μετα Αριαιου ουκετι ιστανται, αλλα
those indeed with Ariæus no more stand, but
φευγονσι δια τον στρατοπεδον αυτων εἰς τον
flee through the camp of them into the
σταθμον ενθεν ὀρμητο. δε ελεγοντο
station, whence they had been moved; and there were
ειναι τετταρες παρασαγγαι της ὁδου.
said to be four parasangs of the road.

2. Λε βασιλευς καὶ οἱ συν αυτῷ τέ διαρπαζονσι
But the king and those with him both plunder
τα πολλα αλλα καὶ λαμβανει την Φωκαιδα
many other things, and he seizes the Phocæn

την παλλακίδα Κυρού την λεγομένην ειναι
 woman, the concubine of Cyrus, the one reported to be
σοφην και καλην.
 wise, and fair.

3. *Δε η Μιλησια η νεωτερα ληφθεισα*
 But the Milesian woman, the younger, being taken
ὑπό των αμφι βασιλεα, εκφευγει γυμνη προς των
 by those about the king, escapes naked to the
Ἐλληνων, οι ετυχον εν τοις σκευοφοροις,
 Greeks, who happened to be among the baggage-cattle,
εχοτες όπλα, και αντιταχθεντες *απεκτειναν*
 having arms, and being drawn up in opposition, they killed
πολλους μεν των ἀρπαζοντων, δε οι και
 many indeed of those plundering, but some also
αυτων απεθανον. ον μην γε εφυγον αλλα
 of them died; not indeed at least did they flee, but
και εσωσαν ταντην, και εσωσαν παντα τα αλλα
 even saved this *woman*, and saved all the other
και οσα χρηματα και αυθρωποι εγενοντο εντος
things, and what property and men were with
αυτων. *things, and what property and men were with*
them were saved.

4. *Εντανθα τε βασιλευς και οι Ελληνες διεσχον*
 There both the king and the Greeks were distant
ώς τριακοντα σταδια, οι μεν διωκοντες τους
 about thirty stadia, these indeed pursuing, those
καθ' εαντους, ώς νικωντες παντας, δε οι
 against themselves, as conquering all, and those
ἀρπαζοντες ώς ηδη νικωντες παντας.
 plundering as now conquering all.

5. Άε ως μεν οι Ἑλλῆνες γνθόντο ὅτι
But when indeed the Greeks perceived that

βασιλευς σὺν τῷ στρατευματι εἰη εν τοῖς σκευο-
the king with the army was in among the baggage-

φοροις, δε βασιλευς αὐτοὶ ηκούσε *Tισσαφερον* ὅτι
cattle, but the king again heard from Tissaphernes that

οἱ Ἑλλῆνες νικων εἰς τὸ προσθεν διωκοντες, ενταῦθα
the Greeks were conquering the *army* opposed to them,

καὶ οὐχοιτο εἰς τὸ προσθεν διωκοντες, ενταῦθα
and had gone away in the distance pursuing, there

δὴ βασιλευς μεν αθροιζει τους ἔαντον
indeed the king on his part assembles those of himself,

καὶ συνταττει· δε ὁ Κλεαρχος, καλεσας
and arranges *them* together; but Clearchus, having called

Προξενον, (γαρ ην πλησιαιτατος,) εβουλευτο
Proxenus, (for he was nearest,) was deliberating

ει πεμποιεν τινας, η πάντες ιοιεν επι το
if he should send some, or all should go to the

στρατοπεδον αρηξοντες.

camp about to help.

6. Εν τοντῳ βασιλευς ην πάλιν δῆλος

In this time the king was again apparently
προσιωρ, ως εδοκει οπισθεν. Καὶ οἱ Ἑλλῆνες
approaching, as it seemed, from behind. And the Greeks

μεν συστραφεντες παρασκευαζονται ως προ-
indeed being turned together, prepare themselves as ad-

σιοντες καὶ δεξομενοι ταντη δε ὁ
vancing, and about to receive *them* in this way; but the

βασιλευς οὐκ μεν ηγεν ταντη, δε η
king did not indeed in the same way lead, but in

παρηλθεν εξω του ευωνυμου κερατος,
 which way he passed by outside of the left wing,
ταντη και απηγαγεν, αναλαβων και τους
 in that way also he led back, having taken up also those
αντομολησαντας εν τη μαχη προς τους Ελληνας, και
 having deserted in the battle to the Greeks, and
Τισσαφερνη, και τους συν αυτω,
 Tissaphernes, and those with him.

7. *Γαρ Τισσαφερνης ουκ εφυγεν εν τη πρωτη*
 For Tissaphernes did not flee in the first

συνοδω, αλλα διηλασε κατα τους Ελληνας πελταστας
 engagement, but charged against the Greek peltasts
παρα τον ποταμον δε διελανυων κατεκανε μεν ουδενα,
 near the river; but driving he killed indeed no one,
δε διασταντες οι Ελληνες επαιον και ηκοντιζον
 but standing asunder, the Greeks struck and shot at
αυτους δε Επισθενης Αμφιπολιτης ηρχε
 them: but Episthenes, the Amphipolite, commanded
των πελταστων, και ελεγετο γενεσθαι φρονιμος.
 the peltasts, and was said to be intelligent.

8. *Δε ο Τισσαφερνης ως εχων μειον απηλ-*
 But Tissaphernes, as having the worst, was re-
λαγη μεν ουκ αναστρεψει παλιν, δε αφικομενος
 moved; indeed does not return again, but coming
εις το στρατοπεδον των Ελληνων, εκει συνταγγανει
 into the camp of the Greeks, there he meets
βασιλει, και δη παλιν ομον συνταξαμενοι
 the king, and even back together being arranged
επορευοντο.
 they were going on.

9. Άε επει ησαν κατα το ευστρυμον κερας
But when they were opposite the left wing

των Ἑλληνων, οι Ἑλληνες εδεισαν, μη προσαγοιει
of the Greeks, the Greeks were afraid, lest they should

προς το κερας, και περιπτυξαντες αμφοτερωθεν
lead against the wing, and folding round on both sides,

κατακοψειαν αυτους: και εδοκει αυτοις
might cut them down; and it seemed *proper* to them
αραιπτυσσειν το κερας, και ποιησασθαι τον ποταμον
to lengthen the wing, and to make the river
οπισθεν.

in the rear.

10. Άε εν ω εβουλευοντο ταυτα
But in what *time* they were deliberating these

δη βασιλευς και παραμειψαμενος εις το αυτο
matters, even the king also having changed into the same

σχημα κατεστησεν την φαλαγγαν εναντιαν, ώσπερ
form placed his phalanx opposite, just as

συνηει το πρωτον μαχονμενος. Άε ως
he had met *them* at first *when* about to fight. But as

οι Ἑλληνες ειδον οντας τε εγγυς και παρατεταγ-
the Greeks saw *them* being both near and set in array,

μενους, αυθις παιανισαντες επηεσαν ετι πολυ
again singing the pean, they came on yet much

προθυμοτερον η το προσθεν.

more eagerly than before.

11. Άε αν οι βαρβαροι ονκ εδεχοντο

But again the barbarians did not receive *them*,

αλλ εφευγον εκ πλειονος η το προσθεν, δε
but fled from a greater *distance* than before, and

οἱ Ἑλλῆνες επεδιωκον μεχρὶ τίνος κωμῆς δε
 the Greeks pursued unto a certain village; but
ενταυθα οἱ εστησαν.
 there they halted.

12. *Γαρ ὑπερ τῆς κωμῆς ην γῆλοφος, εφ' οὐ*
 For above the village was a hill, upon which
οἱ αἱρὶ βασιλεα ἀνεστράφησαν, οὐκ ετι μεν
 those about the king were turned, not any longer indeed
²²

πεζοι, δε ὁ λόφος ενεπλησθη τῶν
 were infantry *there*, but the hill was covered with
ἵππεων, ὡστε μη γιγνωσκειν το ποιουμενον.
 cavalry, so that they did not know what was being done.

Και εφασαν ὄραν το βασιλειον σημειον, τίνα
 And they said they saw the royal standard, a cer-
χρυσουν αετον ανατεταμενον επι πελτης.
 tain golden eagle having been extended upon a spear.

13. *Δε επει και οἱ Ἑλλῆνες εχωρουν ενταυθα,*
 But when also the Greeks went thither,
οἱ ἵππεις δη και λειποντι τον λοφον, ου μεντοι
 the horsemen now also leave the hill; not, however,
ετι αθροοι, αλλ' αλλοι αλλοθεν
 any more close together, but others from other place,—

δε ὁ
i. e., some went one way, others went another: but the
λοφος εψιλοντο τῶν ἵππεων, δε τελος και
hill was stripped of the horsemen, but at last even
παντες απεχωρησαν.
 all went off.

14. *Ονν ὁ Κλεαρχος ουκ ανεβιβατεν*
 Therefore Clearchus did not march his men

επι τον λόφον, αλλα στησας το στρατευμα
up upon the hill, but having stopped the army
νπο αυτον, πεμπει Λυκιον τον Συρακουσαο και
at the bottom of it, sends Lycius, the Syracusan, and
αλλον επι τον λόφον, και κελευει κατάδοντας
another upon the hill, and orders them, having viewed
τα ύπερ τον λόφον, απαγγειλαι, τι εστιν.
affairs upon the hill, to report, whatever is there.

15. *Kai ο Λυκιος ηλασε και ιδων απαγγειλλει*
And Lycius drove on, and seeing, brings word
οτι φευγονσι ανα κρατος. *Δε σχεδον οτε*
back that they flee with might. And nearly when
ταντα ην, ηλιος και εδυνετο.
these things were, the sun also set.

16. *Δε εντρυθα οι Ελληνες εστησαν, και θεμενοι*
And there the Greeks halted, and placing
τα όπλα ανεπανοντο και άμα μεν
their arms, rested; and at the same time indeed
εθανμαζον οτι Κυρος ονδαμον φαινοιτο ονδ
they wondered that Cyrus nowhere appeared, nor did
αλλος ονδεις παρειη απ' αυτον γαρ ηδεσαν
any other one come from him; for they knew
ον αυτον τεθνηκοτα, αλλ' εικαξον η
not of him having died, but they supposed him either
οιχεσθαι διωκοτα, η προεληλακεναι κατα-
to go away pursuing, or to have ridden forward about
ληψομενον τι.
to seize some place.

17. *Kai αντοι εβούλενοντο, ει μειναντες αυτον*
And they deliberated, if remaining there.

αγοιντο εντανθα τα σκευοφορα η απιοιεν
they should bring thither the baggage-cattle, or go back
επι το στρατοπεδον. *Ovv* απιειναι εδοξεν
to the camp. Therefore to go back seemed *proper*
αυτοις, και αφικνουνται αμφι δορπιστον επι τας σκηνας.
to them, and they come about supper-time to their tents.

18. *Tοντο μεν δυν εγενετο το τελος ταντης της*
This indeed then was the end of that
ἡμερας. *Δε καταλαμβανουσι τε τα πλειστα των*
day. And they find both the most of the
αλλων χρηματων διηρπασμενα, και ει ην τι
other things plundered, and if there was any
σιτιον η ποτον: και τας ἀμαξας μεστας αλευρων
eatable or drink: and the waggons full of wheat flour
και οινου, ας Κυρος παρεσκευασατο, ινα ει ποτε
and of wine, which Cyrus prepared, that if ever
σφοδρα ενδεια λαβοι το στρατοπεδον, διαδιδοην
vehement want should seize the camp, he may
τοις Ἑλλησιν, (δε ἀνται ἀμαξαι, ως ελεγοντο,
distribute to the Greeks, (but these waggons, as were said,
ησαν τετρακοσιαι) ταντας και τοτε οι
were four hundred *in number*,) these also then those
συν βασιλει διηρπασαν.
with the king did plunder.

19. *Ωστε οι πλειστοι των Ἑλληνων ησαν*
So that the most of the Greeks were
αδειπνοι δε ησαν και αναριστοι, γαρ δη
supperless: but they were also dinnerless, for even
πριν το στρατευμα καταλυσαι προς αριστον, βασιλευς
before the army halted for dinner, the king
εφαη. *Οντω οvv μεν διεγενοντο ταντην την νυκτα.*
appeared. Thus then they indeed passed that night.

ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΚΤΡΟΤ.

ΒΙΒΛΕΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Κεφ. Α.

1. Ός μεν ονν το Ἐλληνικον ηθροισθη Κυρφ, ὅποτε εστρατευετο επι τον αδελφον Αρταξερξην, και ὅσα επραχθη εν τη ανοδῳ, και ὡς ἡ μαχῃ εγενετο, και ὡς Κυρος ετελεντησε, και ὡς οἱ Ἐλληνες ελθοντες επι το στρατοπεδον εκοιμηθησαν, οιομενοι νικαν τα παντα, και Κυρον ζηγη, δεδηλωται εν τῷ εμπροσθεν λογῳ.

2. Δε ἄμα τη ἡμερᾳ οἱ στρατηγοι συνελθοντες εθανμαζον, ὅτι Κυρος οντε πεμποι αλλον σημανουντα, ὅτι χρη ποιειν, οντ̄ ἀντος φαιροιτο. Ονν εδοξεν αυτοις συσκενασαμενοις ἀ ειχον, και εξοπλισαμενοις προιεναι εις το προσθεν, ἐως συμμιξιαν Κυρφ.

3. Δε ηδη οντων εν ὁρῃ, ἀμα αισχοντι ἥλιφ ηλθη Προκλης ὁ αρχων Τευθρανιας, γεγονως απο Δαμαρατον του Λακωνος, και Γλους ὁ Ταμω. Ούτοι ελεγον, ὅτι Κυρος μεν τεθνηκεν, δε Αριαιος πεφενγως ειη μετα των αλλων βαρβαρων εν τῳ σταθμῳ ὅθεν ὁρμωντο τη προτεραια: και λεγοι ὅτι μεν περιμεινειν αν αυτους ταντην την ἡμεραν, ει μελλοιεν ἡκειν δε τη αλλῃ φαιη απιεναι επι Ιονιας ὁθενπερ ἥλθε.

ASCENT OF CYRUS.

BOOK II.

CHAPTER I.

1. How indeed then the Grecian *force* was assembled by Cyrus, when he moved with an army against his brother Artaxerxes, and what things were done in the up-way, and how the battle took place, and how Cyrus died, and how the Greeks coming to the camp, went to rest, thinking to conquer all *things*, and Cyrus to be alive—*all these* have been shown in the former discourse.

2. But along with the day, the generals having come together, wondered that Cyrus may not send any one about to signify, whatever it behoves *them* to do, nor does he himself appear. Therefore it seemed proper to them, having packed up what they had, and having armed themselves, to proceed in advance, until they might join with Cyrus.

3. But now they being in motion, along with the rising sun came Procles, the commander of Teuthrания, being descended from Damaratus the Lacedæmonian, and Glus, the *son* of Tamos. These said, that Cyrus indeed has died; but Ariæus having fled, was with the other barbarians in the station whence they were moved on the former *day*. and that he said, that indeed he might wait for them that day, if they are about to come: but on the next, he said, he should depart for Ionia, whence he came.

4. Ακούσατε ταντα οἱ στρατηγοὶ καὶ οἱ ἄλλοι Ἑλλῆνες πυρθαρομένοι εφερον βαρεως· Δε Κλεαρχος ἐπεν ταδε· αλλα μεν Κυρος; ωφελε ζῆν δε επει τετελευτηεν, απαγγελλετε Αριαιφ ὅτι ἡμεις γε νικωμεν βασιλεα, και, ώς ὁρατε, ουδεις ετι μαχεται ἡμιν; και ει μη ἡμεις ηλθετε, επορευομεθ' αν επι βασιλεα. Δε επαγγελλομεθα Αριαιφ, εαν ελθη ενθαδε, καθιεν αυτον εις τον βασιλειοντον θρονον· γαρ εστι των νικωντων την μαχην και το αρχειν.

5. Ειπων ταντα, ἀποστελλει τους αγγελους, και συν αυτοις Χειρισφον τον Λακωνια, και Μενωνα τον Θατταλον· γαρ και ο Μενων αυτος εβουλετο· γαρ η φιλος, και ξενος Αριαιου.

6. 'Οι μεν ωχοντο, δε Κλεαρχος περιεμεινε· δε το στρατευμα εποριζετο σιτον, όπως εδυνατο, εκ των ὑποζυγιων, κοπτοντες τους βους και ονους· δε προϊοντες μικρον απο της φαλαγγος ὃν ἡ μαχη εγενετο, εχρωντο ξυλοις τε τοις οϊστοις, ουσιν πολλοις (όνς οἱ Ἑλλῆνες ηναγκαζον τους αυτομολοντας παρα βασιλεως εκβαλλειν) και τοις γερροις, και ταις ξυλιναις ασπισι ταις Αιγυπτιαις· δε και πολλαι πελται, και αμαξαι ησαν ερημοι φερεσθαι πασι ὅις χρωμενοι, ἐψοντες ησθιον κρεα εκεινην την ἡμεράν.

7. Και ηδη η τε περι πληθουσαν αγοραν, και κηρυνες ερχονται παρα βασιλεως και Τισσαφερονος, οἱ αλλοι μεν βαρβαροι, δε εις αντων Φαλυνος ην Ἑλλην, ὃς ετυγχανε ων παρα Τισσαφερονει, και εχον εντιμως· γαρ και προσεποιειτο ειναι των επιστημων τε περι τας ταξεις και ὀπλομαχιαν.

8. Δε ὄντοι τε προσελθοντες, και καλεσάντες τους αρχοντας των Ἑλληνων, λεγουσιν ὅτι βασιλευς κελευει τους Ἑλληνας, επει τυγχανει νικων, και απέκτονε Κυρον, παραδοντας τα ὄπλα, ιοντας επι τας θυρας βασιλεως, εὑρισκεσθαι, ην δυνωνται τι αγαθον.

4. Having heard these *words*, the generals and the other Greeks learning, bore *them* heavily. But Clearchus spoke these *words*:—“ But indeed Cyrus ought to be alive; [i. e., I wish Cyrus were alive;] but since he has died, report to Ariæus, that we at least conquer the king, and, as you see, no one yet fights us; and if you had not come, we would have gone against the king. But we announce to Ariæus, if he come hither, that we will seat him on the royal throne: for it is of those conquering *in* battle also to rule.”

5. Having said these *words*, he sends away the messengers, and with them Cherisophus, the Laconian, and Menon, the Thessalian: for even Menon himself desired *it*, for he was a friend and a guest of Ariæus.

6. They indeed went away, but Clearchus waited *there*; and the army procured food how they were able, from the beasts of burden, cutting up the oxen and asses: and proceeding a little way from the phalanx, where the battle was, they used *for* wood both the arrows, being many, (which the Greeks compelled those deserting from the king to throw down,) and the wicker shields, and the wooden shields of the Egyptians, but also many targets, and waggons were deserted to be drawn; all which they using, *in* cooking, ate flesh *on* that day.

7. And now *it* was both about filling market-time, and heralds come from the king and Tissaphernes; the others indeed *were* barbarians, but one of them, Phalynus, was a Greek, who happened to be with Tissaphernes, and being in honor: for also he assumed to be of the skilful both about the ranks and exercise of arms.

8. But these both having approached, and having called the commanders of the Greeks, say that the king orders the Greeks, since he happens *to be* victorious, and has killed Cyrus, giving up the arms, *and* going to the doors of the king, to find, if they can obtain any thing favorable.

9. Οἱ κερυκεῖς βασιλεῶς εἰπον μὲν ταῦτα· δε οἱ Ἑλλῆνες μὲν ἡκουσαν βαρεως, δε ὅμως Κλεαρχος εἰπον τοσούτον, ὅτι οὐ εἰη τῶν νικούστων παραδίδονται τα ὄπλα· αλλα, ὑμεις μεν,
1 s. m.
 εφη, ω ανδρες στρατηγοι, αποχρινασθε τοντοις, ὅτι εχετε καλλιστον και αριστον, δε εγω ἥξω αντικα· γαρ τις των ὑπῆρχετων εκαλεσε ἀντον, ὅπως ιδοι τα ιερα εξηγημενα· γαρ ετυχε θυομενος.

10. Λε ενθα Κλεανωρ μεν ὁ Αρχας ων πρεσβυτατος επεκρινατο ὅτι αι ἀποθανοιεν προσθεν η παραδοιεν τα ὄπλα; δε Προξενας ὁ Θηβαιος εφη, αλλα εγω, ω Φαλυνε θαυμαζω ποτερα ώς κρατων, βασιλευς αιτει τα ὄπλα, η ώς δωρα δια φιλιαν. Γαρ ει μεν ώς κρατων, τι δει αντον ελθοντα αιτειν, και ου λαβειν? Λε ει πεισας βουλεται λαβειν, λεγετω, τι εσται τοις στρατιωταις, εαν χαρισωνται ταντα αυτω.

11. Προς ταυτα Φαλυνος ειπε, βασιλευς ἡγειται νικαν, επει απεκτονε Κυρον. Γαρ τις εστιν ὅστις αντιποιειται αντω αρχης? Λε και νομιζει άμας ειναι ἔαντον, εχων εν τη μεσῃ χωρα ἔαντον, και εντος αδιαβατων ποταμων: και δυναμενος αγαγειν εφ' άμας πληθος ανθρωπων ὅσον ουδε αν δυναισθε αποκτειναι ει παρεχοι άμιν.

12. Μετα τοντον Θεοπομπος Αθηναιος ειπε. Ω Φαλυνε, ουν ουδεν αλλο αγαθον ἔστιν ἡμιν, ώς συ ὁρας, ει μη ὄπλα και αρετη. Και ουν, εχοντες μεν ὄπλα, οιομεθα αν και χρησθαι τη αρετη· δε παραδοντες αν ταντα και στερηθηναι των σωματων. Μη οιον ουν παραδοσειν ἡμιν τα μονα αγαθα οντα ἡμιν αλλα συν τοντοις και περι των ὑμετερων αγαθων
2 t. m.
 μαχονμεθα.

13. Λε ὁ Φαλυνος ακοντας ταντα εγελασε, και ειπε· αλλα μεν εοικας φιλοσοφω, ω νεανισκε, και λεγεις ουκ αχαριστα; ισθι

9. The heralds of the king spoke indeed these *words*; but the Greeks indeed heard grievously, but nevertheless Clearchus spoke this much, that it is not of those conquering to give up the arms: but you, indeed, said he, O men, generals, answer these words, whatever you have, fairest and best, but I will come immediately: for some one of the servants called him, in order that he might see the sacred things, having been taken out: for he happened to be sacrificing.

10. And there Cleanor indeed, the Arcadian, being the eldest, answered that he would die, sooner than he would give up the arms, and Proxenus the Theban said, but I, O Phalynus wonder, whether as conquering, the king asks the arms, or as gifts through friendship. For if indeed as conquering, why does it behove him, having come to ask, and not to take. But if having persuaded, he wishes to take, let him say, what shall be to the soldiers, if they should grant these to him.

11. To these *words* Phalynus said, the king thinks to conquer, since he has killed Cyrus. For who is there who contends against him, on account of power? But he even thinks you to be his own, having *you* in the mid-region of himself, and within impassable rivers: and being able to lead against you a multitude of men, so great as you could not kill, though he may give *them* to you.

12. After him Theopompus an Athenian said: "O Phalynus, now no other *thing* good is to us, as thou seest, if not arms and valor. And therefore, having indeed arms, we think also to use valor: but giving up these that we should also be deprived of our bodies. Think not then that we will deliver up to you, the only good *things* existing to us: but with these, even about your goods, we will fight.

13. But Phalynus hearing these *words*, laughed, and said: "But indeed thou art like a philosopher, O young man, and thou speakest not ungrateful *things*; know,

μεντοί, ἀν ἀνοητος, εἰ οιει την ὑμετεραν αρετην περιγενεσθαι
αν της δυναμεως βασιλεως.

14. Λε εφασαν τινας αλλονς λεγειν ὑπομαλακιζομενους,
ώς και εγενοντο πιστοι Κυρῳ, και γε αν γενοντο αξιοι πολλον
βασιλει, ει βουλοιτο γενεσθαι φιλος· και ειτε τι αλλο θελοι
χρησθαι, ετε στρατευειν επι Αιγυπτον συγκαταστρεψαντο αν
αυτῳ.

15. Εν τουτῳ και Κλεαρχος ἡμε, και ηρωτησεν, ει ηδη
αποκεκριμενοι ειεν. Δε Φαλννος ὑπολαβων ειπεν. 'Οντοι
μεν ω Κλειρχε [λεγουσι], αλλος λεγει αλλα, (και αλλος λεγει
αλλα,) δε ειπε συ ἡμιν τι λεγεις.

16. Δε 'ο ειπεν ἐγω ασμενος ἔωρακα σε ω Φαλννε, δε
και οι παντες 'οντοι αλλοι γαρ ει τε Ἑλλην, και ἡμεις ὄντες
τοσοντοι 'οσους συ 'ορας· δε ὄντες εν τοιοντοις πραγμασι
[ἡμεις] συμβουλονομεθα σοι, τι χρη ποιειν περι ὡν λεγεις.

17. Ονν προς θεων, συ συμβουλευενσον ἡμιν, 'ότι δοκει σοι
ειναι καλλιστον και αριστον, και 'ο αν λεγομενον οισει τιμην
σοι ἐις τον χρονον επειτα, 'οτι Φαλννος, ποτε πεμφθεις παρα
βασιλεως, κελευσων τους Ἑλληνες παραδονται τα 'οπλα,
συμβουλευσεν αυτοις συμβουλευομενοις ταδε. Δε οισθα 'οτι
αναγκη λεγεσθαι εν τῃ Ἑλλαδις 'ο αν συμβουλευσης.

18. Δε 'ο Κλεαρχος ὑπηγετο ταντα βουλομενος και τον
πρεσβευοντα αυτον παρα βασιλεως, συμβουλευσαι μη παρα-
δουνται τα ὄπλα, ὅπως οι Ἑλληνες ειεν μαλλον ενελπιδες. Δε
Φαλννος ὑποστρεψα ειπεν ὥδε παρα την δοξαν αυτον.

19. Ει μεν εστι ὑμιν τις μια των μυριων ελπιδων, ἐγω
συμβουλευω σωθηναι πολεμοντας βασιλει, μη παραδιδονται τα
ὅπλα δε ει εστιν μηδεμια ελπις σωτηριας, βασιλεως ακοντος,
συμβουλευω σωζεσθαι ὅπη δυνατον ὑμιν.

however, being rash, if thou thinkest your valor would be above the power of the king.

14. But they said *that* some others spoke, being rather softened, as also they were faithful to Cyrus, and at least would be worthy of much to the king, if he may wish to become a friend: and whether *in* any other *service*, he may wish to employ *them* whether to make war upon Egypt, they would conquer *it* with him.

15. In this *time* also Clearchus came and asked, if now they were answered. And Phalynus replying, said: These indeed, O Clearchus [say,] one says one thing, (and another says another,) but tell thou to us, what sayest thou.

16. And he said: I gladly have seen thee, O Phalynus, [or, I am glad to see thee,] and also all these others; for thou art both a Greek, and we being so many as thou seest; and being in such affairs, [we] consult thee, what it behoves to do about what thou sayest.

17. Then, by the gods, do thou counsel us, whatever appears to be fairest and best, and which related will bring honor to thee in the time hereafter, that Phalynus, once being sent from the king, about to order the Greeks to give up their arms, advised them consulting these *matters*. And thou knowest that there *is* a necessity *for it* to be told in Greece what thou advisest.

18. And Clearchus suggested these *things*, wishing also the one being ambassabor himself from the king, to advise not to give up their arms, in order that the Greeks might be more hopeful. And Phalynus turning back, spoke thus contrary to his expectation.

19. "If indeed, there is to you any one of the ten thousand hopes, I advise *you* to be saved warring against the king, not to give up the arms: but if there is no hope of safety, the king being unwilling, I advise *you* to be saved whichever way *it is* possible to you."

20. Λε Κλεαρχος προς ταυτα ἐπεν. Άλλα μεν δη συ λεγεις ταυτα δε απαγγελλε ταυτα παρ' ἡμων, ότι ἡμεις οιομεθα, (ει μεν δεοι ἔναι φιλους βασιλει,) αν ειναι τιλοι αξιοι πλειονος εχοντες τα ὄπλα η παραδοντες αλλω δε ει δεοι πολεμειν, αν πολεμειν αμεινον εχοντες τα ὄπλα, η παραδοτες αλλω.

21. Λε ο Φαλυρος ειπεν δη ταυτα μεν απαγγελλομεν αλλα βασιλευς και εκελευσεν [ἡμιν] ειπειν ταδε ὑμιν, ότι ειησαν μεν σπονδαι ὑμιν μενονσι αντον, δε πολεμος [ὑμῖν] προϊονσι, και απιονσι. Ειπατε ουν και περι τοντον, ποτερα μενειτε και σπονδαι εισιν, η ως [εκ] πολεμου οντος, απαγγελω παρα ὑμων.

22. Λε Κλεαρχος ελεξεν τουνν απαγγελλε και περι τοντων, ότι και ταυτα δοκει ἡμιν ἀπερ και [δοκει] βασιλει. Τι ουν εστιν ταυτα; εφη ο Φαλυρος. Κλεαρχος απεκρινατο· η μεν μερωμεν, σπονδαι δε [ἡμιν] απιονσι και προϊονσι πολεμος.

23. Λε ο παλιν ηρωτησεν απαγγελω σπονδας η πολεμον; Λε Κλεαρχος παλιν απεκρινατο· σπονδαι μεν [ἡμιν] μενονσιν, δε [ἡμιν] απιονσι, η προϊονσι πολεμος. Λε ον διεσημανε ὅτι ποιησοι.

Κεφ. Β.

1. Φαλυρος μεν δη φησε, και οι συν αντω. Λε οι παρα Αριαιον, Προκλης και Χειρισοφος ἥκον (δε Μερων εμενε αντον παρα Αριαιφ) δε οι ελεγον, ότι Αριαιος φαιη ειναι πολλους Περσας βελτιους ἔαντον, όνς ουκ αν ανασχεσθαι αντον βασιλευοντος· αλλα ει βουλεσθε συναπιεναι, κελευει ἥκειν ηδη [δια] της τυχος δε ει μη, αντος φησιν απιεναι πρωι.

2. Λε Κλεαρχος ειπεν αλλα χρη ὄντω ποιειν, εαν·

20. But Clearchus to these *words* said: “But on one hand indeed, thou speakest these *words*: but, *on the other*, report these from us, that we think, (if indeed it behoves *us* to be friends to the king,) we hope to be friends worthy of more *value* having *our* arms, than having given them to another; but if it be necessary to war, *that we* shall war better, having our arms, than having given them up to another.”

21. And Phalynus said,—Even these *words* indeed we will report; but the king also ordered [*us*] to say these *things* to you, that there may indeed be a truce to you remaining there, but war [to you] advancing, and departing. Tell *us* then also about this, whether you will remain, and a truce exists, or as [*from*] war existing, I shall report from you.

22. But Clearchus said,—Therefore report also about these, that also the same seems *proper* to us which also [*seems proper*] to the king. What then is that? said Phalynus. Clearchus answered,—If indeed we remain, treaties; but [*to us*] departing and advancing, war.

23. And he again asked,—Shall I report treaties or war? And Clearchus again answered,—Treaties indeed [*to us*] remaining, but [*to us*] departing, or advancing—war! But *he* did not signify what he would do.

CHAPTER II.

1. Phalynus indeed now went away, and those with him. And those from Ariæus, Procles and Cherisophus, came: (but Menon remained there with Ariæus:) and these reported, that Ariæus says there are many Persians better than himself—that these would not bear him reigning: but if you wish to go away together, he orders *you* to come now [*through*] the night: but if not, he says *that he* will go away early.

2. And Clearchus said,—But it behoves *us* so to do, if

μεν ἡκούμεν, ὡσπερ λεγετε· δε ει μη, πραττετε ὅποιον αν τι οιεσθε μαλιστα συμφερειν ὑμιν. Λε ουδε ειπε τοντοις ὁ τι ποιησοι.

3. Λε μετα ταντα, ἥλιου ηδη δυνοντος, συγκαλεσας τους στρατηγους και λοχαγους ελεξε τοιαδε. Εμοι, ω αιδοες, θυνομενῳ ιεραι επι βασιλεα, τα ιερα ουκ εγιγνετο. Και εικοτως αρα ουκ εγιγνετο. Γαρ ως εγω νν πυνθανομαι εν μεσον ἡμων και βασιλεως εστι ὁ ποταμος Τιγρης ναυσιπορος ὃν ουκ αν δυναιμεθα διαβηραι ακεν πλοιον δε ἡμείς ουκ εχομεν πλοια. Ου μεν δη αυτον γε οίον τε μενειν γαρ ουκ εστιν εχειν τα επιτηδεια· δε τα ιερα ην παν καλα ἡμιν ιεραι παρα τους φιλους Κυρου.

4. Ωδε ουν χρη ποιειν απιοντας δειπνειν ὅτι τις εχειν δε επειδαν σημηνη τῷ κερατι, ως αναπανεσθαι, συσκευαζεσθε· δε επειδαν το δευτερον, ανατιθεσθε επι τα ὑποζυγια. δε επι τῷ τριτῷ, ἐπεσθε τῷ ἡγουμενῳ, εχοντες μεν τα ὑποζυγια προς του ποταμου, δε τα ὄπλα εξω.

5. Όι στρατηγοι και οι λοχαγοι ακουσαντες ταντα απηλθον και εποιουν ὄντω και το λοιπον ὁ μεν ηρχεν, δε οι επειθοντο, ουχ ἔλομενοι, αλλα ὀρωντες ὅτι μονος εφρογει ὅια δει τον αρχοντα, δε οι αλλοι ησαν απειροι.

6. Αε αριθμος της ὁδου ἦν ηλθον εξ Εφεσου της Ιωνιας μεχρι της μαχης τρεις και εννεακοντα σταδιοι, παρασαγγαι πεντε και τριακοντα και πεντακοσιοι, σταδιοι, πεντακοντα και ἔξακισχυλοι και μυριοι: δε σταδιοι απο της μαχης εις Βαβυλωνα ελεγοντο ειναι ἔξηκοντα και τριακόσιοι.

7. Εντευθεν δη, επει διοτος εγενετο, Μιλτοκυθης μεν ὁ Θραξ, εχων τε τους ἵππεας τους μεθ' ἑαυτον, εις τεσσαρακοντα, και ως τριακοσιους των Θρακων, πεζων, ητομολησε προς βασιλεα.

indeed we come, just as you say; but if not, do whatever thing you think mostly to benefit you. But he did not say to them whatever he should do afterwards.

3. But after this, the sun now setting, having called together the generals and captains, he spoke such *words* :— To me, O men, sacrificing to go against the king, the victims were not *favorable*. And with good cause, therefore, they were not. For, as I now learn, between us and the king, is the river Tigres, passable by ships, which we cannot go through without ships: and we have not vessels. Not indeed even here at least is it possible also to remain; for it is not *possible* to get provisions: but the sacrifices were entirely fair for us to go to the friends of Cyrus.

4. Thus then it behoves *us* to do:—*it behoves us*, departing, to sup on whatever any one has; but when *one* may signify with the horn, as if to rest, do you pack up: and when the second *horn sounds*, put *your baggage* upon the beasts of burden: and at the third, follow the one leading, keeping indeed the beasts of burden close to the river, but the arms outside.

5. The generals and the captains having heard these *words*, went away, and did so: and thenceforth he indeed commanded, and they obeyed, *though* not having elected *him*, but seeing that he alone possessed mind, such as it behoves the commander *to have*, but the others were inexperienced.

6. And the distance of the road which they came out of Ephesus, of Ionia, until the battle, *was* three and ninety stations—parasangs, five and thirty and five hundred—stadii, fifty and six thousand and ten thousand; and the stadii, from the battle to Babylon, were said to be sixty and three hundred.

7. From hence, at length, when darkness came on, Miltocythes indeed, the Thracian, both having the horse-men with himself to forty *in number*, and about three hundred of the Thracians, infantry, deserted to the king,

8. Λε Κλεαρχος ἥγειτο τοις ἀλλοις κατα τα παρηγγελμένα δε οἱ ἐποκτονούσαι εἰς τὸν πρωτον σταθμον παρα Αριαιον, και τὴν στρατιαν εκεινου, αμφὶ μεσας πυκτας: και θεμενοι τα ὅπλα εν ταξει, οἱ στρατηγοι και λοχαγοι των Ἑλληνων συνήλθον παρα Αριαιον και τε οἱ Ἑλληνες, και οἱ Αριαιος, και οἱ κρατιστοι των συν αυτῳ, ωμασαν μῆτε προδωσειν αλληλους, τε εσεσθαι συμμαχοι δε οἱ βαρβαροι προσωμοσαν, και ἥγησεσθαι αδολως.

9. Λε ωμασιν ταντα, σφαξαντες καπρον, και ταυρον, και λυκον, και κριον, οἱ Ἑλληνες μεν βαπτοτες ξιφος εἰς ασπιδα, δε οἱ βαρβαροι, λογκην.

10. Λε επει τα πιστα εγενετο, ὁ Κλεαρχος ειπεν: Αγε δη, ω Αριαιε, επειπερ ὁ αυτος στολος εστιν ἡμιν και ὑμιν, ειπε τια γνωμην εχεις περι της πορειας ποτερον απιμεν, ἦπερ ηλθομερ, η δοκεις εννεροηκεναι τια αλλην ὁδον κρειττο.

11. Λε ὁ ειπερ απιοντες μεν ἦν ηλθομεν, αν απολοιμεθα παρτες ὑπο λιμον γαρ νν ὑπαρχει ἡμιν ουδεν των επιτηδειων: γαρ των εγγυτατω ἐπτακαιδεκα στάθμων ιοντες δενρο, ουδε ειχομεν ουδεν λαμβανειν εκ της χωρας δε ει ην τι ενθα, ἡμεις διαπορευομενοι κατεδαπανησαμεν. Λε νν επινοουμεν μεν πορευεσθαι μακροτεραν, δε ουκ απορησομεν των επιτηδειων.

12. Λε πορευτεον ἡμιν τους πρωτους μακροτοτατους σταθμους ὡς αν δυνωμεθα, ίνα ὡς πλειστον αποσπασθωμεν του βασιλικου στρατευματος γαρ ην ἀπαξ αποσχωμεν ὁδον δνοιν η τρισιν ἡμερων ουκ μη ετι δυνηται βασιλευς καταλαρειν ἡμας. Γαρ μεν ον τολμησει εφεπεσθαι ολιγω στρατευματι δε εχων πολυν στολον, ον δυνησεται πορευεσθαι ταχυ δε ισοις και σπανιει των επιτηδειων εγωγε, εχω ταυτην γνωμην, εφη.

13. Λε ἀντη ἡ στρατηγια ἦν ουδεν αλλο, δυναμενη η

8. And Clearchus led the others according to what had been ordered and they followed : and they come to the first station near Ariæus and his army about midnight : and having placed their arms in order, the generals and the captains of the Greeks came on together near Ariæus : and both the Greeks, and Ariæus, and the best of those with him, swore not to betray each other, and to be allies : and the barbarians swore in addition, and to lead on un-deceitfully.

9. And they swore these *things*, having slain a boar, and a bull, and a wolf, and a ram,—the Greeks indeed dipping a sword into the shield, and the barbarians a lance.

10. And when these pledges were *given*, Clearchus said : “Lead on, then, O Ariæus, since there is the same expedition to us and to you ; say what opinion thou hast about the march—whether we depart *the road* by which we came, or dost thou seem to have thought any other road superior?”

11. And he said—“*If* departing indeed by *the way* which we came, we might all perish from hunger,—for now there is to us nothing of provision. For *during* the last seventeen stations, coming hither, we had neither anything to take out of the country : and if there was anything there, we passing through consumed it. And we now intend, indeed, to go a longer *road*, but *one in which* we shall not want provisions.

12. “But we must go the first longest stations as *we* may be able, so that we may be greatly removed from the royal army : for if once we hold on the road two or three days, not any more will the king be able to seize us, for indeed he will not dare to follow after us, with a small army ; and having a large armament, he will not be able to go on quickly ; and perhaps he will also have a scarcity of provisions ; I at least have this opinion,” said he.

13. And this generalship was nothing else *than* being

αποδραναι η αποφυγειν, δε ή τυχη εστρατηγησε καλλιον. Γαρ επει ίμερα εγενετο, επορευοντο, εχοντες τον ἥλιον εν δεξιᾳ, λογιζομενοι ήξειν ἀμα δυνοντι ἥλιῳ εις κωμας της βασιλωνιας χωρας· και τοντο μεν ουκ εψευσθησαν.

14. Δε ετι αμφι δειλην εδοξαν ὄραν πολεμιους ἵππεας· και τε των Ἑλληνων οι ετυχον μη ουτες εν ταις ταξεσιν εθεον εις τας ταξεις, και Αριαιος, (γαρ ετυγχανε πορευομενος εφ' ἀμαξης, διοτι ετετρωτο,) καταβας εθωρακιζετο, και οι συν αυτῳ.

15. Δε εν φ ώπλιζοντο, οι σκοποι προπεμφθεντες, ἤκον λεγοντες, ὅτι ουχ εισιν ἵππεις αλλα ὑποζυγια νεμοιτο. Και ενθυς παντες εγνωσαν, ὅτι που εγγυς βασιλευς εστρατοπεδευετο· και γαρ και καπνος εφαινετο εν κωμαις ον προσω.

16. Δε Κλεαρχος ουκ μεν ηγεν επι τους πολεμιους, (γαρ ηδει τους στρατιωτας οντας και απειρηκοτας, και ασιτους· δε ηδη και ηρ οψε;) ον μεντοι ουδ' απεκλινε, φυλαττομενος, μη δοκοη φευγειν· αλλ' αγων ευθυωρον, ἀμα τιν δνομενῳ ἥλιῳ εις τας κωμας τους πρωτους εχων εγγυτατω κατεσκηνωσεν, εξ ὧν και τα αντα ξυλα απο των οικιων διηρπαστο ὑπο του βασιλικου στρατευματος.

17. Οι πρωτοι μεν ουν τιν ὁμοιῳ τροπῳ εστρατοπεδευοντο, δε οι ὑστεροι σκοταιοι προσιοντες, ως ἐκαστοι ετυγχανον, τηλιζοντο, και εποιον πολλην κραυγην, καλοντες αλληλους· ώστε και τους πολεμιους ακονειν· ώστε οι μεν των πολεμιων εγγυτατο και εφυγον εκ των σκηνωματων.

18. Δε τοντο εγενετο δηλον τη ὑστεραια· γαρ ουτε ουδεν ὑποζυγιον ετι εφανη, ουτε στρατοπεδον, ουτε καπνος ουδαμου πλησιον. Δε βασιλευς και εξεπλαγη, ως εοικε, τη εφοδῳ του στρατευματος· δε εδηλωσε τοντο οις επραττε τη ὑστεραια.

able either to run away or to escape: but fortune led *us* on better. For when day came, they went on, having the sun on the right, reckoning to come along with the setting sun into *some* villages of the Babylonian region: and *in* this indeed they were not deceived.

14. And yet about the afternoon, they seemed to see hostile horsemen; and both *those* of the Greeks who happened not to be in their ranks, ran into the ranks, and Ariæus, (for he happened *to be* going upon a waggon, because he had been wounded,) descending, armed *himself* with a breast-plate, and those with him.

15. And while they were arming themselves, the scouts sent forward, came saying, that they are not horsemen, but beasts of burden were grazing. And immediately all knew, that somewhere near, the king was encamped; for also smoke appeared in the villages not far off.

16. But Clearchus did not indeed lead against the enemy, (for he knew the soldiers being both tired and fasting, and now also it was late;) not, however, did he turn away, guarding, lest he might seem to flee; but leading straight on, along with the setting sun, at the first villages, having *them* very near, he pitched his tent, from which even the very wood itself out of the houses had been plundered by the royal army.

17. Those first indeed then in some like manner encamped; and the last in the dark approaching, as every one happened were quartered, and they made a great shout, calling on one another; so that even the enemy heard; so that those indeed of the enemy nearest also fled from their encampments.

18. And this was evident on the following *day*, for neither did any beast of burden more appear, nor camp, nor smoke, anywhere nigh. And the king also was struck, as it seemed, by the approach of the army; and he showed this, by what he did on the following day.

19. Της ταυτης ρυντος μεντοι προϊονσης φοβος και εμπιπτει τοις Ἑλλησι, και ην θορυβος και δουπιος οιον εικος γιγνεσθαι φοβου εμπεσοντος.

20. Λε Κλεαρχος εκελευσε Τολμιδην Ηλειον ὃν ετυγχανεν εχων πιστω αριστον κηρυκα των τοτε, τοντον [εκελευσε] αρειπειν συγηρ, κατακηρυξαντα, ότι οι αρχοντες προαγορευονσιν ὡς αν μηνση τον αφεντα τον ονον εις τα όπλα, ότι ληψεται αισθον τιλαιτον αργυριουν.

21. Λε επει ταυτα εκηρυχθη, οι στρατιωται εγνωσαν ότι ὁ φοβος ειη κενος, και οι αρχοντες σωοι. Λε ἀμα ορθρῳ Κλεαρχος παρηγγειλε τους Ἑλληνας τιθεσθαι τα όπλα εις ταξιν ὥπερ ειχον, ότε ἡ μαχη ην.

Κεφ. Γ.

1. Λε δη ὁ εγραψα, δηλον ην, ότι βασιλευς εξεπλαγη τη τηδε εφοδῳ; γαρ μεν τη γμερᾳ προσθεν, πεμπων, εκελευε παραδιδονται τα όπλα, δε τοτε ἀμα ανατελλοντι ἥλιῳ επειμψε κηρυκας περι σπουδων.

2. Λε επει οι ηλθον προς τους προφυλακας, εζητον τους αρχοντας. Λε επει οι προφυλακες απηγγειλαν, Κλεαρχος τυχων τοτε επισκοπων τας ταξεις, ειπε τοις προφυλαξιν κελευειν τους κηρυκας περιμενειν αχρις αν σχολασῃ.

3. Λε επει κατεστησε το στρατευμα ώστε εχειν φαλαγγα ορασθαι καλως πυκνην παντη, δε μηδενα των απλων ειναι καταφανη, εκαλεσε τους αγγελους, και αυτος τε προηλθε, εχων τε τους ευοπλοτατους και ενειδεστατους των στρατιωτων αυτου, και εφρασεν τοις αλλοις στρατηγοις [ποιειν] τάντα.

19. This night, however, passing on, fear also falls upon the Greeks, and there was bustle and noise, such as *is* likely to be from fear falling *upon men*.

20. But Clearchus ordered Tolmides, an Elian, whom he happened having with himself, the best herald of those at that time—him *he ordered* to proclaim silence, having commanded that the generals declare, whoever may discover the one having let loose the ass among the arms, that he shall receive *as pay* a talent of silver.

21. And when these things were proclaimed, the soldiers knew that their fear was vain, and the commanders safe. And together with dawn, Clearchus ordered the Greeks to put their arms into rank, in which way they had *them* when the battle was.

CHAPTER III.

1. And even *from* what I wrote, it was evident that the king was struck with this approach; for indeed on the day before, sending, he ordered *them* to give up their arms; but then with the rising sun, he sent heralds about a treaty.

2. And when they came to the outguards, they sought the commanders. And when the outguards reported Clearchus happening then to be inspecting the ranks, bade the outguards order the heralds to wait until he should be at leisure.

3. And when he had placed the army so as to have the phalanx to be seen fairly close on every side, and that none of the unarmed were visible, he called the messengers, and he himself also came forward, having both the best armed, and handsomest of his own soldiers, and he told the other generals *to do the same*.

4. Λε επει ην προς τοις αγγελοις, ανηρωτα, τι βουλοιτο. Δε οι ελεγον ότι ίχοιεν αυδρες περι σπονδων, ότινες εσονται ικαροι τε απαγγειλαι τα παρα βασιλεως τοις Ἑλλησιν, και τα παρα των Ἑλληνων βασιλει.

5. Λε ο απεκρινατο. Απαγγελλετε τοινν αυτῳ ότι δει μαχης πρωτον γαρ ουκ εστιν αριστον [ήμιν], ουδε [εστι] ὁ τολμησων λεγειν τοις Ἑλλησι περι σπονδων, μη πορισας αριστον.

6. Οι αγγελοι ακουσατες ταντα, απηλαυνον, και ἥκον ταχυ (ω και η δηλον, ότι βασιλευς ην που εγγυς, η τις αλλος, ω επετετακτο πραττειν ταντα) δε ελεγον, ότι δοκοιεν βασιλει λεγειν εικοτα, και ίχοιεν εχοντες ἡγεμονας, οι αξουσιν αυτους, εαν σπονδαι γενωνται ενθεν ἔξουσι τα επιτηδεια.

7. Λε ο ηρωτα, ει σπενδοιτο τοις ανδρασι αυτοις ιουσι και απιουσιν, η σπονδαι εσοιντο και τοις αλλοις. Λε οι εφασαι πασιν, μεχρις τα παρ' άμων αν διαγγελθη βασιλει.

8. Λε επει ειπον ταπα, ο Κλεαρχος μεταστηγαμενος αυτους εβουλευετο και εδοκει ποιεισθαι τας σπονδας, και ταχυ και καθ' ήσυχιαν ελθειν τε επι τα επιτηδεια και λαβειν.

9. Λε ο Κλεαρχος ειπε^{τη} ταντα και μεν δοκει εμαι ον μεντοι ταχυ γε απαγγελω, αλλα διατριψω, εστε οι αγγελοι αν οκηησωσιν, μη αποδοξη ήμιν ποιησασθαι τας σπονδας^{τη} μεντοι οιμαι γε εφη τον αυτον φρονον και παρεσεοθαι τοις ήμετεροις στρατιωταις. Λε επει εδοκει ειναι καιρος, απηγγελλεν, ότι σπενδοιτο, και ευθυς εκελευε ήγεισθαι προς τα επιτηδεια.

10. Και οι μεν ήγουντο, Κλεαρχος μεντοι επορευετο, ποιησομενος μεν τας σπονδας, δε εχων το στρατευμα εν ταξει δε αυτος και ωπισθοφυλακει. Και

4. And when he was near the messengers, he asked what they might want? And they said that they came *as* men about a treaty, who shall be sufficient both to report affairs to the Greeks from the king, and affairs from the Greeks to the king.

5. And he (*Clearchus*) replied:—“Report therefore to him, that there is need of a battle first,—for we are in want of a dinner; nor is there *one* about to dare to speak about a truce to the Greeks, not having supplied a dinner.”

6. The messengers having heard this, went away, and came quickly *back*; (from which also it was evident that the king, or some other one, was somewhere near, to whom it had been ordered to do this;) and they said, that they seem reasonable things to speak to the king, and they may come, having leaders, who shall lead them, if the truce take place, whence they will have provisions.

7. And he (*Clearchus*) asked:—“Whether he would make a treaty for those men going and departing, or would a treaty be also for the others?” And they said, “For all, until affairs from you be announced to the king.”

8. And when they said this, Clearchus having removed them, deliberated; and it seemed proper to make the treaty, and quickly, and in silence, to go both for provisions, and to take *them*.

9. And Clearchus said,—“This also indeed seems *proper* to me: not, however, quickly at least will I report; but I will wait until the messengers may be uneasy, lest it may not seem proper to us to make a treaty; however, I think at least,” said he, “that the same fear will also be present to our own soldiers.” But when it seemed to be time, he announced, that he would make a treaty, and immediately ordered them to lead on to provisions.

10. And they indeed led on; Clearchus, however, went, being indeed about to make the truce, but having the army in rank, and he himself also brought up the rear. And

ενετυγχανον ταφροις και αυλωσι πληρεσιν ὑδατος, ὡς μη δινασθαι διαβανειν ανεν γεφυρων αλλ' εποιουντο διαβασεις εκ των φοινικων, οι ησαν εκπεπτωκοτες, δε τους και εξεκοπτον.

11. Και ενταυθα ην καταμαθειν Κλεαρχον, ως επεστατει, εχων μεν το διοριν εν τη αριστερᾳ χειρι, δε βακτηριαν εν τη δεξιᾳ και ει τις δοκοιη αντω, των τεταγμενων, βλακενειν εκλεγομενος τον επιτηδειον, επαιεν αν, και ἀμα αυτος εμβαινων εις τον πηλον, προσελαμβανεν· ώστε ειναι αισχυνην πασιν μη ον συσπουδαζειν.

12. Λε οι μεν γεγονοτες τριακοντα ετη εταχθησαν προς αντον· δε επει και ἐωρων Κλεαρχον σπουδαζοντα, οι πρεσβυτεροι και προσελαμβανον.

13. Λε ο Κλεαρχος εσπευδεν πολυ μαλλον ὑποπτευων τας ταφρους ειναι μη αιει ὄντω πληρεις ὑδατος· (γαρ ον ην ὡρα δια αρδειν το πεδιον) αλλ, ινα ηδη πολλα προφανοιτο δεινα τοις Ἑλλησιν εις την πορειαν, ενεκα τοντον, ὑπωπτευεν βασιλεα αφεικεναι το ὑδωρ επι το πεδιον.

14. ^{2 a. m.} Λε πορευομενοι αφικοντο εις κωμας ὅθεν οι ἡγεμονες απεδειξαν λαμβανειν τα επιτηδεια. Λε πολυς σιτος ενην, και οιος φοινικων και οξος ἔψητον απο των αυτων.

15. Λε αι αυται βαλανοι των φοινικων, οιας μεν εστιν ιδειν εν τοις Ἑλλησιν απεκειντο τοις οικεταις. δε αι αποκειμεναι τοις δεσποταις ησαν απολεκτοι, θαυμασιοι το καλλος και το μεγεθος· δε η οψις διεφερε ουδεν ηλεκτρον· δε τινες ξηραινοντες τας απετιθεσαν τραγηματα. Και ποτον και παρα [λαντων] ην μεν ἥδν; δε κεφαλαλγες.

16. Ειτανθα και οι στρατιωται πρωτον εφαγον τον εγκεφαλον του φοινικος, και οι πολλοι εθαυμαζον τε το ειδος, και την ιδιοτητα της ἥδονης. Λε τοντο και ην σφοδρα κεφαλαλγες. Λε ο φοινιξ ὅθεν ο εγκεφαλος εξαιρεθειη εξηνωντο ολος.

they met with ditches and canals, full of water, so that they were not able to go through without bridges; but they made passages out of the palm trees, which were fallen down, and some also they cut down.

11. And there it was *easy* to observe Clearchus, as he commanded, having indeed the spear in the left hand, and a stick in the right: and if any one seemed to him, of those appointed, to loiter, selecting the fit one, he would strike *him*, and, at the same time, he himself plunging into the mud, would lay hold; so that it was a shame to all not to act zealously with others.

12. And those indeed having become thirty years of *age*, were ordered by him to *the work*; but when they also saw Clearchus acting with zeal, the older men also laid hold.

13. And Clearchus made haste much more, suspecting the ditches to be not always so full of water, (for it was not the season suitable to water the plain;) but, that now many *things* might appear terrible to the Greeks in the march, on account of this, *he* suspected the king to have let out the water upon the plain.

14. And proceeding, they came into *some* villages, whence the leaders declared they should obtain provisions. And much corn was *there*, and wine of palm-trees, and vinegar cooked from the same.

15. And the very acorns of the palm trees, such indeed it is *possible* to see among the Greeks, were laid by for the domestics; but those laid by for the masters, were chosen, wonderful in beauty and in magnitude, and their appearance differed nothing from amber; and some drying these, laid them by as sweetmeats, and the liquor also from them was sweet indeed, but causing headach.

16. There also the soldiers first ate the pith of the palm tree, and most admired both its appearance, and the peculiarity of its flavor; but this also was exceedingly apt to give headach. And the palm tree whence the pith was taken out, withered entirely.

17. Λε ενταῦθα εμεῖναν τρεις ἡμέρας καὶ Τίσσαφερνης ἦκε πιλαι μεγαλού βασιλεῶς, καὶ ὁ αδελφός της γυναικος βασιλεῶς καὶ τρεις αἱλοὶ Περσαὶ δε πολλοὶ δουλοὶ ἐποντο· Λε επει οἱ στρατιῆται των Ἑλλήνων απῆντησαν αὐτοῖς, Τίσσαφερνης πλωτον ελεγε τοιαδε δὲ ἔρμηνεως.

18. Εγω, ω Ἑλλῆνες, οικο γειτων τῇ Ἑλλαδι, καὶ επει ειδον ὑμας εμπεπτωκοτας εις πολλα κακα καμηχανα εποιησα-
αην ἐνυπη, ει πως δυναιμην αιτησασθαι παρα βασιλεῶς,
δουναι μοι αποσωσαι ὑμας εις την Ἑλλαδα. Γαρ οιμαι ουκ
αν εχειν αχαριστως μοι, ουτε προς ὑμων ουτε προς της ἀπασης
Ἑλλαδος.

19. Λε γνους ταντα ηπονημην βασιλεα, λεγων αντω ὅτι
δικαιως αν χαριζοιτο μοι, ὅτι πρωτος ηγγειλα Κυρον τε επι
στρατευοντα αντω καὶ εχων ἀμα βοηθειαν, αφικομην τη αγ-
γελιας καὶ μονος των τεταγμενων κατα τον Ἑλληνας ουκ
εφυγον, αλλα δικλασα, καὶ συνεμιξα βασιλει εν τῳ ὑμετερῳ
στρατοπεδῳ ενθα βασιλευς αφικετο επε απεκτεινε Κυρον.
Και εδιωξα τους βαρβαρους συν Κυρῳ συν τοισδε την πάρουσι
μετ' εμον ὄπερ εισι πιστοτατοι αντω.

20. Και μεν ὑπεσχετο μοι βουλευσασθαι περι τοντων, δε
εκελευσεν με ελθοντα ερεσθαι ὑμας ἐνεκα τινος εστρατευσατε
επ' αυτον. Και συμβουλευω ὑμιν αποκρινασθαι μετριως, ινα
η ευπρακτοτερον μοι, εαν δυνωμαι διαπολαξασθαι τι αγαθο
ὑμιν παρ' αυτον.

21. Προς ταντα οι Ἑλλῆνες μετασταντες, εβουλευοντο,
και απεκριναστο· Λε Κλεαρχος ελεγεν; Ἡμεις ουτε συνηλθο-
μεν, ως πολεμησοντες βασιλει, ουτ' επορευομεθα επι βασιλεων
αλλα Κυρος ἐνρισκεν πολλας προφασεις, (ως συ και εν οισθα,) ινα
λαβοι ὑμας τε απαρασκεναστους, και αναγαγοι ὑμας
ενθαδε.

17. And there they remained three days; and Tissaphernes came from the great king, and the brother of the wife of the king, and three other Persians; and many servants followed. And when the generals of the Greeks met them, Tissaphernes first spoke such words through an interpreter:—

18. “I, oh! Grecian men, live a neighbor to Greece; and when I saw you having fallen into many evils, and without resource, I contrived an invention if somehow I might be able to beg from the king to grant me to conduct you safely into Greece. For I think to have it not ungratefully to me, neither from you nor from all Greece;”—(*i. e.*, I think that I shall receive thanks not only from you, but from all Greece.)

19. “And knowing this, I begged the king, saying to him, that he would justly gratify me, because I first announced Cyrus both making war against him, and at the same time, having help, I came with the intelligence: and I alone of those arranged against the Greeks did not flee, but I drove through, and joined with the king in your camp, whither the king came when he killed Cyrus. And I pursued those barbarians with Cyrus with those now present with me, who are most faithful to him.

20. “And he indeed promised me to deliberate about this; and he desired me, having come, to ask you on what account you moved with an army against him. And I advise you to answer moderately, that it may be more feasible to me, if I may be able to accomplish any good to you from him.”

21. At this, the Greeks having withdrawn, did deliberate, and answered, and Clearchus said:—“We neither came together, as about to make war upon the king, nor did we go against the king; but Cyrus found many pretences, (as thou also hast known well,) that he might both take you unprepared, and might lead us hither.

22. Επει μεντοι ηδη ἐωρωμεν αυτον οντα εν δεινῳ, ηγχυθημεν και δεους και αιθρωπους προδονται αυτον, παρεχοντες ήμας αυτους εν τῳ προσθεν χρονῳ εν ποιειν.

23. Λε επει Κυρος τεθνηκεν, οντε αρτιποιουμεθα βασιλει της αρχης, οντ' εστιν ἐνεκ' ὅτον αν βουλοιμεθα ποιειν κακως την χωραν βασιλεως· ουδὲ αν εθελοιμεν αποκτειναι αυτον, δε αν πορευοιμεθα οικαδε, ει τις μη λυποη ήμας. μεντοι πειρασομεθα συν τοις θεοις αμνηασθαι αδικουντας εαν μεντοι τις ὑπαρχῃ και εν ποιων ήμας, και τοντον εν ποιουντες ουχ ἡττησομεθα γε εις δυναμιν. 'Ο μεν οντως ειπεν.

24. Λε Τισσαφερης ακουσας, εφη· εγω απαγγελω ταντα βασιλει, και παλιν ὑμιν τα παρ' εκεινου· δε αι σπονδαι μεντον, μεχρι αν εγω ἥκω, δε ήμεις παρεξομεν αγοραν.

25. Και μεν εις την ὑστεραιαν ουχ ἥκεν ώσθ' οι Ἑλληνες εφροντιζον δε τη τριτη, ἥκων ελεγεν, ὅτι ἥκοι διαπεπραγμενος παρα βασιλεως, δοθηναι αντω σωζειν τους Ἑλληνας· και περ παν πολλων αντιλεγοντων, ως ουκ ειη αξιον βασιλει, ἀφειναι τους στρατευσαμενους εφ' εαυτον.

26. Λε τελος ειπε· και νυν εξεστιν ὑμιν λαβειν πιστα παρ ήμων, η μην παρεξειν την χωραν φιλιαιν ὑμιν, και, παρεχοντας αγοραν, αδολως απαξειν εις την Ἑλλαδα· Λε όπον αν μη παρεχωμεν αγοραν, εασομεν ὑμας λαμβανειν τα επιτηδεια εκ της χωρας.

27. Λε αν δεησει ὑμας ομοσαι ημιν, η μην πορευεσθαι ασινως ως δια φιλιας, λαμβανοντας σιτα και ποτα, διποταν μη παρεχωμεν αγοραν· δε εαν παρεχωμεν αγοραν, αινουμενους ἔξειν τα επιτηδεια.

22. "When, however, we now saw him being in an awful *state*, we were ashamed, before both gods and men, to betray him, affording ourselves on a former period to be well treated *by him*.

23. "But since Cyrus hath perished, we neither contend against the king for the sovereignty, nor is *there any reason*, on account of which we may wish to treat badly the country of the king; nor would we wish to kill him; but we would go home, if any one do not molest us; however, we will try, with the gods, to ward off *one* injuring *us*: if, however, any one also begin treating us well, even *for* this, we treating *him* well, shall not be overcome, at least, for our ability." He indeed thus spoke.

24. And Tissaphernes having heard, said—"I will report these *words* to the king, and again *report* to you those from him; but let the truce remain, until I come, and we will afford a market."

25. And indeed on the next day he did not come, so that the Greeks took care; but on the third coming, he said, that he comes, having accomplished with the king, that it be granted to him to save the Greeks, although many opposing *it*, that it would not be becoming the king to let go those warring against him.

26. And in the end, he said—"And now it is permitted you to receive pledges from us, that we indeed will afford a friendly country to you; and affording a market, will lead you away without treachery into Greece. And wherever we do not provide a market, we will permit you to take provision out of the place.

27. "And again it will behove you to swear to us, that you will indeed go harmlessly as through a friendly *country*, taking food and drink, whenever we do not afford a market, but, if we afford a market, that you buying, shall have provisions."

28. Ταντα εδοξε¹⁵, και ομοσαν, και Τισσαφερης, και ὁ αδελφος της γυναικος βασιλεως, εδοσαν δεξιας τοις στρατηγοις και λοχαγοις των Ἑλληνων, και ελαρον παρα των Ἑλληνων.

29. Αε μετα ταντα Τισσαφερης ειπε^o δη νν μεν απειμι ώς βασιλεα· δε επειδαν διαπραξωμαι ἀ δεομαι συσκευασμενος ηξω ώς απαξων ίμας εις την Ἑλλαδα, και αυτος απιων επι την αρχην εμαυτουν.

Κεφ. Δ'.

1. Μετα ταντα τε οι Ἑλληνες και Αριαιος, περιεμενον Τισσαφερην, εστρατοπεδευμενοι εγγυς αλληλων, ἡμερας πλειους η εικοσιν^r δε εν τανταις, και οι αδελφοι και άλλοι αναγκαιοι αφικνουνται προς Αριαιον, και τινες Περσων προς τους συν εκεινω, τε παραθαρρυνοντες και ενοι φεροντες δεξιας παρα βασιλεως [λεγοντες] βασιλεα μη μηδικακησειν αυτοις της επιστρατειας συν Κυρῳ, μηδε άλλον μηδενος των παροιχο-ιενον.

2. Αε τουτων γιγνομενων, οι περι Αριαιον ησαν ηττον ενδηλοι προσεχοντες τον νον τοις Ἑλλησι^s ώστε τοντο και ουκ μεν ηρεσκεν τοις πολλοις των Ἑλληνων, αλλα προσιοντες, ελεγον τω Κλεαρχῳ και τοις άλλοις στρατηγοις.

3. Τι μενομεν; ουκ η επισταμεθα, ότι βασιλευς αν ποιησαι περι παντος απολεσαι ίμας, ίνα φοβος και γ τοις άλλοις Ἑλλησι, στρατευειν επι βασιλεα. Και νν μεν ύπαγεται ίμας μενειν, δια το, το στρατευμα αντῳ διεσπαρθάν^t δε επειδαν ή στρατια ἀλισθῃ αντῳ παλιν, ουκ εστιν ὅπως ουκ επισθησεται ίμιν.

28. These conditions seemed proper; and they swore, and Tissaphernes, and the brother of the wife of the king, gave right hands to the generals of the Greeks and to the captains, and they received from the Greeks *right hands in return.*

29. And after this, Tissaphernes, said—"Even now indeed I depart to the king, and after I shall have accomplished what I desire, having packed up, I will come as about to lead you away into Greece, and I myself departing to my own principality.

CHAPTER IV.

1. After this, both the Greeks and Ariæus waited for Tissaphernes, having encamped near each other more than twenty days; and in those *days*, both the brothers and other relations come to Ariæus, and some of the Persians to those with him; both encouraging, and some bringing right hands—(*i. e.*, pledges)—from the king, [*saying*,] that the king will not remember to them the *injuries* of their expedition with Cyrus, nor any other one of those passing by.

2. And these *things* taking place, those about Ariæus were less manifest applying their mind to the Greeks; so that this also did not indeed please most of the Greeks, but approaching, they said to Clearchus and the other generals:—

3. "Why do we remain? Do we not really know that the king would endeavor, beyond everything, to destroy us? that fear also may be to the other Greeks to make war against the king? And now indeed he induces us to remain, through this, that his army has been dispersed: but when an army shall be collected for him again, it is not *possible* how he will not set upon us.

4. Λεισως πονη η αποσκαπτει τι η αποστειχιζει, ως ή δόδος η απορος. Γαρ ου ποτε έκων γε βουλησεται, ήμας ελθοντας εις Ἑλλαδα απαγγειλαι, ως ήμεις οιτες τοσοιδε, ενικωμεν την δυναμέν βασιλεως επι ταις θυραις αυτου, και καταγελασαντες απηλθομεν.

5. Λει Κλεαρχος απεκρινάτο τοις λεγουσιν ταντα. Εγω και μεν εινθυμονμαι παντα ταντα· δε εννοω, ότι, ει νυν απιμεν, δοξημεν απιεναι επι πολεμω, και ποιειν παρα τας σπονδας. Επειτα πρωτον μεν, ουδεις παρεξει αγοραν ήμιν, ουδ' όποθεν επισιτιονμεθα· δε αυθις ουδεις εσται ἡγησομενος· και ἀμα ήμιν ποιουντων ταντα, Αριαιος ενθυς αφεστηξει ήμιν, ώστε ουδεις φιλος λελειψεται ήμιν, αλλα και οι οιτες προσθεν εσονται πολεμοι ήμιν.

6. Λε ει μεν τις αλλος ποταμος αρα εστιν και διαβατεος ήμιν, ουκ οιδα· δε ουν ισμεν τον Ευφρατεν ότι αδυνατον διαβηναι, πολεμιων πωλυνοντων. Ου μεν δη, αν δεη μαχεσθαι, εισιν ίππεις συμμαχοι ήμιν· δε ίππεις των πολεμιων εισιν οι πλειστοι και αξιοι κλειστον; ώστε τικωντες μεν, τινα αν αποκτειναιμεν, δε μην ἡττωμενων ουδενα διον τε σωθηναι.

7. Ουν μεν βασιλεα, ω τα συμμαχα εστιν δύντως πολλα, επειρ προθυμειται απολεσαι ήμας, εγω ουκ οιδα ότι δει αυτον ομασαι, και δονναι δεξιαν, και επιορκησαι θεοντς, και ποιησαι Ἑλλησι και βαρβαροις τα πιστα έαυτον απιστα. Ελεγε πολλα τοιαντα.

8. Λε εν τοντω Τισσαφερης ήκεν, εχων την δυναμιν έαυτον, ως απιων εις οικον, και Οροντας, την δυναμιν εαυτου· δε και ηγε την θυγατερα του βασιλεως επι γαμω.

9. Λε εντευθεν Τισσαφηρους ηδη ήγονυμενον και παρεχοντος αγοραν επορευοντο· δε Αριαιος και επορευετο, εχων το βαρβαρικον στρατευμα Κυρου, ἀμα Τισσαφερηι και Οροντη, και συνεστρατοπεδευετα συν εκεινοις.

4. "And perhaps somewhere he either digs some *ditch*, or fortifies *some place*, that the road may be impassable. For he will never at least willingly desire us, having come into Greece, to report that we being thus many, conquered the army of the king at his own door; and deriding him, came away.

5. And Clearchus answered those speaking these things: "I indeed also think on all these things; but I consider that if we now depart, we shall seem to depart for war, and to act contrary to the truce. Moreover first indeed no one will afford us a market, nor whence we shall get provisions; and again there will be no one about to lead us; and at the same time, we doing these things, Ariæus will immediately keep away from us; so that no friend shall be left to us; but even those being *so*, formerly will be enemies to us.

6. "But if indeed any other river therefore is also to be crossed by us, I know not; but then we know the Euphrates—that it is impossible to go through *it*, the enemy hindering us. Not indeed even, if it be necessary to fight, are horses *as* allies to us; but the horsemen of the enemy are the most numerous, and worthy of much *praise*; so that conquering, indeed, whom could we kill? And indeed I *think* that no one of us being conquered, even able to be saved."

7. Then indeed as to the king, to whom the allies are so many, if he is eager to destroy us, I do not know whatever it behoves him to swear, and to give his right hand, and to call the gods to witness a falsehood, and to make to the Greeks and barbarians the pledges of himself, not to be trusted." He said many such things.

8. And at this *time* Tissaphernes came, having his own force, as departing to his home; and Orontas, *having* his force, and he also led a daughter of the king to marriage.

9. And from thence, Tissaphernes now leading on, and affording a market, they went on: and Ariæus also went on, having the barbaric army of Cyrus, together with Tissaphernes and Orontas, and encamped together with them.

10. Λε οἱ Ἑλλῆνες ὑφορῶντες τούτους, εχωροῦν αὐτοὶ εφ' ἑαυτῶν, εκούτες ἡγεμοναῖς. Λε εστρατοπεδεύοντο ἐκαστοτε απέχοντες παρασαγγῆν, καὶ μειον, ἀλλήλων δε οἱ αμφοτεροὶ εφυλαττοῦντο ἀλλήλους ὥσπερ πολεμίους, καὶ εὐθὺς τούτο παρειχεν ὑποψιαν.

11. Λε ενιοτε καὶ ἔνδιξομενοι εκ του αὐτου, καὶ συλλεγοτες χορτον και τοιωντα αλλα, ενετεινον πληγας αλληλοις, ὥστε τοντο και παρειχε εχθραν.

12. Λε διελθοντες τρεις σταθμους, αφικοντο προς τειχος καλουμενον[το τειχος] Μηδιας, και παρηλθον εισω αυτον δε γρ φοδομημενον οπταις πλινθοις κειμεναις εν εσφαλτῳ, εικοσι ποδων ευρος, δε ὑψος ἐκατον δε μηκος ελεγετο ειωι εικοσι παρασαγγων δε απειχε ον πολυ Βαβυλωνος.

13. Λε εντευθεν επορευθησαν δυο σταθμους, οκτω παρασαγγας, και διεβησαν δυο διωρυχας, την μεν, επι γεφυρας, δε την εζευγμενην ἐπτα πλοιοις : (δε ανται ησαν απο του ποταμου Τιγρητος και εξ αυτων και ταφροι κατετεμηντο επι την χωραν, αι πρωται μεν μεγαλαι, δε επειτα ελασσους· δε τελος και μικροι οχετοι, ώσπερ εν Ἑλλαδι επι τας μελινας·) και αφικουνται επι του ποταμου Τιγρητα προς ωη μεγαλη και πολυανθρωπος πολις, ονομα η Σιτταχη απεχουσα του ποταμου πεντεκαιδεκα σταδιους.

14. Ουν μεν οἱ Ἑλλῆνες εσκηνωσαν παὸς αυτην; εγγυς παραδεισου καλου, και μεγαλου, και δασεος παντοιων δενδρων δε οι βαρβαροι διαβεβηκοτες τον Τιγρητα ησαν ον μεντοιγε καταφανεις.

15. Λε μετα το δειπνον Προξενος και Ξενοφων ετυχον οντες εν περιπατῳ προ των ὄπλων, και τις ανθρωπος προσελθων, ηρωτησεν τους προφυλακας, που αν ιδοι Προξενον η Κλεαρχον δε ουκ εξητει Μενωνα, και ταυτα αν παρα Αριαμον τον ξενον Μενωνος.

10. But the Greeks suspecting them, went on themselves, by themselves, having their leaders. And they encamped always holding away a parasang and less from each other, and they both guarded against each other as enemies, and immediately this afforded a suspicion.

11. And sometimes also gathering wood out of the same place, and collecting grass and other such things, they gave blows to each other, so that this also afforded enmity.

12. And having gone through three stations, they came to the wall, called "*the wall of Media*," and they passed within it; and it was built with baked bricks, lying in bitumen, of twenty feet in breadth, and in height a hundred, and the length was said to be that of twenty parasangs, and it was distant not far from Babylon.

13. And thence they went on two stations, eight parasangs, and they went through two canals, the one indeed upon a bridge, and the other having been joined with seven vessels; (and these were from the river Tigris, and from them ditches also had been cut in the place, the first indeed large, and afterwards less: and at last even little channels, as in Greece, upon the panic fields;) and they come to the river Tigris, near to which was a large and populous city, the name to which was Sitace, distant from the river fifteen stadii.

14. Then indeed the Greeks encamped near it, near a park beautiful and large, and thick with various trees; but the barbarians having gone through the Tigris, were not, however, visible.

15. And after supper, Proxenus and Xenophon happened being in a walk before the arms, and a certain man approaching, asked the outguards, where he might see Proxenus or Clearchus; but he did not ask for Menon; and this, too, though being from Ariæus, the guest of Ménor.

16. Λε επει Προξενος ειπεν, ότι ειμι αυτος ὁ ζῆταις, ὁ ανθρωπος ειπεν ταδε· Αριαος επεμψε με, και Αρταεζος, οντες πιστοι Κυροφ, και ύμιν ευνοι, και κελευουσι φυλαττεσθαι, μη οι βαρβαροι επιθωνται ύμιν της νυκτος· δε εστι πολυ στρατεομα εν τῳ παραδεισῳ πλησιον.

17. Και κελευουσι πεμψαι φυλακην επι την γεφυραν του ποταμου Τιγρητος, ώς Τισσαφηρες διανοειται λυσαι αυτην της νυκτος, ηνπερ δυνηται, ώς μη διαβητε, αλλα αποληφθητε εν μεσῳ του ποταμου και της διωρυχος.

18. Ακουσαντες ταντα, αγονσιν αυτον παρα τον Κλεαρχον, και φραζουσιν ἀ λεγει. Λε ὁ Κλεαρχος ακουσας εταραχθη, και εφοβειτο σφοδρα.

19. Λε τις νεανισκος των παροντων εννοησας ειπεν, ώς το επιθεσθαι και λυσαι την γεφυραν ουκ ειη ακολουθα. Γαρ δηλον, ότι δειησει αυτους επιτιθεμενους η νικην, η ἡττασθαι. Εαν μεν ουν νικωσι, τι δει αυτους λνειν την γεφυραν; γαρ ουδε, αν ωσιν πολλαι γεφυραι, εχοιμεν αν, όποι φυγοντες ήμεις σωθωμεν.

20. Λε αν αν ήμεις νικωμεν, της γεφυρας λελυμενης, εκεινοι ουχ ἔχονσιν όποι αν φυγωσιν· ουδε μην ουδεις πολλων οντων περαν δυνησεται βοηθησαι αυτοις, της γεφυρας λελυμενης.

21. Λε ὁ Κλεαρχος ακουσας ταντα ηρετο τον αγγελον, ποση ειη τις χωρα, ἡ εν μεσῳ του Τιγρητος και της διωρυχος. Λε ὁ ειπεν ότι πολλη, και εγεισι πολλαι και μεγαλου κωμαι και πολεις.

22. Και δη τοτε εγνωσθη, ότι οι βαρβαροι οκνουντες ὑποπεμψαιεν τον ανθρωπον, μη οι Ἑλληνες, ον διελθοντες την γεφευραν, μενοιεν εν τῃ νησφ, εχοντες εργματα, ενθεν μεν, τον ποταμον, δε εἰθεν τῃ διωρυχᾳ· δε εχοιεν τα επιτηδεια εκ της

16. And when Proxenus said that, "I am he whom thou seekest," the man spoke these words :—" Ariæus sent me and Artæzas, being faithful to Cyrus, and kindly disposed to you; and they order you to guard, lest the barbarians may set upon you during the night; and there is a large army in the park, near.

17. "And upon the bridge of the river Tigris they order you to send a guard, as Tissaphernes designs to break it down by night, if he can, that you may not go through, but be taken between the river and the canal."

18. Having heard this, they lead him to Clearchus, and they tell what he says; and Clearchus having heard, was disturbed and feared vehemently.

19. And a certain young man of those present having considered, said :—" That to make an attack, and to break down the bridge, would not be a consequent; for it is evident, that it will behove them making an attack, either to conquer, or to be conquered. If indeed then they conquer, why does it behove them to break down the bridge? for neither if there be many bridges, may we have whither fleeing we can be saved.

20. " And if again we conquer, the bridge having been broken, they will not have whither they may flee; nor indeed will one be able of the many being beyond, to assist them, the bridge having been broken down."

21. And Clearchus having heard this, asked the messenger, how great may be the region, that is between the Tigris and the canal. And the man said that it is great, and there are many and large villages and cities.

22. And even then it was known, that the barbarians, being reluctant, secretly sent the man, lest the Greeks, not having gone over the bridge, may remain in the island, having fortifications, on one side indeed, the river, and on the other, the canal; and may have provisions from the

χωρας, εν μεσῳ, ουσης πολλης και αγαθης, και των ενοτων εργασομενων δε ειτα και γενοιτο αποστροφη, ει τις βουλοιτο ποιειν βασιλεα κακως.

23. Δε μετα ταντα, ἀνεπανοντο επι την γεφυρα, μεντοι, όμως επεμψαν φυλακην και ουτε ουδεις ουδαμοθεν επεθετο, ουτε ουδεις των πολεμιων ελθε προς την γεφυραν, ώς οι φυλαττοντες απηγγελλον.

24. Δε επειδη έως εγενετο διεβαινον την γεφυραν, εξενγμενην τριάκοντα και ἑπτα πλοις, τε μαλιστα πεφυλαγμενως ώς οιον γαρ τινες των Ἑλληνων παρα Τισσαφερνους εξηγγελλον, ώς μελλοιεν επιτιθεσθαι διαβαινοντων αλλα ταντα μεν ην ψευδη διαβαινοντων μεντοι ὁ Γλους μετα αλλων, επεφανη αυτοις, σκοπων, ει διαβαινοιεν τον ποταμον δε επει ειδεν αχετο απελανων.

25. Δε απο τον Τιγρητος επορευθησαν τετταρας σταθμους εικοσι παρασαγγας επι τον ποταμον Φυσκον, το ευρος πλεθρον δε γεφυρα επην. Και ενταυθα οκειτο μεγαλη πολις, ᾧ ονομα Ωπις προς ἡν ὁ νοθος αδελφος Κυρου και Αρταξερξον απηντησε τοις Ἑλλησιν, αγων πολλην στρατιαν απο Σουσων, και Εκβατανων, ώς βοηθησων βασιλει ται επιστησας το στρατευμα έαντον, εθεωρει τους Ἑλληνας παρεχομενους.

26. Δε ὁ Κλεαρχος ἥγειτο μεν εις δυο, δε αλλοτε επορευετο, και αλλοτε εφισταμενος. Δε όσον χρονον το ἥγουμενον τον στρατευματος επιστη τοσουτον χρονον ην αναγκη την επιστασιν γιγνεσθαι δια τον όλον στρατευματος ώστε το στρατευμα δοξαι και τοις Ἑλλησι αυτοις ειναι παμπολυ, και τον Περσην εκπεπληχθαι θεωρουντα.

27. Δε εντενθεν επορευθησαν δια της Μηδιας ἐξ ερημους σταθμους, τριακοντα παρασαγγας εις τας κωμας Παρυσατιδος, της μητρος Κυρου και βασιλεως. Τισσαφερνης,

region, in the middle, being extensive and good, and those residing in *it* being about to work *it*; and then also it would be a refuge, if any may wish to annoy the king.

23. And after this, they went to rest: upon the bridge, however, they nevertheless sent a guard: and neither did any one from any place set on *them*, nor did any one of the enemy come to the bridge, as those guarding reported.

24. And when morning came, they went over the bridge, being joined with thirty and seven vessels, and most guardedly as *it was* possible: for some of the Greeks from Tissaphernes reported, that they may be about to attack them, passing over; but this indeed was false; they passing over, however, Glus, with others, appeared to them, looking on, if they may pass over the river; and when he saw *them passed over*, he went away driving on.

25. And from the Tigres then went on four stations, twenty parasangs, to the river Phycus, the breadth of a plethrum; and a bridge was over *it*. And there was inhabited a large city, to which *was the* name Opis: near which the bastard brother of Cyrus and of Artaxerxes met the Greeks, leading a great army from Susa and Ecbatana, as about to help the king; and having halted the army of himself, he viewed the Greeks passing by.

26. And Clearchus led on indeed in two *abreast*, and at one time he went on, and at another standing. And as long a time as the leading of the army halted, so long a time was *there* a necessity *for* a halt to be made through the whole army; so that the army seemed also to the Greeks themselves to be very large, and that the Persian had been astonished viewing it.

27. And thence they proceeded through Media six desert stations, thirty parasangs, to the villages of Parysatis, the mother of Cyrus and of the king. Tissaphernes,

επεγγελων Κυρρφ επετρεψε τοις Ἑλλησιν διαρπασαι ταυτας, πλην ανδραποδων. Δε ενην πολυς σιτος, και προβατα, και αλλα χορηματα.

28. Δε εντευθεν επορευθησαν πεντε ερημους σταθμους, εικοσι παρασαγγας, εχοντες τον ποταμον Τιγρητα εν αριστερᾳ. Δε εν τω πρωτῳ σταθμῳ, περαν του ποταμου φκειτο, πολις μεγαλη και ευδαιμων, Καιναι ονομα εξ ης οι βαρβαροι διηγον επι διφθεριναις σχεδιαις, αρτους, τυρους, οινον.

Κεφ. Ε'.

1. Μετα ταυτα αφικνουνται επι τον ποταμον Ζαβατον, το ευρος τετταρων πλεθρων. Και ενταυθα εμειναν τρεις ημερας· δε εν ταυταις ησαν ύποψια μεν, δε ουδεμια επιβονη εφαινετο φανερα.

2. Εδοξεν οντω τω Κλεαρχῳ συγγενεσθαι Τισσαφερει, και ει πως δυνατο, πανσαι τας ύποψιας πριν πολεμον γενεσθαι εξ αντων και επεμψε τινα ερουντα, ότι χορζοι συγγενεσθαι αντω· δε ο ετοιμως εκελευσεν ήκειν.

3. Δε επειδη συνηλθον, ὁ Κλεαρχος λεγει ταδε. Εγω οιδα ω Τισσαφερη, όρκους μεν γεγενημενους ήμιν, και δεξιας δεδομενας, μη αδικειν αλληλους· δε όρω σε φυλαττομενον ήμας ως πολεμους.

4. Δε επει σκοπων δυναμαι ουτε αισθεσθαι σε πειρωμενον ποιειν κακως ήμας ουδεν, τε εγω σαφως οιδα, ότι ήμεις γε ουδε επιρρουμεν ουδεν τοιοντον, εδοξε μοι ελθειν εις λογους σοι όπως, ει δυναιμεθα, εξελοιμεν την απιστιαν αλληλων.

5. Γαρ και ηδη οιδα ανθρωπους, τους μεν εκ διαβολης, δε και τους εξ ύποψιας, οι φοβηθεντες αλληλους, βουλομενοι φθασαι πριν παθειν εποιησαν αιρηστα κακα τους ουτε μελλοντας ουτε βουλομενους ουδεν τοιοντον.

scoffing Cyrus, permitted the Greeks to plunder these, except the slaves. And *there was in them* much corn, and *many* sheep, and other things.

28. And thence they went on five desert stations, twenty parasangs, having the river Tigres on the left. And in the first station, beyond the river was inhabited, a city large and prosperous, Cænæ, as to name, from which the barbarians brought on leathern rafts, bread, cheeses, wine.

CHAPTER V.

1. After this, they come to the river Zabatus, the breadth of four plethra. And there they remained three days: and in these *days there* were suspicions indeed, but no plot appear'd visible.

2. It seemed *proper* then to Clearchus to meet with Tissaphernes, and if somehow he may be able, to stop the suspicions before war arise from them: and he sent one about to say, that he may want to meet with him, and he readily ordered *him* to come.

3. And when they came together, Clearchus speaks these *words* :—“I know O Tissaphernes, that oaths indeed have been taken by us, and right hands given, not to injure each other: but I see thee watching us as enemies.

4. But when looking closely, I am able neither to perceive thee trying to treat us badly *in* anything, and I clearly know that we at least neither intend anything such, it seemed *proper* to me to come to conversation *with* thee, how, if we may be able, we might remove the distrust of each other.

5. “For I also now know men, some indeed out of calumny, and also some from suspicion, who fearing each other, wishing to be beforehand, before they suffered, did incurable evils to those neither being about, nor wishing *to do* any such thing.

6. Νομίζων οὐτ, τας τοιαντας αγνωμοσυνας μαλιστα αν πινεπθιαι συνουσιας, ἡκω, και βούλομαι διδασκειν σε, ώς συ ουκ ορθως απιστεις ἡμιν.

7. Γαρ πρωτον μεν και μεγιστον ὁ ὄρκοι θεων κωλυονται ἡμιας εισαι πολέμιους αλληλοις; δε ὅστις συνοιδειν αυτῳ, παρημεληκως τοντωρ, τουτον εγω ουποτ' αν ενδαιμονισαιμι. Γαρ τον πολεμονδεωρ ουκ οιδα, ουτ' απο ποιουνταχονς, ουτε ὅποι φενγων τις αν αποφυγοι, ουτ' εις ποιον σκοτος αν αποδραη, ουθ' ὅπως αν αποσταιη εις εχυρον χωριον γαρ παντα παντη ὑποχα τοις θεοις, και πυνταχη οι θεοι κρατουσι παντων ισον.

8. Λε μεν περι των θεων τε και των ὄρκων ούτω γιγνωσκω παρ' οις ἡμεις συνθεμενοι φιλιαν κατεθεμεθα και των ανθρωπινων, εγωγε νομιζω σε, εν τῷ παροτι, ειναι μεγιστον αγαθον ἡμιν.

9. Γαρ μεν συν σοι, πασα ὄδος μεν ἡμιν ευποδος, και πας ποταμος διαφατος, και ουκ απορια των επιτηδειων δε ανευ σου, πασα ἡ ὄδος μεν δια σκοτους, (γαρ επισταμεθα ουδεν αντης,) δε πας ποταμος δυσποδος, δε πας οχλος φοβερος, δε ερημια φοβερωτατον, γαρ εστιν μεστη πολλης απόριας.

10. Λε δη ει και μανεντες κατακτειναιμεν σε, τι άλλο, η, κατακτειναντες τον ενεργετην αν αγωνιζομεθα προς βασιλεα, τον μεγιστον εφεδρον. Λε δη λεξω ταντα οίων ελπιδων και αν στερησαιμι εμαυτον, ει επιχειρησαιμι ποιειν τι κακον σε.

11. Γαρ εγω επεθυμησα Κυρον γενεσθαι φιλον μοι, νομιζων των τοτε ειναι ἵναρωτατον εν ποιειν ὃν αν βούλοιτο. Λε την ὄρω σε εχοντα τε την δυναμιν Κυρου και χωραν, και σωζοντα την αρχην σεαντον, δε την δυναμιν βασιλεως ταυτην ουδεν συμμαχον σοι, γ Κυρος εχρητο πολεμια.

12. Λε τουτων οιτων τουτων, τις ὄντω μανεται, ὅστις βουλεται ον ειναι φιλος σοι; Άλλα μην, γαρ και

6. "Thinking, therefore, such misunderstandings would best cease by conversation, I come and I wish to inform thee, that thou dost not rightly distrust us."

7. "For the first indeed and greatest *thing is*, the oaths of the gods hinder us to be hostile to each other, and whoever is conscious to himself, *as* having disregarded these, that man I never would deem happy. For as to a war with the gods, I know not, neither with what speed, nor whither any one fleeing, could escape, nor into what darkness he might run, nor how he might withdraw into a secure place; for all things in every way are subject to the gods, and on every side the gods govern all equally,"

8. "Even indeed about the gods, and also the oaths, I thus know, with whom we establishing a friendship, have deposited *it*, and of human affairs, I at least think thee in the present affair, to be the greatest good to us."

9. "For indeed with thee, all the road indeed to us is easy, and every river passable, and there is not a want of provisions: but without thee, all the road indeed *is* through darkness, (for we know nothing of it,) and every river difficult to pass; and every multitude is terrible, and solitude most terrible, for it is full of much difficulty."

10. "And even if we also being mad, might kill thee, what other *thing will it be*, than, having slain our benefactor, we may contend against the king, the great avenger? and even I will mention this, of how great hopes also I should deprive myself, if I should attempt to do any evil *to* thee."

11. "For I desired Cyrus to be a friend to me, thinking *him* of those then *in life* to be most efficient to benefit *any*, whom he might wish. But now I see thee having both the power of Cyrus, and territory, and retaining thy own principality, and the power of the king, this being an ally to thee, which *power* Cyrus experienced hostile."

12. "And these *things* being such, who is so mad, who wishes not to be a friend to thee? But indeed, for I also

ερω ταντα, (εξ ὧν εγω ελπιδας, σε και βουλησεθαι ειναι φιλον
ήμιν.)

13. Γαρ μεν οιδα Μυσους οντας λυπηρους ὑμιν, ὃντις ελπιζω
αν συν τῃ πιρουσῃ δυναμει παρασχειν ταπεινους ὑμιν· δε και
οιδα Ηεισιδας· δε και ακουω ειναι πολλα αλλα τοιαντα εθνη
ά οιμαι αν πουσαι εροχλοντα αει τη ὑμετερα ευδαιμονια· Λε
Αιγυπτιους, οις μαλιστα γιγνωσκω ὑμας νυν τεθυμωμενους,
ουχ ὄφω ποια δυναμει συμμαχω χορησαμενοι αν μαλλον κολα-
σεσθε της ουσης νυν συν εμοι.

14. Άλλα μην εν τοις γε οικουσι περιξ, ει μεν βουλοιο
ειναι φιλος τω, συ αν ειης ὡς μεριστος· δε ει τις λυποιη σε, ὡς
δεσποτης αναστρεφοι εχων ἡμας ὑπηρετας, οι ουκ μονον
ὑπηρετουμεν σοι ἐνεκα του μισθου, αλλα και της χαριτος ἡν
σωθεντες ὑπο σου αν δικαιως εχοιμεν σοι.

15. Εμοι μεν ερθυμουμενω παντα ταντα δοκει ειναι ούτω
θαυμαστον σε το απιστειν ἡμιν, ὡστε και ἥδιστα αν ακουσαιμι
τουνομα τις εστιν ούτω δεινος λεγειν ὡστε λεγων πεισαι σε ὡς
ἡμεις επιβουλευομεν σοι. Κλεαρχος μεν ουν ειπε τοσαντα, δε
ώδε Τισσαφερης απημειφθη.

16. Άλλ' ἡδομαι μεν, ω Κλεαρχε ακουων φρονιμους λογους
σου γαρ γιγνοσκων ταντα, ει βουλευοις τι κακον εμοι, ἀμα αν
δοκεις μοι ειναι και κακονους σεαντω. Δε ώς αν μαθης ὅτι
ουδ' αν ὑμεις δικαιως απιστοιητε βασιλει ουτ' εμοι, αντακουσον.

17. Γαρ ει εβουλομεθα απολεσαι ὑμας, ποτερα δοκουμεν
σοι απορειν πληθους ἵππεων, η πεζων, η ὀπλισεως εν η ειημεν
αν ικανοι μεν βλαπτειν ὑμας, δε ουδεις κινδυνος αντιπασχειν;

18. Άλλα αν δοκουμεν σοι απορειν επιτηδειων
χωριων επιτιθεσθαι ὑμιν; Ον συν πολλῳ πονῳ μεν

will say this, (from which I have hopes, that thou also wilt wish to be a friend to us.)

13. "For indeed I know of the Mysians being troublesome to you, whom I may hope with my present force to render submissive to you: and I also know of the Pisidians: and I also hear that there are many other such nations, which I think to make to cease always troubling your happiness. And *as to* the Egyptians, against whom especially I know you now to be enraged, I do not see what power *as* ally you using would better chastise with, than the one being now with me.

14. "But indeed among those at least inhabiting around, if thou indeed wish to be a friend to some one, thou mayest be a very great *one*: and if any one may molest thee as a master, thou mayest subdue, having us thy servants, who would not only serve thee on account of pay, but even for the favor which *we* being saved under thee would justly have for thee.

15. "To me indeed thinking upon all these things, it appears to be so wonderful *for* thee to distrust us, so that also I might pleasantly hear the name *of him* who is so powerful to speak, so as *in* speaking, to persuade thee that we plot against thee." Clearchus indeed then spoke such *things*, and thus Tissaphernes answered.—

16. "But I am indeed delighted, O Clearchus, hearing intelligent words *from* thee: for knowing this, if thou wish any evil to me, thou seemest to me to be also evil-minded to thyself. But as thou shouldst learn that you neither justly would distrust the king nor me, hear in thy turn.

17. "For if we wished to destroy you, whether do we seem to thee to be in want of a multitude of horsemen, or of infantry, or of armor, in which we may be able indeed to injure you, but no danger to suffer in return?

18. "But do we appear to thee to be in want of suitable places to attack you? Do you not with much labor indeed

διαπορευεσθε τοσαντα πεδια οντα φιλια ἡμιν, δε ὄρατε τοσαντα ορη οντα πορευτεα ὑμιν, ἀ εξεστιν ἡμιν προκαταλαβουσιν παρεχειν απορα ὑμιν; δε εισι τοσοντοι ποταμοι, εφ' ὧν εξεστιν ἡμιν ταμενεσθαι, ὅπυσοις ὑμων αν βουλοιμεθα μαχεσθαι; Δε εισι αντων, ὅν; ουδ αν διαβαητε πανταπασι, ει μη διαπορευομεν ὑμας.

19. Δε ει εν πασι τοντοις ἥττωμεθα, αλλα γε το πνρ εστιν πρειτον του καιρου· ὃν ἡμεις κατακαυσαντες, δυναιμεθ' αν αντιταξαι λιμον ὑμιν, ὥρ ὑμεις, ουδ ει ειητε παν αγαθοι, αν δυναισθε μαχεσθαι.

20. Πως ουν αν, εχοτες τοσοντους πορους προς το πολεμειν ὑμιν, και μηδενα τοντων [ειναι] επικινδυνον ἡμιν, επειτα εκ παντων τοντων, αν εξελοιμεθαι τον τρόπον, ος μονος μεν ασεβης προς θεων, δε μονος αισχρος προς ανθρωπων.

21. Δε εστι πανταπασι απορων και αμηχανων και εχομενων αναγκη, και τοντων πονηρων, ότινες εθελουσι πραττειν τι δι επιορκιας, τε προς θεους, και απιστιας προς ανθρωπους. Ουχ ούτως ἡμεις, ω Κλεαρχε, ουτε εσμεν ηλιθιοι, ουτε αλογιστοι.

22. Άλλα τι δη, εξον απολεσαι ὑμας, ουκ ηλθομεν επι τοντο; Ισθι εν, ὅτι ὁ ερως ερως αιτιος τοντου, του εμε γενεσθαι πιστον Ἑλλησιν, και ὥξενικφ Κυρος πιστενων δια μισθοδοσιαν ανερη, εμε καταβηναι ισχυραν τοντω δι ενεργεσιας.

23. Δε ὅσα ὑμεις εσεσθε χοησιμοι μοι, τα συ μεν και επεξ, δε εγω οιδα το μεγιστον γαρ μεν εξεστιν βασιλει μονω εχειν την τιαραν ορθην επι τη κεφαλη, δε ισως, ὑμων παροτων, και ἐτερος ευπετως ανεχοι την επι τη καρδια.

24. Ειπων ταντα εδοξε τω Κλεαρχῳ λεγειν ἀληθη και επεν, τοιουτων ὑπαρχοντων ἡμιν εις φιλιαν, εισι ουκον αξιοι

pass through so many plains being friendly to us, and you see so many mountains being to be passed by you, which it is permitted us, seizing them previously, to render impassable to you? but there are so many rivers, at which it is permitted us to parcel out however many of you we may wish to fight? And there are of them, which you could not cross at all, unless we may convey you over.

19. "But if in all these we are conquered, but at least the fire is greater than the fruit: which we, having burnt down, may be able to oppose famine to you, which you, neither if you may be very brave, may be able to fight.

20. "How then *can it be*, having so many ways to make war against you, and that no one of these [is] dangerous to us, moreover out of all these, we may choose the mode, which only indeed *is* impious before gods, and alone base before men.

21. "But it is altogether *of those* destitute, and without resource, and held by necessity, and of those wretched, whoever are willing to do anything by perjury, both towards gods, and infidelity towards men. Not so *are we*, Ο Clearchus, nor are we silly, nor inconsiderate.

22. "But why even, it being *in our power* to destroy you, did we not come upon this? Know well, that my love *is* the cause of this, that for this I shall be faithful to the Greeks, and to which foreign *force* Cyrus trusting through pay-giving, went up, that I came down strong in this through beneficence.

23. "And as to what you will be useful to me, these thou indeed also hast mentioned, but I know the greatest: for indeed it is permitted to the king alone to have the turban upright upon the head, but perhaps, you being present, even another easily may have it upon the heart."

24. Having spoken these *words*, he seemed to Clearchus to speak truth; and he said—"Such *things* being *necessary* to us for friendship, are not then *those* worthy

² πάθειν τα εσχάτα δίτινες διαβαλλούτες πειρωνται ποιησαι ἡμας πολεμιους.

25. Καὶ εγώ μεν, εφη ὁ Τισσαφερης, ει βούλεσθε, τε ὁ στρατηγοι, και ὁι λοχαγοι, ελθειν μοι εν τῳ εμφάνει, λεξω τους λογοτας προς εμε, ώς συ επιβουλευεις τε εμοι, και τῃ στρατιᾳ συν εμοι.

26. Λε εγω, εφη ὁ Κλεαρχος, αξω παντας, και αν εγω δηλωσω σοι όθεν εγω ακουω περι σου.

27. Εκ τουτων των λογων, ὁ Τισσαφερης δη τοτε μεν φιλοφρονουμενος, τε εκελευσε αυτον μενειν, και εποιησατο συνδειπνον δέ τη ὑστεραια, Κλεαρχος ελθων επι το στρατοπεδον, ην τε παν δηλος οιομενος διακεισθαι φιλικως τῳ Τισσαφερει και ελεγεν ἀ εκεινος απηγγελλεν· εφη τε χρηναι ιεναι παρα Τισσαφερην ὄντεκελευσε, και οι των Ἑλληνων αν εξελεγχθωσι διαβαλλούτες, χρηναι αυτους ώς οντας προδοτας και κυκονους τοις Ἑλλησιν τιμωρηθηναι.

28. Λε ὑπωπτενε Μενωνα ειναι τον διαβαλλοντα, ειδως αυτον και συγγεγενημενον Τισσαφερει μετα Αριαιου, και στασιαζοντα αυτῳ, και επιβουλευοντα αυτῳ, δηπως, λαβων ἀπαν το στρατευμα προς ἑαυτον, η φίλος Τισσαφερει.

29. Λε ὁ Κλεαρχος και ἐβούλετο ἀπαν το στρατευμα εχειν την γνωμην προς ἑαυτον, και τους παραλυπουντας ειναι εκποδων. Λε τινες των στρατιωτων αντελεγον αυτῳ παντας τους λοχαγους και στρατηγους μη ιεναι, μηδε πιστευειν Τισσαφερει.

30. Λε ὁ Κλεαρχος κατετεινεν ισχυρως εστε μεν διεπραξατο πεντε στρατηγους δε εικοσι λοχαγους ιεραι, δε και ώς διακοσιοι των αλλων στρατιωτων συνηκολουθησαν, ώς εις αγοραν.

31. Λε επει ησαν επι ταις θυραις Τισσαφερουνος, οι στρατηγοι μεν παρεκληθησαν εισω, Προξενος Βοιωτιος, Μενων

to suffer the utmost *severity*, who traducing, try to make us enemies.

25. "And I indeed," said Tissaphernes, "if you wish, both the generals, and the captains, to come to me in a public *manner*, I will tell of those saying to me, that thou plottest against both me, and the army with me."

26. "And I," said Clearchus, "will bring all, and, in turn, I will show to thee whence I hear about thee."

27. After these words, Tissaphernes even then indeed showing kindness, both desired him to remain, and made *him* a supper-companion, and on the next day, Clearchus having come to the camp, was both entirely apparent thinking to be situated in a friendly manner with Tissaphernes, and told what he reported : he said also that it behoved *those* to go to Tissaphernes whom he ordered, and *whoever* of the Greeks should be convicted traducing, that it behoves them as being traitors and evil-minded to the Greeks, to be punished.

28. And he suspected Menon to be the one traducing, knowing him also having been with Tissaphernes *along* with Ariæus, and opposing him, and plotting against him, how, getting all the army to himself, he may be a friend to Tissaphernes.

29. And Clearchus also wished all the army to have their attention for himself, and those vexing *him* to be out of the way. And some of the soldiers opposed him *that* all the captains and generals should not go, nor trust to Tissaphernes.

30. But Clearchus contended strongly, until indeed he prevailed on five generals and twenty captains to go, and also about two hundred of the other soldiers followed together, as if to market.

31. And when they were at the door of Tissaphernes, the generals indeed were invited in, Proxenus, a Boeotian, Menon,

Θετταλος, Αγιας Αρκας, Κλεαρχος Λαιων, Σωκρατης Αχαιος· δε οι λοχαγοι εμενον επι θυραις.

32. *Δε ου πολλω ύστερον απο του αυτου σημειου τε οι ενδον συνελαμβανοντο, και οι εξω κατεκοπησαν. Δε μετα ταυτα τινες των βαρβαρων ιππεων ελαυνοντες δια του πεδιου εκτεινον παντας, φτιν Έλληνι επιγγανοιεν, η δουλω η ελευθερω.*

33. *Δε οι Έλληνες, όρωντες εκ του στρατοπεδου εθαυμαζον τε την ιππασιαν αυτων, και ημαγιγνοντν ό τι εποιουν, πριν Νικαρχος Αρχας ίκε θευγων, τετρωμενος εις την γαστερα, και εχων τα εντερα εν ταις χερσιν, και ειπε παντα τα γεγενημένα.*

34. *Εκ τουτον δη οι Έλληνες εθεον επι τὰ ὄπλα, παντες εκπεπληγμενοι, και νομίζοντες αυτους ίκειν αυτικα επι το στρατοπεδον.*

35. *Δε οι ηλθον ουκ μεν παντες, δε Αριαιος, και Αρτασος, και Μιθριδατης, οι ησαν πιστοτατοι Κυρω· δε ό έρμηνευς των Έλληνων εφη και όραν τον αδελφον Τισσαφερονος συν αυτοις, και γιγνωσκειν δε και αλλοι Περσων τεθωρακισμενοι εις τριακοσιους συνηκουλουθοντ.*

36. *Επει όντοι ησαν εγγυς, ει ειη τις των Έλληνων, η στρατηγος η λοχαγος, εκελευον προσελθειν, ίνα απαγγειλωσι τα παρα βασιλεως.*

37. *Μετα ταυτα εξηλθον των Έλληνων φυλαττομενοι μεν στρατηγοι Κλεανωρ Ορχομενος, και Σοφαινετος Στυμφαλιος, δε συν αυτοις Ξενοφον Αθηναιος, όπως μαθη τα περι Προξενου, (Δε Χειρισοφος επιγγανεν απων εν τινι κωμη συν αλλοις επισιτιζομενος.)*

38. *Δε επει εστησαν εις επηκοον, Αριαιος λεγει Κλεαρχος μεν ω ανδρες Έλληνες, επει εφαη τε επιορκων και λυων τας σπονδας, εχει την δικην, και τεθηκε· δε Προξενος και Μενων, ότι*

Thessalian, Agias, an Arcadian, Clearchus, a Laconian, Socrates, an Achæan; but the captains remained at the door.

32. And *in* not much *time* after from the same signal, both those within were seized, and those without were cut down. And after this, some of the barbarian horsemen scouring through the plain, killed all, whatever Greek they met, either slave or free.

33. And the Greeks looking out from the camp, wondered at both the riding of them, and doubted, what they were doing, before Nicarchus, an Arcadian, came fleeing, having been wounded in the belly, and holding the entrails in the hands, and related all that had occurred.

34. After this, therefor, the Greeks ran to their arms, all having been struck, and thinking they would come immediately to the camp.

35. But they came not indeed all, but Ariæus, and Artæozus, and Mithridates, who were most faithful to Cyrus: and the interpreter of the Greeks said also that he saw the brother of Tissaphernes with them, and that he knew *him*: and also others of the Persians, armed with cuirasses, to three hundred, followed *them*.

36. When these were near, if there may be any of the Greeks, either general or captain, they desired *him* to approach, that they should report affairs from the king.

37. With this there came forth of the Greeks, watchful indeed, *the* Generals Cleanor, an Orchomenian, and Sophænetus, a Stymphalian, and with them Xenophon, an Athenian, that he might learn affairs about Proxenus, (And Cheirisophus happened being absent in some village with others getting provision.)

38. And when they stood within hearing, Ariæus says:—“Clearchus indeed, O Greeks, since he has appeared both swearing falsely and breaking the treaty, has been punished and has died: but Proxenus and Menon, because

κατηγγειλαν τὴν επιβουλὴν αὐτοῦ, εἰσὼν εν μεγαλῇ τιμῇ δε
ὁ ῥασίλευς ἀπαιτεῖ ὑμᾶς τα ὄπλα· γαρ φῆσιν εἰναι εαυτού,
επειπερ ἡσαν Κυρου τον δουλον εκείνον.

39. Προς ταντα οἱ Ἑλλῆνες ἀπεκρίναντο, (δε Κλεαρχὸς ὁ
Ορχομενίος ελεγε,) Ω, Αριαίε, κακιστε αὐθρωπῶν, και οἱ ἄλλοι,
όσοι ἦτε φίλοι Κυρου οὐκ αἰσχυννεσθε οὐτε θεούς οὐτε αὐθρω-
πῶνς ὀτιτες, ὅμοσαίτες νομεῖν τους αὐτοὺς φίλους και
εχθρούς ἡμιν, προδοτες ἡμας, συν Τισσαφερνει τε τῷ αθεω-
τατῷ και πανουργοτάτῳ ὡς απολωλεκατε τε τους αὐτοὺς
αρδψας, οὶς ωμοντε, και προδεδωκοτες ἡμας τους ἄλλους,
ερχεσθε εφ' ἡμας συν τοις πολεμοις.

40. Λε ὁ Αριαίος ειπε γαρ Κλεαρχος εγενετο φανερος
προσθεν επιβουλευων τε Τισσαφερνει και Οροντα, και πασιν
ἡμιν τοις συν τουτοις.

41. Λε επι τουτοις Ξενοφων ειπε ταδε Κλεαρχος μεν τοινν
ει, παρα τους ὄρκους, ελνε τας σπονδας, εχει τὴν δικῆν (γαρ
δικαιον τους επιορκουντας απολλυσθαι.) Λε επειπερ Προξε-
νος και Μενων εισιν ὑμετεροι ενεργεται μεν, δε ἡμετεροι στρα-
τηγοι, πεμψατε αὐτοὺς δενδρο γαρ δῆλον, ὅτι, γε οὗτες φίλοι
αμφοτεροις, πειρασονται συμβουλευειν τα βελτιστα, και ὑμιν και
ἡμιν.

42. Προς ταντα οἱ βαρβαροι, διαλεχθεντες πολυν χρονον
ἄλληλοις, απηλθον αποκριναμενοι ουδεν.

Κεφ. Ζ.

1. Δη οἱ στρατηγοι μεν ὄντω ληφθεντες ανηγθησαν ὡς
βασιλεα, και αποτιμηθεντες [κατα] κεφαλας, ετελευτησαν ἐις
αυτον μεν Κλεαρχος ὁμολογουμενως εκ παντων των εχοντων
εμπειρως αυτον, δοξας γενεσθαι ανηρ και εσχατως πολεμικος
και φιλοπολεμος.

they denounced his plot, are in great honor : but the king demands of you the arms : for he says that they are his, since they were *those* of Cyrus his servant.

39. To this the Greeks answered, (and Cleanor, the Orchomenian, said,) O Ariæus, worst of men, and the others, as many as were friends of Cyrus, respect you neither gods nor men, who having sworn to think the same friends and enemies to us, betraying us, with Tissaphernes *helping you*, both the most godless, and most crafty, have thus destroyed both the very men, to whom you swore, and having betrayed us the others, you come upon us with our enemies.

40. And Ariæus said : for Clearchus was visible before plotting against both Tissaphernes and Orontas, and all us who are with them.

41. And upon this, Xenophon said these *words* : Clearchus indeed therefor, if, contrary to the oaths, he has broken the treaty, suffers punishment : (for it is just that those swearing falsely, perish.) But since Proxenus and Menon are your benefactors indeed, but our generals, send them hither : for *it is* evident, that, at least being friends to both, they will try to advise the best *things*, both to you and to us."

42. In regard to these *things*, the barbarians, having conversed a long time with each other, went away, having answered nothing.

CHAPTER VI.

1. Even the generals indeed being thus taken, were led up to the king, and being cut off [*as to their*] heads, perished : one of them indeed, Clearchus, by the consent of all those having *any* experience of him, appearing to have been a man both extremely warlike and fond of war.

2. Γαρ δὴ καὶ, ἐώς μεν πολεμος ην τοις Αακεδαμοιοις πλος τους Αθηναίους, παρεμεινεν δε επει εἰρηνη εγενετο πεισας τὴν πολιτ ἀντον ὡς οἱ Θρακες αδικουσι τους Ἑλληνας, καὶ διαπρωξαμενος ὡς εδυνατο παρα των Εφορων, εξεπλει, ὡς πολεμησων τοις Θραξιν ὑπερ Χερρονησου και Πειρινθου.

3. Λε επει οἱ Εφοροι πως μεταγνοντες, αυτον ηδη οντος εξω, επειρωντο αποστρεφειν αυτον εξ Ισθμου, ενταυθα ουκετι πειθεται, αλλ' φχετο πλεων εις Ἑλλησποντον.

4. Και εκ τουτον εθανατωθη ὑπο των τελων εν τῇ Σπαρτῃ, ὡς απειθων. Λε ηδη ων φυγας, ερχεται προς Κυρον, και γεγραπται αλλαχη, ὅποιοις λογοις μεν επεισε Κυρον. Λε Κυρος διδωσι αντωρ μυριους δαρεικους.

5. Λε ὁ λαβων, ετραπετο ουκ επι ὁαθυμιαν, αλλ' απο τουτων των χρηματων συλλεξας στρατευμα επολεμει τοις Θραξι, και τε ενικησε μαχη και απο τουτον εφερε και γγε αυτους και διεγενετο πολεμων μεχρις ον Κυρος εδεηθη του στρατευματος· δε τοτε απηλθεν, ὡς συν εκεινῳ αν πολεμησων.

6. Ταντα ουν δοκει εργα ειναι ανδρος φιλοπολεμον, ὅστις, εξον μεν αγειν ειρηνην ανεν αισχυνης και βλαβης, ἀρειται πολεμειν δε εξον εχειν χρηματα ακινδυνως, ἀρειται πολεμων, ποιειν ταντα μειονα. Λε εκεινος ηθελε δαπαναιν εις πολεμον, ώσπερ εις παιδεια, η εις τινα αλλην ἥδονην; ὃντω μεν ουν ην φιλοπολεμος.

7. Λε αν εδοκει ειναι πολεμικος ταντη ὅτι ην τε φιλοκινδυνος, και ἴμερας και ρυκτος αγων επι τους πολεμιους, και φρονιμος εν τοις δεινοις, ὡς οι παντες παροντες πανταχον ὁμολογουν.

2. For even also, whilst indeed *there* was war to the Lacedæmonians with the Athenians, he remained near: but when peace came, having persuaded his own city that the Thracians injure the Greeks, and having accomplished as he was able with the Ephori, he sailed away as about to make war on the Thracians above the Chersonese, and Perinthus.

3. But when the Ephori somehow having changed their mind, he now being away, tried to bring him back from the Isthmus, there no more is he persuaded, but he went away sailing to the Hellespont.

4. And from this he was condemned to die by the dignities—[*i. e.*, chief magistrates]—in Sparta, as being disobedient. But now being a fugitive, he comes to Cyrus, and it has been said elsewhere with what words indeed he persuaded Cyrus. But Cyrus gives to him ten thousand dorics.

5. And he having taken *it*, turned not to indolence, but with this money having collected an army, he made war upon the Thracians, and both conquered *them* in battle, and from that *time* plundered and wasted them; and he continued making war till what time Cyrus had need of his army: and then he went away, as with him again about to make war.

6. These then seem to be *the* actions of a man fond of war, who, it being permitted indeed to lead peace—(*i. e.*, to live in peace)—without shame and harm, chooses to make war: and it being permitted to have wealth without danger, chooses, *by* making war, to make it less. And he was willing to spend on war, just as on amours, or on any other pleasure: to such a degree indeed therefor was he fond of war.

7. And again he seemed to be warlike in this *way*, that he was both fond of danger, and by day and night leading on against the enemy, and prudent in terrible *affairs*, as all being present, everywhere agreed.

8. Λε ελεγετο και ειναι αρχικος, ως δυνατον εκ τοιοντου τροπου οιον, εκεινος και ειχεν. Γαρ μεν ην ικανος φροντιζειν ως και τις αλλος, όπως ή στρατια αυτον έξει επιτηδεια, και πιστισκεναζειν ταυτα· δε και ικανος εμποιησαι τοις παρουσιαις ειη πιστεον Κλεαρχφ.

9. Ιε εποιει τοιτο εκ του ειναι χαλεπος. Γαρ και ην στυγρος όρφει και τραχυς τη φωνη· τε αει εκολαζεισχυρως, και ενιοτε ουγκη, ωστε και μεταμελειν αυτῳ εστι ότε. Λε και εκολαζειν γρωμη· γαρ ήγειτο οφελος στρατευματος ακολαστον ειναι ουδεν.

10. Άλλα και εφασαν αυτον λεγειν· ως δεοι τον στρατιωτην φορεισθαι τον αρχοντα μαλλον, η τους πολεμιους, ει μελλοι η φυλαξειν φυλακας, η αφεξεσθαι φιλων, η απροφασιστως ειναι προς τους πολεμιους.

11. Ουν εν τοις δεινοις μεν, οι στρατιωται ηθελον σφοδρα ακονειν αυτουν, και ουκ ηρουντο αλλον. Γαρ και εφασαν το στυγνον αυτουν εν τοις προσωποις τοτε φαινεσθαι φαιδρον, και το χαλεπον εδοκει ειναι εργάμενον προς τους πολεμιους· ωστε εφαινετο σωτηριον και ουκετι χαλεπον.

12. Λε ότι γενουντο εξω του δεινου, και εξειη απιεναι προς αλλον αρχομενους, πολλοι απελειπον αυτον· γαρ ουκ ειχεν το επιχαιρι, αλλα ην αει χαλεπος και ωμος· ωστε οι στρατιωται διεκειντο προς αυτον, ωσπερ παιδεις προς διδασκαλον.

13. Και γαρ ουν ουδεποτε μεν ειχεν έπομενους φιλιας και εννοιας· δε οιτινες τεταγμενοι η ύπο πολεως η κατεχομενοι ύπο του δεισθαι η τινι αλλη αναγκη, παρειησαν αυτῳ, [οις] εχορηγο το σφοδρα πειθομενοις

14. Λε και επειδη ηρξαντο νικαιν τους πολεμιους

8. And he was said also to be fit to rule, as it was possible from such a manner as he also had. For indeed he was sufficient to take care as even any other, how his army shall have provisions, and to prepare them: and also competent to impress those present, that obedience must be *given* to Clearchus.

9. And he effected this from being severe. For also he was stern to behold: and rough *in* the voice: and always chastised rigorously, and sometimes in anger, so that *it* even repented him, it is when—[*i. e.*, occasionally.] And he also chastised from principle: for he thought the utility of an army unpunished to be nothing.

10. But they also reported him to say, that it behoves the soldier to fear the commander more than the enemy, if he is about either to keep guard, or to hold off from friends, or promptly to go against the enemy.

11. Therefore in awful *affairs* indeed the soldiers were very willing to obey him, and did not seek another. For they also declared his sternness in the face then to appear cheerful, and his surliness seemed to be powerful against the enemy: so that it appeared salutary, and no more surly.

12. But when they were without danger, and it was permitted to go to other chiefs, many left him: for he had not an agreeable *manner*, but was always harsh and severe: so that the soldiers were towards him, just as boys towards a teacher.

13. And therefore he never indeed had *them* following *him* from friendship, and good will: but whoever having been ordered either by the state, or being held by some need, or some other necessity, obeyed him, whom he experienced very submissive.

14. And also when they began to conquer the enemy

σὺν αὐτῷ, ην ἡδη τα μεγαλα ποιουντα τους στρατιωτας συν αὐτῷ ειραι χρησιμους· γαρ τε το εχειν θαρρότερος προς τους πολεμους παριη, και το φορεισθαι την τιμωριαν παρ' εκεινου, εποιει αυτους ευτακτους.

15. Λι τοιουντος μεν ην αρχων δε ελεγετο ον μαλα εθελειν αρχεσθαι ὑπο αλλων. Δε ην, ὅτε ετελεντα, αμφι τα πεντηκοντα ετη.

16. Δε Προξενος ὁ Βοιωτιος ων μεν μειδακιον ευθυς επεθυμει γενεσθαι ανηρ ίκανος πραττειν τα μεγαλα· και δια ταυτην την επιθυμιαν εδωκε αργυριον Γοργια τῳ Λεοντιῳ.

17. Δε επει συνεγενετο εκεινῳ νομισας ηδη ειναι ίκανος και αρχειν, και, ων φιλος τοις πρωτοις, ἤτασθαι ενεργετων, ηλθεν εις ταυτας τας πραξεις συν Κυρῳ και φετο κτησεσθαι εκ τοντων μεγα ονομα, και μεγαλην δυναμιν, και πολλα χρηματα.

18. Δε επιθυμων τοντων, ειχεν τοντο και αν σφοδρα ενδηλον, ὅτι αν θιλοι κτασθαι ουδεν τοντων μετα αδικιας, αλλα συν τῳ δικαιῳ και καλῳ φετο δειν τυγχανειν τοντων, δε μη, ανεν τοντων.

19. Δε ην δυνατος μεν αρχειν καλων και αγαθων· ον μεντοι οντ' ίκανος εμποιησαι τοις στρατιωταις αιδω ἐσυτον ουτε φοβον, αλλα και ησχυνετο μαλλον τοις στρατιωταις, η οἱ αρχομενοι εκεινοι; και μαλλον φοβουμενος ην φανερος το απεχθανεσθαι τοις στρατιωταις, η οἱ στρατιωται το απιστειν εκεινῳ.

20. Δε ωιετο ειραι και δοκειν αρκειν προς το αργικον, επαινειν τον μεν ποιουντα καλως, δε μη επαινειν τον αδικουντα. Τοιγαρον οἱ καλοι μεν καγαθοι των συνοντων ησαν ευνοι αυτῳ, δε οἱ αδικοι επιβουλευον οἱ, ώς οντι ευμεταχειριστῳ. Δε ὅτε απεθησκει ην ως τριακοντα ετων.

with him, there were now some *things* great, causing the soldiers with him to be useful ; for both the having *themselves* boldly against the enemy was present, and the dreading of punishment from him made them orderly.

15. Even such indeed was he *as* a commander ; but he was said not to be very willing to be commanded by others. And he was, when he died, about fifty years of age.

16. And Proxenus, the Boeotian, being indeed a youth, forthwith desired to be a man competent to do great things ; and through this desire, he gave money to Gorgias, the Leontian.

17. And when he was with him, thinking now to be competent also to command, and being a friend to chief men, not to be conquered conferring benefits, he came into those actions with Cyrus : and he expected to acquire from these a great name, and great power, and much wealth.

18. And desiring these, he had it also again very evident, that he wished to acquire none of these with injustice, but with justice and honor he thought he ought to obtain these, but not, without them.

19. And he was able indeed to command honorable and good *men* ; not however sufficient to impress upon the soldiers a respect of himself nor fear, but he even stood more in awe of the soldiers, than those commanded *stood in awe of* him ; and more afraid was he evident to incur the hatred of the soldiers, than the soldiers the distrusting of him.

20. And he thought to be, and to seem to suffice for capability in ruling, to praise the *one* indeed doing well, but not to praise the *one* injuring. Wheresfor the honorable indeed and good of those with *him*, were well disposed to him, but the unjust plotted against him, as being easy to be managed. And when he died, he was almost of thirty years.

21. Λε Μενων ὁ Θεταλος ην δῆλος επιθυμων μεν ισχυρως πλουτειν, δε επιθυμων αρχειν, ὅπως λαμβανοι πλειον δε επιθυμων τιμασθαι ίνα κερδανοι πλειον εβουλετο τε ειναι φιλος τοις δυναμεροις μεγιστον, ίνα αδικων, μη διδοιη δικην.

22. Λε επι το κατεργαζεσθαι ών επιθυμοιη, φετο συντομωτατηρι όδον ειναι τε δια τον επιορκειν και ψευδεσθαι και εξαπαταν δε ενομιζε τε το ἀπλουν και αληθες ειναι το αυτο τω φημιθιω.

23. Λε ην φανερος μεν στεργων ουδενα, δε ὅτῳ φαιη ειναι φιλος εγιγνετο ενδηλος επιβούλευων τουτῳ. Και κατεγελα ουδενος πολεμιου μεν, δε αει διελεγετο ώς καταγελων παντων των συνοντων.

24. Και ουκ μεν επερβούλενε τοις κτημασιν των πολεμιουν (γαρ φετο ειναι χαλεπον λαμβανειν τα των φυλαττομενων) δε μονος φετο ειδεναι ὅτι ὁστον λαμβανειν τα των φιλων αφυλακτα.

25. Και ὅσους μεν αν αισθανοιτο επιορκους και αδικους, εφοβειτο ώς εν ωπλισμενους δε επειρατο χρησθαι τοις ὅσιοις και ασκουσιν αληθειαν ώς αγανδροις

26. Λε ώσπερ τις αγαλλεται επι θεοσεβεια, και αληθεια και δικαιοτητι; οὗτω Μενων ηγαλλετο τω δυνασθαι εξαπαταν, τῷ πλασασθαι ψευδη, τῷ διαγελαν φιλους δε ενομιζεν τον μη παρουσιον ειναι των απαιδευτων. Και παρ' ὅις μεν επεχειρει πρωτευειν φιλιᾳ, φετο δειν κτησασθαι τουτους, διαβαλλων τους; πρωτους.

27. Λε εμηχανατο το παραχεσθαι τους στρατιωτας πειθομενους εκ του συναδικειν αυτοις. Λε ηξιον τιμασθαι και θεραπευεσθαι, επιδεικνυμενος, ὅτι δυνατο και εθελοι αν αδικειν πλειστα. Λε κατελεγεν ενεργεσιαν ὅποτε τις αφισταιτο αυτου, ὅτι χρωμενος αυτῳ ουκ απωλεσεν αυτον.

21. And Menon, the Thessalian, was apparent desiring indeed greatly to be rich, but desiring to rule, that he may acquire more: and desiring to be honored, that he may gain more: he wished also to be a friend to those being able to *do* the most, that injuring, he might not suffer punishment.

22. And for the effecting of what he desired, he thought the shortest road to be both through false swearing, and deceiving and imposing,—but thought both integrity and truth to be the same with folly.

23. And he was visible indeed loving no one, but to whomsoever he professed to be a friend, he was manifest plotting against him. And he derided no enemy indeed, but always talked as deriding all those being with him.

24. And he did not indeed plot against the possessions of the enemy; (for he thought *it* to be difficult to take the *property* of those guarding;) but he alone thought he knew that *it is* easy to take the *property* of friends as unguarded.

25. And *those* whom indeed he perceived perjured and unjust, he feared as well armed; but he tried to use the holy, and *those* exercising truth, as unmanly.

26. And just as any one delights in piety, and in truth and justice, so Menon delighted in being able to deceive, in framing lies, in mocking friends; and he thought the *man* not crafty, to be of the uninstructed. And with whom indeed he attempted to be first in friendship, he thought that he ought to acquire these *by* traducing the first.

27. And he contrived to render the soldiers obedient from injuring along with them. And he expected to be honored and to be attended, showing, that he may be able and may be willing to injure the most. And he reckoned it a good deed, when any one withdrew from him, that having made use of him he had not destroyed him.

28. Και μεν δη τα αφανη εξεστι ψευδεσθαι περι αυτον δε τιδ' εστι ἡ παντες ισασι. Παρα Αριστιππω μεν ων ετι ώραιος, διεπραξαστο στραταγειν των ξερων δε ων ετι ώραιος εγερετο οικειωτας Αριαψ ορτι βαρβαρω, οτι ήδετο καλοις μειωματις· δε αυτος ων αγενειος ειχε Θαρυπαν γενειωντα παιδικα.

30. Λε των συστρατηγων αποθησκοντων, οτι συν Κυρῳ εστρατευσαν επι βασιλεα πεποιηκως τα αυτα ουκ απεθανε· δε μετα τον θαρατον των αλλων στρατηγων, τιμωρηθεις ίπο βασιλεως απεθανεν, ουχ ώσπερ Κλεαρχος και δι αλλοι ἀπομηθεντες τας κεφαλας· (όσπερ δοκει ειναι ταχιστος θανατος) αλλα ζων ενιαυτον αικισθεις ως πονηρος, λεγεται τυχειν της τελεντης.

30. Λε Αγιος ὁ Αρκας, και Σωκρατης ὁ Αχαιος, τοντω και απεθανετην. δε ουθ' ουδεις κατεγελα τοντων ως κακων εν πολεμῳ, οντ' εμεμφετο αυτους ες φιλιαν· τε ηστην αμφω αμφι τετταρακοντα ετη απο γενεας.

28. And indeed even *as to* things invisible, it is permitted to be deceived about him; but these are *things* which all know. With Aristippus indeed *being* yet in the prime of life, he obtained to command the foreigners; and being yet in his prime, he was most intimate with Ariæus, being a barbarian, because he delighted in beautiful youths; and he himself being beardless, had Tharypas, a full-grown *man*, *in* amours.

29. And his fellow-officers dying, because with Cyrus they made war against the king, *though* having done the same, he did not die *then*; but after the death of the other generals, being punished by the king, he died; not as Clearchus and the other, being cut off as to their heads, (which seems to be the speediest death,) but living a year being treated indignantly, as wretched, he is said to have met his end.

30. But Agias, the Arcadian, and Socrates, the Achæan, these two also died; but not did any one deride these as cowardly in battle, nor blamed them with regard to friendship; and they were both about forty years *of age* from their birth.

ΔΕΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ ΛΟΓΟΣ.

ΔΟΓΟΣ ΠΡΟΤΟΣ.

1. Ὡς ανδρες Αθηναῖοι νομίζω ὅμας ἀν ἐλεσθαι αὐτὶ πολλῶν θρημάτων, εἰ τὸ, περὶ ὧν σκοπεῖτε νῦν, μελλον συνοισεῖν τῇ πολει, γενοίτο φανερόν.

2. Ὄτε τοίνυν τούτο εχει δύτως, προσηκει εθελειν ακονειν πρόθυμως των βουλομενων συμβουλευειν. Γαρ, εἴ τις ἡκοι ἐσκεμμενος τι χρησιμον, ἀκούσαντες, ον μονον ἀν λαβοιτε τοντο; ᾗλλά και ὑπολαμβάνω της ὑμετέρας τυχης, πολλὰ των δεοντων ἀν ἐπελθειν εκ του παραχοημα ἐνοις ἐπειν, ὥστε την ἀρεσιν του συμφεροντος γενεσθαι φαδίαν ὑμιν ἐκ ἀπαντων.

3. Οὖν, ὡς ἄνδρες Αθηναῖοι, ὁ παρων καιρὸς μεν ἀφιεις φωνὴν μονονουχι λεγει, ὅτι ἐστι ὑμιν αντοις αντιληπτέον εκεινων των πραγματων, ἐπερ φροντιζετε ὑπερ σωτηρίας ἀντων. Δε ὅνκ ὅιδα ὄντινα τροπον ἡμεις δοκουμεν μοι ἔχειν προς ἄντα. Δε τάγε ἐστι δοκουντα ἐμοὶ, μὲν ψηφισασθαι ἦδη τήν βοηθειαν, και παρασκευασθαι (κατα την ὁδον) την ταχιστην ὅπως βοηθησητε ἐνθένδε, και ὅπως μὴ πάθητε ταντον ὑπερ και πρότερον δὲ πεμπειν πρεσβειαν ἡτις ἔρει ταντα, και παρεσται τοις πραγμασιν ὡς τοντο δεος ἐστι μαλιστα

DEMOSTHENES' OLYNTHIAC ORATIONS.

ORATION I.

1. O! Athenians, I think you would prefer instead of much wealth, if this, about which you deliberate now, about to be useful to the city, were made evident.

2. Since then this is so, it behoves *you* to be willing to hear eagerly those wishing to counsel *you*. For, if any one come, having thought on any thing useful, having heard *it*, not only would you receive this; but even I regard *as an effect* of your fortune, many of these *things* necessary would come immediately to some to say, so that the choice of the useful would become easy to you out of all *counsels*.

3. Then, O Athenians, the present time indeed putting forth a voice, almost says, that there is to yourselves a seizing of those things,—(*i. e.*, you must lay hold of these affairs yourselves,)—if at all you are concerned for the safety of yourselves. But I do not know what disposition we appear to me to have with regard to them. Now these are the *things* appearing *proper* to me, on one hand to decree immediately assistance, and to prepare, (*in the way*) the most speedy, that you may help from this *city*, and that you may not suffer the same which *you suffered* also before: but that you send an embassy which will declare these *things*, and shall attend to these affairs: as this fear is especially *that he*

ὅρ πιστουργος ἀκριβωπος και δειρος χρησθαι πραγμασι. Εἰνωρ μεν (κατα) τα ἴρικι αν τυχῃ, δε απειλωρ [κατα] τα (δε αν φι-
τιοτο εἰκοτως αξιοπιστος) δὲ [κατα] τα διαφιλλωρ ἴμις και
τηγ ἴμετέρων τηγ ἀπονοιαν μη τρέψηται και παρασπάσηται τη-
των ὄλων πραγματων.

FIRST MOTIVE.—*Distrust in Philip's conduct.*

4. Μηλ ὃν μην ἐπιεγκως Αθηναιοι ανδρες, τοντο, ὅπερ
ἐστι δυσμιχώτατον των πραγμάτων Φιλίππου, ἔστι και βελ-
τιστον ὑμιν. Γαρ ἐκεινορ ὄντα ἔνα το ἔνα κυριον πάντων
και ὥριτων και ἀποδόητων, και ἀμα στρατηγον, και δεσπότην,
και ταμίαν, και παιδειναι ἀντον πανταχον τῷ στρατεύματι
προεχει πολλῷ μὲν προς το πράττεσθαι ταχυ, και κατα καιδον
τα πράγματα του πολέμου, δε ἔχει ἐναντίως προς τας καταλ-
λαγάς ἂς ἐκεινος ασμενος αν ποιήσαιτο προς Ὀλυνθιους· γαρ
ἔστι δηλον τοις Ολυνθιοις ὅτι νῦν πολεμουσιν ὃν περὶ δοξης,
ὄνδε ὑπερ μέρους χωρας, ἄλλα περι ανιστασεως και ἀνδραπο-
δισμον της πατρίδος· και ισασιν ἀτ' εποίησε τους Άμφιπολι-
τῶν παραδοντας την πόλιν αντφ, και τους Πυδναίων ὑποδεξα-
μενους· και ἡ τυραννις [ἰστιν], οιμαι, ὄλως απιστον ταις πολι-
τειαις, τε αλλως και αν εχωσι ὁμορον χωραν.

SECOND MOTIVE.—*The Olynthians will be faithful allies.*

5. Ουν φημι δειν ὑμας ω Αθηναιοι ανδρες, ἐγροκοτας
ταντα, και ἐνθυμουμένονς παντα ταλλα ἀ προσημει εθελησαι,
και παροξυνθησαι, και προσεχειν τῳ πολεμῳ, και νυν, ειπερ
ποτε εισφεροντας χρηματα, προθυμως και ἐξιοντας ἀντονς, και
ἐλλειποντας μηδεν. Γαρ ουδε λογος ουδε σκηψις του μη εθε-
λειν ποιειν τα δεοντα ὑπολειπεται ετι ὑμιν.

6. Γαρ ὁ παντες εθρυλλειτε ώς δειν εκπολεμωσαι Ὀλυν-
θιους Φιλιππω γεγονεν αυτοματον, και ταντα ώς αν συμφεροι

being an enterprising man, and powerful to make use of affairs, yielding indeed *in some things* when he may meet *them*, and threatening [*in*] some things, (but he would appear justly faith-worthy *in his threats*,) but *in some things* accusing us and our absence, lest he turn away, and draw to himself something of all the affairs of *Greece*.

4. But opportunely, Athenians, that, which is the most formidable of the affairs of Philip, is also the best for you. For *that* he being one is master of all, both of things spoken, and not spoken, and, at the same time, general, and sovereign, and umpire, and is present himself everywhere with the army, contributes much indeed to executing promptly, and in time, the affairs of the war, but he is in opposition to the reconciliation which he being pleased would make with the Olynthians: for it is evident to the Olynthians that now they war not for glory, nor for a portion of country, but about the ruin and enslavement of the country; and they know what he did to those of the Amphipolitans, giving up the city to him, and to those of the Pydnians having received him: and royalty *is* a [*thing*], I think, generally suspicious to republics, and especially if also they have a neighboring country.

5. Then I say that it behoves you, O Athenians, knowing this, and thinking on all the other *matters* which it becomes *you*, to be willing, and to be stirred up, and to apply to the war, and now, if ever, contributing money eagerly, and going out *to fight* yourselves, and omitting nothing. For neither reason nor pretence of not wishing to do the things necessary is any longer left to you.

6. For what you all would say, that it is necessary to incite to war the Olynthians against Philip, has happened of itself, and these *things have happened* that they may especially

μαλιστα ὑμιν. Γαρ μεν ει πεισθεντες ὑπο ὑμιν ανειλοντο τον πολεμον, αν ησαν ισως συμμαχοι σφαλεροι, και εγνωκοτες ταντα μεζοι του [χρονον] δε επειδη μισουσιν εκ των εγκληματων προς αυτους, εικος αυτους εχειν την βεβαιαν εχθραν ὑπερ ὧν φοβουνται και πεπονθασι.

THIRD MOTIVE.—*Fatal effects of the negligence of the Athenians on former occasions.*

7. Λη ω αιδης Αθηναιοι, ον δει αφειναι τοιοντον καιρον παραπεπτωκοτι, ουδε παθειν ταντο ὑπερ ηδη πεπονθατε πολλακις προτερον. Γαρ ει ὅτε ἡκομεν, βεβοηθηκοτες Ευβοευσι, και Ἱεραις και Στρατοκλης Αμφιπολιτων παρησαν επι το βημα τουτι, κελευοντες ὑμας εκπλειν και παραλαμβανειν την πολιν, ἥμεις παρειχομεθα και ὑπερ ἥμιν αυτῶν την αντην προθυμιαν, ἥηπερ ὑπερ της σωτηριας Ευβοεων, ἐιχετε αν τοτε Αμφιπολιν, και αν ητε απηλλαγμενοι πατων των πραγματων μετα ταντα και παλιν, ἵνικαι Πυδρα Ποτιδαι, Μεθωνη, Παγασαι και ταλλα (ινα μη διατριψω λεγων καθ' ἐκαστα) απηγγελλετο πολιορκουμενα, ει τοτε ἀντοι εβοηθησαμεν ἐνι τουτων τῳ πρωτῳ προθυμως, και ὡς προσηκεν, αν ερχωμεθα ννν τῳ Φιλιππῳ ὁραιοι και πολυ ταπεινοτερῳ. Δε ννν μεν ἀμε προϊέμενοι το παρον, δε οιομενοι τα μελλοντα σχησειν αυτοματα καλως, και ηξησαμεν Φιλιππον, ω αιδης Αθηναιοι, και κατεστησαμεν τηλικουτον, ἥλικος πω ουδεις βασιλευς Μακεδονιας γεγονε.

THE FOURTH MOTIVE.—*It is necessary to fear leaving the benevolence of the gods and fortune.*

8. Δε ννν καιρος ἡκει—τις; Ότος, ὁ των Ολυνθιων ἀντοματος τη πολει, ὃς ἐστιν ελαττων ουδενος των εκεινων προτερων. Και τις δοκει αν εμοιγε, ὡ ἀιδης Αθηναιοι, καταστας δικαιος λογιστης των ὑπηργμενων ἥμιν παρα των Θεων καιπερ πολλων ουκ εχοντων ὡς δει, ὄμως, αν εχειν μεγαλην ζαριν αυτοις εικοτως. Γαρ μεν τις αν θειη δικαιως της ἡμετερας αμελειας το απολωλεκεναι πολλα κάτα τον πολεμον

aid you. For indeed if being persuaded by you they had undertaken the war, they would perhaps be allies *unsafe*, and having thought of these things until a certain [time]; but since they hate *him* on account of his criminations against them, *it is* likely that they have a steadfast hatred for what they dread, and have suffered.

7. Surely, oh! Athenians, it does not behove *you* to let slip such an occasion happening, nor to suffer the same thing, which already you have suffered often before. For if when we came, having assisted the Eubœans, and *when* Hierax and Stratocles, *deputies* of the Amphipolitans, came to this tribunal, ordering you to set sail and to take their city *under you*, had we displayed also for ourselves the same ardor, which *we displayed* for the safety of the Eubœans, you would then have Amphipolis, and you would be delivered from all those affairs after these: and again when Pydna, Potidæ, Methone, and Pagasæ, and other *places*, (that I may not detain *you* mentioning *them* one by one,) were announced being besieged, if then we ourselves had assisted one of these *cities*, the first *attacked* eagerly, and as it became *us*, we would now find Philip more easy, and much more humble. But now indeed always abandoning the present, but thinking *things* about to be of themselves favorable, we have both aggrandized Philip, O Athenians, and we have made him so great, such as never any king of Macedonia has been.

8. But now an occasion comes:—What is it? This, that of the Olynthians to the city, of its own accord, which is less than any one of those before. And any one would appear to me indeed, being established a just calculator of things granted to us from the the gods, O! Athenians, although many things not being as *it* behoves *them to be*, yet that they have great gratitude to them with reason. For indeed any one will justly attribute *from* our negligence the having lost many things during the war:

δε εγωγε αρ θειηρ ενεργετημα της ἐννοιας παρ εκεινων το μητε πεποιθεραι τοντο παλαι τε [το] πεφηνεται ἡμιν τινα συμμαχιαν ἀρτιοφορο τοιτων, αρ βουλομεθα χρησθαι. Άλλα οιμαι όπερ και περι της ατησεως των χρηματων εστι παρομοιδν. Γαρ μεν αρ τις σωση και ὅσα αν λαβη, εχει την μεγαλην χαριν τη τυχης δε αν λαθη αναλωσας, συναναλωσε και το μεμηησθαι την χαριν τη τυχης. [Εστιν] ὄντω και περι πραγματα. Οι μη δόρθως θρησκιεροι ταις καιροις ουδε μημονενονσιν, ει τι χρηστον συνερβη πιστα των θεων γαρ ἐκαστον των προϋπαρξαν- των ικινεται ώς τα πολλα προς το εκβαν τελευταιον. Διο και δει ήμας ὥ αιδρες Αθηναιοι φροντισαι σφοδρα των λοιπων ινα επανορθωσαμενοι ταντα ἀποτριψωμεθα την αδοξιαν ἐπι τοις πεπραγμενοις.

FIFTH MOTIVE.—*The ambition of Philip always more active and more insatiable. The results which the abandoning of the Olynthians would have for Athens.*

9. Δε ει ω αιδρες Αθηναιοι, και προησομεθα τοντους τους αιθρωπους, ειτε εκεινος καταστρεψεται Ολυνθον, τις φρα- σατω εμοι τι εσται το ετι κιονον αυτον βαδιζειν όποι βουλεται; Αγαγε τις ὑμων, ὥ αιδρες Αθηναιοι λογιζεται και θεωρει τον τροπον δια όν Φιλιππος ων ασθενης το κατ' αρχας, γεγονε μεγας; Το πρωτον λαβων Αμφιπολιν, μετα ταντα Πυδναν παλιν Ποτιδαιαν, ανθις Μεθωνην, ειτα απεβη Θετταλιας· μετα ταντα εντρεπισας Φερας, Παγασας Μαγνησιαν [κατα] παντα τροπον όν εβουλετο. ὥχετο εις Θρακην, ειτα εκει, μεν εκβαλων τους[των βασιλεων]δε καταστησας τους των βασιλεων ησθενησε· ραϊσας παλιν, ουκ απεκλινειν επι το ραθυμειν, αλλα ενθυς απε- χειρησεν Θλυνθιοις· δε παραλειπω τας στρατειας αυτον επι Ιλλυριους και Παιονας, και προς Αργυριαν και όπη τις αν ειποι—Τι ουν, τις αι ειποι, λεγεις ταντα νυν ἡμιν; 'Ιρα γνωτε, ὥ αιδρες Αθηναιοι και αισθησεθε αμφοτερα, και ώς το προϊεσθαι

but I indeed would place *as* a good deed of benevolence from them the not having suffered this for a long time, and the having shown to us a certain alliance capable of repairing those *evils*, if we wish to make use of *them*. But I think that what *is* also about the possession of riches is similar. For indeed if any one preserve also what *things* he has received, he has great gratitude for fortune; but if he dissipate them unknowingly, he dissipates also the remembering of gratitude to fortune. [It *is*] thus also about affairs. Some *men* not rightly having made use of opportunities, neither remember if anything useful has happened from the gods: for every *thing* of those preceding is judged for the most part according to the *thing* happening last. Wherefore also it behoves you, O! Athenians, to think strongly of things remaining, that having redressed these affairs, we may efface the dishonor on those things done.

9. But if, O! Athenians, we also abandon these *men*—if he subjects Olynthus—let any one tell me what will be the *thing* still hindering him to march where he wishes? Now does any one of you, O! Athenians, reflect and consider the manner by which Philip being weak at the beginning, became great? First, having taken Amphipolis,—after that, Pydna,—afterwards, Potidea,—then, Mython,—then, he invaded Thessaly: after that, having disposed of Pheres, and Pagasy, and Magnesia, [in] every way which he wished, he went away into Thrace, then there, on one hand, having driven away some [of the kings,] and, on the other, having placed upon the *throne* others of the kings, he became sick; having again become well, he did not incline to idleness, but immediately attacked the Olynthians; but I pass over his expeditions against the Illyrians and the Peonians, and against Arymbas, and wherever any one might say. “Why, then,” some one may say, “sayest thou these things now to us?” It *is*, that you may know, O Athenians, and perceive both *affairs*, and how the abandoning

αιει καθ' ἑκαστον τι των πραγμάτων [εστιν] αλυσίτελες, και την φιλοπραγμοσυην γ Φιλίππος χρηται και συζη προς ἀπαντας ύπο ής ὅνκ εστιν ὅπως αγαπησας τοις πεπραγμένοις σχησει ἡσυχιαν. Λε ει μεν ὁ εσται εγνωκως, ὡς δει αιει πραττειν τι μειζον των ὑπαρχοντων, δε ἡμεις ὡς ἀντιληπτεον ουδενος των πρωτητων ἐργάμενως, σκοπειτε ἐι τις ελπις ποτε τελευτῆσι τινατα προς θεων, τις ὑμων εστιν ὄντως ἐνηθης ὅστις ἀγνοει τον πολεμον ἔξοντα εκειθεν δευρο, ἀν αμελησωμεν; Άλλα μην ει τουτο γενήσεται, δεδοικα, ὡν ανδρες Αθηναιοι [κατα] τον αντον τροπον, ώσπερ οι δανειζομενοι ευπορησάντες ραδιως επι τοκοις μενλοις [κατα] μικρον χρονον, ὑστερον απεστησάν και των αρχαιων, ὄντω και μη ἡμεις αν φανωμεν ερραθυμηκοτες επι πολλῳ, και ζητουντες ἀπαντα προς ἤδονην, ὑστερον ελθωμεν εις αναγκην ποιειν πολλα και χαλεπα, ὡν ουκ εβουλουμεθα, και κινδυνευσωμεν περι των εν τη χωρᾳ αντη.

THE SECOND PART.

MEANS OF CAUSING THE EXPEDITION TO SUCCEED.

First—To send a body of troops into Olympus, and another into the very states of Philip.

10. Μεν ὅντι, τις φησει, ισως, το επιτιμεν αν ἔιναι ραδιον και πατος, δε το αποφαινεσθαι ὑπερ των παροντων, ὁ τι δει πραττειν, τουτο ειναι συμβονλον. Λε εγω, ω ανδρες Αθηναιοι, ουκ αγνοω τουτο, ὅτι πολλακις ὑμεις ποιεισθε ἐν οργῃ τους ον ἀτιους αλλι τους ὑστατους ειποντας περι των πραγματων αν τι εκβῃ μη κατα γρωμην. Ου μην σίμαι γε δειν σκυποντα την ασφαλειαν ιδιαν ὑποστει λασθιαπεψι ων ἡγοναια ωμα- φρεψειν ὑμιν. Φημι δη ειραι ὑμιν βοηθητεον διχῇ τωις πραγμα- σιν, τε τω σωζειν τις πολεις τοις Ολυνθιοις και εκπεμπειν τινις στρατιωτας ποιησοντες τοντο, και τω ποιειν κικως την χωραν και τριηρεσι και ἑτεροις στρατιωταις.

always one by one any one of the affairs [*is*] injurious, and the mad ambition which Philip makes use of, and *with which* he lives towards all, from which there is not *a way* how being content with *things* done, he shall have rest. But if, indeed, he shall be thoughtful, as it behoves always, to do something greater than the present, and *if* we *think* that we must perform no one of our affairs with ardor, consider if any hope is ever to terminate these: by the gods, who is there of you so simple, who does not know that the war is about to come from thence hither, if we take not care? But yet if this happen, I fear, O! Athenians, *lest in* the same manner as those lending *and* abounding easily in interest great for a little while, afterwards are deprived even of their old *property*, so also *I fear* lest we appear idle at much *expense*, and seeking all things for pleasure, *I fear that* at last we may come to a necessity of doing many things and troublesome, which we would not wish *to do*, and *I fear that* we would risk danger about *property* in the country itself.

10. Now then, some one will say, perhaps, that to blame is more easy, and *in the power* of every *man*, but to discover respecting present affairs, what becomes us to do—that this is *the part* of an adviser. But I, O! Athenians, am not ignorant of this, that often you treat in anger those not guilty, but the latter having spoken about affairs, if anything happen not according to *your* expectation. Not, however, do I think, at least, that it behoves *one* considering the private safety, to dissemble about what things I think to be useful to you. I say then that there is to you a necessity in two ways to bring help to your affairs, both by saving the towns to the Olynthians, and sending some soldiers about to do that; and by treating his country badly, both by triremes, and by other soldiers.

MOTIVE.—*The uselessness of one attack made on a single point.*

11. Αε ει ὀλιγωρησετε θατερον τουτων, οκνω μη ἡ στρατεια γενηται ματαιος ἦμιν. Γαρ ειτε, ὑμων ποιουντων την [χωραν] εκεινον καικως, ὑπομεινας τοντο, παραστησεται Ολυνθον, ελθων επι την οικειαν [χωραν] αμυνειται ραδιως· ειτε, ὑμων βοηθησαντων μονον εις Ὀλυνθον, ὅρων τα οικοι εχοντα ακινδυνως, προσκαθεδειται και προσεδρευσει τοις πραγμασι, περιεσται τω χρονῳ των πολιορκουμενων. Αει δη την βοηθειαν ειναι πολλην, και διχη.

2d.—*To find necessary funds, and those of the theater must be appropriated.*

12. Και μεν γιγνωσκω ταντά περι της βοηθειας. Αε περι πορου χρηματων, χρηματα εστιν ὑμιν, ὃ ἀνδρες Αθηναιοι ἔστιν χρηματα στρατιωτικα [ὑμιν] ὅσα [εστιν] ουδενι των αλλων ανθρωπων. Αε ὑμεις λαμβανετε τοντα ὄντως ὡς βουλεσθε. Ουν μεν ει αποδωσετε τάντα τοις στρατευομενοις, προσδει ὑμιν ὄνδενος πορον δε ει μη, προσδει, δε μαλλον ενδει ἀπαντος του πορου. Τι ουν τις αν ειποι, συ γραφεις ταντα ειναι στρατιωτικα; Μα Δια, ουκ εγωγε· γαρ μεν ἐγω ἥγονμαι δειν στρατιωτας κατασκευασθηναι και [δειν] ταντα ειναι στρατιωτικα, και μιαν συνταξιν ειναι την αυτην, τε του λαμβανειν και του ποιειν τα δεοντα. Αε ὑμεις λαμβανετε εις τας ἔορτας πως ἀνεν πραγματων. Αη εστι λοιπον, διμαι παντας εισφερειν πολλα [χρηματα], αν δεη [χρηματων]· ολιγα [χρηματα] αν δεη ολιγων [χρηματων]. Αη δει χρηματων, και ανεν τουτων ουδεν των δεοντων ἔστι γενεσθαι. Αε αλλοι λεγουσι και τινας αλλους πορους· ὡν ἐλεσθε ὄστις αν δοκη ὑμιν συμφερειν, και αντιλαβεσθε των πραγματων, ἐως εστι καιρος.

11. But if you neglect one of these, I fear lest the expedition may become useless to us, for if you treating his country badly, he suffering this, will subject Olynthus, having gone to his own country he will easily defend it: if you having given help only to Olynthus, seeing his affairs at home being without danger, he will encamp near, and attend to his affairs, *and* will reduce, in time, the besieged. It behoves then assistance to be great and two-fold.

12. And indeed I think these things, regarding assistance. But about the supply of money; there is money to you, O Athenians,—there are military funds to you, which are to no one of other men. But you take this *money* thus as you wish. Then in truth if you pay this *money* to those warring, there is need to you of no other supply: but if not, there is need of *it*, and rather there is need of every supply. “What then,” would any one say, “dost thou propose this money to be military?” [*i. e., for the war.*] By Jupiter, not I, indeed; for in truth, I think it becomes soldiers to be raised, and it behoves this money to be military,—(*i. e., raised for war*)—and a single mode to be the same, both of recovering, and of doing things necessary. But you take *it* thus for your feasts in some way, without affairs—(*i. e., without utility.*) Then it is remaining, I think, that all contribute much, if there is need of much: little, if there is need of little. Surely, there is need of money, and without this, not one of those *things* necessary, is to be. But other *orators* mention also some other means, of which ye will choose whatever may appear to you to profit, and undertake affairs, whilst there is time.

THE SEQUEL OF THE CONFIRMATION.

FIRST MOTIVE.—*Philip's unfavorable state.*

14. *Δε [εστιν] αξιον ενθυμηθηται και λογισασθαι τα πραγματα, εν ω τα Φιλιππου ννν καθεστηκε.* Γαρ όντε τα παροντα εχει άντω ευπρεπως, (ώς δοκει, και ώς τις αν φησειε, μη σκοπων ακριβως,) ουδε ώς αν καλλισται ουτε εκεινος αν εξηγεγκε ποτε τοντον τον πολεμον, ει φηθη αυτον δεησειν πολεμειν. Άλλα γηπιζεν αναιρησεσθαι ἀπαντα τα πραγματα τοτε ώς ἐπιων κατα (και ειτα) διέψευσται. Δη τοντο πρωτον γεγονος παρα γνωμην ταραττει άντον, και πάρεχει πολλην αθυμιαν αντω ειτα τα των Θετταλων. Γαρ ταυτα [γενη] ήν μεν απιστα και άει πασιν αυθρωποις δηπον φυσει δε έστι και ννν τοντω κομιδη ώσπερ ην. Γαρ έισεν και ἐψηφισμενοι απαιτειν άντον Παγασας, και κεκωλυκασι τειχιζειν Μαγνησιαν.

15. *Δε εγωγε ηκουνον τινων ώς όνδε δωσοιεν αντω ετι καρπουσθαι τους λιμενας και τας αγορας· γαρ δεοι διοικειν τα κοινα των Θετταλων ἀπο τοντων ον Φιλιππον λαμβανειν.* Δε αν αποστερηθη τοντων των χρηματων, τα [χρηματα] της τροφης τοις ξεροις καταστησεται άντω κομιδη εις στενον. Άλλα μην, χρη ήγεισθαι τογε Παιονα, και τον Ίλλυριον, και ἀπλως ἀπαντας τοντους αν ειναι ήδιον αυτονομονς και ελευθερους ή δουλους· γαρ και εισιν αήθεις τον κατακονειν τινος, και άνθρωπος [εστιν] υβριστης, ώς φασι. Και μα Δια, ουδεν ίσως ἀπιστον. γαρ το εν πραττειν παρα την αξιαν γινεται τοις ανοητοις αφορμη του φρονειν κακως· διοπερ πολλακις το φυλαξαι ταγαθα δοκει ειναι χαλεπωτερον του κτησασθαι.

SECOND MOTIVE.—*The Athenians ought not to spare a man who, upon an occasion, would use them badly.*

16. *Τοινν δει υμας, ω αιδησ Αθηναιοι τομισαντας την*

14. But it is proper to reflect and to reason upon affairs, in what *state* those of Philip are now established. For neither the present affairs are found with him very excellent, (as it appears, and as any one would say, not considering *them* exactly,) nor as very illustrious: neither would he have ever undertaken this war, if he had thought that he would need to make war. But he hoped to gain all these things then, when having come: and then he has been deceived. Now this first affair happening contrary to his expectation, troubles him, and causes great discouragement to him: then the affairs of the Thessalians *trouble him*. For, these people were indeed faithless, even always to all men certainly by nature, and they are even now *towards* him entirely as they were *always*. For they are even determined to ask back from him Pagasæ; and have hindered *him* to fortify Magnesia.

15. And I have heard from some that they would neither grant to him any more to enjoy their ports and ~~boundaries~~; for it behoves *them* to administer the common ^{mark} *property* of the Thessalians from that *which* it would not *behave* Philip to obtain. And if he be deprived of this money, that *money* for the maintainance to foreign troops will be reduced to him quite to a strait. But indeed it behoves *us* to think the Pœonian and the Illyrian, and, in a word, all those would be more willingly independent and free, than slaves: for also they are unaccustomed to obey any one, and the man *Philip* is insolent, as they say. And, by Jupiter, nothing perhaps *in that* is incredible: for to do well against merit becomes to senseless people an occasion for thinking badly: wherefore often to guard property seems to be more difficult than to acquire it.

16. Then it behoves you, O! Athenians, thinking upon

ακαιδιαν την εκεινον ὑμετερον καιρον συναρασθαι ἔτοιμως τα πραγματα, και πρεσβευομενους επι ἀ δει [ὑμας], και στρατευομενους αυτους, και παροξυνοντας ἀπαντας τους αλλους, λογιζομενους, ὡς ει Φιλιππος λαζοι τοιουτον καιρον κατα ἥμων, και [ει] πολεμος γενοιτο προς τη χωρα, πως ετοιμως κεσθε αυτον αν ελθειν επι ἥμας; Ειτα ουκ αισχυνεσθε, ει ου τολμησετε, μηδε εχοντες καιρον, ποιησαι ταυτα ἀ αν παθοιτε ει εκεινος δυνατο.

THIRD MOTIVE.—*If they do not fight at Olynthus and in Macedonia, they will be compelled soon to fight in their own territory.*

17. Τοινν ω ἀνδρες Αθηναιοι, μηδε τοντο ετι λανθανετω ὑμας, ὅτι ἐστιν ἀρεσις ὑμιν νν, ποτερον χρὴ ὑμας πολεμειν εκει, ἢ εκεινον παρα ὑμιν. Γαρ μεν, εαν τα των Ὀλυνθιων αντεχη, ὑμεις πολεμησετε ἐκει, και ποιησετε την [χωραν] εκεινον κακως την ὑπαρχονταν, και καρπουμενοι ἀδεως ταυτη την ὁικειαν [χωραν]. δε αν Φιλιππος λαζη εκεινα, τις κωλυσει ετι αυτον βαδιζειν δενδο; Θηβαιοι; [Οκνω] μη γ λιαν πικρον ειπειν συνεισβάλοντιν ἔτοιμως. Άλλα Φωκεις; Οἱ δικ οιοιτε φυλαττειν την ὁικειαν [χωραν], εαν ὑμεις μη βιηθησητε. Ή τις αλλος; Άλλα ω ταν, [ω εταν,] [τις λεγει] ουχι βουλησεται. Τε [ουκ] αν ειη μεν των αποποτατων, ει δυνηθεις, μη πραξει ταυτα ἀ ὄφλισκανων ανοιαν εκλαλει ὄμως νν; Άλλα μην ἡγουμαι ουδε προσδειν λογου ιλικα γε εστι τα διαφορα πολέμειν ενθαδε ἢ ἐκει. Γαρ ει δεησειεν ὑμας αυτους γενεσθαι εξω τριακοντα ἡμερας μονας, και λαμβανειν των εκ της χωρας ὄσα αναγκη, χρωμενους στρατοπεδῳ (λεγω μηδενος πολεμιου οντος ἐν αντῃ,) ὄμιαι τους γεωργοντας αν ζημιωθηναι πλεον ἢ ὄσα δεδαπανηται εις ἀπαντα πολεμον των προτον. Δε δη ει τις πολεμος ἡκει ποσα χρη

the unfavorable time of this *man*, to be your opportunity to push forward promptly *your* affairs, and sending deputies to those places to which it behoves *you*, and making war yourselves, and inciting all others, reflecting that if Philip take such an occasion against us, and if the war happen in our country, how promptly do you think him about to come against us? Then do you not blush, if you dare not, not having an opportunity, to do those *things* which you would suffer if he were able.

17. Therefore, O Athenians, let not this still escape your notice, that there is a choice to you now whether it behoves you to war there, or him *to war* with you *here*. For indeed if the affairs of the Olynthians resist, you will make war there, and you will treat badly—(*i. e.*, ravage it)—the country being possessed by *him*, and enjoying fearlessly this your own country: but if Philip seize those *possessions of the Olynthians*, who will hinder him even to march hither? The Thebans? *I fear* lest it may be too disagreeable to say they will join readily with *him*. But will the Phocians? Those not being capable to defend their own country, if you do not assist *them*. Or will any other assist *them*? But O! my friend, *says one*, he will not *attempt it*. And would it *not* indeed be of the most unpleasant affairs, if being able he shall not do those things, which *though* incurring folly, he yet utters now. But truly I think we shall neither need a discourse *to show* how great at least is the difference to make war here or there. For if it behoved you yourselves to be abroad thirty days only, and to take of those *things* from the country, which *there is* necessity *to obtain*, making use of an army, (*I speak of no enemy being in the country itself,*) I think your cultivators would experience more than what has been expended for all that war before. But surely if any war come, how much does it

τομισαι ζημιωθησεσθαι; και ἡ ὑβρις προσεσται και ἐτι ἡ
αισχυνη των πραγματων ελαττων ουδεμιας ζημιας γε τοις
σωφροισι.

PERORATION.—*All the citizens, rich, poor, servants, or private persons have an interest to use the same zeal to save Olynthus.*

18. Λει δη ἀπαντας συνιδοντας ταντα βοηθειν και απω-
θειν τον πολεμον εκεισε· μεν τους ευποροντις, ινα ἀναλισκοντες
μικρα ὑπερ των πολλων ὥν ποιουντες καλως ἔχουσι, καιρον-
ται τα λοιπα αδεως· δε τους ἐν ἡλικια ινδικησαμενοι την εμ-
πειριαν τον πολεμειν ἐν τη χωρᾳ Φιλιππου, γενονται φοβεροι
φυλακας της ακεραιου οικειαις· δε τους λεγοντας ινα αι ευθυναι
των πεπολιτευμενων γενονται ḥαδιαι αυτοις· ώς ἐσεσθε και
αυτοις τοιοντοι κριται των πεπραγμενων όποια τα πραγματα
άττα ὥν περιστη νμας. Λε έη χρηστα είνεκα παντος.

behave *us* of experiencing loss? and insult will be added and even the shame of our affairs less than any loss at least to wise men.

18. It behoves them all beholding these things, to assist, and to drive war hence: on one hand, the rich, so that sacrificing small things for great things which they doing well possess, *and* enjoy the rest without fear; but *it behoves* those in age *to carry arms*, that having acquired the experience of warring in the country of Philip, they become formidable guards of the inviolate country: and *it behoves* the orators that the accounts of affairs administered become easy to them: as you shall be also to them such judges of things done, as *shall be* the affairs which shall establish you. And may *thosse* be favorable to every *citizen*.

ΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

SUBJECT OF THE DISCOURSE.—The request of the Olynthians had been granted. A decree promised them assistance, the sending of which was delayed by the fear which the Athenians had of engaging in a war with an enemy so formidable as Philip. Exordium by insinuation—the war which is kindled between Philip and a people so near his states, is a sensible proof of the good-will of the gods for the Athenians.

1. Τις μεν δοκει μοι αν ιδειν, ω ἀνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν ευροιαν παρα των θεων γερομεγῆν φανεραν τη πολει, επι πολλων, δε ουχ ἡκιστα εν τοις πραγμασι παρουσι. Γαρ το γεγενησθαι τον πολεμησαντας Φιλιππο, κεκτημενος και ὁμοραν χώραν και τινα δυναμιν, και (το μεγιστον ἀπαντων) εχοντας την γρωμην ὑπερ τον πολεμον τοιαυτην, ὥστε νομίζειν τας διαλλαγας προς εκεινον ειναι πρωτον μεν απιστους, ειτα αραστασιν της πατριδος ἔαντων, ἐοικε τιν ενεργεσιᾳ δαιμονιᾳ, και πανταπαι σθεια. Τοινν δει ἀντους, ω ανδρες Αθηναῖοι, σκοπειν ηδη τοντο, ὅπως μη δοξωμεν χειρους περι ήμας αντους των ὑπαρχοντων ώς ἐστι των ἀσχρων, δε μαλλον αισχιστων φανεσθαι μη μονον προειμενος πολεων και τοπων ὧν ἡμεν ποτε κυριοι, αλλα και τε συμμαχων και καιρων παρασκευασθεντων ὑπο της τυχης.

EXPOSITION.—*The enlargement of Macedonia caused by the indolence of the Athenians, &c.*

2. Ουν μεν, ω ἀνδρες Αθηναῖοι ἴγονμαι το διεξιεναι την φωμην Φιλιππου και προτρεπειν ἵμας δια τοντων των λογον ποιειν τα δεοντα εχειν ουχι καλως. Δια τι; ὅτι παντα ὅσα τις αν ειπη ὑπερ τοντων δοκει μοι μεν εχειν τινα φιλοτιμιαν εκεινω, δε πρεπραχθαι ουχι καλως ήμιν. Γαρ μεν

DEMOSTHENES' OLYNTHIAC ORATIONS.

ORATION II.

1. SOME one indeed seems to me to have seen, O! Athenians, the benevolence of the gods become visible to the state, in many things, but not less in the present affairs. For *that there* have arisen those warring against Philip, possessing also a bordering country, and a certain power, and (the greatest thing of all) having the purpose for war such; as to think treaties with him to be, first indeed, faithless, then, the ruin of their own country, appears by a certain godlike benevolence and altogether divine. Therefor, O! Athenians, it behoves ourselves to consider this now, how we shall not appear worse towards ourselves than our present circumstances, as it is of shameful things; but rather of very shameful things to appear not only abandoning cities and places of which we were formerly masters, but even *abandoning* both allies and opportunities furnished by fortune.

2. Then indeed, O! Athenians, I think to go over the force of Philip, and to excite you by these discourses to do the things necessary to be not well—(*i. e.*, useless.) Why? Because all things which any one may say about these *forces*, appear to me indeed to have a certain glory for him, and to have been done not well for us. For indeed

ὅ νομίζεται πιᾶν πασι τοσοντῷ θαυμαστοτερος ὅσῳ πεποιηκε πλειορά ὑπερ τὴν αὖταν τῆν ἀντον· δε ὑμεις ὡφληκατε ἀσχυνη τοσοντῷ πλειορά ὁσφε κεχρησθε τοις πραγμασι χειρον η προστηκε. Μεν πιωσιλειψω ουν ταυτα. Γαρ και, ὡ ἀνδρες Αθηναιοι, ει τις σκοποιτο μετά ἀληθειας, αν ιδοι ἀντον γεγενημενον μεγαν ενθειδε, ουχι παρα ἀντον. Ουν ουχι ὁρῶ τῦν τον καιρον του λεγειν τουτων ών μεν εκεινος ὀφειλει χαριν τοις πεπολιτευμενοις ὑπερ αυτον, δε προσηκει 'υμιν λαβειν δικην δε πειρασομαι ειπειν ταυτα ἀ ἐν και χωρις τουτων και εστιν βελτιστον 'υμας παντας αιγκοεναι, και, ὡ ἀνδρες Αθηναιοι, φαινοτ' αν κατα εκεινον μεγαλα ονειδη βουλομενοις δοκιμαζειν ὁρθως. Ουν μεν τις αν φησειε δικαιως το καλειν [φιλιππον] επιορκον και απιστον, ανεν του δεικνυναι τα πεπραγμενα, ειναι λοδοριαν κενην. Λε και συμβαινει το διεξιοντα παντα ὄσα επραξε πωποτε ελεγχειν επι 'απασι τουτοις δεισθαι βραχεος λογου, και ἥγονμαι [ταυτα] ειρησθαι συμφερειν ἔνεκα δυοις τε του, εκεινον φαινεσθαι φανλον (όπερ και 'υπαρχει αληθεις), και του, τους ὑπερεκπελληγμενους τον Φιλιππον ως τινα ἀμαχον, ιδειν ὅτι διεξεληλυθε παντα δις πιρακρουομενος προτερον ἡνξηθη τυν μεγας, και τα πραγματα ἀντφ ήκει προς την τελευτην αυτην.

CONFIRMATION.

FIRST MOTIVE.—*So many nations whose confidence Philip has deceived, will not let themselves be abused, a second time, by his promises.*

3. Γαρ εγω μεν, ὡ ανδρες Αθηναιοι, και αντος αν ἥγονμαι τον Φιλιππον ειαι σφοδρα φοβερον και θαυμαστον, ει ἔωρων αυτον ἡνξημενον πραττοντα τα δικαια. δε τυν θεωροω και σκοπων ἐνρισκω [ἀντον] προσαγομενον μεν την ἡμετεραν ἐνηθειαν το κατ' αρχας, ὅτε τινες απηλαυνον Όλυνθιους ενθειδε βουλομενους διαλεχθηται ἡμιν, ταντφ τω φασκειν

this *man* is thought by all so much more astonishing as he has done more things above the merit of himself: but you have incurred shame by so much greater as ye have served affairs worse than it behoved. I shall indeed pass by then these. For also, O Athenians, if any one would consider with truthfulness, he would see him having become great thence—(*i. e. by your means*)—not by himself. Then I do not see now the time to speak of those things of which indeed he owes the favor to those citizens governed for him (*i. e.* in his interest), but *for which* it behoves you to inflict punishment: but I shall endeavor to mention those things which are still apart from these, and *which* it is important for you all to know, and which, O! Athenians, would appear against him a great reproach to those wishing to judge rightly. Then indeed some one would say justly, *that* to call *Philip* perjured and faithless, without showing the *things* done, is a vain defamation. But also it is meet that the going over all those which he has ever done, to convict him upon them all, need a short discourse; and I think *those* to have been mentioned, will profit on account of two *reasons*; and for this, that he appear base, (which even is found true,) and for this, that those admiring Philip with fear, as one invincible, should see that he has passed by all those by which having previously deceived, he has now become great, and that his affairs come to the same end.

3. For indeed, O! Athenians, I would also myself think Philip to be very formidable and wonderful, if seeing him become great doing things just: but now contemplating and considering, I find *him* having deceived, on one hand, our simplicity, in the beginning, when some *citizens* drove the Olynthians hence, wishing to speak with us, by this,

παραδωσειν την Αμφιπολιν, και κατασκευασειν αποδόγητον εκεινο το θρυλλούμενον ποτε δε την φίλιαν Ολυνθιων μετα τιντα, τω εξελειν Ποτιδαιαν ὄυσαν ἡμετεραν, και μεν αδικησαι ἴμιας τους συμμαχους προτερον, δε παραδουναι εκεινοις, δε τιν τα τελευταια, Θετταλους τω ὁποσχεσθαι παραδωσειν. Μαγνησιαν, και αναδεξασθαι πολεμησειν ὑπερ αυτων, του πολεμον Φωκιον. Ιε ὅλως ουδεις των χρησαμενων ἀυτῷ εστιν ὄντινα ὃν περιεργικε. Γαρ εξαπιτων και προσλαμβανων αει την ανοιαν ἔκαστων των αγνοουντων αυτον, ηνξηθη ὄντως. Όνν ώσπερ ὕψηθη μεγας δια τουτων ἥνικα ἔκαστοι ὕφοτο ἀντον πραξειν τι συμφερον ἔαυτοις· ουτως ὀφειλει και καθαιρεθηναι παλιν δια τουτων των αυτων, επειδη εξεληλεγκται ποιων παντα ἐνεκα ἔαυτον. Άη μεν, ὡ αυδρες Αθηναιοι, τα πραγματα παρεστι Φιλιππω προς τοντο καιρουν η τις παρελθων δειξατο εμοι, (δε μαλλον ὑμιν,) ἡ ὡς ουκ εγω λεγω τιντα αληθη, ἡ ὡς οι εξηπατημενοι τα πρωτα πιστευουσιν αντῳ τα λοιπα, ἡ ὡς Θετταλοι δεδουλωμενοι παρα την αξιαν αυτων ουκ ar γενοιτο ασμενοι ελευθεροι.

SECOND MOTIVE.—*His allies are disposed to abandon him; his power is only founded upon injustice and bad faith; it cannot support itself.*

4. Και μεν ἐι τις ὑμοιν μεν ἥγειται ταντα εχειν ουτω, δὲ οιεται αυτον κάθεξειν βιᾳ τα πραγματα, τω προειληφεναι τα χωρια και λιμενας και τα τοιαντα, διεται ουκ ὀρθως. Γαρ μεν ὄταν τα πραγματα συστη ὑπε ευνοιας και ταντα συμφερη πασι τοις μετεχουσι του πολεμον, οι ἀνθρωποι εθελουσι και συμπονειν και φερειν τας συμφορας και μερειν δε ὄταν τις ισχυση, ώσπερ ὄντος, εκ πλεονεξιας και πονηριας, ἡ πρώτη προφασις και πταισμα μικρον ανεχαιτισε και διελυσεν ἀπαντα. Γαρ ὄνκ εστιν, ὄνκ εστιν ω αυδρες Αθηναιοι, αδικουντα και ἐπιορκουντα και ψευδομενον

in professing to deliver up Amphipolis, and preparing secretly that *affair*, formerly noised abroad, and *having surprised* the friendship of the Olyntians after this, in seizing Potidæa, being ours, and indeed to have injured us previously his allies, and to deliver it to them, and *as to* the last *affairs*, the Thessalians, by promising to give up Magnesia, and to profess to make war for them, viz., the Phocian war. And, upon the whole, there is no one of those having served him whom he has not deceived, for deceiving and attracting to himself always the ignorance of all those not knowing *him* he has become great thus. Then as he has been raised great through these *means*, when all thought him to do something useful for them: so it also behoves to be reversed again by those same *means*, since he has been convicted doing all things for himself. Now indeed, O! Athenians, affairs are with Philip at this *point* of time, either let some one advancing, show to me, (but rather to you,) either that I do not speak these things true, or that they having been deceived at first will believe him *as to* the rest, or as the Thessalians having been subjected contrary to their merit, would not become willingly free.

4. And indeed if any one of you really thinks these to be so, but supposes him to retain by force his affairs, by possessing himself beforehand of fortresses and ports, and such like *places*, he does not think wisely. For indeed when affairs are regulated by benevolence, and *when* the same things contribute to all those participating in the war, men wish also to labor together, and to support reverses, and to remain *faithful*; but when any one is strong, as this *man*, by covetousness and wickedness, the first occasion, and a slight shock, reverses and discomfits all *affairs*. For it is not *possible*—it is not *possible*, O! Athenians—that a man acting unjustly, and being perjured, and telling falsehoods,

κτησασθαι δυναμιν βεβαιαν αλλα τα τοιαυτα ἀντεχει μεν εις απαξ και εις χρονον βραχυν, και ηθησε σφοδρα γε επι ταις ελπισιν, αν τυχῃ, δε τω χρονῳ φωραται και καταδόει περι ἀντα. Γαρ διμαι, ώσπερ δει τα κατωθεν ὄκιας και πλοιου και των αλλων των τοιουτων ειναι ισχυροτατα, δύτω προσηκει και τας αρχας και τας ὑποθεσεις των πραξεων ειναι αληθεις και δικαιας. Λε νῦν τοντο ὅνκ εν τοις πεπραγμενοις Φιλιππῳ.

Conclusion suitable to the object of the oration, and the motives which the orator unfolds.

5. Άη φημι δειν ὑμας ἀμα μεν βοηθειν τοις Ὀλυνθιοις, και αρεσκει μοι ὄντως ὥπως τις λεγει καλλιστα και ταχιστα δε πεμπειν προς Θετταλονς πρεσβειαν, ή διδαξει ταντα τους μεν, δε παροξυνει τους γαρ και νῦν εισιν ἐψηφισμενοι ἀπαιτειν Παγασας και ποιεισθαι λογους περι Μαγνησιας. Μεν τοι σκοπεισθε, ω ἀνδρες Αθηναιοι, όπως οι πρεσβεις παρα ήμων μὴ ἔρουσι λογους μονον, ἀλλα και ἔξουσιν δεικνυειν τι εργον, ήμων εξεληλυθοτων ἀξιως της πόλεως και ὄντων ἐπι τοις πραγμασιν ως μεν ἀπας λογος, ἀν τα πραγματα απη φαινεται τι ματαιον και κενον, δε μαλιστα ὁ παρὰ της ἡμετερας πόλεως. Γαρ πάντες ἀπιστοντων αντω τοσοντω μαλλον ὄσφ δοκουμεν χρησθαι ἀντῳ ἔτοιμοτατα. Λε δεικτεον την μεταστασιν πολλην και την μεταβολην μεγαλην, εισφεροντας, ἔξιοντας, ποιουντας ἀπαντα ἔτοιμως, εἰπερ τις προσεξει τον νονν ὑμιν. Και ἐθελησητε περαινειν ταντα ως προσηκει και δει, ον μονον, ω ἀνδρες Αθηναιοι, τα συμμαχικα φανησεται εμοντα ασθεως και απιστως Φιλιππῳ, ἀλλα και τα της αρχης και δυναμεως οικειας εξελεγχθσεται ἔχοντα κακως.

THIRD MOTIVE.—Macedonia is, of itself, weak, and has power only when united with other nations.

6. Γαρ μεν ὄλως η Μακεδονικη δυναμις και αρχη

shall possess a durable force : but such things endure indeed for a time, and for a short time, and flourish very much according to hopes, if it happen, but with time they are surprised, and fall into ruin of themselves. For I think, as it behoves these things in the lower part of a house, and of a ship, and of other such things, to be very strong, so it is proper also for the principles and foundations of actions to be true and just. But now this is not in those *things* done by Philip.

Now I say that it behoves you at once, indeed, to assist the Olynthians, and it pleases me thus how any one speaks illustriously and promptly ! and to send to the Thessalians a deputation which shall make known these things to them, and shall animate them. For they too have now resolved to re-demand Pagasæ, and to make speeches about Magnesia. Nevertheless, observe, O ! Athenians, so that the deputies from us shall not only utter speeches, but shall even have to show some action, we having gone out *against the enemy* in a manner worthy of the city, and *of those* being *employed* in our affairs : as indeed every speech, if our actions are wanting, appears something vain and empty, but especially the *message* from our city. For all distrust it by how much more we seem to make use of it most promptly. But you must show a considerable change, and a great alteration, contributing *means*, and going out *against the enemy*, doing all things promptly, if indeed any one shall apply the mind to you—(*i. e., if you wish any one to give heed to you.*) And if you wish to end these affairs as it is proper, and it behoves *you*, not only, O ! Athenians, the allies will appear being weak and faithless to Philip, but even the affairs of his own realm, and of his *own* power shall be found being in a bad state.

6. For indeed, generally, the Macedonian power and empire

μεν εν μερει προσθηκης ἔστι τις, ον σμικρα (όιον ὑπηρξε ποτε ὑμιν ἐπι Τιμοθεου προς Ολυνθιους· παλιν αν τοντο συναμφοτερον εξιανη τι Θλυνθιοις προς Ποτιδαιαν· δε τν εβοιθησε Θετταλοις τοσονσι και στασιαζουσι και τεταραγμενοις ἐπι την τυραννικην οικιαν· και. διμαι παντα ώφελει ὥπη τις αν προσθη δυναμιν και μικραν·) δε αντη κατα αυτην εστιν ασθενης και μεστη πολλων κακων. Γιαρ και ὄντος ἀπασι τουτοις, οις τις αν ἴγησατο ἀντον μεγαν τοις πολεμοις και ταις στρατειαις, κατεσκευακεν ἀντην ἔαντφ ἐτι επισφαλεστεραν ἡ ὑπηρχε φυσει.

FOURTH MOTIVE.—*The Macedonians do not at all partake of the passion of their king for war.*

6. *Γιαρ μη διεσθε, ω ἀνδρες Αθηναιοι, τε Φιλιππον και τους αρχομενους χαιρειν τοις αυτοις· ἀλλα ό μεν ἐπιθυμει δοξης, και εζήλωκε τοντο και προηρηται, πράττων και κινδυνευων, παθειν, αν τι συμβη, ἡρημενος την δοξαν του διαπραξασθαι ταντα, ἀ μηδεις αλλος βασιλευς Μακεδονων πώποτε, αντὶ του ζην ασφαλως; δε μεν ὃν μετεστι τοις της φιλοτιμιας της ἀπὸ τουτων δε ἀει κοπτομενοι τανταις στρατειαις ταις τε ἀνω και κατω, λυπουνται και ταλαιπωρουσιν συνεχως, ἐωμενοι διατριβειν ὅντε ἐπι τοις ἐργοις ὅντε τοις ιδιοις αυτων, ὅντε εχοντες διαθεσθαι ταντα ὅσα αν πορισωσιν ὄντως ὥπως αν δυνωνται, των εμποριων των εν τη χωρᾳ κεκλεισμενων δια τον πολεμον.*

FIFTH MOTIVE.—*Jealous of the merit of another, an enemy of truth, surrounded by flatterers and the depraved, Philip, by his vices, sets the foreigners whom he has in his service, and his own subjects, against himself.*

7. *Ουν μεν τις αν σκεψαιτο ὃν χαλεπως εκ τουτων πως οι πολλοι Μακεδονων εχουντι Φιλιππω· δε δη ξενοι και πεζεταιροι οντες περι αυτον, εχουντι μεν δοξαν, ως εισι θαυμαστοι και συγκεκριμενοι τα του πολεμου δε, ως εγω ἡκουον*

by part of an addition, indeed, is some *power*, not small as it was once to you, under Timotheus against the Olynthians: yet, again this, a *power* united *with them*, seemed *to be* something to the Olynthians against Potidæa: but now it has assisted the Thessalians, discordant and agitated by factions and harassed against the tyrannical family; and I think all things profit where any one adds power though small: but this *state* by itself is weak, and full of many evils. For even he (Philip) by all these *things* by which any one might think him great, by wars, and expeditions has rendered it for himself yet weaker than it was by nature.

6. For, do not think, O Athenians, that both Philip and his subjects rejoice in the same *things*; but he, indeed, desires glory, and seeks it, and is determined, agitating and exposing himself to danger, to suffer, if any thing *reverse* happen, preferring the glory of having accomplished those *things* which no other king of the Macedonians *has* ever *done*, instead of living securely: but indeed, there is not to them *any* of that ambition for these *things*; but always tormented by those expeditions, on this side and on that, they grieve and are constantly unfortunate, suffered to remain neither at their toils, nor at their own affairs; nor being able to arrange these which they have acquired, so as they may be able, the markets in the country having been closed on account of war.

7. Then, indeed, some one might observe not difficultly from these, how the most of the Macedonians are *in feeling* towards Philip; and certainly the foreigners and select infantry being about him, have indeed a fame that they are admirable and well exercised in the *things* of war; but as I have heard

τινος των γεγενημένων ἐν τῇ χώρᾳ αυτῇ, αὐδρος οιούτε ὄνδαμως ψευδεσθαι, εἰσὶ βέλτιους οὐδετοι. Γὰρ μὲν εἰ τις αὐτῷ εστίν οἷος εν αὐτοῖς ἐμπειρος πολέμου καὶ αγωνῶν, ἔφη αὐτον ἀποθεῖν πάντας τούτους μὲν φιλοτιμιᾳ βουλομένον πάντα τα εργα δοκεῖν εἶναι αὐτον γὰρ αν προς τοὺς ἄλλους, καὶ τὴν φιλοτιμιαν τὸνδρος εἶναι αντιπερβλῆτον δε εἰ τις σωφρων ἡ δίκαιος ἀλλως, οὐ δυναμένος φερεῖν τὴν ακρασιαν του βίου κατὰ ἴμεραν, καὶ μεθήν καὶ κορδακισμούς, τον τοιούτον παρεωρασθαι καὶ εἶναι εν μερει οὐδερος δη ληστας καὶ κολακα καὶ τοιούτονς οίους αιθρωπους, μεθυσθετας, δόχεισθαι τοιαντα οία ἐγω νῦν οκνω ονομασαι προς ὑμας, εἶναι λοιπους περι αὐτον. Δε δῆλον ὅτι ταντα ἐστιν αληθη. Γὰρ καὶ αγαπα καὶ ἔχει περι αὐτον τούτους ὃνς πάντες απηλαυνον ενθενδε ὡς ὄντας πολὺ ασελγεστερους των θαυματο ποιων, εκεινον Καλλιαν τον δημοσιον, καὶ τοιούτους αιθρωπους μημους γελοιων καὶ ποιητας ἀσματων αισχρων ὡν ποιουσιν ἐις τους συνοντας ἐνεκα του γελασθηται.

SIXTH MOTIVE.—*The war, in approaching from the frontiers of Macedonia, discloses all the disorders of the life of Philip, and all the internal evils of his country.*

8. Καὶ τοι ταντα, ει καὶ τις ἥγειται μικρα, εστι, ὡς αὐδρες Αθηναιοι, τοις φρονουσιν εῦ μεγαλα δειγματα της γνωμης καὶ κακοδαιμονιας εκεινου. Άλλα, οιμαι, το κατορθον επισκοπει τοντοις νῦν μεν γὰρ αἱ ευπραξιαι δειπαι συγκρυψαι καὶ συσκιασαι τα ὄνειδη τοιαντα δε ἐι τι πταισεις, τοτε πάντα αυτον εξετασθησεται ακριβῶς. Δε δοκει ἐμοιγε, ὡς αὐδρες Αιδρες Αθηναιοι, δειξειν ουκ εις μακραν, αν τε οἱ θεοι θελωσι, καὶ ὑμεις βουλησθε. Γαρ ὡσπερ εν τοις σωμασιν ἡμων μεν, ἐως τις αν η ἐργάωμενος, επαισθαγεται ὄνδεν καθεκαστα των σαθρων; δε επαν τι ἀρρωστημα συμβη, πάντα κινειται, καν δηγμα, καν στρημμα, καν τι αλλο των ὑπαρχοντων η σαθρον

from some one of those *men* born in that country, a man capable in no way to falsify, they are *not* better than any others. For indeed, if there is any man such among them experienced in war and battles, he declared *to me* that he expels all those indeed from jealousy, wishing all his works to appear to be his own, for *said he to me*, again besides these other affairs that also the jealousy of the man is excessive, but if any one modest or otherwise just, not able to bear the intemperance of his life every day and his drunkenness and buffooneries,—that such a man is despised, and is in the part of nothing; (*i. e.*, regarded as nothing,) thus, *said he*, that robbers and flatterers and such like men being drunk do perform such dances as I now dread to name before you, are remaining about him. Now it is evident that these *things* are true, for also he loves and has about himself those whom all have driven hence as being much more wicked than the doers of wonders—that *man* Callias, the public slave, and such men, imitators of buffoons and makers of shameful songs which they make against *men*, being with *them* for the sake of being laughed at.

8. And, indeed, these things if even any one think *them* little, are O! Athenians to men thinking wisely great proofs of the character and of the evil genius of him, *Philip*. But I think his succeeding now indeed obscures these, for these successes *are* powerful to conceal, and to obscure such dishonors; but if any thing should check, then all these *infamies* of him shall be disclosed accurately. And he seems to me, O! Athenians, to show *it* in no long time, if even the gods will *it*, and you resolve *it*. For as in our bodies indeed, whilst any one is strong, he perceives nothing of each one of the *parts* affected, but when any infirmity happens, all the *parts* are moved, even if it is a fracture, and if it is a dislocation, even if any other thing of the parts existing be affected,

όντω τα κακα και των πολεων και των τυραννων μεν, εως αν πολεμωσιν ἔξω, εστιν αγανη τοις πολλοις, δε επειδαν πολεμος όμορος συμπλακη, εποιησε παντα εκδηλα.

SEVENTH MOTIVE.—*The Athenians have more reason than their enemy to rely on the protection of the gods. If they experience disgrace, they have only to accuse their own inactivity.*

9. Λε ει τις ύμων, ω ἄνδρες Αθηναιοι, όρῶν τον Φιλιππον εντυχοντα, νομίζει ταυτη φοβερον προσπολεμησαι, χρηται μεν λογισμῳ αιθρωπου σωφρονος· γαρ η τυχη ἐστι μεγαλη ροπη δε μαλλον εστι όλον παρα παντα τα πραγματα των αιθρωπων. Ου μην αλλα ἐγωγε ει τις δοιη μοι ἀρεσιν, αν ἐλοιμην την τυχην της ἡμετερας πολεως (ύμων αντων ἐθελοντων ποιειν ἀ προσηκει, και κατα μικρον,) η την εκεινον γαρ όρω αφορμας πολυ πλειονς εις το εχειν την εννοιαν παρα των θεων ερουσας ύμιν η εκεινω. Άλλα, οιμαι, καθημεθα ποιουντες ουδεν δε ουκ εινι τον ἀργοντα αν ουδε επιταπτειν φιλοις ποιειν τι ὑπερ αυτουν, δη γε μη τοις θεοις τι. Δη εστιν ον θαυμαστον ει εκεινος στρατευομενος αυτος και πονον και παρον εφ' απασι και παραλειπων μηδενα καιρον μηδε ώραν, περιγιγνεται ύμων μελλοντων και ψηφιζομενων και πυνθανομενων. Λε εγω όν θαυμαζω τουτο· γαρ τουναντιον ην θαυμαστον ει ἡμεις ποιουντες μηδεν ων προσηκει τοις πολεμουσι, περιημεν του ποιουντος ἀ δει. Άλλα θαυμαζω εκεινο, ει, ω αιδρες Αθηναιοι, μεν ποτε αντηρατε Δακεδαιμονιοις ὑπερ των δικαιων Ελληνικων και εξον ύμιν πολλακις πλεονεκτησαι πολλα ιδια ουκ ηθελησατε, αλλα εισφεροντες ανηλισκετε τα ἡμετερα αυτων, και στρατευομενοι προεκινδυνευετε, ίνα οι αλλοι τυχωσι των δικαιων δε νυν οκυειτε ἔξιεναι και μελλετε εισφερειν ὑπερ των κτηματων ύμετερων ἀντων και μεν σεσωκατε

thus these evils both of the cities and of tyrants indeed, whilst they make war abroad are invisible to the many, but when a neighbouring war is engaged in, it renders all these *things* visible.

9. But if any one of you, O! Athenians! seeing Philip prospering by that think it formidable to make war against *him*, he, indeed, uses the reasoning of a wise man, for fortune is a great weight, but rather it is every thing in all affairs of men. But not indeed I, at least, if any one should give me *the choice*, would choose the fortune of our city (yourselves being willing to do what things it behoves even in a small measure) than the *fortune* of him: for I see very many occasions for having good will from the gods, existing to you rather than to him, but I think we sit down doing nothing: and it is not *permitted* that the one being idle shall not again order his friends to do something for him; certainly not the gods *to do* something *for him*. Truly, it is not astonishing, if he, *Philip* himself making war and laboring, and present at all *affairs*, and passing by no oceasian nor season, is superior to you, delaying and decreeing, and inquiring. Indeed I do not wonder at this: for the contrary would be astonishing if we doing nothing of what things it behoves those making war, we would be superior to him doing the things which it behoves *him*. But I wonder at this, if, O! Athenians, you had indeed declared *war* against the Lacedæmonians for the just *rights* of the Greeks: and *the power* being *given* to you several times to acquire much for yourselves, you did not wish it, but paying contributions you defrayed your own expenses, and warring, you endangered yourselves, so that the others might obtain their rights: but now you hesitate to go forth, and you delay to contribute for your own possessions: and indeed you have often

πολλακις τους αλλους παντας και κατα έκαστον εν μερει, δε καθησθε απολωλεκοτες τα ίμετερα αυτων. Θαυμαζω ταντα και ετι προς τουτοις, ει μηδε έις ήμων, ω ανδρες Αθηναιοι, δυναται λογισασθαι ποσον χρονον πολεμειτε Φιλιππω, και ήμων ποιουντων τι, άπας ίντος ο χρονος διεληλυθε. Γαρ δηπου ίστε τουτο ίτι ο χρονος άπας διεληλυθεν, ήμων μελλοντων, έλπιζοντων τινας έτερονς πραξειν, αιτιωμενων ἀληλους, ιρινοντων, έλπιζοντων παλιν, ποιουντων σχεδον ταντα ἀπερ νυν.

PROPOSITION.—*The orator demands that each shall pay of his fortune, or by his personal exertions, and be, after the campaign, punished or rewarded according to his merit.*

10. Έιτα εχετε ίντω: ἀγνωμορως, ω ανδρες Αθηναιοι, οστε έλπιζετε άντα γενησεσθαι χρηστα εκ φαυλων δια τοντων των πραξεων αυτων, δια ον τα πραγμάτα της πολεως γεγονε φαυλα εκ χρηστων. Άλλα τοντο γε εστιν ίντε ευλογον ίντε εχον φυσιν. γαρ πεφυκεν εχοντας φυλαττειν πολυ ρασον η κτησασθαι παντα. Λε νυν ουδεν των προτερον ο τι μεν φυλαξωμεν εστι λοιπον ίπο του πολεμον, δε δει κτησασθαι. Ουν τοντο έργον ηδη ήμων αυτων.

MOTIVES.—1st. *To attach the citizens to the public interest by their own interest.* 2d. *To put an end to the divisions which agitate the State.*

11. Αη οημι δειν εισφερειν χρηματα, εξεναι αυτους προθυμως, αιτιασθαι μηδενα πριν αν κρατησητε των πραγμάτων δε τηνικαντα κριναντας απο των έργων αυτων, τιμαι μεν τους άξιους επαινουν, δε κολαξειν τους αδικουντας, δε ἀφελειν τας προφασεις και τα ελλειματα κατα ήμας. Γαρ ίντι εξετασαι πικρως τι πεπρακται τοις αλλοις, αν τα δεοντα μη ίπαρξη πρωτον παρα ήμων άντων. Γαρ, ένεκα τινος ω ανδρες Αθηναιοι, νομιζετε παντας στρατηγους όσους αν εκπεμψητε μεν φευγειν

saved all others, and during each *year* in part [*i. e.*, alternately,] but you have sat down having lost your own. I wonder at this, and yet in addition to this, if not one of you O! Athenians, is able to calculate how long time you war against Philip, and you doing what, all that time passed away ; for certainly you know this, that the whole time has passed by, you delaying *and* hoping that some other men will act, accusing one another, impeaching, hoping again, doing nearly the same *things* which *you do* now.

10. Then you are placed thus unreasonably, O! Athenians, so that you hope these *affairs* to become good from being bad through these same actions, by which the affairs of the city have become bad from good. But this at least is neither reasonable nor having nature [*i. e.* in nature,] for it is natural that those having should guard much more easily, than acquire all things. But now nothing of those formerly which indeed we preserved, is left by the war, but it behoves to acquire. Then this work is now of yourselves.

11. Now I say that it is proper to contribute money, to go out yourselves eagerly *to fight*, to accuse no one before that you have recovered your affairs : and then that you judging by the same actions, should honor indeed the men worthy of praise and punish those acting unjustly, and remove pretences and faults against yourselves. For it is not *proper* to search bitterly what has been done by others, if the things necessary do not exist at first from yourselves. For on account of something, O! Athenians, you think all the generals whom you have sent, indeed, to shun

τοντον των πολεμον, δε ἐνρισκειν πολεμους ιδια; (ει δει ειπειν τι των ὅγτων και περι των στρατηγων,) ότι εντανθα μεν τα αθλα, ὑπερ ών ὁ πολεμος ἔστιν, εστιν ὑμετέρα, (αν Αμφιπολις ληφθῇ, ὑμεις κομισθε αυτὴν πιραχοημα,) δε οἱ κινδυνοι ιδιοι των ἐφεστηκοτων, δε μισθος ουκ εστιν δε εκει κινδυνοι μεν ἀλιττους, δε τα λημματα των εφεστηκοτων και των στρατιωτων Αιμψακος, Σιγειον, τα πλοια ἀ συλωσιν. Ουν ἔκαστοι χωρουσιν ἐπι το λυσιτελονυ αυτοις. Αε ὑμεις, ὅταν μεν αποβλεψητε εις τα ποζγματα ἔχοντα φανλως, κρινετε τους εφεστηκοτας· δε ὅταν δοντες λογον, ακουσητε τας αναγκας αφιετε τοντον. Τοινυν περιεστι ἡμιν ἐριζειν αλληλονς και διεσταναι, τοις μεν πεπεισμενοις ταντα, δε τοις ταντα· δε τα κοινα εχειν φανλως.

He wishes also, for the same reasons, that they would establish, in their public deliberations, the most perfect equality among all the citizens.

12. Γαρ προτερον μεν, ὡ ἀνδρες Αθηναιοι εισεφερετε κατα συμμοριας· δε νυν πολιτευεσθε κατα συμμοριας· ωητωρ ἥγεμων ἔκατερων, και στρατηγος και οἱ τριακοσιοι ὑπο τοντω· δε οἱ αλλοι προσνενεμησθε, οἱ μεν ώς τοντον, δε οἱ ώς ἔκεινον. Αη δει ἐπανεντας ταντα, και γενομενους [κυριους] ὑμων αυτων ἔτι και νυν, ποιησαι κοινον και το λεγειν και το βουλευεσθαι και το πραττειν. Αε ει αποδωσετε τοις μεν επιταττειν ὑμοιν ώσπερ εκ τυραννιδος, δε τοις αναγκαζεσθαι τριμαρχειν, εισφερειν, στρατευεσθαι, δε τοις μονον ψηφιζεσθαι κατα τοντων, δε συμπονειν μηδοτιον αλλο· ουδεν των δεοντων ουχι γενησεται ὑιν εν καιρῳ· γαρ ἀεὶ το μερος ἡδικημενον ελλειψει, ἐπα περιεσται ὑιν κολαζειν τοντον αντι των εχθρων.

this war, but that they find wars in private (if it is necessary to speak anything of those things existing and about the generals) that there, on one hand, the rewards for which the war is, are yours (if Amphipolis be taken, you will obtain that immediately) and the dangers are the special *ones* of the generals, but the reward is not: but there the dangers indeed are less, and the emoluments of the chiefs and of the soldiers *are* Lampsacus and Sigeum, *and* the ships which they take. Thus they severally march towards the profitable to them, and you, when indeed you look to affairs in a bad state, criminate the chiefs: but when having given *them* word, (*i. e.*, liberty to make their defence) you hear their necessities, you acquit them. Therefore it remains to us to provoke one another, and to differ; some, indeed, persuaded of these and some of those, and the *public* affairs are in a bad state.

12. For formerly, indeed, O! Athenians, you contributed in classes, but now you govern by classes: an orator is a chief of either, and a general and three hundred are under him: and you, the others are arranged, some indeed for these and some for those. Now it behoves *you* renouncing these *affairs* and becoming *masters* of yourselves, even now to do what is common and to speak, and to deliberate, and to act. But if you give to some indeed to command you as by a tyrant, and others to be forced to equip vessels, to contribute, to carry arms, and some only to decree against the latter, but to labor for nothing else: any of these things being necessary, will not be done for you in time: for always the party suffering injustice will want, then it will remain to you to punish these instead of your enemies.

PERORATION.—*He insists upon the measures he has proposed, and promises to his fellow-citizens, if they wish them to succeed, that they will obtain from them the most happy results.*

13. Λεγω δη κεφαλαιον παντας εισφερειν το ίσον ἀφ' ὧν εκαστος εχει παντας εξιεναι κατα μερος. ἐως αν στρατευσησθε ἀπαντες· διδοναι λογον πασι τοις παριουσι και ἀρεισθάν βελτιστα ών αν ακουσητε, μη ἀ ὁ δεινα ἢ ὁ δεινα αν ἔιτη. Καν ποιητε ταντα, ον μονον επανεσεσθε παραχρημα, τον ειποντα, ἀλλὰ και ὑστερον ὑμας αυτους, των πραγματων ὅλων εχοντων ὑιιν πολλω βελτιον.

13. I say then, in brief, that all contribute an equal part according to what each one has, that all go out *against the enemy* successively, until you have all served; that you give *liberty* of speech to all presenting *themselves*, and choose the best things which you may hear, not those which this one or that one may say, and if you do these things not only will you immediately praise the one speaking, but even afterwards yourselves, all affairs being to you better by far.

ΛΟΓΟΣ ΤΡΙΤΟΣ.

SUBJECT OF THE DISCOURSE.—The measures proposed by Demosthenes had been partially adopted, and put in execution. Two thousand men, under the command of Chares, had made a descent in Macedonia, and defeated a body of eight hundred men, attached to the service of Philip, engaged himself before Olynthus, which he was pressing closely. An advantage so slight, raised the presumption natural to the Athenians; and, in their foolish joy, they thought that nothing more remained to them than to dictate to the king of Macedonia conditions of peace. The orator, in reducing to its just value the success obtained by Chares, from thence undertakes to engage his fellow-citizens to pursue the war with ardor, and to oppose more ardently than they had yet done, the abuses which had crept into several parts of the administration, and especially in the law relative to the distributions of the theater.

1. Ουχι παρισταται μοι γινωσκειν ταυτά, ώ ἀνδρες Αθηναῖοι, τε ὅταν ἀποβλεψω ἐις τα πραγματα, και ὅταν [ἀποβλεψω] ἐις τους λογους ὃνς ἀκούων γαρ μεν ὁρω τους λογους γιγτομενους περι του τιμωρησασθαι Φιλιππον, δε [όρω] τα πραγματα προηκοντα ἐις τοντο, ώστε [εστι δεον σκεψασθαι] ὅπως μη πεισωμεθα κακως αντοι προτερον. Οντι οι λεγοντες τα τοιαντα δοκουσι μοι ουδεν αλλο ή αμαρτανειν την ὑποθεσιν περι ής βουλευεσθε, ὀνχι παρισταντες ἡμιν την ουσαν. Λε εγω δίδα και μαλα ακριβως ότι μεν ποτε εξην τη πολει, και εχειν τα ἀντης ασφαλως, και τιμωρησασθαι Φιλιππον γαρ ἐπι ειουν, ὀνχι παλαι, ταντα αμφοτερα γεγονε. Μεντοι πεπεισμαι νν τουτο ειναι ίνανον ἡμιν προλαβειν, την πρωτην, όπως σωσω μεν τους συμμαχους γαρ ἔαν τουτο ὑπαρξη βεβαιως, τοτε ἔξεσται σκοπειν και περι του [κατα] τινα τροπον τις τιμωρησεται ἐκεινον δε ποιην ὑποθεσθαι ὄρθως την αρχην, ἥγουμαι ματαιον ποιεσθάν ὄντιονυ λογον περι της τελευτης.

DEMOSTHENES' OLYNTHIAC ORATIONS.

ORATION III.

An abrupt Exordium. The speeches made by the most of the orators, are not at all in relation with events ; they speak as conquerors, when they ought to think of the means of conquering.

1. It is not presented to me to think the same *things* O ! Athenians, both when I look to our affairs, and when I look to the speeches which I hear : for on one hand I see those speeches made about punishing Philip, and I see affairs advanced to that *point*, so that it is necessary to examine how we shall not ourselves suffer badly first. Then those *men*, speaking such things appear to me nothing else than to miss the subject about which you consult, not presenting to you the *subject* being (*i. e., as it is.*) But I know also very exactly, that indeed, formerly, it was permitted to the State both to have *possessions* of itself securely, and to punish Philip : for under me, (*i. e., in my time,*) not long ago, both these *things* happened. Then I am now persuaded that this thing is sufficient for us to anticipate, first, how we shall save the allies : for if this thing is found solidly then it will be permitted to examine also about that *according to* what manner any one will punish him : but before establishing correctly the beginning, I regard as useless to make any discourse whatever about the end.

Oratorical precautions, to prepare the people to hear the language of truth.

2. Ουν μερ; ὡς αιδρες Αθηναιοι, ὁ παρων καιρος ἐπερ ποτε, δέιται και την πολλης φροντιδος και βουλης. Δε εγω ουχ ἤγουμαι χαλεπωτατον ὅτι χρη συμβουλευσαι περι των [πραγματων] παροντων, αλλα ἀπορω τουτο, ὡς αιδρες Αθηναιοι [κατα] τινα τροπον χρη ειπειν προς ὑμας περι αυτων. Γάρ πεπεισμαι, ἐξ ὧν παρὼν και ἀκουων συνοιδα, τα πλειω των πραγματων εκπερφευγεναι ὑμας τῳ μη βουλεσθαι ποιειν τα δεοντα, ον τῳ μη συνιεναι. Δε ἀξιω ὑμας, αν ποιωμαι τους λογους μετα παρόχησιας, ὑπομενειν, θεωρουντας τουτο, ει λεγω τα αληθη, και δια τουτο ινα τα λοιπα γενηται βελτιω. Γαρ ὅρατε ὡς εκ του ενιους δημηγορειν προς χαριν, τα πραγματα παροντα προεληλυθε εις παν μοχθηριας. Δε ὑπολαμβανω αραγκαιον ὑπομηται πρωτον ὑμας μικρα των γεγενημενων.

FIRST MOTIVE.—*It is from having previously neglected occasions favorable to attack that prince, that the Athenians are still forced to make war with him.*

3. Μεμνησθε, ὡς αιδρες Αθηναιοι, ὅτε Φιλιππος απηγγελθη ὑμιν εν Θρακῃ τουτι τριτον ἡ τεταρτον ἐτος πολιορκων τειχος Ἡραιον· τουνν τοτε μεν μην Μαιακτηριων ἦν. Δε πολλων λογων και θορυβου γιγνομενου παρα ὑμιν, ἐψηφισασθε καθελκειν τετταρακοντα τριηρεις, και τους μεχρι τετταρακοντα και πεντε ετον εβαινειν ἀντους, και εισφερειν ἐξηκοντα ταλαρτα. Και μετα ταυτα, τουτον του ἐνιαυτον διελθοντος, Ἐκατομβαιων, Μεταγειτνιων, Βοηδροιων. Τουτον του μηνος, μολις μετα τα ιυστηρια απεστειλατε Χαριδημον εχοντα δεκα ναυς κενας και πεντε ταλαρτα ἀργυριον. Γαρ ὡς Φιλιππος εγγελθη ασθενων και τεθνεως, (γαρ αμφοτεραι ἥλθε,) νομισαντες ουδενα καιρον του βοηθειν ουκετι, αφηκατε, ὡς αιδρες Αθηναιοι, του ἀποστολον. Δε ὄντος ἦν ὁ καιρος αυτος· γαρ ἐν τοτε

2. Now, indeed, O! Athenians, the present time, if ever, needs also now much reflection and deliberation. But I do not think it the most difficult what it behoves to consult about present affairs, but I am perplexed in this, O! Athenians, as to what manner it behoves *me* to speak to you about *them*. For I am persuaded, from *these things* which I being present and hearing do know, that the most of affairs have escaped you in your not wishing to do the *things* necessary, not from ignorance. And I ask you, if I make a speech with frankness that you suffer *it*, considering this, if I speak the truth, *I speak it* also because of this that the rest may become better. For look you how from this that each one harangues the people for favor, present affairs have advanced to every *point* of misfortune. But I think it necessary to re-call first to you a few of those things having happened.

EXPOSITION.—*First part. It is necessary to redouble our efforts to assist Olynthus, and keep up the struggle engaged in against Philip.*

3. Remember, O! Athenians, when Philip was announced to you in Thrace, this third or fourth year, besieging the Herean fort; now then, indeed, it was the month of December. But many speeches and *some* trouble occurring among you, you resolved to launch forty triremes, and that the *citizens* even to forty and five years should embark in them, and contribute sixty talents, and after these *things*, this year being past, September, October, November passed. In this month immediately after the mysteries of Ceres, you sent Charydemus having ten empty vessels and five talents of silver. For when Philip was announced as sick and dead, (for both *news* came) thinking that no time of assisting *existed* any more, you gave up, O! Athenians, the whole armament. But this was the *favorable* time itself: for if then we

εβοιηθησαμεν εκεισε, ώσπερ ἐψηφισαμεθα προθυμως, ο Φιλιππος σωθεις τοτε όνκ αν ἡνωχλει ήμιν ννν. Αη μεν τα πραγματεις τοτε αν εχοι όνκ ἀλλως δε νν καιρος ἐτερου πολεμου ήκει. Τις; όντος δια όν και εμησθην περι τουτων ίνα όνκ πιθητε ταυτα. Αη [κατα] τι, ω αιδρες Αθηναιοι, χρησωμεθα τουτω; Γαρ ει μη βοηθησητε παντι σθενει, κατα το δυνατον, θεασασθε [κατα] όν τροπον ύμεις εσεσθε ἐστρατηγηκοτες παντα ύπερ Φιλιππου.

SECOND MOTIVE.—*Surrounded by jealous or hostile nations; or too weak to help them, the Athenians expose themselves, if they cannot save Olynthus, to see themselves soon attacked by Philip.*

4. Ὀλυνθιοι ύπηρχον κεκτημενοι τινα δυναμιν, και τα πραγματα διεκειτο όντως, ὅντε Φιλιππος ἐθαρρει τουτον, όντε όντοι Φιλιππον. Ἡμεις κάκειοι ἐπραξαμεν εἰρήνην προς ήμας. Τοντο ἡν ώσπερ τι εμποδισμα και δυσχερες Φιλιππω, πολιν μεγαλην διηλλαγμενην προς ήμας εφορμειν τοις καιροις έαυτουν. Ωμεθα δειν ἐκπολεμωσαι τοντο μένθρωπον εκ παντος τροπου. και τοντο ό παντες εθρυλλουν τεως πεπρακται ννν όπωσδηποτε. Ούν ω αιδρες Αθηναιοι, τι [εστιν] ύπολοιπον πλην βοηθειν ερρωμενως και προθυμως; Εγω μεν ουχ ὁρω. Γαρ χωρις της αισχυνης αν περιστασης ήμας, ει καθυφειμεθα τι των πραγματων, όρω, ω αιδρες Αθηναιοι, τον δορον των μετα ταυτα όνδε μικρον μεν Θηραιων εχοντων ήμιν ώς ἔχουσι, δε Φωκεων απειρηκοτων χρημάσι, δε μηδενος όντος ἐμποδων Φιλιππω καταστρεψαμενω τα παροντα επικλιναι προς ταυτα τα πραγματα. Άλλα μην ει τις ύμων αναβαλλεται εις τουτο ποιησειν τα δεοντα, βοηλεται ίδειν εγγυθεν τα δεινα, ἔξον ἀκονειν γιγνομενα αλλοθι και ζητειν ἀντω βοηθους, ἔξον ννν αυτον βοηθειν ἐτεροις. Γαρ σχεδον ἀπαντες ισμεν δηπου διτι μεν τα πραγματα περιστησεται εις τουτο, έαν πρωμεθα τα παροντα.

had assisted there, (*i. e.*, at *Herea*,) as we had resolved eagerly, Philip restored to health then, would not trouble us now. Now indeed, affairs done then would not be otherwise, but now the occasion of another war comes. What *war*? This, on account of which also I made mention about these *things*, that you might not suffer the same. Now *in* what, O! Athenians, shall we profit by this *occasion*? For if you do not assist with all your might, according to your ability, consider *in* what manner you shall have commanded all *things* for Philip.

4. The Olynthians were found having acquired a certain power, and their affairs were so established, neither Philip had courage *to attack* them nor had they courage *to attack* Philip. We and they made peace between ourselves, this thing was as a certain obstacle and troublesome to Philip, that a large city reconciled to us should watch his opportunities. We thought that it behoved to stir up against Philip men in every way, and this thing which all published previously, is done now in any way. Then, O! Athenians, what *thing is* remaining *to do*, but to succor vigorously and eagerly. I indeed do not see. For apart from the shame surrounding us, if we cowardly neglect any thing of affairs, I see, O! Athenians, the fear of *affairs* after these *things* not a little: the Thebans, indeed, being to us, as they are, but the Phoecians wanting funds, and nothing being an obstacle to Philip, having subjected the present *affairs*, at *Olynthus*, to turn towards these affairs *respecting ourselves*. But yet, if any one of you put off, in this to do necessary *affairs*, and desires to look closely into *our* misfortunes, it being in his power to hear *things* happening elsewhere: and desires to seek help for himself, it being in his power now himself to succor others. For indeed we almost all, certainly know that affairs will be brought to this, if we abandon the present.

5. Άλλα τις αν εποι, παντες εγνωκαμεν ότι μεν δη δει βοηθειν, και βοηθησομεν δε λεγε τοντο, το όπως. Τοινν, ω̄ άιδης Αθηναιοι, μη θαυμασητε αν ἐπω τι παραδοξον τοις πολλοις. Καθιστατε νομοθετας δε μη θησθε μηδενα νομον εν τουτοις τοις νομοθεταις, (γαρ νομοι εισιν ικαροι ύμιν) αλλα λυσατε τους βλαπτοντας ύμας εις το παρον δε λεγω όντωσι σαφως τους περι των θωρικων και τους ἔνιους περι των στρατευμενων ών οι μεν διανεμουσι θεωρικα τα στρατιωτικα τοις μενουσιν οικοι, δε οι καθιστασιν ἀθωους τους ατακτοντας, ειτα και ποιουσιν αθυμοτερους τους βουλομενους ποιειν τα δεοντα.

FIRST MOTIVE.—*These laws frighten the orators who would have attempted to speak frankly, and give useful counsel.*

6. Δε ἐπειδαν λυσητε ταντα και παρασχητε ασφαλη την όδον του λεγειν τα βελτιστα, τηνικαντα ζητειτε τον γραψοντα ω̄ παντες ιστε ότι συμφερει. Δε ποιν πραξαι ταντα, μη σκοπειτε τις επων τα βελτιστα ύπερ ύμων βουλησεται απολεσθαι 'υπο 'υμων γαρ ουχ' ένρησετε· τε αλλως και τουτον μονον μελλοντος περιγινεσθαι τον, τον ἐποντα και γραψαντα ταντα παθειν αδικως τι κακον, δε ωφελησαι [κατα] μηδεν τα πραγματα, άλλα και ποιησαι έις το λοιπον το λεγειν τα βελτιστα φοβερωτερον έτει μαλλον ή ννν. Και γε, ω̄ άιδης Αθηναιοι, δει ἀξιον τουτους ἀντους λνειν τους νομους, 'οιπερ και τεθεικασι. Γαρ ουκ έστι δικαιον μεν την χαριν ή ἐβλαψε πασαν την πολιν 'υπαρχειν τοις θεισι τοτε· δε την απεχθειαν, δια ης άπαντες αν πραξαιμεν αμεινον, γενεσθαι ζημιαν τω ειποντι ννν τα βελτιστα. Δε ποιν ἐντρεπισαι ταντα μηδαμως αξιοντε, ω̄ αιδης Αθηναιοι, μηδενα ειναι τηλικοντον παρ' ύμιν, ούτε, παραβατα

SECOND PART. *The way to succeed is to do away certain laws hurtful to the state, among others, that which concerns the distributions of the theater.*

5. But some one may say that we all determined that indeed it certainly behoves to assist, and we will assist: but say this, the how. Then, O! Athenians, do not wonder if I say something contrary in opinion to all. Do ye appoint Legislators, but do not place any one law in those Legislatures (for *the laws* are sufficient to you) but abrogate those injuring you for the present. But I mention, thus openly, the *laws* concerning things which have relation to plays, and some *laws* about things concerning soldiers, of which some indeed distribute military rewards to the citizens remaining at home, and others leave uncondemned those quitting the ranks, then also they make those the more disengaged willing to do what is necessary.

6. But when you have abolished these *laws* and shall have rendered sure the way of speaking the best things, then seek out the one having proposed what you all know, that they are useful. But before having done these things, do not consider that any one having spoken the best things for you will be willing to be destroyed by you, for you shall not find *one*; and otherwise also this thing alone about to remain namely, that the citizen having uttered and proposed these *things*, suffers unjustly some evil, but that it perfects affairs in nothing, but even renders for the future the saying the best things more dangerous, even more than now. And surely, O! Athenians, it behoves to ask these same men to abolish the laws, which they have also established. For it is not just, indeed, that a favor which has injured all the city should be to those having established *these laws* then, but that the hatred by which we would all act better, become a loss to the one uttering now the best things. But before that you prepare these *things*, by no means, think, O! Athenians, that no one is so great among you as having transgressed

τουτον τους νομους, μη δουναι δικην, μηδε 'οντως ανοητον
ώστε ἐμβαλειν ἀντον εἰς κακον προῦπτον.

SECOND MOTIVE.—*These laws shackle the march of affairs. The necessity of joining action to decrees.*

7. Οὐ μηρ γε ὅυδε δει ὑμας, ω ἀνδρες Αθηναιοι, ἀγνοειν
εκεινο, ὅτι ψηφισμα εστιν αξιον ὄυδενος, ἀν το ἡμας ἐθελειν
ποιειν προθυμως ταγε δοξαντα μη προσγενηται. Γαρ ει τα
ψηφισματα ἡντιαρχη ἡ αναγκαζειν ὑμας πραττειν ἀ προσηκει,
ἡ διαπραξασθαι περι ὧν γραφει, ὅντε ὑμεις ψηφιζομενοι
πολλα αν ἐπραττετε μικρα, δε μαλλον ὄυδεν τουτον, ὅντε
Φιλιππος [αν] υβρικει [κατα] χρονον τοσοντον γαρ παλαι ἄν
εδεδωκει δικην γε ἐνεκα ψηφισματων. Άλλα ταντα εχει ουχ
όντω. Γαρ το πραττειν ὃν τη ταξει 'υστερον τον λεγειν και
χειροτονειν, ἐστι προτερον τη δυναμει και ιρειττον. Ουν δει
προσειναι τοντο, δε τα αλλα 'υπαρχει. Γαρ και ἐσι παρα
νυιν, ω αιδρες Αθηναιοι, δυναμενοι ειπειν τα δεοντα και
'υμεις δξεντατοι παντον γνωναι τα ὁηθεντα, και δυνησεσθε δε
[put for δη] πράξαι νν εαν ποιητε ὁρθως

The unfolding of the same Motive. The hatred that Philip ought to fill them with. The shame and dangers which would be the result of new delays. Happy transition.

8. Γαρ τινα χρονον ἡ τινα καιρον βελτιω τον παροντος
ζητειτε, ω αιδρες Αθηναιοι; η ποτε πραξετε ἀ δει, ει μη νν,
'Ουχ Αιθρωπος προειληφε μεν ἀπαντα τα χωρια ὑμων; δε ει
γενησεται κυριος και ταντης της χωρας, πεισομεθα αισχιστα
παντων. 'Οντοι δνς ὑποιχνουμεθα σωσειν ἔτοιμως, ει πολεμη-
σαιεν, ὃν πολεμουνται νν; Ουκ εχθρος; ουκ εχων τα
ὑμετερα; ὃν Βαρβαρος; ὅνχ ὅτι τις αν ειποι; Άλλα προς
θεων, ἔασαντες ἀπαντα ταντα και μονονονχι συγκατασκευα-
σαντες ἀντφ, ζητησομεν τοτε τους αιτιους ὁιτινες εισι τουτον;

the laws not to suffer punishment, nor so senseless as to cast himself into an evident evil.

It does not surely become you, O! Athenians, to be ignorant of this, that a decree is worthy of nothing, if this, *its becoming* us to be willing to do ardently those *things* appearing *proper*, be not added. For if the decrees were sufficient either to force you to do what it behoves you, or to perform *those* about which decrees are made, you would not, decreeing many things, perform few, but rather none of these, nor would Philip insult *you during* so long a time: for long ago he would have suffered punishment certainly on account of these decrees. But these *affairs* are not so. For the performing being in the order after speaking and voting, is the first in force, and more powerful. Then it behoves *you* to apply this, and the other things are present *to you*, (*i. e.*, you possess the rest. For also there are with you, O! Athenians, *those citizens* able to speak things becoming: and you are the sharpest of all to know things spoken, and you certainly will be able now to perform them, if you act rightly.

8. For what time or what occasion better than the present do you seek, O! Athenians? or when will ye do *those things* which it behoves *you to do*, if not now? Has not *this man* already seized, indeed, all *your strong places*? and if he become master also of this country, we shall experience the most shameful *things* of all. Those whom we zealously promise to save, if they should fight, are they not now attacked, is he (*Philip*) not *our enemy*? not having your possessions? not a barbarian? not whatever any one may say? But by the gods having left all these *things*, and almost having prepared them together with him, we will seek then all those authors who are the *cause* of these *evils*?

γαρ ον φησομεν ειναι ἀντοι γε ἀτιοι, ἐγω ὅιδα τοντο σαφως· γαρ ὅνδε ἐν τοις κινδυνοις του πολεμου οὐδεις των φευγοντων κατηγορει ἑαυτον, αλλα και του στρατιηγου και των πλησιων και μαλλον παντων· δε ἴπτηνται όμως δηπον δια παντας τους φυγοντας· γαρ ἔξην των κατηγορουντι των αλλων μενειν· δε ει ἔκαστος εποιει τοντο, ἐνικων αν·

ORATORICAL PRECAUTIONS,—*to come to the most important changes proposed,—that of the employment of the theatrical funds.*

9. *Kai νν τις δν λεγει τα βελτιστα; αλλος αναστας ἔπιπτω, μη αιτιασθω τοντον. Τις ἔτερος λεγει βελτιω; ποιειτε ταντα τυχη αγαθη. Άλλα ταντα ουχ ηδεά· ὁ λεγων τοντο ἄδικει ουκετι πλην ει δεον ἐνξασθαι, παραλειπει. Γαρ μεν, ω ανδρες Αθηναιοι, ραδιον ενξασθαι, αθροισαντα εν όλιγῳ [χρονῳ] εις το ἀντο παντα ὅσα τις βουλεται· δε ἐλεσθαι, ὅταν, προτεθη σκοπειν περι πραγματων, ουκετι όμοιως ἐνπορον ἄλλα δει λαμβανειν τα βελτιστα αντι των ηδεων, αν μὴ ἔξη [λαμβάνειν] αμφοτερα. Λε ει τις εχοι ἔφεν τα θεωρικα, και λεγειν ἔτερονς πορους στρατιωτικους, ουχ ὄντος ικρειττων; έποι αν τις. Εγωγε φημι, ω ανδρες Αθηναιοι, ειπερ εστιν. Άλλα θαυμαζω ει ἡ γεγονεν ἡ γενησεται ποτε τῳ [for τινι] ἀγθρωπων ενπορησαι των αποντων προς ἀ δει, αν αναλωση τα παροντα προς ἀ μη δει. Άλλα, όμαι, ἡ βουλησις παρα ἔκαστον ὑπαρχει μεγα λογοις τοις τοιουτοις· διοπερ ἔστι ραστον ἀπαντων εξαπατησαι ἀντον· γαρ ἔκαστος δίεται και τόντο ὁ βουλεται. Λε τα πραγματα πολλακις πεφυκεν όνχ όντω.*

THIRD MOTIVE.—*It is unworthy a people such as the Athenians not to consent to endure some sacrifices in order to procure the money which a war so important and necessary requires.*

10. *Oνν, ω ανδρες Αθηναιοι, όρατα ταντε όντως όπως*

For we will not say that we are ourselves at least authors of *these evils*, I know this thing clearly, for neither in dangers of war does any one of those fleeing accuse himself but *he accuses* also the general, and his companions, and rather he *accuses* all: but they have been conquered, notwithstanding indeed, through all these having fled, for it is permitted to the accuser of others to remain, and if each did this they would conquer.

9. And now does some one not speak the best things? let another having risen up, speak, and let him not blame that man. Does any other speak *things* better? Do these *things* with good fortune. But these *things* are not agreeable; the one saying this acts no more unjustly, except if it being necessary to pray, he omits *it*. For indeed, O! Athenians, it is easy to pray, collecting in a short *time* in the same *discourse*, all things which any one wishes: but to choose when it is proposed to examine about affairs is no longer equally easy, but it behoves to lay hold of the best things instead of agreeable *things*, if it is not permitted to *get* both.

But if any one have *power* to leave to us the theatrical funds, and to mention other military revenues, would he not be the better *one to attend to?* would any one say *it?* I indeed would say it, O! Athenians, if the thing is *possible*. But I wonder if either it has happened or will ever happen to any one of men to abound in things absent for the things which it behoves *him to have*, if he have squandered away present property for what does not behove *him to have*. But I think the will of each one is a great *matter* in such speeches: therefore, it is the easiest thing of all to deceive oneself: for each one thinks also this which he desires. But affairs often happen naturally not so.

10. Then, O! Athenians, look to these things so as

και τα πραγματα ενδεχεται και δυνησεσθε ἔξιεναι, και ἔξετε μισθον. Ουτοι ἐστι αιθρωπων σωφρονων, ὃνδε γενναιων ελλειποντας τι του πολεμου δια ἐνδειαν χρηματων, φερειν ἐνχερως τα ὄνειδη τοιάντα· ὃνδε πόρενεσθαι μεν ἐπι Κορινθιους και Μεγαρεας, αρπασάντας τα ὅπλα, δε ἐσην Φιλιππον αιδηραποδιζεσθαι ἐλληνιδας πολεις, δια ἀποριαν ἐφοδιων τοις στρατευομενοις.

ORATORICAL PRECAUTIONS.—*Demosthenes is authorized by the example of ancient orators. Rules and maxims of their conduct opposed to that of their successors. Governed by the former, the republic flourished. Picture of its prosperity.*

11. Και ὃν προηρηματι λεγειν τηναλλως ίνα ἀπεχθωμαι τισιν ὑμων, (γαρ ἐγω ειμι τις ουχ ὄντως αιρων ὃνδε ατυχης ὥστε βουλεσθαι απεχθανεσθαι, νομιζων αφελειν [κατα] μηδεν,) αλλα κρινω πολιτου δικαιουν αιρεισθαι την σωτεριαν των πραγματων αυτι της χαριτος ἐν τω λεγειν. Και γαρ ακουω, ίσως ὡσπερ και ὑμεις, τους λεγοντας ἐπι των προγονων ὑμων, (όνς ἀπαντες οι παριοντες επαινουσι μεν, δε ὃν μιμουνται παν,) χρησθαι τουτω τῷ τροπῳ και τῷ ἔθει της πολιτειας· ἐκεινον των Αριστειδην, των Νικιαν, των ὁμωνυμουν ἔμαντρων, των Περικλεα. Λε ἐξ ου [χρονον] ουτοι οι ρητορες πεφηνασι διερωτωντες ὑμάς, τι βουλεσθε; τι γραψω; τι χαρισομαι ὑμιν; τα πραγματά της πολεως προπεπωται της ἡδονης παραντικα και χαριτος, και τοιαντι συμβαινει μεν τα τουτων εχει παντα καλως, δε τα ὑμετερα ἀσχρως. Και τοι σκεψασθε, ὡ αιδρες Αθηναιοι, ἀ τις αν εχοι ἐπειν κεφαλαια και των ἐργων ἐπι των προγονων και των ἐφ' ὑμων. Λε ὁ λργος εσται βραχης και γνωριμος ὑμιν. Γαρ ἔξεστι ὑμιν, ω αιδρες Αθηναιοι, γενεσθαι ἐνδαιμοσιν χρωμενοις πάραδειγμασιν ὄνχ αλλοτριοις αλλα ὄικειοις. Τοινυν ἐκεινοι οις οι λεγοντες

also your affairs permit; and you will be able to go forth, and you will have your pay. Not indeed is it a thing of wise men, nor of noble men, neglecting anything of war on account of the want of funds, to support easily such insults, nor to march on the one hand against the Corinthians and Megareans having taken up arms, and to suffer Philip to enslave the Grecian cities through the want of provisions for those engaged in war.

11. And, I have not undertaken to speak lightly that I may become hateful to some of you, (for I am one not so insensible nor so unfortunate as to wish to be hated, thinking to be useful in nothing) but I judge of a just citizen to prefer the safety of affairs instead of the favor in speaking. For also I hear equally as you also, that those speaking under our ancestors, (whom all those present, praise indeed, but do not imitate at all) use this mode and this custom of administration; Aristides himself, Nicias, the one of the same name with myself, and Pericles. But from what *time* those orators have appeared interrogating you, what do you wish? What shall I propose? in what shall I gratify you? The affairs of the state have been delivered up for pleasure, a little while, and for favor, and such things happen: the affairs of these people are all well, but yours *are* in a state of disgrace. Now, consider, O! Athenians, *these things* which any one might be able to speak briefly, both of the actions under our ancestors and those under us. But the speech will be brief and known to you. For it is permitted you, O! Athenians, to become prosperous, making use of examples not foreign, but home ones. Therefore they whom those speaking

όνκι ἔχαριζοντο, δύναται ἐφίλουν ἀντοις ὡσπερ ὄντοι νῦν ὑμας, ἥρξαν μεν των Ἑλληνων ἐκοντων [κατα] ἔξηκοντα και πεντε ἑτη, δε συνηγαρον εἰς την Ακροπολιν πλειω η μυρια ταλαντας δε ὁ βασιλευς ἔχων ταυτην την χωραν ὑπηκονεν ἀντοις, ὡσπερ ἐστι προσηκον Βαρβαρον [ὑπακονειν] Ελλησι δε στρατευομενοι ἀντοις ἐστησαν τροπαια πολλα και καλα και πεζη και ναυμαχουντες δε μονοι ἀνθρωπων κατελιπον την δοξαν ἐπι τοις ἔργοις κρειττω των φθονουντων. Αη μεν, ἥσαν τοιοντοι ἐπι των Ἑλληνικων δε, εν τοις κατα την πολιν αντην, θεασασθε ὅποιοι τε εν τοις κοινοις, και [εν] τοις ιδιοις. Μεν τοινυ δημοσιᾳ κατεσκενασαν ἡμιν δικοδομηματα και τοιαντα καλλη ἰερων, και των αναθηματων ἐν τοντοις, ὡστε ὑπερβολην λελειφθαι μηδενι των ἐπιγιγνομενων δε, ἴδια ἥσαν ὅντω σωφρονες και μενοντες σφροδρα ἐν τῷ ἥθει πολιτειας, ὡστε εἰ τις ὑμων διδειν αρα την δίκαιαν Αριστειδον και την Μιλτιαδον και των λαμπρων τοτε ὅποια ἐστι ποτε, δόρα σεμνοτεραν [κατα] ὄνδεν της [οικιας] του γειτονος γαρ τα της πολεως επραττετο ἀντοις ὄνκι εις περιουσιαν, ἀλλα ἐκαστος φετο δειν αυξειν το κοινον. Αε ἐκ του διοικειν μεν τα Ἑλληνικα πιστως, δε τα προς τους Θεους ἐνσεβως, δε τα ἐν ἀντοις ἴσως, ἐκτησαντο ἐκοτως μεγαλην ἐνδαιμονιαν.

Picture of its present distress. Colors lively and animated.

12. Τοτε μεν δη τα πραγματα ἔχει [κατα] τοντον τον τροπον ἐκεινοις χρωμενοις προσταταις ὅις ἐπον δε νυν πως τα πραγματα ἔχει ὑμιν ὑπο των χρηστων των νυν; Αραγε ὁμοιως και παραπλησιως; Και μὲν σιωπω τα αλλα αν εχουν ειπειν πολλα: αλλα ἐπειλημμενοι ἐρημιας ὅσης ὁρατε ἀπαντες, και μεν Λακεδαιμονιων μεν απολωλοτων, δε Θηβαιων οντων ἀσχολων, δε ουδενος των αλλων ὄντος αξιοχθρεω αντιταξάσθαι ἡμιν περι των πρωτειων, δε ἐξον ἡμιν και εχειν ασφαλως

did not flatter, loved them not as those now *love* you, commanded indeed the willing Greeks, during sixty and five years, but gathered into the Acropolis, more than ten thousand talents: and the king having that country *Macedonia* obeyed them as it is fitting that a barbarian obey the Greeks: and bearing arms themselves they erected trophies many and beautiful both on foot and fighting in vessels; and alone of men left the glory by actions more powerful than those envying. Now, indeed, they were such in Greek affairs; and in those in the city itself, consider what they were both in public and in private *affairs*. On one hand, then they have established publicly for us, buildings and such beauties of temples, and offerings in them, so that superiority has been left to no one of men existing: but, in private, they were so wise and remaining much in the mode of government, that if any one of you really ever saw the house of Aristides, and that of Miltiades, and of those *citizens* then illustrious what sort it is: he sees it being more remarkable *in* nothing than the house of the neighbor, for the affairs of the city were done by them not for abundance, but each thought that it behoved to improve the common stock. But from managing, on one hand, the Greek affairs faithfully, and the affairs towards the Gods piously, and those among themselves equally they have acquired justly great honor.

12. Then, indeed, affairs were in this manner to those making use of their chiefs whom I mentioned: but now how are affairs with you under those honorable *citizens* at present? *Are* they similarly *affected* and nearly so? And, indeed, I pass by other *things* in silence, having many to say, but enjoying tranquillity so great as you all see, and on one hand the Lacedæmonians indeed being lost, but the Thebans being engaged, and no one of the others being so powerful to oppose us about the pre-eminence, but it being in our power also to have securely

τα ἡμετερα αυτων και βραβευειν τα δικαιατων αλλων, απεστερημεθα μεν χωρας δικεας, δε ανηλιοκαιμεν εις ουδεν δεον πλειω η χιλια και πεντακοσια ταλλαντα· δε οντοι ους εκτησαμεθα συμμαχους ἐν τω πολεμῳ ἀπολωλεκασιν, ἐιρηνης ουσης, δε ἡσκηκαιμεν εχθρον τηλικοντον ἐπι ήμας ἀντους· ἡ τις παρελθων φρασατω ἐμοι, ποθεν αλλοθεν ἡ πάρα ήμων ἀντων, Φιλιππος γεγονεν ισχυρος; Άλλα, ω ταν, ει τάντα [εχει] φανλως, τα γε ἐν τη πολει ἀντη εχει ννν ἀμεινον. Και τι τις αν εχοι ἔπειν; τας επαλξεις, ἀς κονιωμεν; και τας ὁδους ἀς ἐπισκεναζομεν; και κορης; και ληρους; Δη αποβλεψατε προς τους πολιτευομενους τα τουαντα· ών οι μεν γεγονασι πλουσιοι ἐκ πτωχων, οι δε ἐντιμοι ἔξ αδοξων, δε ενιοι εισι κατεσκενασμενοι τας δικιας ίδιας σεμιοτερας των οικοδομηματων δημοσιων. Δε τά τουτων ηνξηται τοσοντφ δσφ τα της πολεως γεγονεν ἐλαττω.

FOURTH MOTIVE.—*The cause of a situation so deplorable and so shameful at once, are the abuses which have crept into several parts of the administration, especially that of the finances.*

12. Δη τι [εστι] το ἀπιον τουτων; και τι δηποτε ἀπιαντα ειχε καλως τοτε, και ννν ονκ ὄρθως; ὅτι μεν, το πρωτον, και ὁ δημος τολμων στρατευεσθαι αυτος, ἢν δεσποτης των πολιτευομενων και κυριος αυτος ἀπιαντων των ἀγαθων, και ἡν αγαπητον ἐκαστφ των ἀλλων μεταλαβειν παρα του δημου και τιμης και αρχης και τινος αγαθου· δε ννν τουναντιον, μεν οι πολιτευομενοι [εισι] κυριοι των αγαθων, και ἀπιαντα πραττεται δια τουτων· δε ίμεις ὁ δημος ἐκνευρισμενοι και περιηρημενοι χρηματα και συμμαχους, γεγενησθε ἐν μερει οπηρετον και προσθηκης, αγαπωντες ἑαν οντοι μεταδιδωσι ίμιν θεωρικων, ἡ πεμψωσι βοϊδια· και το ἀγαρδροτατον παντων, προσοφειλετε χαριν των ίμετερων αντων. δε οι καθειρξαντες ίμας ἐν τη πολει αντη,

those *affairs* of ourselves, and to regulate the rights of others, we have been deprived indeed of our own country, and we have expended on nothing necessary more than a thousand and five hundred talents ; and those whom we have acquired as allies in the war have perished, it being peace, and we have made an enemy so great against ourselves ; or let some one having come forward, tell me, whence elsewhere than from ourselves, has Philip become powerful ? But, O ! my friend, if these *things*, are badly, (*i. e.*, in a bad state,) those at least in the city itself are now better. And what can any one have to say ? that *these are* the city walls which we make common, and the roads which we repair, and the fountains, and such trifles ? Now, look to those managing such *affairs*, which some have become rich from being poor, and some have become illustrious from being obscure ; and some have built their private houses more remarkable than the public edifices. But the possessions of these *people* have increased by so much as those of the republic have become less.

12. Now what is the cause of these *evils* ? and why once were all our affairs so fair, and now *do not go on* well ? Because, indeed, formerly even the people daring to make war themselves were masters of those governing, and themselves the stewards of all good *things*, and it was agreeable to each of the other *ministers* to receive from the people both honor, and dignity, and some advantage : but now, on the contrary, indeed, those governing are the masters of good *things*, and all *affairs* are done by them : but you, the people, having been weakend and deprived of your wealth, and allies, have come into the place of a slave, and of an accessory, loving if these may give you *some* of the theater funds, or send pieces of beef ; and the most unmanly thing of all, you show gratitude for your own affairs : but those having shut you up in the city itself,

νπαγουσιν ἐπι ταντα και τιθασσενονοσι ποιουντες χειροήθεις ἀντοις. Δε ἐστιν ὄνδεποτε, διμαι, πραττοντας μικρα και φανλα λαβειν φρονημα μεγα και γεανικον· γαρ ἀναγκη εχειν και φρονημα τοιουτον ὅποι ἀττα τα ἐπιτηδευματα των ἀνθρωπων ἀν γ. Μα την Δημητρα, ὅνκ ἀν θαυμασαιμι ταντα, ει γεοιτο παρα νόμων βλαβη μειζων εμοι ἐποντι ἀντα των πεποηκοτων γενεσθαι· γαρ παρόησια περι παντων ὅνκ ἐστιν ἀει παρα νόμιν· αλλα ἔγωγε θαυμαζω ὅτι γεγονε και ννν.

PERORATION.—The necessity of remedying these evils.

13. Όνν ἔαν αλλα γε ννν ετι απαλλαγετες τοντων των ἔθων, ἔθελησητε τε στρατευεσθαι, και πραττειν ἀξιως νόμων ἀντων, και [εαν] χρησηθε τανταις ταις περιουσιαις ταις δικαιοις αφροδιμαις επι τα των αγαθων εξω, ισως, ω αιδρες Αθηναιοι, ισως, αν κτησαισθε τι αγαθον τελειον και μεγα και [αν] απαλλαγειητε των ληματων τοιουτων, ἀ ἐοικε σιτιοις διδομενοις τοις ασθενονοσι παρα των ιατρων και γαρ ἔκεινα ὄντε ἐντιθησιν ισχυν, ὄντε ἕα ἀποθηησκειν και ταντα 'α ννν 'υμεις νεμεσθε, ὄντε ἐστι τοσαντα ώστε ἔχειν τινα ὠφελειαν διαρκη, ὄντε ἕα ἀπογνωντας πραττειν τι αλλο· αλλα τάντα ἐστιν ἐπανξανοντα την φαθυμιαν ἐκαστον 'υμων.

The orator enters into the detail of the modifications and changes which he thinks useful.

14. Ουκονν συ λεγεις μισθοφοραν; φησει τις· και (εγω λεγω) γε παραχρημα την αυτην συνταξιν ἀπαντων, ω αιδρες Αθηναιοι, ινα ἐκαστος λαμβανων το μερος των κοινων παρεχοι ἔτοιμως ἔαντον χρησιμον ἐις τοντο ὅτου ἡ πολις δεοιτο. Ἐξεστιν αγειν ἥσυχιαν; μενων δικαιοι, ει βελτιων ἀπηλλαγμενος του ποιειν αναγκη τι αισχρον δια ἐνδειαν. Τι τοιουτον όιον και τα ννν συμβάνει; 'υπαρχων ἀντος στρατιωτης ὑπερ της πατριδος, ώσπερ ἐστι δικαιον, απο τοντων των αιτων

drag *you* towards those *things*, and tame you, making *you* tractable to themselves. But it is in no way *possible*, I think, that *men* doing small affairs and despicable, should conceive a noble and elevated thought: for it is necessary to have also such a thought, such as the tastes of men are. By Ceres! I should not wonder at these things, if there should come from you to me a greater evil, having spoken these things, than these prepared to happen, for the liberty about all affairs is not always with you; but I wonder that it has happened even now.

13. But then if at least now, still being delivered from this condition, you both wish to war, and to act worthily of yourselves, and if you make use of those resources at home as means for good abroad, likely, O! Athenians, likely you would acquire some perfect and great good, and you would be delivered from such presents which resemble aliments given to the sick by doctors; for even these neither give force, nor permit *the sick* to die: and those *things* which now you distribute are neither such as to have any sufficient utility, nor do they permit *you* renouncing *them* to do any other *thing*; but these are increasing the idleness of each of you.

14. Then dost thou propose pay? some one will say; and *I propose*, indeed, immediately the same order of all, O! Athenians, that each receiving a portion of the public funds may promptly present himself useful for this *thing* of which the state has need. Is it permitted to enjoy repose? remaining at home, thou art better, being delivered from doing by necessity, any thing shameful through want. What such thing, as also these, now happens? being thyself a soldier for thy country, as it is just, from these same

λιγματων. Τις ήμων 'εστιν 'εξω της ἡλικιας; ὅντος 'εφορων και διοικων, 'α χρη πραττεσθαι, λαμβανετω 'εν ταξι iση ταντα ὅσα λαμβανων νν ατακτος, όνκ ωφελει. Λε όλως ὄντε 'αφελων, ὄντε προσθεις, πλην μικρων, 'ανελων την 'αταξιαν [αν] ἡγαγον την πολιν εις ταξιν, ποιησας ταξιν την ἀντην του λαβειν, του στρατευεσθαι, του δικαιειν, του ποιειν τουτο ὅτι ἐκαστος ἔχει κατα ἡλικιαν, και ὅτου καιρος ειη.

He insists upon the utility of the measures which he proposes, and finishes by forming vows for the honor and the prosperity of his country.

15. 'Ονν ἐστιν ὁπου, ἐγω ειπον ώς δει νεμειν τα των ποιησοντων τοις ποιουσι μηδεν' ὄντε ἀντους μεν ἀργειν και σχολαζειν και ἀπορειν, δε πυνθανεσθαι ταντα ὅτι οι ξένοι του δεινος νικωσι. Γαρ ταντα γινεται ννι. Και ουχι μεμφομαι τον ποιουντα ύπερ ύμων τι των δεοντων αλλα και ἀξιο ύμας ἀντους πραττειν ύπερ ύμων ἀντων ταντα εφ' οις τιματε ἑτερους· και μη παραχωρειν, ω ἄνδρες Αθηναιοι, της ταξεως της ἀρετης, ἡν οι προγονοι κατελιπον ύμιν ιτησαμενοι μετα κινδυνων πολλων και καλων και μεγαλων. Ειρηκα σχεδον ἀ νομιζω συμφερειν δε ύμεις ελοισθε ὁ τι μελλει συνοισειν και τη πολει και ύμιν απασιν.

presents. Who of us is beyond the age? *Let the one* inspecting and judging what it behoves to be done, receive, in equal order, that which *he* receiving now out of order, avails not. And upon the whole, neither having retrenched nor having added, except small affairs, expelling disorder, I would bring back the city into order, having made the same order for recovering, for making wars, for judging, for doing that which each one has *to do*, according to age, and of which there might be an occasion.

14. It is not any where (*i. e.*, possible), I said, that it behoves to divide the *things* of those having acted with those doing nothing: nor *does it behove* yourselves, indeed, to be inactive, and to be idle, and to be irresolute; but to inform yourselves of this, that the foreign soldiers of a certain *general* are victorious. For these things happen now, and I do not blame the one doing for you any of those things necessary, but I judge yourselves to do for yourselves those things, for which you honor others, and not to abandon, O! Athenians, the post of valor which your ancestors have left to you, having acquired it with numerous dangers both beautiful and grand: I have nearly said what I think will avail; but may you choose what is about to be useful both to the state and to you all!

A KEY TO

BOISE'S GREEK EXERCISES.

CHAPTER I.

1. Άσθετι. Άσθενος. Άσθενομεν. Άσθενεις
Άσθενειτε. Ὁ Λαρεις παις ἀσθενει. Οι τον Λαρειόν
παιδες ἀσθενοντι. Βουλομαι παρειναι. Βουλεται παρειναι.
Βουλομαι σε παρειναι. Βουλεται με παρειναι. Βουλονται
ἡμας παρειναι. Λαρειον παιδες γιγνονται τρεις. Κυρον
παιδες ἐγενοντο δυο. Αὐτον παιδες γιγνονται πεντε. Αυτων
γιγνεται παις ἐις. Άσθετι Λαρειος. Τὸ τον Λαρειον παιδε
'ασθενοντι. Ὁ τον Λαρειον νεωτερος παις ἡσθενει, καὶ
ὑπωπτενε τελευτην τον βιον. Βουλομαι τὸ παιδε μον παρειναι
αμφοτερω. Βουλεται τους τρεις αυτον παιδας παρειναι.
Ἐπει δε ὑπώπτενε τελευτην τον βιον, ἐβουλετο τον πρεσβυτε
ρον παιδα αυτον παρειναι.

2. Μετεπέμψατο με. Μετεπέμψατο με. Σὲ μετε
πεμψαμην. Μὲ μετεπεμψω. Ἡμας μετεπέμψασθε. Σε
μετεπεμψαμεθα. Ὁ στρατηγὸς σὲ μετεπεμψατο. Τὸν
στρατηγὸν μετεπεμψατο. Μετεπεμψατο τον ἄρχοντα. Μετε
πεμψαμεθατον ἄρχοντακαι τους ὄπλιτας. Παρων τυγχανει
Ἐτυχον παροντες. Μετεπεμψατο Κυρον. Μεταπεμψομαι
τὸ παιδε μον απο των αρχον ὁν αὐτον σατραπας ἐποίησα.
Και στρατηγον δε αυτον απεδειξα παντων ὅσοι ἡθροιζοντο εις
Καστωλον πεδιον. Οι πεντε παιδες ἀναβανοντι λαβοντες

Τισσαφεροντ^η ώς φίλον. Ἀνέβησαν ἔχοντες τεσσαράκοσιους ὄπλιτας. Ἀναβήσομαι ἔχων ἑπτακοσιους ὄπλιτας, ἀρχοντα δε αυτων Ξενιαν.

3. Μὲ ἀπεπεμψε. Μὲ μετεπεμψατο. Συνελαβον τον παιδα του Δαιρείου. Τιπώπτενον τελεντην του βίου. Ἀπεκτεινε τον στρατηγον. Ο στρατηγος ἐτελεντησε. Ο "αρχων ἐπεισε τοὺς ὄπλιτας. Ο τοῦ" αρχοντος παις ἐπεισθη. Ἐβούλετο παρειναι. Ετυγχανε παρών. Διέβαλλε τον Κυρον. Επιβουλενονσι αυτῳ. Διαβαλῶ τόν Κῦρον πρὸς τόν ἀδελφόν αὐτοῦ. Διέβαλον τον Κῦρον πρὸς τόν ἀδελφόν αὐτοῦ, ώς ἐπιβουλεύοντα αὐτῳ. Ἐπεὶ δε Δαιρεῖος ἐτελεύτησε, ο Ἀρταξερξης συνέλαβε τόν Κῦρον ώς ἀποκτενων. Επει κατεσταθηρ εἰς τὴν βασιλείαν, μέ ἐπεβούλευσε. Διέβαλον τὸν στρατηγὸν πρὸς τὸν Κῦρον, ο δε και κατεπείσθη και συνελαβε τὸν στρατηγόν. Η μῆτηρ αὐτοῦ ἀποπέμψει αὐτόν παλιν εις τὴν αὐτοῦ ἀρχήν. Η μῆτηρ ἔξιτησεν αὐτὸν. Επεὶ ἐπεισθη, συνελαβον τὸν αρχοντα των ὄπλιτων ώς αποκτενων.

4. Ἐβουλευσάμεθα. Ἐβουλεύσαντο. Ἐπεβουλευσεν ἡμῖν. Συνελαβον αὐτον. Βασιλεύς εἰμι ἀτί σου. Φιλῶ αὐτὸν μᾶλλον "η σέ. Φιλοῦμεν σέ μᾶλλον "η αὐτόν. Εφιλησεν ἡμᾶς μᾶλλον "η τὸν στρατηγόν. Βουλεύονται ὅπως μήποτε ἔτι ἔσονται ἐπὶ τῷ στρατηγῷ. Εστιν ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. Βουλεύεται ὅπως, "η δύνηται, βασιλεύσει ἀτὶ τοῦ αδελφοῦ. Παρῆσαν μετά Κύρου, φιλοῦντες αὐτόν. Εφίλουν τόν νεώτερον μᾶλλον "η τὸν πρεσβύτερον ἀδελφόν. Εἰμί ἐπί σοι.

5. Ικανος ἔστι πολεμεῖν. Ικανοί εἰσι πολεμεῖν. Ικανοι ἔσμεν πολεμεῖν. Σοὶ εὐνοϊκῶς ἔχομεν. Σοὶ ευνοϊκῶς ἔχομεν πάντες. Σοὶ εὐνοϊκῶς ἔχουσι. Σοὶ ευνοϊκῶς ἔχουσι πάντες. Ημῖν ευνοϊκῶς ἔχετε πάντες. Ευνοϊκῶς ἔχει αντος. Πάντες αυτοὶ τῷ βασιλεῖ ευνοϊκῶς ἔχουσι. Καὶ τῷ

βασιλει εύνοϊκως ἔχουσι καὶ πολεμεῖν ἵκαροί εἰσι. Οἵτινες ἐκείνον παρὰ τῷ ἀδελφῷ ἀφικνοῦνται πρὸς αὐτὸν ἀποπέμπει αὐτοὺς πάντας. Διατιθῆμι αὐτοὺς ὡστε εὔνοϊκῶς ἔχειν ἐμοὶ μαλλον ἢ τῷ ἀδελφῷ. Εὔνοϊκῶς εχει ἐμοί. Εὔνοϊκῶς ἔχω σοι. Οἱ παρὸν αὐτῷ βάροβαροι καὶ ἵκαροὶ ἡσαν πολεμεῖν καὶ ευνοϊκῶς είχον αὐτῷ. Ἐπεμελεῖτο τῶν παρὰ τοῦ βασιλέως, οἵτινες πρὸς αὐτὸν ἀφικνοῦντο. Καὶ δὲ καὶ ἐπιμελεῖται τῶν μετ' αὐτοῦ ὡστε αὐτῷ εὐνοϊκῶς ἔχειν. Μετεπέμψατο τὸν νεώτερον παῖδα. Ἀποπέμπει τὸν πρεσβύτερον παῖδα. Ἐπεμελήθη τοῦ στρατηγοῦ ὡστε αὐτὸν εὐνοϊκῶς ἔχειν μοι. Ἐπεμελήθη τοῦ στρατηγοῦ ὡς εὐνοϊκῶς ἔχοντός μοι.

6. *Μοῦ* ἔστι. *Μον* εἰσι. *Αυτον* εἰσι. *Σου* ἔστιν. *Η* πόλις σου ἔστιν. *Αἱ* πόλεις σου εἰσιν. *Αἱ* πόλεις πάσαι σου εἰσιν. *Αἱ* πόλεις ἑκασται αὐτον εἰσιν. *Η* πόλις αυτῶν ἔστιν. *Η* πόλις μον ἦ. *Τότε* μον ἡσαν πασαι αἱ πόλεις. *Η* πόλις οὖν τον βασιλέως ἔστι. *Τὸ* ἀρχαῖον ἡ πόλις τον βασιλέως ἦ. *Ἐπεὶ* τὴν Ἑλληνικὴν ἥθροισε δύναμιν, ὡς μαλιστα τὴν ἐπέκρουψε. Ἀποκρύπτει ὡς μαλιστα πᾶσαν τὴν δυναμιν ἡ ἀθροίζεται εἰς Καστωλον πεδίον. *"Ελαβε* τὸν ἀδελφὸν ὅτι ἀπαρασκευότατον. *Ποιεῖ* συλλογὴν ὁδε. *Η* συλλογὴ οὖν ἐποιήθη ὁδε. *Εποίησε* τὴν συλλογὴν ὡστε λαβεῖν ὅτι απαρασκευότατον τὸν βασιλέα. Ἀθροίσω ὅτι πλείστους καὶ ὅτι βελτίστους ἀνδρας. *Παραγγελῶ* ταῖς πόλεσι ἑκάσταις ὅτι πλείστους ἀνδρας λαβεῖν, ὡς Κύρου ἐπιβούλευοντός μοι. *Δέκα* πόλεις ἡσαν τον Τισσαφέροντος. *Αἱ* ἐπὶ τὰ πόλεις τον Τισσαφέροντος ουσμι, τὸ ἀρχαῖον εκ βασιλέως δεδομέναι, ἀπέστησαν πρὸς Κυρον. *Πᾶσαι* αἱ πόλεις ὅσαι τότε ἀπέστησαν πρὸς βασιλέα, τὸ ἀρχαῖον ἔιχον ἐννοϊκῶς τῷ Κύρῳ Φίλος ειμί σοι. *Εὔνοϊκῶς* ἔχω σοι.

7. *Κατῆγον* τοὺς ἐκπεπτωκότας. *Κατῆγε* τοὺς ἐκπεπτωκότας. *Ἐπειράσθη* κατάγειν τοὺς ἐκπεπτωκότας. *Ἐπειράσθη*

καταγειν τους ἐκπεπτωκότας. Ἐπειρᾶτο καταγειν τους ἐκπεπτωκότας. Ἐπειρωντο καταγειν τοὺς ἐκπεπτωκότας. Ἐπολιόρκει τὴν πόλιν. Ἐπολιόρκησε τὴν πόλιν. Ἐπολιόρκει τὴν πόλιν καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θαλατταν. Ἐπολιόρκησαν τὴν πόλιν καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θαλατταν. Κατῆγε τους φεύγοντας. Κατῆγε τοὺς φεύγοντας. Κατῆγον παντας τοὺς ἐκπεπτωκότας. Κατῆγον οὖν τοὺς εκπεπτωκότας. Ἐπεὶ γοθανθῆν ἐν Μιλήτῳ τὰ αὐτὰ ταυτα βουλευομένους, ἀποστῆναι πρὸς Κυρον, παρήγγειλα τοὺς μὲν ἀποκτεῖναι τοὺς δὲ ἐκριλεῖν. Ο Κυρος ὑπέλαβε τοὺς φεύγοντας. Λαβων Δαραιον ὡς φιλον, καὶ επιλαβων τους βουλευομενους αποστηναι, ὑπέλαφε τους ἐκπεπτωκοτας. Πολιορκήσας τὴν πόλιν καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θαλατταν, ἐπειρασθῆν καταγειν τους ἐκπεπτωκότας. Καὶ αὐτῇ αὖ ἄλλῃ προφασις ἦν τῷ βασιλει του συλλέγειν καὶ τον ἀθροίζειν στρατευμα. Προησθανθῆν αντον ταυτα βουλευομένου. Ἡσθόμην αντον βουλομενου τῷ παιδε παρεῖναι. Ἡσθόμην αντον συλλέγοντος στρατευμα.

8. Ἐβουλεύετο ταντα. Ἐβουλεύον ταντα. Παντες ἐβουλεύεσθε ταντα. Ἐβουλεύθη ταντα. Ἐβουλεύθησαν τὰ αντα. Παντες ἐβουλεύθησαν τὰ αντα. Μοι ἐπεβούλευον. Σοί ἐπεβούλευε. Αυτῷ ἐπεβούλευσαν. Ἐκαστοί σοι ἐπεβούλευσαν. Ουκ ἐβουλεύθησαν ταντα. Ουκ ἐπεβούλευσαν ἴμιν. Άξιώσω ὡν ἀδελφὸς αὐτοῦ βασιλέα δοῦναι μοι ταύτας τὰς πόλεις. Ο βασιλεὺς οὖν ουκ γοθάνθη Κύρον ταῦτα βουλευομένου. Η μήτηρ οὗτω διέθη τὸν βασιλέα ὥστε μὴ αἰσθανεσθαι τῆς πρὸς αὐτον επιβουλῆς. Ἐνόμιζον τὸν ἀδελφὸν πολεμοῦντα δαπανᾶν ἀμφὶ τὸ στρατευμα: ὥστε ἡχθόμην αὐτοῦ πολεμοῦντος. Άποπέμψω τοὺς τοῦ βασιλέως γινομένους δασμους ἐκ τῆς ἀρχῆς ἡς Κῦρος τυγχανει ἔχων.

9. Ἀγαμαι αὐτόν. Ἡγασθην αὐτόν. Σέ γηασθησαν.

Σε ἡγάσθημεν πατες. Λανθαρει τρεφομενος. Ἐλαθε τρεφόμενος. Ἐλαθον τρεφόμενοι πατες. Το στρατευμα ἐλανθινε τρεφόμενον. Ἐλαθον τρέφοντες τὸ στρατευμα. Ἐλαθε τρέφων τὸ στρατευμα. Ἐλαθομεν τρέφοντες τὸ στρατευμα. Ωρμάτο ἐκ Χερσονήσου. Ωρμῶντο ἐκ χερσονήσουν. Και ἄλλο στράτευμα συνελέγετο βασιλεῖ ὅδε. Και ὁ Κύρος αὐτῷ συνελεγε στράτευμα ἐν χερσονήσῳ ὥη ἐστιν ὑπὲρ Ἑλλήσποντον. Ο ἄρχων συγγενόμενος τῷ Λακεδαιμονίῳ ἐκπεπτωκότι ἡγάσθη τε αὐτὸν και ἔδωκεν αὐτῷ ἐκατὸν δαχεικούς. Ο δὲ λαβὼν αὐτοὺς ἐπολέμησε τῷ Θρακῶν βασιλεῖ. Ωρμάται ἐκ χερσονήσου. Πολεμῶ τοῖς Θραξί οι οἰκοῦσι ὑπὲρ Αρβδον. Οἰκὼ ἐν Μιλήτῳ. Άπο τούτων τῶν χρηματων ἐπολέμησε ταις ὑπὲρ Ἑλλήσποντον πόλεσιν ὅδε. Ωφελει τὰς Ἑλλησπόντον πολεις, ώστε συνέβαλον ἐκουσαι χρήματα εἰς αὐτόν. Οὗτο δὲ στρατευμα ἐλαθε τρεφόμενον τῷ Κύρῳ. Κύρος δὲ ἐλανθαρε τρέφων στρατευμα ὅδε. Οἰκεῖ ἐν Αρβύδῳ κατατιπέρας Ἑλλησπόντον. Αἱ Ιωνικαὶ πόλεις εὐνοϊκῶς εἶχον Κύρῳ, και ἐλάνθανον συμβαλλοντες χρήματα αὐτῷ εἰς τὴν τροφὴν τῶν στρατιωτῶν.

10. Ἐβούλεύθη τὰ αὐτὰ ταῦτα. Ἐπεβούλευσέ ἡμῖν. Συνεβούλεύθη ἡμῖν. Συνεγένετο ἡμῖν. Ἐτύγχανεν ἔχων χιλίους μισθωτούς. Ἐτυχεν μισθωτὸς ὡν. Ἐλαθε τρέφων στρατευμα. Στρατευμα ἐλαθε τρεφόμενον αὐτῷ. Αἵτει μισθόν. Λεῖται μον καταλίνειν πρὸς βασιλέα. Άξιοι μισθωτοὺς δοθῆναι αὐτῷ. Ο βασιλεὺς τυγχανει ξένος ὡν ἐμοί. Ἐτυχεν ἔχων Αριστίππον ξένον. Πιεζεται ὑπὸ τῶν οἴκοι ἀντιστασιωτῶν. Οἰκω οἴκοι. Οι οἴκοι ἀντιστασιωται πιεζόμενοι ἦλθον παρὰ τῷ Κύρῳ και ἀπίτησαν αὐτὸν εἰς χιλίους μισθωτούς. Αἵτοισι δέκα μηνων μισθὸν, ώς οὗτο περιγενόμενοι ἀν των ἀντιστασιωτων. Δέομαι σοῦ μὴ καταλίνειν πρὸς βασιλέα πρὶν συμβουλευθω σοι. Ἡηγει τὸν

Απειδαιμονίους εἰς μυρίους μισθωτοὺς, ὡς οὕτω περιμένομενος ἢ τῷ αδελφῷ. Οὐτώ δ' ἀνέλανθαρε τρέφων στρατευμα. Οὔτω δ' αὐτὸς ἔλασθε τὸ ἐν Θετταλίᾳ στρατευμα. Ἀλλο δ' αὖ οὕτω ἀθροιζόμενον καὶ τρεφόμενον αὐτῷ στρατευμα ἐλάνθαρεν.

11. Πραγματα παρέχοντι τῇ χώρᾳ. Αὐτῷ πράγματα παρέχομεν. Αἴτῳ πραγματα παρείχομεν. Ἡμῖν πραγματα παρείχον. Ἡμῖν πραγματα παρέσχον. Τῇ τοῦ βασιλέως χώρᾳ πράγματα παρέσχον. Αὐτοῖς πράγματα παρείχομεν. Τῇ χώρᾳ πράγματα οὐ παρέχομεν. Στρατευονται εἰς τὴν τοῦ βασιλέως χώραν. Εστρατεύσαντο εἰς την πόλιν. Εστρατεύσαντο εἰς τὰς πόλεις. Ἐκέλευσα αὐτὸν στρατεύεσθαι εἰς τὴν πόλιν. Ἐκέλευσαν αὐτὸν στρατευεσθαι εἰς τὴν χώραν. Πρόξενος δὲ λαβὼν "αὐδρας ὅσους πλείστους παρεγένετο. "Ητησε Κῦρον τετρακις χιλίους ως βουλόμενος ἀν στρατεύεσθαι εἰς τοὺς "Ελληνας οι οἰκοῦσιν ὑπὲρ Ελλήσποντον. Ἐκέλευσε Πρόξενον στρατευεσθαι εἰς τοὺς ἐκπεπτωκότας τῶν Μιλεσίων ως παρέχοντας ἀν πραγματα τῇ αὐτοῦ χώρᾳ. Οι Πισίδες πραγματα παρείχον τῇ τοῦ βασιλέως χώρᾳ. Πραγματα παρέσχε τῷ βασιλεῖ. Πραγματα παρέσχον μοι. Ἐκέλευσε Σοκρατηρ τὸν Ἀχαιὸν λαβὼν ὅτι πλείστους "αὐδρας ἐλθεῖν, ως πολεμήσων ἀν τῷ πρεσβυτέρῳ ἀδελφῷ συν Θραξὶ οἱ οἰκοῦσι κατατιπέρας Άρβυδον. Ορμηθεὶς ἐν Μιλήτῳ, πραγματα παρείχε ταῖς τοῦ Τισσαφέροντος πόλεσι αἱ τὸ ἀρχαῖον δεδομέναι ἦσαν ἐκ βασιλέως. "Ητησε Κῦρον διεχιλίους ὀπλίτας, ως οὕτω νικήσων ἀν τὰς Ἰωνικὰς πόλεις. "Ητησε χιλίους στρατιώτας ως βουλόμενος ἀν στρατευεσθαι εἰς τοὺς "Ελληνας. Ερούλετο στρατεύεσθαι, ως τῶν Ελλήνων πραγματα παρεχόντων τῇ αὐτοῦ χώρᾳ. Ἐδαπανα ἀμφὶ τὰ στρατεύματα πολεμῶν τῷ γεωτέρῳ αδελφῷ.

CHAPTER II.

1. Προεστηκε του ξενικου. Προειστηκει του ξενικου.
Προειστηκεισαν του ἐνταυθα στρατευματος. Προεστηκε του
ενταυθα στρατευματος. Προεστηκα του στρατευματος.
Προειστηκειν του στρατευματος. Παρηγγειλα τω του στρα-
τευματος αρχοντι. Εκελευσα ἐλθειν τον του στρατευματος
ἀρχοντα. Ἡνε λαβών δ ἦν αντω στρατεύμα. Παρεγενετο
ἔχων ρ ἥ αντω στρατεύμα. Ἡδη δε εδοκει Κυρω
πορευεσθαι ἄρω. Ἐβονλομην το βαρβαρικον στρατεύμα
ἐκβαλειν πανταπασιν ἐκ της χωρας. Ἐποιειτο προφασιν ως
εις Πισιδας βονλομερος στρατευεσθαι. Και ἄντη ἀν ἀλλη
πρόφασις ἦν αὐτῷ τοῦ ἐκβαλεῖν τοὺς Πισίδας ἐκ της χώρας.
Ἐπι νείτο πρόφασιν ως εις Πισίδας βονλόμερος στρατεύεσθαι.
Ἄριστιππος συναλλαγεὶς πρὸς τοὺς οἵκοι απεπεμψε πρὸς
Κῦρον τὸ ἐνταῦθα στρατεύμα. Εκέλευσε Κλέαρχον ἡκειν
λαβών ὁ εἰχε στρατεύμα. Ἐξεβαλογ τὸ βαρβαρικὸν στρατεύμα
πανταπασιν ἐκ της χώρας, συναλλαγεὶς πρὸς τοὺς οἵκοι.
Παρηγγειλα Ξενία, δις προϊστατό μοι τῶν ὑπὲρ Ἑλλήσποντον
Θρακῶν, ἡκειν λαβόντι μυρίους ξενους. Οι ἄνδρες ἵκανοι
ἥσαν τὰς ἀκοπόλεις φυλαττειν. Λαβών τοὺς ἄνδρας πλὴν
ὅποσοι ἵκανοι εἶησαν τὰς ἀκροπόλεις φυλαττειν, ἔξεβαλε τοὺς
Θράκας παντιπασιν ἐκ της χώρας. Προειστηκει του ἐνταυθα
ξενικου. Συνηλλαγη πρὸς τὰς ἐν ταῖς πόλεσιν φυλακας.
Ἀπεπεμψε πρὸς Κυρον τοὺς τῶν Μιλησίων ἐκπεπτωνότας.
Μετεπεμψε τοὺς βασιλεῖ γιγνομενους δασμοὺς ἐκ τῶν
πόλεων τῶν ὑπὲρ Ἑλλήσποντον. Οίκει ὑπὲρ Ἑλλήσποντον.

2. Κατέπραξε καλῶς. Κατέπραξαν καλῶς. Κατεπράξαμεν καλῶς πάντες. Οὐ κατέπραξες καλῶς. Μὲ ἐκάλεσε. Ἐκάλεσα αὐτόν. Ἐγὼ δὲ καὶ αὐτὸν ἐκάλεσα. Ἡμεῖς δὲ καὶ αὐτὸν ἐκαλέσαμεν. Ἡμεῖς δε καὶ αὐτοὺς ἐκαλέσαμεν. Πολιορκεῖ τὴν πόλιν. Οὐ πολιορκεῖ τὴν πόλιν. Ἡμᾶς καλοῦσι. Αὐτοὺς καλοῦμεν. Μὲ καλεῖ. Τπέσχετο καλεῖν ἔμε. Τπέσχοντο ἡμᾶς καλεῖν. Τπεσχόμεθα ὑμᾶς καλεῖν. Οὐχ ὑπέσχεσθε ἡμᾶς καλεῖν. Ἐπέιθετο ἡμῖν. Οὐκ ἐπέιθετο ἡμῖν; οὐ γὰρ ἡμῖν ἐπίστενε. Ἐπιστενες αυτῷ καὶ ἐπείθεσο. Καλῶ δὲ καὶ επείνους οἱ Μίλητον πολιορκοῦσι. Ἐκέλευσαν τὸν ἐκπεπτωκότα συστρατευεσθαι. Τπεσχέθησαν τῷ ἐκπεπτωκότι μὴ πρόσθεν παύσασθαι πρὶν αυτὸν καταγάγοιεν οἴκαδε. Κατέπραξε καλῶς. Τπέσχοντο αυτῷ, εἰ καλῶς καταπράξειαν, δοῦναι αυτῷ μυρίους δαρεικούς. Κατέπραξε καλῶς ἐφ' ἀστρατευετο. Ἡδέως πείσομαι σοι; πιστεύω γαρ σοι. Ο δὲ ἡδέως ἐπείθετο. Ἐπίστενεσέ μοι. Ἐπίστενε μοι. Ἡδέως ἐπείσθη, καὶ λαβὼν τὰ ὄπλα παρῃ εἰς Σαρδεῖς.

3. Παρεγένετο ἔχων πεντήκοντα στρατιώτας. Παρεγένετο ἔχων στρατιώτας ώς πεντεκοσίους. Παρῆσαν ἔχοντες στρατιώτας εἰς πεντακις χιλίους. Παρῆσαν ἔχοντες ὄπλιτας εἰς χιλίους καὶ πεντακοσίους καὶ πελταστὰς ώς πεντακοσίους. Καὶ οὗτος καὶ ὁ πρεσβύτερος ἀδελφὸς ἦσαν τῶν ἀμφὶ Μίλητον στρατευομένων. Καταπραττεῖς καλῶς.

4. Ἐπορεύθησαν γέ ἐδύναντο ταχιστα. Ἐπορεύθημεν γέ ἐδυναμέθα ταχιστα. Ἐπορένθη γέ ἐδύνασο ταχιστα. Ουκ ἐπορεύθη γέ ἐδύνατο ταχιστα. Κατενόησαν ταῦτα. Κατενόησαν ταῦτα. Καὶ οὗτος καὶ ὁ Σωκρατῆς κατενόησαν ταῦτα. Ἡγοῦμαι ταῦτα μεῖζονα εἶναι γέ ώς ἐπὶ Πισίδας τὴν παρασκευὴν. Ἐπορεύθη εἰς βασιλέα γέ ἐδύνατο ταχιστα. Κατανοήσας ταῦτα, ἐπορεύθη γέ ἐδύνατο ταχιστα ἔχων γυμνήτας ώς χιλίους. Ἐπορεύθη γέ ἐδυναμην ταχιστα.

5. Εἰρηκα τοῦτον τὸν ποταμόν. Εἰρητε ταύτην τὴν γέφυραν. Εἰρήκασιν ταῦτα τὰ πλοῖα. Ἐρεῖ τοῦτο τὸ πλοῖον. Καὶ οὗτος καὶ ὁ ἀδελφὸς εἰρήκασι τούτους τοὺς ποταμούς. Εροῦσι τὸν ποτάμον καὶ τὴν γέφυραν. Ωριάτο ἀπὸ τῆς πόλεως. Ωριάτο ἀπὸ ταύτης τῆς πόλεως. Ωριώντο διὰ τῆς χώρας. Ωριώμεθα διὰ ταύτης τῆς χώρας. Ἀκούσαντες παρὰ Σωκράτους τὸν Σοφαινέτον στόλον ἀντιπαρεσκενάζοντο. Ἔχοντες οὓς εἰρηκα ώριώντο ἀπὸ Σάρδεων. Ἐξελιαύνει διὰ τῆς τῶν Θρακῶν χώρας, ἐπὶ Ελλήσποντόν. Ἐπεὶ ἤκουσε παρὰ Σοφαινέτον τὸν Πισιδῶν στόλον, ἀντιπαρεσκενάζετο. Τὸ εὑρός τούτου τοῦ ποταμοῦ ἦν πλεύρα πέντε, γέφυρα δὲ ἐπῆν. Αὕτη ἡ γέφυρα ἐξενγράψη ἦν πλοίοις δέκα.

6. Ἐμείναμεν ἐνταῦθα ἡμέρας δέκα. Ἐνταῦθα ἔμεινα ἡμέρας τριακοντα. Καὶ οὗτος καὶ ὁ βασιλεὺς ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας εἴκοσι καὶ πέντε. Διέβησαν τὸν ποταμόν. Διέβη τὸν ποταμόν. Διέρημεν τὸν Μαιάνδρον ποταμόν. Διαβήσεται τὸν Μαιάνδρον ποταμόν. Διαβήσονται τοντον τὸν ποταμόν. Διέβησαν τοντον τὸν ποταμὸν ἔχοντες ὄπλατας χιλίους. Αὕτη ἡ πόλις εὐδαιμων ἐστι καὶ μεγαλη. Ἐνταῦθα ἔμειναν ἡμέρας εἴκοσι ἐπιβούλευοντες τῷ βασιλεῖ. Διαβάς τὸν ποταμὸν ἔξελεῖ διὰ τῆς Φρυγίας εἰς πόλιν μεγάλην καὶ ἐνδαιμονα.

7. Ἐρρόη ὁ ποταμὸς διὰ τῶν βασιλείων. Ρνήσεται ο ποταμὸς διὰ τούτων τῶν βασιλείων. Ἐρρόη ὁ ποταμὸς διὰ τῆς πόλεως. Τρεῖς ποταμοὶ ἔρεονται διὰ ταύτης τῆς χώρας. Ο ποταμὸς ὃς διὰ τούτου τον παραδείσον. Τέσσαρες μεγάλοι ποταμοὶ ἐρρόησαν διὰ τῆς χώρας. Ἐθήρενον ἀφ' ἵππου. Ἡθελον θηρεύειν ἀφ' ἵππου. Ἐνταῦθα Κύρῳ βασίλεια ἦν. Ἀπεπεμψεν εἰς Κυρον ὁ εἶχε στράτευμα. Οὗτος ὁ παραδείσος ἦν μεγας καὶ πλήρης ἀγρίων θηρίων. Εν τούτῳ τῷ παραδείσῳ, ἄγρια θηρία ἦν αὐτῷ. Ἐνταῦθα

Κῦρῳ ἦν παράδεισος πλήρης αγρίων θηρίων ἀ ἐκεῖνος ἐθήρευεν ἀφ' ἵππου. Βουλόμενος γυμνᾶσαι ἑαυτόν τε καὶ τὸν ἵππον, ἐθήρευε ταῦτα τὰ ἄγρια θηρία ἀφ' ἵππου. Ὁπότε πολεμήσειε τοῖς Θραξὶ ὠρμάτω ἐκ χερσονήσου. Τούτου τοῦ ποταμοῦ αἱ πηγαὶ εἰσιν ἐκ τῶν βασιλείων. Τοῦ Μαιάνδρου ποταμοῦ αἱ πηγαὶ εἰσιν ἐκ τῶν Κύρου βασιλείων. Ὁ Μαιάνδρος ποταμὸς ὁὗτις διὰ μεγάλου παραδείσου. Αἱ πηγαὶ αὐτοῦ εἰσιν ἐκ τούτου τοῦ μεγάλου παραδείσου.

8. Τόν ποταμοῦ αἱ πηγαὶ εἰσιν ἐκ τῶν βασιλείων. Τοῦ ποταμοῦ αἱ πηγαὶ εἰσιν ἐκ παραδείσου. Τούτου τον ποταμον αἱ πηγαὶ εἰσιν ἐκ του παραδείσου. Του Μαιάνδρου ποταμον αἱ πηγαὶ εἰσιν ἐκ τούτου του παραδείσου. Τούτων τῶν ποταμῶν αἱ πηγαὶ εἰσιν ἐκ του παραδείσου. Ποταμον πηγαὶ εἰσιν ἐκ του ἄντρου. Τον ποταμον αἱ πηγαὶ εἰσιν ἐκ τούτου του ἄντρου. Ὁ ποταμὸς ἐμβάλλει εἰς τὴν Θάλασσαν. Οὗτοι οἱ ποταμοὶ ἐμβάλλουσιν εἰς τὴν Θάλασσαν. Μέγας ποταμὸς ἐμβάλλει εἰς ταύτην τὴν Θάλασσαν. Ὁ ποταμὸς ἐκαλεῖτο Μαιάνδρος. Ὁ βασιλεὺς λέγεται τὸν ποταμὸν καλέσαι Μαιάνδρον. Ὁ Μαρσύας ποταμὸς ὁὗτις διὰ τῆς Κελαινῶν πολέως καὶ ἐμβαλλει εἰς τὸν Μαιάνδρον. Ἐρτανθα δὲ καὶ ἔστιν ἐρυμνὰ βασίλεια. Ἀπόλλων ἐνίκησε Μαρσύαν ἐρίζοντα οἱ περὶ σοφίας καὶ ἐκδείρας αὐτὸν ἐκρέμασε τὸ δέρμα ἐν ἄντρῳ. Τὸ Μαρσύον δέρμα ἐκρέμασθη ἐν τῷ ἄντρῳ ὅθεν αἱ πηγαὶ του Μαρσύον ποταμον. Τούτου τον ποταμον αἱ πηγαὶ εἰσιν ἐξ ἄντρου. Ἡρίζα αὐτῷ περὶ σοφίας. Διὰ δὲ τοντο ὁ ποταμος λέγεται καλεσθῆναι Μαρσύας. Διὰ δὲ τοντο ἐπειρᾶτο καταγειν τοὺς ἐκπεπτωκότας.

9. Ὡκοδόμησε βασίλεια. Ἔζευξε γέφυραν. Ἔζευξε γέφυραν πλοίοις ἐννέα. Ἔζεύχθη ἡ γέφυρα πλοίοις ἐκατόν. Ὡκοδόμησαν ταῦτα τὰ βασίλεια. Ὁ βασιλεὺς λέγεται

οἰκοδομῆσαι ταῦτα τὰ βασίλεια. Ἐνίκησαν ἡμᾶς. Ἡττήθημεν ἐν μάχῃ. Αὐτοὺς ἐνικήσαμεν. Οὐχ ἡττήθημεν. Πάντες ἡττήθησαν. Σύμπαντες ἡττήθησαν. Ξέρξης λέγεται οἰκοδομῆσαι ταῦτα τὰ βασίλεια, ἐπεὶ ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἀπεχώρησεν. Ἔταῦθα Ξέρξης φυκοδόμησε βασίλεια ὅτε ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἀπεχώρει. Ἐπεὶ ὁ Ξέρξης ἡττήθη ἐν μάχῃ, φυκοδόμησε βασίλεια ἐν τῇ Κελαινῶν πόλει. Ξέρξης φυκοδόμησε τὴν Κελαινῶν ἀκρόπολιν, ὅτε ἐκ τῆς Ἐλμάδος ἀπεχώρει. Ἔταῦθα Κῦρος ἔμεινε ἡμέρας τρεῖς ὅτε ἔζεύγνυ γέφυραν πλοίοις. Κλέαρχος ὁ ἐκπεπτωκὼς παρῇ ἔχων τριακοσίους Κρήτας τοξότας. Ἄμα δὲ ἔξετασιν ἐποίησε των Ἑλλήνων. Οἱ τοξόται σύμπαντες ἦσαν ὀμφὶ τοὺς χιλίους.

10. "Ἐθησαν ἀγῶνα. "Ἐθήκε τὸν ἀγῶνα. Θήσωμεν ἀγῶνα. Οὐκ ἔθημεν ἀγῶνα. "Ἐθηκα τοῦτο τὸν ἀγῶνα. Οὐ θεωρήσωμεν τοῦτο τὸν ἀγῶνα. Ἐθεώρει τὸν ἀγῶνα. Ἐθεώρησε τὸν ἀγῶνα. "Ἐθησαν ἀγῶνα πρὸς τῇ πόλει. Ο παραδεισός ἐστι πρὸς ταύτη τῇ πόλει. Ξενίας τιθεὶς ἀγῶνα ἐβούλετο Κυρον θεωρῆσαι τὸν ἀγῶνα. "Η τῶν Κεραμῶν ἀγορα ἐστι πρὸς τῇ Μυσίᾳ χώρᾳ.

11. "Ha oīkade. "Heisan oīkade. "Heimēn oīkade. Eīmi oīkade. "Imer eis tēn pōlin. "Iasinv eis tēn pōlin. "Oūk eis tēn ἀγοραν. "Hei eis tēn ἀγοραν. "Hei polλakis eis tēn ἀγοραν. Διῆγε iōn. Miosthōs ὄφειλεται tois σtratiōtōis. "Ωφελεῖ tois σtratiōtās. "Ote miostōs ὄφειλετo σtratiōtās plēon ἡ teσsaρων μη̄n, "η̄san polλakis ep̄i tās th̄ras tov σtratiōgon καὶ ἀπ̄tou. "Hei polλakis oīkade. "O σtratiōgōs ἔleγen ἐlp̄idaς. "O adelphōs autōn diaγei leγou ἐlp̄idaς. Δήlioi ἦsan ἀtiωmēnoi. Oūk ἦn πrōs tov Kyrōn tēpon ēpiθouλēnēi φīlois. Toi Kyrōn tēpon ἦn ὄφeilōmenov miostōn ἔχ̄nta ἀp̄odidōnai tois σtratiōtās.

12. Οἱ φύλακες παρησαν. Ἡ φυλακὴ ἀφίκετο. Ἀφίκετο τότε. Ἐταῦθα ἀφίκοντο. Πάρτες ἀφίκοντο. Ἀφίκοντο σύμπατες. Ἄφικόμεθα παρὰ Κῦρον. Οἱ περὶ αὐτὸν φύλακες ἀφίκοντο. Οἱ φύλακες αφίκοντο. Ἐπύαξα, γυνὴ τοῦ Συνερέσεος εἶχε φύλακας περὶ ἄντην κιλικας, ὅτε ἀφικρεῖτο παρὰ Κῦρον. Καὶ τότε ἡ τοῦ Συνερέσεος γυνὴ αφίκετο. Ἐταῦθα ἡ Κῦλισσα αφίκετο ἔχουσα περὶ αὐτὴν ἵππεις χιλίους καὶ πεντεκοσίους φύλακάν. Σοφαίνετος ἦν ἐν Κεραμῶν αγορᾷ, πρὸς τῇ Μυσίᾳ χώρᾳ, ὅτε απεδίδω τῇ φύλακῇ τεσσάρων μηρῶν μισθόν. Χοίματα πολλά ἔστι μοι οἴκοι.

13. Ἐκέρασεν οὖν τὴν κρήνην. Ἐκέρασαν οὖν τὴν κρήνην. Κερῶ οὖν τὴν κρήνην. Κεροῦσι οὖν τὴν κρήνην. Κεράννυσι οὖν τὴν κρήνην. Οὐ κερανῦσι τούτῳ τῷ οὖν τὴν κρήνην. Ὡκει παρὰ τὴν ὁδόν. Ἐταῦθα λέγεται θηρεῦσαι τὸν Σάτυρα κεράσας οὖν κρήνην καλούμενην τὴν Μίδου κρήνην. Ἐπι ἐκείνῃ τῇ κρήνῃ ὁ Μίδας ἐθήρευσε τὸν Σάτυρα.

14. Δέομαι σοῦ ἐπιδεῖξαι ἐμοὶ τὸ στράτευμα. Ἐδεήθην αὐτοῦ ἐπιδεῖξαι ἐμοὶ τὸ στράτευμα. Ἐδεήθεσαν ἡμῶν ἐπιδεῖξαι ἑαυτοῖς τὸ στράτευμα. Δεόμεθα σον ἐπιδεῖξαι ἡμῖν τὸ στράτευμα. Βόνλομαί σοι ἐπιδεῖξαι τὸ στράτευμα. Οὐ βούλομαί σοι ἐπιδεῖξαι τὸ στράτευμα. Αἰτεῖ με τὸν μισθόν. Οἱ στρατιώται απαιτοῦσι τὸν στρατηγὸν τὸν μισθόν. Τὸ στράτευμα ἡμᾶς μισθὸν ἴτησε. Ἡξίου δοθῆναι οἱ τὰς πόλεις. Κυρος ἐποίησεν ἔξέτασιν τού στρατεύματος ἐν τῷ πεδίῳ. Ἐπει ἡ Κῦλισσα ἐδεήθη Κύρου ἐπιδεῖξαι ἑαντῇ τὸ στράτευμα, ἐποίησεν ἔξέτασιν καὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Βαρβαρῶν. Ἐνταῦθα μείνας δέκα ἡμέρας, Κυρος ἐβούλετο ἐπιδεῖξαι τὸ στράτευμα τῇ Συνερέσιος γυναικὶ.

15. Το ἄλλο στρατευμα ἐταχθῇ ἐπὶ ὄκτω. Οἱ ἄλλοι

στρατιώται ἐτάχθησαν ἐπὶ ἔξ. Οἱ ἄλλοι Ἑλλῆνες ἐστήσαντο
ἐπὶ δώδεκα. Οἱ ἄλλοι στρατηγοὶ εἶχον τὸ δεξιὸν κέρας. Ὁ
ἄρχων συνέταξε τοὺς ἀλλους στρατιώτας. Εἶχομεν τὴν αλλην
πόλιν. Οἱ Ἑλλῆνες ἐτάχθησαν καὶ ἐστάθησαν, ὡς νόμος
αὐτοῖς εἰς μάχην. Κλέαρχος καὶ οἱ συν αὐτῷ τεταγμένοι ἐπὶ^{τοιῶν} εἶχον τὸ εὐδόνυμον κέρας. Οἱ ἄλλοι στρατηγοὶ ἔκαστοι
συνέταξαν τοὺς ἑαυτῶν.

16. *Παρήλαυνεν ἐφ' ἄρματος.* *Παρήλασεν ἐφ' ἄρματος.*
Παρήλαυνεν ἐφ' ἵππον. *Παρήλαυνον ἐφ' αρματος.* *Παρή-*
λαυνον ἐφ' ἄρμάτων. *Παρήλασαν ἐφ' ἵππων.* Οἱ μεν
παρήλαυνον ἐφ' ἄρματων, οἱ δὲ ἐφ' ἵππων. Ἐθίζενε ἐφ'
ἵππον. Ἐθίζενον ἐφ' ἵππων. Πρῶτον μὲν ἐθεώρησαν τοὺς
βαρβαρους εἴτα δὲ τοὺς Ἑλλῆνας. Πρῶτον μὲν ἐπεβούλευσε
τῷ βασιλεῦ, εἴτα δὲ ἐβούλευτο αὐτὸν ἀποκτεῖναι. Ἐταχθησαν
κατ' Ἰλας καὶ πατὰ ταξεῖς. Κῦρος παρήλαυνεν ἐφ' ἄρματος
θεωρῶν τὸ στρατευμα. Εἶχε κρανος χαλκοῦν καὶ χιτώνα
φοινικοῦν. Εἶχε τὴν ἀσπίδα ἐκκεναθαρμένην.

17. *Προήγεισαν.* *Προηγει.* Ἐπεχώρησε τὸ στρατευμα.
Ἐπεχώρει τὴν φαλαγγα. Προεβαλετο τὰ ὅπλα. Προεβαλοντο
τὰ ὅπκα. Προβάλεσθε ὅπλα. Ἐκέλευσεν αὐτοὺς προβαλέσθαι
τὰ ὅπλα. Δρόμος γίγνεται αὐτῷ. Δρόμος ἐγένετο αὐτῷ.
Δρόμος ἐγίγνετο αὐτῷ. Δρόμος ἐγένετο ἐμοί. Δρόμος ἐγένετο
ἡμῖν. Δρόμος ἐγένετο ὑμῖν. Δρόμος ἐγένετο αὐτοῖς. Δρόμος
οὐκ ἐγένετο ἡμῖν. Δρόμος οὐκ ἐγίγνετο ἡμῖν. Ἐστησαν τὸ
ἄρμα πρὸ τῆς φαλαγγος. Ἐστη ἐπὶ τοῦ ἄρματος πρὸ τῆς
φαλαγγος. Ἐπειμφε τὸν ἐρμηνέα εἰς τοὺς Ἑλλῆνας στρατηγούς.
Οἱ στρατηγοὶ Ἑλλῆνες προεβαλοντο τὰ ὅπλα καὶ ἐπεχώρουν
ὅλην τὴν φαλαγγα. Ἐπεὶ προεβαλοντο τὰ ὅπλα προηεσαν.
Δρόμος ἐγένετο στρατιώταις ἐπὶ τὰς βαρβαρων σκηνας. Ἀπὸ^{τοῦ} αυτοματού δρόμος ἐγένετο στρατιώταις οἴκαδε. Ἐκ δὲ

τούτου, οἱ στρατιώται Ἐλληνες θάττον προηγεσαν σὺν κραυγῇ.
Ἐσαλπιγξε.

18. Φόρος πολὺς ἐστιν αὐτῷ. Δρόμος γίγνεται αὐτῷ. Φόρος πολὺς ἐστιν αὐτοῖς. Δρόμος γίγνεται αὐτοῖς. Τοῖς ἐκ τῆς ἀγορᾶς φόρος πολὺς ἐστι. Τοῖς ἐκ τῆς ἀγορᾶς δρόμος γίγνεται. Ἡδεται. Ἡσθίσεται. Ἡσθίσονται. Θαυμάσεται. Ὁφονται τὴν στρατιάν. Οὐκ ὄψεται τὴν στρατιάν. Θεωρήσωσι τὸν ἀγῶνα. Φεύξονται. Οὐ φεύξεται. Οἱ ἐκ τῆς ἀγορᾶς κατέλειπον τὰ ὕδια. Τοῖς ἐκ τῆς ἀγορᾶς φόρος πολὺς ἦν. Ἐκ τούτου θάττον ἔφυγον σὺν κραυγῇ. Ἰδόντες τὴν λαμπρότητα καὶ τὴν τάξιν τοῦ στρατεύματος ἡσθησαν. Ἰδόντες τὸν ἐκ τῶν Ἐλλίνων εἰς τὸν βαρβάρον φόρον ἐθαύμασαν. Ἰδὼν τὸν βαρβάρον φεύγοντας ἡσθήσομαι.

19. Ἐπιτρέπω σοι ἵέναι. Ἐπέτρεψέ μοι ἵέναι. Ἐπιτρέψω αὐτῷ ἵέναι. Οὐκ ἐπιτρέψω ὑμῖν διαρπάσαι τὴν χώραν. Ἐπιτρέψω ὑμῖν διαρπάσαι τὰς ἐσχάτας πόλεις. Ἐπέτρεψεν ὑμῖν διαρπάσαι τὴν πόλιν. Ἰκόνιόν ἐστιν ἐσχατη πόλις τῆς Φοργίας. Διέρπασαν ταύτας τὰς πόλεις ὡς πολεμίας ουσας. Ἐπεὶ ἐσαλπιγξε, βαρβαροις δρόμος ἐγένετο. Ἐπετρέψας τῷ στρατεύματι διαρπάσαι ἐσχατην πόλιν ταύτης τῆς χώρας, ἀπεχώρησε γένετο τάχιστα. Σὺν γέλωτι ἐπὶ τὰς σκηνὰς ἥλθον. Ἐμειναν ἐν Λυκαονίᾳ τρεῖς ἡμέρας.

20. Ἀπέπεμψα τὸν ἄνδρα. Μετεπεμψαμην τὸν ἄνδρα. Συνέπεμψα τῷ ἄνδρὶ χιλίους στρατιώτας. Τοὺς ἐπεμψα τὴν ταχίστην ὁδόν. Ἐπεμψεν ἄνδρα τινα. Ἐπεμψαν αλλόν τινα. Μετεπεμψαμην τὸν αἰδρα αὐτόν. Οἱ ἀνὴρ αὐτὸς μετεπέμψατο με. Μετεπεμψαμεθα τοὺς αἰδρας αὐτούς. Κῦρος ἀπέπεμψεν αὐτοὺς οἴκαδε τὴν ταχίστην ὁδόν. Αὐτοὺς μετεπέμψατο τὴν ταχίστην ὁδόν. Συνέπεμψεν αὐτοὺς αὐτὸν τὸν στρατηγόν. Συνέπεμψεν ἀντῆ χιλίους τοξότας περὶ αυτὴν φύλακας.

Αίτιάσατο ἔτερόν τινα ἐπιβουλεύειν αὐτῷ. Κῦρος συνέλαβε ἄνδρα Πέρσην ὃς ἀποκτενών.

21. *'Η ὁδὸς ὁρθία ἐστιν. Αὕτη ἡ ὁδὸς ὁρθία ἐστιν Η ὁδὸς ἀμαξιτὸς ὁρθία ἵσχυρῶς ἐστιν. 'Η ὁδὸς ἐστιν ἀμήχαρος. 'Η εἰσβολὴ ἀμαξιτὸς ὁδός ἐστιν. Εἰς τὴν χώραν εἰσῆλθεν. Εἰσέβαλεν εἰς τὴν χώραν. Τῇ ὑστεραιᾳ εἰσῆλθον εἰς τὴν πόλιν. Δι' ὁ τῇ ὑστεραιᾳ εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν. Εμειναν ἐν τῷ πεδίῳ δέκα ἥμέρας. Δι' ὁ ἐμεινεν ἐπτὰ ἥμέρας ἐπὶ τῶν ἀκρων. Τῇ ὑστεραιᾳ ἐπειρᾶτο εἰσβαλλειν εἰς ἐσχάτην πόλιν Φρυγίας. Οὐκ ἐπειρᾶτο εἰσβάλλειν εἰς τὴν χώραν, τῆς εἰσβολῆς ἀμαξιτοῦ ὁδοῦ οὐσης, ὁρθίας ἵσχυρῶς. Ἀμήχαρος ἦν εἰσελθεῖν εἰς ταύτην τὴν χώραν στρατεύματι εί τις ἐκώλυνεν. Ἐπεὶ γένθετο ὅτι οἱ τοξόται ἡσαν ἥδη εἴσω τῶν ακρων, ἐπειρᾶτο εἰσβαλλειν εἰς τὴν χώραν. "Ηκουσαν Κῦρον ἔχοντα μυρίους στρατιώτας Ἑλληνας πειρῶντας εἰσβαλλειν εἰς τὴν χώραν. "Ησθοντὸ ὅτι Κῦρος ἥδη ἦν εἴσω τῶν ακρων φυλάττων τὴν εἰσβολήν. Τρεῖς αγγελοι ἥλθον, λέγοντες ὅτι οἱ Ἑλληνες λελοιποτες εἴησαν τὴν εἰσβολήν.*

22. *"Ησθη. Δι' ὁ γένθησαν. Ἐκ τούτου ἀπέπεμψε τὸν ἄγγελον. Ἐκ τούτου ὁ αγγελος παρῆν. Μετέπεμψε τὸν ἐρμηνέα. Τῇ ὑστεραιᾳ, μετέπεμψαν τὸν ἐρμηνέα. Τὸ ὄρος ὑψηλὸν καὶ ὀχυρόν ἐστι. Τὰ βασίλειά ἐστιν ἐρυμά. 'Η πόλις ἐστι καλή. Αὔται αἱ πόλεις εἰσιν μεγαλαι καὶ εὐδαιμονες. Ἀναβὰς ἐπὶ τὰ ὄρη, ἐθεώρουν τὴν χώραν οὗ οἱ Κιλικες φένονται. Αὕτη ἡ χώρα ἐστι μεγαλη καὶ καλή, ἐπιόργυτος, ἐμπτλεως ἀμπέλων καὶ δένδρων παντοδαπῶν. Εισιν ἀμπέλοι καὶ δένδρα παντοδαπὰ ἐν τῷ πεδίῳ. Ὁχυρὰ καὶ ὑψηλὰ ὄρη περιέχονται παντη τὴν πόλιν. "Ησθη ὅτε ἐθεώρει τὸ πεδίον μέγα καὶ καλόν. 'Τψηλὸν ὄρος περιέχει τὴν πόλιν ἐκ θαλαττῆς εἰς θαλατταν. Τῇ ὑστεραιᾳ ἐπολιόρκησαν τὴν πόλιν κατὰ γῆν καὶ κατὰ θαλατταν.*

23. Ρεῖ ὁ ποταμὸς διὰ μέσης τῆς πόλεως. Ρεῖ ὁ ποταμὸς διὰ τῆς πόλεως μέσης. Ρεῖ ποταμὸς διὰ μέσης τῆς χώρας. Ρεῖ ποταμός τις διὰ τῆς χώρας μέσης. Πολλοὶ ποταμοὶ ἔχονται διὰ τῆς χώρας. Ἐργάσεν ἄλλος ποταμὸς διὰ τῆς χώρας. Ηόταν, εὐρος δύο πλέθρων ἔχονται διὰ μέσης τῆς πόλεως. Ποταμὸς, Κύδνος ὄνομα ἔχονται διὰ μέσων τῶν Ταυρων, πόλεως μεγάλης καὶ εὐδαιμονος τῆς Κιλικίου. Τῇ ύστεραιά, οὐδενὸς κωλύοντος, κατέβη εἰς τὴν πόλιν διὰ πεδίου μεγάλου καὶ καλού, ἐπιφύγοντος, καὶ ἐμπλεω ἀμπελῶν καὶ δένδρων παντοδαπῶν. Οὗτος ὁ ποταμὸς ἦται διὰ μέσης τῆς πόλεως καὶ ἐιβάλλει εἰς τὴν θάλατταν. Επειράτο εἰσβάλλειν εἰς μέσην τὴν πόλιν. Παρῷν ἄγγελος λέγοντας ὅτι ἀναβεβηκὼς εἴη ἐπὶ τὰ ἄκρα.

24. Τὸ στράτευμα ἀναβαίνει ἐπὶ τὰ ὄρη. Τὸ στράτευμα ἐστιν ἐπὶ τῶν ὄρων. Οἱ ἄρχοντες ἐστιν εἰσω τῶν ἄκρων. Οἰκοῦσι ἐν ἴσχυρῷ χωρίῳ. Τῇ ύστεραιά, ἔλιπον τὰ ὄρη καὶ κατέβησαν εἰς τὸ πεδίον. Οἱ ταύτην τὴν πόλιν ἐνοικοῦντες ἔξελιπον αὐτὴν μετὰ τοῦ βασιλέως τῆς χώρας εἰς χωρίον ὄχυρον ἐπὶ τὰ ὄρη. Οἱ τὰ καπηλεῖα ἔχοντες ἐλεγόντες ὅτι οἱ Κιλικες λελοιποτες εἶησαν τὰ ἄκρα. Οἱ παρὰ τὴν θάλατταν οἰκοῦντες οὐκ ἔξελιπον τὰς ἑαντῶν πόλεις. Οἱ καπηλεῖον ἔχων ἔδωκε πολλὰ χρήματα τῷ νιψι. Ἐδωκε πολλὰ χρήματα τοῖς νιόῖς τὸ καπηλεῖον ἔχοντος. Οἱ παρὰ τὴν θάλατταν οἰκοῦντες δῆλοι ἦσαν ἀπομένοι.

25. Ἀπώλετο πλανώμενος. Ἀπώλοντο πλανώμενοι. Οἱ ἐρμηνεὺς ἀπώλετο πλανώμενος. Ἀπώλετο ἀρπάζων τι. Εὗρε τὴν ὁδόν. Οὐκ εὗρον τὴν ὁδόν. Οὐκ ἐδύναντο εὗρεν τὴν ὁδόν. Κατέκοψαν τὸ Κύρον στράτευμα. Τὸ Κύρον στράτευμα κατεκόπη ὑπ' αὐτῶν. Διηρπάσει τὴν πόλιν. Διηρπάρθη ἡ πόλις ὑπ' αὐτοῦ. Διηρπάσαμεν ὅλας τὰς

πόλεις. "Ολαι αἱ πόλεις διηρπάσθησαν ὑφ' ἡμῶν. Πᾶσα ἡ πόλις διηρπάσθη ὑπ' αὐτοῦ. Οἱ βασιλεὺς παρῆν εἰς Ταρσοὺς πρότερος ἐμοῦ. Παρῆσαν εἰς τὴν Θάλατταν πρότεροι τῶν πελταστῶν. Παρῆσαν εἰς τὰς σκηνάς οὓς ἐψύλαττο οἱ Κύπριοι πρότεροι τῶν παρα τὴν Θαλατταν οἰκούντων. Οἱ μὲν κατεκόπησαν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἀρπαζούτες τι· οἱ δὲ μὴ δυναμέροι εὔρειν τὰς ὑδοὺς εἶτα ἀπώλοντο πλανώμενοι. 'Τρέλιπον τὸ ἔτερον στρατευμα. Ἐξέλιπον τὸ αλλο στρατευμα. 'Οχυρὸν καὶ ὑψηλὸν ὄρος περιέχει τὴν ἑτέραν πόλιν. 'Ηκεν αγγελος λέγων ὅτι ἵδη λελοιπότες ἴσαν τὴν αλλην πόλιν.

26. Διήρπασε τὴν πόλιν—ταύτην τὴν πόλιν—τὴν αὐτὴν πόλιν—τὴν πόλιν αὐτὴν—τὴν ἑτέραν πόλιν—τὴν αλλην πόλιν—πασαν τὴν πόλιν. Ἐξέλιπον τὸ χωρίον—τὸ χωρίον αὐτό—τὸ αὐτὸν χωρίον. 'Ημᾶς ὑπέλιπεν. Αὐτὸς ἡμᾶς ὑπέλιπεν. 'Τρέλιπεν ἡμᾶς αὐτούς. Αὐτοὶ ὑπελίπομεν αὐτόν. Αὐτὸν ὑπελίπομεν. 'Τρελείρθη ὑφ' ἡμῶν αὐτῶν. Οἱ αὐτοὶ στρατιώται ὑπελείρθησαν. Οἱ στρατιώται αυτοὶ ὑπέλιπον ἡμᾶς. 'Ο αγγελος εἶπε ταῦτα. Αὐτὸς ὁ αγγελος εἶπε τα αὐτά. Αὐτὸς ὁργίζομαι. Αὐτὸς ὁ ἐρμηνεὺς ὁργίζεται. 'Η πόλις αὐτὴ διηρπάσθη. 'Η αὐτὴ πόλις διηρπάσθη. Αἱ αὐταὶ πόλεις διηρπάσθησαν. Τὰ βασίλεια τὰ ἐν Ταρσοῖς τήν τε πόλιν αὐτὴν διήρπασαν. Διαρπάσας τὴν πόλιν τοὺς Ταρσοὺς, ἐξήλασε δύο σταθμοὺς, δέκα παρασάγγας. Κῦρος οὐκ ἦλθε τῷ ἀδελφῷ εἰς χείρας. 'Η γυνὴ λαβοῦσα πίστεις ἐπεισεν αυτόν. 'Η γυνὴ ἐπεισε Συνέννεσιν αὐτόν. "Ἐχοντες τὸ αὐτὸν στρατευμα διήρπασαν τὴν πόλιν αὐτὴν. Μετεπέμψατό με ὡς ὁργίζομενος διὰ τὸν ὄλεθρον τῶν στρατιωτῶν. Ἐξέλιπε τοὺς συστρατιώτας. Οὐκ ἔφη ἀποπέμψαι τοὺς στρατιώτας. Οὕπω πρότερον εἰς χειρας ἦλθε τῷ βασιλεῖ.'

27. 'Η Συνέννεσιος γυνὴ ἔχει στρεπτοὺς καὶ φέλλια.

"Εδωκε πολλὰ χρήματα τῇ Συνενέσιος γυναικί. "Εδωκαν πολλὰ δῶρα τῇ Συνενέσιος γυναικὶ αυτῇ. 'Η Συνενέσιος γυνὴ ἔχει στολὴν χρυσῆν. Αυτὴν ἔδωκε στολὴν χρυσῆν τῷ αυτῷ ἀνδριπόδῳ. Οὐ βούλομαι δοῦναι ταύτην τὴν στολὴν τῷ αὐτῷ ἀνδριπόδῳ. "Εδωκα αυτῷ τὴν στολὴν. 'Ενετύχομεν αυτῷ τῇ ύστεραιᾳ. 'Ενέτυχον τῷ ἀνδρὶ αυτῷ τὴν αυτὴν ἡμέραν. Μετὰ ταῦτα συνεγένοντο ἀλλήλοις δέκα ἡμέρας. 'Ηλθον παρὰ τὸν βασιλέα ἔχοντες στρεπτοὺς καὶ ψέλλια χρυσά. 'Εδωκέ μοι ἵππον χρυσοχάλινον, δῶρον δὲ νομίζεται παρὰ βασιλεῖ τίμιον. Λαβόντες πίστεις καὶ στολὴν χρυσῆν, ἥθελον εἰς χεῖρας ἵεναι τῷ Κύρῳ. Οὐκ ἥθελον τότε εἶναι ἐπὶ τῷ στρατεύματι. "Εδωκε τῷ στρατηγῷ χρυσοῦς ἀκινάκας διὰ τὸ στράτευμα. Ἀπελαβον τὰ ἡρασμένα ἀνδράποδα ἦν που ἐντύχοιεν.

CHAPTER III.

1. *Πρόεστοι.* Εἶσω τοῦ πρόσω. "Ιμεν ἐπὶ βασιλέα. Μισθούμεθα ἐπὶ τοῦτο. 'Εμισθώθη ἐπὶ τοῦτο. "Ηρξατο προιέναι. Αυτὸς ἤρξατο ἵεναι τοῦ πρόσω. Αυτοὶ ἤρξαντο προιέναι. Οὐκ ἔφη ἵεναι. Οὐ φησιν ἵεναι. Μισθωθῆναι οὐκ ἐπὶ τοῦτο ἔφη. 'Η στρατιὰ οὐκ ἵεναι τοῦ πρόσω φησίν. Οἱ στρατιῶται οὐκ ἔφασαν ἵεναι ἐπὶ βασιλέα. Τοὺς αυτοῦ στρατιῶτας ἐβιάζοντο ἵεναι τοῦ πρόσω· οἱ δὲ οὐκ ἔφασαν ἵεναι ἐπὶ βασιλεα. "Ηδη ἤρξατο προιέναι. Οὐκ ἐμισθώθη ἐπὶ τοῦτο. 'Εμισθώθησαν βάλλειν τὰ ὑποξύγια αυτοῦ.

2. *Ἄπολοντο* ἐν τῇ ὑπερβολῇ τῶν ὄρῶν. Πάντες ἐν τῇ ὑπερβολῇ τῶν ὄρῶν ἀπόλοντο. "Εκαστοι ἀπόλοντο. Οὐδεὶς

ἀπώλετο. Μικρὸν ἔξεφυγε τὸ μὴ ἀπολέσθαι. Μικρὸν ἔξεφύγαμεν τὸ μὴ ἀπολέσθαι. "Τστερον δὲ προεῖ. "Τστερον δὲ ἐδάκησε. "Τστερον δὲ κατεπετρώθησαν. Πρῶτον μὲν ἔστη πολὺν χρόνον, εἶτα δὲ ἐλεῖσε τοιάδε. Πρῶτος ἐλεῖσε. Πρῶτον ἐδάκησε. Πρῶτος εδάκησεν. Αὐτὸν κατεπέτρωσαν ἐπεὶ ἔγρωσαν ὅτι οὐ δυνήσονται βιάσασθαι αὐτὸν ἵεναι τοῦ πρόσω. Πρῶτον μὲν οἱ Ἑλλῆνες αὐτὸν ἔβαλον; εἶτα δὲ ἐπείθουτο. Πολὺν χρόνον ἔμειναν οἵκοι. Πρῶτον μὲν συρήγαγον ἐκκλησίαν τῶν αὐτῶν στρατιωτῶν, εἶτα δε πολὺν χρόνον ἔστότες ἐδάκησον. Μικρὸν ἔξεφυγον τοῦ μὴ καταπετρωθῆναι. Ἡ Μέρωνος στρατιὰ μικρὸν ἔξεφυγε τὸ μὴ ἀπολέσθαι ἐν τῇ ὑπερβολῇ τῶν ὁρῶν. Οἱ τον Κλεάρχου στρατιῶται μικρὸν ἔξεφυγον τὸ μὴ κατακοπῆναι ὑπὸ τῶν Κιλίκων.

3. *Mὴ θαυμάσῃς.* Οὐ θαυμαζεῖς. *Mὴ σιωπᾶς.* *Mὴ σιωπήσῃς.* *Mὴ δακρύῃς.* *Mὴ δακρύσῃς.* *Mὴ ἐχθεσθῆς.* *Mὴ ἄχθῃ.* *Mὴ ὀργισθῆς.* *Mὴ ὀργίζῃ.* *Mὴ πιστεύσῃς αὐτῷ.* *Mὴ πιστεύῃς αὐτῷ.* Ἐδαπανεὶ ἀμφὶ τὰ στρατεύματα. Οὐ κατέθετο τὰ χρήματα εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῖς. *Mὴ κατατίθῃ τὰ χρήματα εἰς τὸ ἴδιον σοι;* μηδὲ καθηδυπάθης. Οὐ καθηδυπάθησε τὰ χρήματα ἀλλ' εἰς τὴν πόλιν ἀδαπάγησε. *Mὴ χαλεπῶς φέρῃς τὰ παιόντα.* Πρῶτον μὲν ἐσιώπων, εἶτα δὲ ἐλεῖσαν τοιαδε. Οὐ κατέθετο τὰ χρήματα ἀλλὰ ἐδαπανεὶ εἰς τὸ ἴδιον αὐτῷ.

4. *Mὴ ὡφελήσῃς Κῦρον* *Mὴ ὡφελῆς Κῦρον.* *'Τπ' ἔκεινον εὐ ἔπαθον.* *Ὦφελήσω αὐτόν.* *'Τπ' ἐμοῦ εὐ πείσεται.* *Εὐ ἔπασχον ὑφ' ἡμων.* *Ἐν ἔπασχομεν ὑπ' αὐτων.* *Mὴ ἐκβαλγεῖς ἡμᾶς ἐκ τῆς χώρας.* *Ορμώμενοι ἐκ χερσονήσου, ἐπολέμησαν τοῖς Θραξί.* *Μεθ' ὑμων ἐτιμωρούμην τοὺς ὑπὲρ Ἑλλήσποντον οἰκούντας Ορακας.* *Ἐτιμωρήθησαν*

τοὺς Θράκους ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, ἐξελαύνοντες αὐτὸὺς ἐκ τῆς γῆς γόνιμες. Ἐξέβαλον αὐτὸὺς ἐκ τῆς πατρίδος, ρουλομέρους ἀφιαρεῖσθαι τοὺς Ἑλληνας τὴν γῆν. Καὶ αὐτὴ ἀνἄλλη πυόφασις ἦν αὐτοῖς τοῦ πολιορκεῖν Μῆλητον καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν. Ἐπεὶ ἔφυγεν ἐκ τῆς πατρίδος, ὡφελησε Κῦρον ἀνθ' ὧν εὖ ἐπάθον ὑπ' ἔκείνου. Εἰ τι δέοι ἐμοῦ, ὡφελούντην ἄν σοι.

5. Ὡτι ἄν δέη πείσομαι. Τινῖν πείσομαι. Ἀναγκή μοι ἴειν. Ἀράγκη μοι μένειν. Ἀναγκή μοι ὑμᾶς προδοῦναι. Ἀράγκη μοι ψεύδεσθαι πρὸς ὑμᾶς. Ἀναγκή μοι ωφελεῖν σε. Ἀναγκή μοι τιμωρεῖσθαι τοὺς Ἑλληνας. Ἀναγκή μοι ὑμᾶς ἐκ πατρίδος ἐξελαύνειν. Ἀναγκή μοι τοὺς Πισίδας ἐκ τῆς γῆς γόνιμας ἐξελαύνειν. Ἀναγκή ἡμῖν τὴν πόλιν πολιορκεῖν. Ἀναγκή ἡμῖν τὸν βασιλέα ωφελεῖν. Ἀναγκή ἡμῖν οἵποι ἐλθεῖν. Ἀράγκη ἡμῖν πολεμεῖν. Ἀναγκή ἡμῖν τικῆν. Ἐπεὶ ψεύδεσθαι πρὸς βασιλέα, ἀράγκη μοι προδοῦναι ὑμᾶς. Οὐ βούλομαι συμπορεύεσθαι ὑμῖν. Ἀναγκή μοι η̄ πρὸς βασιλέα ψεύδεσθαι η̄ μεθ' ὑμῶν ἵέναι. Οὐ ποτε ἐρεῖ οὐδεὶς ὡς ἐγὼ πρὸέδωκα τοὺς φίλους. Πρῶτον μὲν ἐψένσαντο πρός με, ὅστερον δὲ προέδωσαν τὸν ἀδελφὸν ἐλόμεροι τὴν ἐμὴν φιλίαν. Εἴ μὲν δὴ ἐνφεύξομαι τὸ μὴ καταπετρωθῆναι, οὐκ οἶδα, ἀλλὰ σὺν τοῖς ἐμοῖς στρατιώταις ὅτι ἄν δέη πείσομαι. Τινῖν, ὡς ἀνδρες στρατιῶται, πείσομαι, πιστένω γὰρ ὑμῖν. Ἀναγκή μοι ωφελεῖν σε ἀνθ' ὧν εὖ ἐπάθον ὑπὸ σοῦ. Οὐποτε προδώσω σε.

6. Ως ἐμοῦ ἰόντος τὴν γνώμην ἔχετε. Ως ἡμῶν ἰόντων τὴν γνώμην ἔχετε. Ως ἐμοῦ πειθομένου ὑμῖν τὴν γνώμην ἔχετε. Ως ἐμοῦ τιμωρουμένου αυτὸὺς τὴν γνώμην ἔχετε. Ως ἐμοῦ ὡφελοῦντος ὑμᾶς τὴν γνώμην ἔχετε. Ἐρημος ὑμῶν, εἰ ἴκανὸς

εσομαι ἀλλέξασθαι ἔχθροὸς οὐκ οἰδα. Σὺν ὑμῖν τίμοι
ἔσθμεθα ὅπου ἄν ὥμεν. Ως ἐμοῦ ἐπομένον ὑμῖν ὅπῃ ἵτε τὴν
γνώμην ἔχετε. Άλλ' ἐπεὶ οὐ βούλεται ἐπεσθαί μόι, οὐκ ἄν
ἰκανὸς εἴησι οἶμαι τὴν πατρίδα ὡφελεῖν.

7. Ἐπαινοῦσιν ἡμᾶς οἱ στρατιῶται. Ἐπαινοῦμεν τοὺς
στρατιῶτας. Οἱ τοῦ Κλεάρχου στρατιωταὶ ἐπαινέσουσιν ἡμᾶς.
Καὶ οἱ στρατιῶται τοῦ Κλεάρχου καὶ οἱ ἄλλοι ἐπαινέσουσιν
ἡμᾶς. Οἱ στρατιῶται οἱ τε τοῦ Κλεάρχου καὶ οἱ ἄλλοι
ἐπαινέσουσιν ἡμᾶς. Ἐπαινέσομεν αὐτόν. Ἐπαινέσεται ἴφ'
ημῶν. Εἰ δίκαια ποίησο οὐκ οἰδα ἀλλ' ἐπαινέσω ἡμᾶς ὅτι οὐ
φαίνετε παρὰ Κλεάρχου πορεύεσθαι βούλόμενοι στρατοπεδεύειν
παρὰ Κύρῳ. Ὁπῃ ἄν εἴησαν λαβόντες τὰ ὅπλα καὶ τὰ
σκευοφόρα εἰπόμενα αυτοῖς. Άράγη ἡμῖν στρατοπεδεύειν
παρὰ βασιλεῖ ἔχοντες τὰ ὅπλα καὶ τὰ σκευοφόρα. Ἐβαλον τὰ
ἔκείνον ὑποζύγια. Ὅπου ἄν ὥμεν, σὺν ὑμῖν τίμοι ἔσμεν. Οἱ
στρατιῶται οὐκ ἔτασαν προϊέναι. Χῖλοι παρὰ τῶν βαρβάρων
λαβόντες τὰ ὅπλα καὶ τὰ σκευοφόρα ἐστρατοπέδευσαν παρὰ
τοῖς Ἑλλησιν. Άνερη παρὰ βασιλέα.

8. Καθεστήσε ταῦτα εἰς τὸ δέον. Καθεστάθη ταῦτα
εἰς τὸ δέον. Καθεστήσε ταῦτα εἰς τὸ ἰδίον ἑαυτοῦ. Άπορεῖ.
Λυπεῖται. Αποροῦσι καὶ λυποῦνται. Θαρρέει. Θαρρόνοσι.
Οἱ μὲν ἀπορούσι καὶ λυποῦνται, οἱ δὲ θαρρόνοσι. Πρώτον
μὲν ἡπόρει καὶ ἐλυπεῖτο ὕστερον δὲ ἐθάρρει. Άπορῶ οὐδὲ φ.
Λυπουμαί, ἦδη γὰρ ὑποπτεύω ἡμᾶς ἐπὶ βασιλέα λέγαι. Εἰ
δίκαια ποιήσω οὐκ οἰδα ἄγγελον πέμψω λαθρα τῷν συμμάχων.
Άρδρες στρατιῶται, θαρρέετε, ὡς καταστησωμένων τούτων εἰς
τὸ δέον. Ἐθάρρει ὡς καταστησωμένων τούτων εἰς τὸ δέον.
Ταῦτα κατεστήθησαν εἰς τὸ δέον. Άρικετο εἰς τὸ δέον. Οὐ
φῆμι αὐτὸς λέγαι. Οὐν βούλονται αἵτοι λέγαι.

9. Οὐκέτι ἔστιν, ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ. Οὐπώ ἔστιν ἐπὶ τῷ
ἀδελφῷ. Οὐπώ θαρρέει. Οὐκέτι θαρρέει. Ο μισθοδότης

ἀπορεῖ. Ὁ ἐρμηνεὺς οὐκετὶ λυπεῖται. Συνεκάλεσε καὶ τὸν
έαυτον στρατιώτας καὶ τῶν αλλων τὸν βουλόμενον. Συνέλεξε
στρατέυμα. Μετὰ ταῦτα ὁ βουλόμενος ἦλθε πρὸς Κῦρον.
Ἐκ τούτου ἴόντες ἐπὶ τὰς θύρας τῶν βασιλέων ἀπίτονν τὸν
ἀφειλόμενον μισθόν. Ουκέτι ἡμῖν μισθοδότης ἔστι Κῦρος·
οὐκέτι γὰρ ἡμεῖς ἔκείνου στρατιώται ἔσμέν. Ἀνδρες στρα-
τιώται, μὴ θαυμαζῆτε ὅτι Κῦρος χαλεπῶς φέρει τὰ παρόντα.
Οὐ θαυμάζετε Κῦρον οὐ φάναι ἀποδοῦναι τὸν τεττάρων
μηνῶν ὀφειλόμενον μισθόν.

10. Σύνοιδα ἐμαντῷ. Σύνοιδεν ἔαυτῷ. Συνοίδαμεν
ἡμῖν αὐτοῖς. Συνοίδασιν ἔαυτοῖς. Συνοίδατε ὑμῖν αὐτοῖς.
Αἰσχύνεται. Αἰσχύνεται συνοιδώς ἔαυτῷ. Αἰσχύνεται
δεδιώς. Αἰσχύνομαι ὅτι σύνοιδα ἐμαντῷ πάντα ψευσάμενος
πρὸς ὑμᾶς. Σύνοιδεν ἔαυτῷ προδεδωκός με. Συνοίδασιν
ἔαυτοῖς ἀδικούμενοι ὑφ' ἡμῖν. Συνοιδέναι σε σεαυτῷ οἴδα
ψευσαμενον προς ἡμᾶς. Νομίζονσιν ἀδικηθῆναι. Οὐκ
ἐθέλω ἵέναι τὸ μέγιστον δεδιώς μὴ λαβόντες με οἱ πολέμοι
δίκην ἐπιθήσονται ὥν νομίζονσιν ὑπ' ἐμοῦ ἀδικεῖσθαι. Δέδια
μὴ τὸ μὴ καταπετρωθῆναι μικρὸν ἐκφεύξεται αὐτός.

11. Μὴ μένγητε αὐτοῦ. Οὐ μενοῦσιν αὐτοῦ. Οὐ μενοῦμεν
αὐτοῦ ἄνεν στρατηγον. Μερεῖ αυτον λαθρα τῶν ἰδιωτῶν.
Πολὺν χρόνον ἔμενον. Οὐχ ὡρα εστί μεῖναι αυτον. Άνεν
κόσμον οὔτε στρατηγον οὔτε ἰδιάτον ὄφελος ουδεν. Σκεπτέον
ἐστίν ἡμῖν εἰ δὴ δίκαια ποιήσωμεν. Ουχ ὡρα ἐστίν ἡμῖν
καθεύδειν. Άμελητέον ουκ ἐστιν ἡμῶν αυτῶν, ἀλλὰ
βουλευτέον ὅτι χρὴ ποιεῖν ἐκ τούτων. Ἐως μένομεν αυτον
βουλευσόμεθα ὅτι χρὴ ποιεῖν. Μενουμεν ἐν τῷ πεδίῳ ἐώς
γε καθεύδει ὁ πολέμοις. Λοκεῖ ἡδη ἐπιέναι. Μὴ αμελῆτε
ὑμῶν αυτῶν. Άπιμεν ἡδη λαθρα των στρατιωτων.
Βουλευσόμεθα ὅπως ἀπιμεν ἀσφαλεστατα.

12. Ἐστὶ φίλος μοι. Ἐστὶ πολλον ἀξιοφίλος ἡμῖν. Πλείστον ἀξιοφίλος ύμιν ἐστίν, Πολλοῦ ἀξιοφίλοι τούτῳ εἰσίν. Ἐχθρὸς χαλεπός ἐστίν. Ἐχθρὸς χαλεπώτατός μοί ἐστιν. Εἰς ἡμῖν χαλεπώτατος ἔχθρός. Φίλος μὲν πολλοῦ ἀξιός ἐστιν, ἔχθρὸς δὲ χαλεπώτατος. Σοὶ μέν εἰμι φίλος, τῷ δ' ἀδελφῷ ἔχθρός. Ἡμῖν μὲν πλείστον αξιοφίλοι εἰσιν, βασιλεῖ δὲ χαλεπώτατοι ἔχθροι. Όρα λέγειν ὅτι τις γιγνώσκει αριστον εἶναι. Γιγνώσκω αριστον εἶναι βουλεύεσθαι ὅπως απιμεν ἀσημαλέστατα. Πάντες ὁμοιώς ὁρῶμεν τε καὶ ἐπιστάμεθα τὰς δυνάμεις τοῦ πολεμίου, καὶ γὰρ οὐδὲ πόδόφων αὐτοῦ δοκούσι καθῆσθαι. Οὗτοι μέν εἰσι πολλοῦ αξιοφίλοι οἵ φίλοι ὧσι, χαλεπώτατοι δὲ ἔχθροι οἵ πολεμοῦσιν. Άνευ φίλων πολλοῦ ἀξιών δυνάμεως οὔτε πεζῆς οὔτε ἵππης οὔτε ναυτικῆς ὄφελος οὐδέν. Όρα ἐστιν ἀπιέναι. Αἰσχύνομαι προδοὺς πολλοῦ ἀξιοφίλον. Σκεπτεον ἐστιν ἡμῖν ὅπως ταῦτα καταστήσονται εἰς τὸ δέον, καὶ γὰρ συνοίδαμεν ἡμῖν αὐτοῖς προδεδωκότες αὐτόν. Ἔλεξε τοιάδε. Ἔλεξε τοιαντα.

13. Οὐκ ἔμειναμεν. Οὐκ ἔμειναν ἐνταυθα. Οὐκ ἔμεινα ἐν τῇ πόλει. Οὐκ ἔμεινεν ἀρεν τῆς Κύρου γνώμης. Ἐμεινεν ἐκ τον αὐτομάτον. Εἶμι. Ουκ εἶμι. Ουκ εἶμι ἀρεν τῆς Κύρου γνώμης. Εἶσιν ἐκ τον αὐτομάτον. Ενοι ἔμειναν, αλλοι ἀπιεσαν. Μενῶμεν ἐκ τον αὐτομάτον ἡμων. Τῇ ὑστεραίᾳ ἀπήει ἀρεν τῆς τῶν παιδων γνώμης. Ἐπεμψεν ἀγγελον τοῖς πολεμοῖσι λαθρα τῆς φυλακῆς. Ουκ ἦν πρὸς τον μισθοδότον τροπον τὸν μισθὸν ὥφειλόμενον μὴ ἀποδιδόναι. Ἐπισταμεθα παντες ὁμοιώς οία εἰη ἀπορία τον μένειν πόδόφω τούτον τον πολλον ἀξιοφίλον. Ἐπέδειξαν ἡμῖν οία εἰη ἀπορία τον ίέναι ἐπὶ βασιλέα. Τπώπτενον ἡδη φυλακὴν καθεύδειν. Όκει ἐν ἀντρῷ παρὰ τῇ Μυσίᾳ χώρᾳ.

14. Ἡγόρασα τὰ ἐπιτήδεια. Ἀγοράσω τὰ ἐπιτήδεια. Φθήσομαι σε ἀγοράζων ἐπιτήδεια. Ἔφθασα αὐτὸν ἀγοράζων ἐπιτήδεια. Ἔφθασαν ἡμᾶς ἀπόντες. Ἔφθασαν ἡμᾶς ἀποπλοῦντες. Σπεύδω. Μὴ σπεύσητε. Προσποιεῖται σπεύδειν. Προσποιεῖται στράτευμα συλλέγειν. Φθήσομαι αὐτὸν στράτευμα συλλέγων. Προσεποιεῖτο βούλεσθαι στράτευμα συλλέγειν. Προσεποιεῖτο σπεύδειν στράτευμα συλλέγειν. Εἰ μὴ βούλει ἡμᾶς ἀπαγειν, αἱρησόμεθα ἄλλους στρατηγούς. Μὴ θαυμασῆτε εἰ μὴ βασιλέα αὐτῷ πλοῖα ὅπως ἀποπλεύσω. Αὐτοῖς πλοῖα οὐκ ἔδω. Εὖν αὐτοῖς πλοῖα μὴ διδῶς οὐκ ἀποπλεύσοντιν. Προκαταληψόμεθα τὰ ἄκρα ὅπως οἱ πολέμιοι μὴ φθασωσὶ λαβόντες. Μὴ σπεύδητε λαμβανεῖτὴν εἰσβολήν. Δέδοικα μὴ οὐ δυνηθῶμεν ἐπιτήδεια ἀγοραζειν. Πολλακις ἀνήρπασα αὐτοὺς τὰ χρήματα. Άνηρπασα πάντας ὅσοις ἐνέτυχον ἐν τῇ εἰσβολῇ.

15. Άναγκη μοι τοῦτο ποιεῖν. Οὐκ αναγκη μοι τοῦτο ποιεῖν. Αναγκη ἡμῖν τοῦτο ποιεῖν. Αναγκη ὑμῖν τοῦτο ποιεῖν. Αὐτῷ τοῦτο ποιητέον ἔστιν. Αυτοῖς τοῦτο ποιητέον. Οὐχ ἡμῖν τοῦτο ποιητέον. Ἐπίσταμαι τοῦτο ποιεῖν. Επίσταμαι τοῦτο ποιεῖν ὥστις τις καὶ ἀλλος μαλιστα ανθρώπων. Ἐπίσταται τοῦτο ποιεῖν ὥστις τις καὶ ἀλλος μαλιστα ανθρώπων. Ἐπίστανται τοῦτο ποιεῖν ὥστις τινες καὶ ἀλλοι μαλιστα ανθρώπων. Πεποιηκότες ἔσωνται τοντο ὥστις τινες καὶ ἀλλοι μαλιστα ανθρώπων. Πεποιηκὼς ἔσται τοντο ὥστις τις καὶ ἀλλος μαλιστα ανθρώπον. Πέιθεται γράμματα μαλιστα. Ἐπίσταται πείθεσθαι γράμματα μαλιστα. Τὴν γράμμην ἔχετε ὅτι στρατηγήσω. Ός στρατηγήσοντα ἐμὲ ἐν τῇ ὑπερβολῇ τῶν ὀρέων οὐ λέξει οὐδείς. Ός καταλείψοντα ὑμᾶς ἐμὲ μηδεὶς λεγέτω, πολλὰ γὰρ ἐνορῶ δι' ἄλλοι τοντο ον ποιητέον.

Οὐδὲν ἐνορῶ δι' ὁ αὐτῷ τοῦτο οὐ ποιητέον. Εἴσεσθαι ὅτι καὶ ἄρχεσθαι ἐπίσταμαι ὡς τις καὶ ἄλλος μάλιστα ἀνθρώπων. Οἶδα ὅτι πείσεσθε φέρε ἐν ἔλωμαι. Πείσομαι γέρη δυνατὸν μάλιστα τῷ ἀνδρὶ ἐπισταμένῳ ἄρχει τε καὶ ἄρχεσθαι. Μηδεὶς οὐ φάτο ἴέναι τοῦ πρόσω.

16. Αἰτήσει ἡγεμόνα. Αἰτήσας ἔσται ἡγεμόνα. Στρατηγίσουσι. Στρατηγίσοντες ἔσωνται. Άρχοντα αἰρήσονται. Άρχοντα ἑλόμενοι ἔσονται. Δώσουσι μισθόν. Δόντες ἔσωνται μισθόν. Δώσει τὸν ὡφειλόμενον μισθόν. Δοὺς ἔσεται τὸν ὡφειλόμενον μισθόν. Τῷ ἀνδρὶ φέρε ἐλησθε πείσομαι. Τῷ ἀνδρὶ φέρε ἑλόμενοι ἔσησθε πείσομαι. Μὴ αὐτὸν αἰτήσῃτε ἡγεμόνα φέρε λυμαίνεσθε πράξιν. "Εδειξε τὴν εὐήθειαν τῶν κελευόντων αἰτεῖν πλοῦα. Μετὰ τοῦτον αλλοι ἀνέστησαν, ἐπιδεικνύτες ὡς εὐήθεις εἴη ἴέναι ἐπὶ τὰς θύρας τοῦ στρατηγοῦ μισθὸν αἰτοῦντες ὥσπερ μὴ διδόντος ὡφειλόμενον. Αἰσχύνομαι τὴν ἐμὴν εὐήθειαν κελεύοντων ὑμᾶς τὴν εἰσβολὴν καταλαμβάνειν λάθρᾳ τῶν Ἑλλήνων. Ἐρεῖδον πολλὰ δι' ἀσαντοῖς οὐκ ἀμελητήσειαν.

17. Ὁκνῶ τοῦτο ποιεῖν. Ὁκνοίην ποιεῖν τοῦτο. Οὐχ δίόν τε ἐμοὶ τοντο ποιεῖν. Ἀναγκῇ μοι τοντο οὐ ποιεῖν. Ὁκνουμεν αὐτον μενεῖν. Οκνοῖεν πολὺν χρόνον ἀντον μενεῖν. Οκνοίη μένειν ανευ τῆς Κύρου γνώμης. Τι κωλύει ὑμᾶς αντον μένειν. Ουδὲν κωλύει ὑμᾶς πολὺν χρόνον αντον μένειν. Τι κωλύει ὑμᾶς ἀπιέναι; Ουδὲν κωλύει ὑμᾶς "ηδη ἀπιέναι. Ὁκνοίη πιστεύειν ἡγεμόνι φέρε δοίη Κυρος. Ουχ ἐψόμεθα ἡγεμόνι φέρε δοφ μὴ ὑμᾶς ἀγαγγ ὄθεν ουχ οἰον τε ἔσται ἔξελθεῖν. "Ελαθε Κυρον ἀπιών. Άκοντος Κύρου ἀνέρη εἰς τὰ πλοῦα. Καταδύσω ὑμᾶς ανταῖς ταῖς τριήρεσι. Τι κωλύει ὑμᾶς ἀπελθεῖν ακοντος Κύρου; Ου δυνατόν ἔστιν ὑμᾶς

ἀπελθόντας λανθάνειν τοὺς Ἑλληνας. Προσποιεῖται σπεύδειν.
Σπεύδω. Σπεύδετε.

18. Ἐθέλει ἡμῖν χρήσθαι. Τί βούλεται ἡμῖν χρήσθαι; Ἐρωτήσω αὐτὸν τί βούλεται ἡμῖν χρήσθαι. Τί ἐβουλήθη ἡμῖν χρήσθαι; Ἡρώμην αὐτὸν τί βούληθοι ἡμῖν χρήσθαι. Βούλεται ἡμῖν χρήσθαι πολιορκῶν τὴν πόλιν. Οὐ βούλεται ἡμῖν χρήσθαι πολὺν χρόνον. Τί βούλει μοι χρήσθαι; Μὴ ἐρῇ με τί βούλομαι σοι χρήσθαι. Μὴ ἔρησθε ἡγεμόνα τοῦτον πρὸς ὃν ἐψεύσασθε. Ἰμερ εἰς τὰς αὐτοῦ θύρας αἰτοῦντες τὸν ὀφειλόμενον μισθόν. Τοῦτο εὐήθες ἐστιν. Ταῦτα φλυαρία ἐστιν. Αὕτη ἡ πράξις παραπλησία ἐστι οἴᾳ περι ποτε ἐχρήσθην. Ἔγω γέ φημι εὐήθειαν εἶναι Κύρῳ ἐπεσθαί. Πρόσθεν ὥκνησα πείθεσθαι σοι. Οἱ ξένοι προσποιοῦνται σπεύδειν οἴκαδε ἐλθεῖν.

19. Αὐτὸν ἀφήσω. Ἀπειμι. Ἡ πράξις ἐπίπονος φαίνεται. Ἡ πράξις αὗτη τῆς πρόσθεν φαίνεται ἐπιπονωτέρα. Εἳν δὲ αὕτη ἡ πράξις τῆς πρόσθεν φαίνηται ἐπιπονωτέρα ὑμᾶς οὐκ ἀφήσω. Τί λέγει; Τί λέγει πρὸς ταῦτα; Ἀπάγγελλε δεῦρο τί λέγῃ πρὸς ταῦτα. Ἀκούοντες τι ἐθέλουσιν ἡμῖν χρήσθαι, βούλευσόμεθα περὶ τούτων. Ἄξιώσω σε ἀφιέναι με πρὸς φιλίαν. Μὴ ἄπιτε. Οὐχ ὡρα καθεύδειν, αὗτη γαρ ἡ πράξις ἐπιπονός τε καὶ ἐπικύνδυνος ἐστιν. Ἀπαγγελλε δεῦρο ὅτι λέγονται πρὸς ταῦτα. Τί ελεγε πρὸς ταῦτα; Δοκει μοι ὅτι δεῦρο απαγγελωσι τι ελεγε πρὸς ταῦτα. Προσποιεῖται ἐπεσθαί μοι προθύμως. Ταῦτα εἰς τό δέον καταστήσονται. Οὐκ οἶδα εἰ ἄπιμερ ἀσφαλῶς. Ὁ μισθοδότης ἀπέδειξε τὴν εὐήθειαν τον ἀπιέναι αρεν τῆς Κύρου γνώμης.

20. Ητίσα αὐτον χιλίους ξένους. Τπεσχέθη χιλίους καὶ πεντακοσίους δονναι μοι. Ἡξίωσα αὐτὸν ἀφιέναι ἡμᾶς

πρὸς φιλίαν. Ἡρώτησα αὐτὸν περὶ τῶν δοξάντων.
 Ἐπιθήσει δίκην τῷ ἔχθρῳ. Ἐθέλει δίκην ἐπιτιθέναι τῷ
 ἔχθρῳ. Δίκην ηγησεν ἐπιτιθέναι τῷ ἔχθρῳ. Οὐνοίην
 ἀν τούτοις τοῖς ἀρδούσι δίκην ἐπιτιθέναι. Οἰκεῖ ἐπὶ τοῦ
 Μαιάρδου ποταμοῦ, ἵς αἱ πηγαὶ ἐκ τῶν βασιλείων τοῦ
 Κύρου εἰσιν. Ἐὰν φεύγωσιν οἱ πολέμιοι ἀρπάξομεν τὴν
 αὐτῶν χωραν. Νομίζω ὑμᾶς ἐμοὶ εἶναι καὶ πατρίδα καὶ
 φίλους. Πολεμιός εἰς. Ἐάν οἱ πολέμιοι ἐκεῖ ὥσι δίκην
 αὐτοῖς επιθῆσομεν. Ἡρωτήσαντες τοῦτον πηρὶ τῶν δοξάντων
 ἀπίεσαν. Ἡξίωσαν αὐτὸν πείθεσθαι καὶ ἐαυτὸν πρὸς
 φιλίαν ἀφιέναι, καὶ ὑπεσχέθη τοῦτο ποιεῖν καὶ ἡγεμόνα αὐτοῖς
 δοῦναι.

21. Ἡτησε μισθόν. Ἡτησε τὸν ὀφειλόμενον μισθόν.
 Προσήγησε μισθόν. Ἔδωκεν αυτοῖς τὸν ὀφειλόμενον μισθόν.
 Ἐπεσχέθη τὸν ὀφειλόμενον μισθὸν αὐτοῖς δοῦναι. Ἐφερον
 τὸν ὀφειλόμενον μισθόν. Ἡνεγκον πρόσθεν τὸν ὀφειλόμενον
 μισθόν. Ἐπέσχετο αὐτοῖς ἐνεγκεῖν τὸν ὀφειλόμενον μισθόν.
 Ἐπέσχετο αὐτοῖς δώσειν ἡμιόλιον οὐ πρόσθεν ἐφερον. Ἡ
 ὑποψία ὅτι ἄγει ἡμᾶς ἐπὶ βασιλέα εὐήθης ἐστιν. Ἐποπτεύω
 ἡδη ὅτι πορευόμεθα ἐπὶ βασιλέα. Δώσω ὑμῖν ἡμιόλιον οὐ
 πρόσθεν ἐφέρετε. Οἱ σὺν αυτῷ πρόσθεν ἀναβάντες ἐφερον
 δύο δαρεικοῦς τοῦ μηρός. Ἐπέσχετο τοῖς στρατιώταις εἰ
 παλῆς καταπράξιοι ἐφ ἀ ἐστρατεύετο αυτοῖς δοῦναι δέκα
 δαρεικοὺς τῷ στρατιώτῃ. Οὕποτε ἡπόρει ουδεὶς περὶ τούτων.
 Οὐκ ἐρῶ ἐν γε τῷ φανερῷ οὐκ ἴέραι τον πρόσω. Ἐὰν
 προσαιτήσωσι μισθὸν δώσω.

CHAPTER IV.

1—3. Οἱ μισθόφοι Ἑλληνες ἀφίκοντο. Ὁ ναύαρχος ἀφίκετο. Ἀφικόμεθα ἐπὶ ταῖς ναυσὶ. Ὁ ναύαρχος ἀφίκετο μετάπεμπτος ὑπὸ Κύρου. Μετεπέμψατο τὸν ναύαρχον. Ὁ ναύαρχος μετεπεμπτετο. Ὁ ναύαρχος μεταπεμπτέος. Ἡμῖν μεταπεμπτέος ὁ ναύαρχος. Ἡμῖν τῆς μεταπεμπτέαι. Ἐμοὶ τοῦτο οὐ ποιητέον. Ἐμοὶ Κῦρος οὐ μεταπεμπτεος. Ἡμῖν στρατευτέον εἰς βασιλέα. Τιμὴν οὐ στρατευτεον εἰς βασιλέα. Ἡμῖν πολεμῆτεον ἐπὶ βαρβάρους. Ἐμοὶ δοτέος μισθὸς τοῖς στρατιώταις. Παρηγ μετάπεμπτος ὑπ’ αὐτοῦ. Ὁ ναύαρχος ἀφίκετο ἔχων τὰς πεντήκοντα ναῦς ἐκ Πελοποννήσου καὶ ἑτερας Κύρου εἴκοσι καὶ τέτταρας. Αὐταὶς ταῖς ναυσὶ Πολιόρκησαν τὴν πόλιν ἡμέρας ἕξήκοντα. Οἱ Ἑλληνες ἔνειοι μετά Πασίωνος ἀπέστησαν καὶ ἥλθον παρὰ Κλέαρχον. Πλείονες χιλίων καὶ πεντακοσίων παρὰ Πασίωνος ἐστρατοπέδευσαν παρὰ Κλεάρχῳ. Οἱ μισθοφόροι συνεστράτευσαν ἐπὶ βασιλέμ. Ἐνταυθα ἔμεινεν ὁ μισθοδότης ἡμέρας τέτταρας. Αὐτὴ ἡ πόλις ἔστιν οἰκουμένη, μεγάλη καὶ εὐδαιμών. Αὐτὴ ἡ πόλις ἔστιν ἐσχάτη τῆς χώρας. Ἡγεῖτο δέκα νεῶν. Ὁ στρατηγὸς ἀφίκετο ἐπὶ ταῖς ναυσὶ. Ωρμήσατο ἀπὸ Σαρδεων. Ωρμεῖτο ἐκ Σαρδεων. Ἡ ναῦς ὧρμει. Οὗτος ὁ ποταμὸς ἔστιν ὡς μιλίον τὸ εὐρός. Συνεστρατεύσατο μετὰ τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ τοὺς βαρβαρους. Συνεστρατεύσατο ἐπὶ πατρίδα. ἄνευ ἡγεμόνος οὔτε στρατηγοῦ οὔτε ναυαρχον ὄφελος ουδέν. Συνεστρατευσάμην ἐπὶ βαρβάρους ὡς ἴδιωτης.

4—5. Εφύλαττε τὸ ἔξω τεῖχος. Ἐφύλαξε τὸ εἶσω τείχος. Απεβίβασεν ἄνδρας καὶ εἴσω καὶ ἔξω τῶν πυλῶν. Κατέβη εἰς τὸ πεδίον. Τὰ τείχη κατεκουσιν εἰς τὴν θαλατταν

"*H*ν δὲ ὑπένερθεν τὸ ὄρος ὁχυρὸν καὶ ὑψηλόν. "*Ηκουσαν Κυρον* ἐν Συρίᾳ ὅντα. "*Ηκουσαν Κῦρον* ἀφιγμένον. "*Ηκουσε Κῦρον* ἐν πόλει ὅντα. "*Ηκουσα αὐτὸν* ἀφικόμενον εἰς τὴν πόλιν. '*Ηκούσαμεν αὐτὸν* βιασάμενον τοὺς πολεμίους. *Ηκουσά* σε μεταπεμψάμενόν με. "*Ηκουσα τοὺς πολεμίους* εἴσω ὅντας τῶν πυλῶν. '*H* ὁδὸς ἦν ὁδὸς ἀμαξιτὸς ὁρθιος ἴσχυρῶς καὶ στενός. *Δι'* δὲ οὐκ ἔστι παρέρχεσθαι βίᾳ. Πάροδος γὰρ στενὴ σχυρῶς ἔστι. *Μεταπέμψομαι τοὺς μισθοφόρους* ὅπως εἰσβαλῶ εἰς τὴν χώραν. Οἱ μισθοφόροι παρῆσαν μετάπεμπτοι ὑπὸ Κλεάρχου. Οὗτος δὲ ποταμὸς ἔχει διὰ μέσου τείχοιν ὡς καθήκετον εἰς τὴν θάλατταν. Παρέσομαι ὅπῃ ἀποβιβασθε τοὺς ἄνδρας. *Ἀποβιβασω τοὺς γυμνήτας* εἴσω καὶ ἔξω τῶν τειχῶν. "*Οπου ἀν ὡ νομίζω* βιασεσθαι τούς ἔχθρούς. *Μετεπέμψατο* ναῦς ὅπως βιασηται τοὺς πολεμίους ἔξω τοῦ τείχους. *Tὸ ἔξω τεῖχος* πρὸ τῆς Συρίας ἐφυλακτετο ὑπὸ φυλακῆς τοῦ βασιλέως. Οἱ φύλακες ἔστησαν ἐπὶ τῶν τειχῶν τῆς πόλεως. "*Ηκουσα τοὺς φύλακας* ἐπὶ τείχεον τῆς πόλεως σταντας. *Ἄκούω τοὺς πολεμίους* ἐπὶ τοῦ ἔξω τείχους ισταμένους.

6—7. '*H* ναῦς ὄρμει. *Ai* νῆες ὄρμοῦσιν. *Ἐνταῦθα* ὥρμονιν αἱ νῆες. *Ωρμήσατο* ἀπὸ Σαρδεων. *Ωρμάτο* ἐκ χερσονήσου. *Ἐνέβη* εἰς την ναῦν. *Ἐνέβησαν* εἰς ὄλκαδα. *Ἐθενετο* τα ὥντα εἰς ναῦν. *Ἐθετο* τὰ πλείστον ἄξια εἰς πλοῖα. *Ἀπεβίβασε* τοὺς ἄνδρας ἔξω των πυλῶν. *Οὗτος* δὲ ποταμὸς ἐμβαλλει εἰς τὴν θαλατταν. *Κλέαρχος* ἔχει τοὺς στρατιώτας. *Κῦρος* ἐπὶ Κχέαρχον τοὺς στρατιώτας ἔχειν. *Εἶνων* αὐτὸν τοὺς στρατιώτας ἔχειν. *Φιλοτιμεῖται*. *Ἐφιλοτιμήσατο* ἐμοῦ ἐώντος Κλέαρχον τοὺς στρατιώτας ἔχειν. *Αἱ* ὄλκαδες αφικοντο εἰς το δέον. *Αἱ* νῆες οὐ πόδῷ ὄρμοῦσιν. *Ο στρατηγὸς* ἀπεβίβασε τοὺς αὐτοὺς

ἄνδρας λαθρα τῆς φυλακῆς, ἀλλὰ πάλιν ἐνέβησαν εἰς τὸ πλοῖον οἵς ἀποπλεύσοντες. Αποπλεύσω ἔχων τὰ πλείστου ἄξια. Φίλοι πολλοῦ ἀξιοῖ ἐισιν φίλοι ὡσι. "Ηκουσε τὰς τριήρεις αὐτόθι ὁρμούσας. Εὐηθεια εἴη φιλοτιμεῖσθαι ὅτι αὐτὸς τὸν ναύαρχον ἐοἴη τὰ πλοῖα ἔχειν. Εὔχετο οἵς δολίους ἀφανεῖς ὄντας τοὺς ἄνδρας ληφθῆναι. Οὐκέτι ἐᾶ με ὡς προδότα αὐτὸν ἀποπλεῖν. Πολλὰ ἐνορῶ δι' ἂν οὐκ ἐστι Κύρω διώκειν τοὺς ἀφανεῖς αἰδρας. Ἐκ τοῦ αὐτομάτου ἐδίωξαν τοὺς πολεμίους. Δίκην επιθήσω αὐτοῖς ἐὰν μὴ ληφθῶσι. Οἰκτερῶ σε ἐι μὴ λάβῃς τοὺς αἰδρας δολίους καὶ φευδεῖς ὄντας σοι.

8—9. *Αποδέδρακε. Απέδρασε. Αποπέφευγε. Απέφυγε.*
"Ιτω. Μὴ ἵτε. Οἴχεται. Οίδα αὐτὸν οἰχόμενον. Οίδ' ὅπη οἴχεται. Ούκ οἴδαμεν ὅπη οἴχεται. Αποδέδρακε, οὐ γὰρ οἴδαμεν ὅπη οἴχεται. Κακός εστι περὶ εμέ. Οιδέτω ὅτι κακός ἐστι περὶ εμὲ. Κακιών ἐστι περὶ εμὲ η ἐγὼ περὶ αὐτόν.
"Ιτω, ειδως ὅτι κακιῶν εστι περὶ εμὲ η ἐγὼ περὶ αυτον. Οίδα. Εἰδὼ. Εἰσομαι. Ιδήσω. "Ηδειν. Εἶδον. Εἰδώς. Ιδών. Συμπορεύσομαι ὑμιν, ὅπη οἴχησθε ἥδεως καὶ προθύμως. Οἴδαμεν ὅπη οἴχεται καὶ τριήρεις ἔχωμεν ὥστε ἐλεῦ τὸ ἐκείνου πλοῖον; οὕτε οὖν ἀποδέδρακε οὕτε ἀποπέφευγεν. Αποφεύξεται ἐὰν μὴ διώξωμεν. Εἰ ἀνδρὶ χρῶμαι ἔως μὲν ἀν παρῇ μοι οὐ ληψόμαι αὐτὸν κακῶς ποιῶν ὅτε βούληται ἀπιέναι. Άλλ' εὐ γε μέντοι ἐπιστάσθωσαν οἱ πολέμιοι ὅτι οὐκ ἔσται βίᾳ παρέρχεσθαι. Άπίτω εἰδὼς ὅτι κακίων ἐστι περὶ ὑμᾶς η ὑμεῖς περὶ αυτόν. Άπεσύλησαν αὐτὸν τὰ πλείστου ἄξια. Εστερήθη τὰ χρήματα. Οὐ δυναται αυτὸν τὴν ἀρετὴν ἀποσυλεῖν. Συνέλαβε τοὺς αἰδρας ὡς προδότας. Συνέλαβε τὸν αἰδρα ὡς δόλιον ὄντα τῷ βασιλεῖ. Ό άνηρ ἐάλω ὡς δόλιος ὡν τῷ ναυάρχῳ. Άπολήψεται τον αυτοῦ χρημάτων.

Οὗτοι οἱ ἵχθνες εἰσὶ μεγάλοι καὶ πραοί. Αἱ δὲ κώμαι ἐμπλεω
δευδῷων παντοδαπῶν καὶ πλήρεις χοημάτων ταῖς παισὶ τοῦ
βασιλέως ἔισιν. Οἶχεται. Ποι οἶχεται; Οἴδα ὅπῃ οἶχεται.
Οὐκ ἀδικεῖν ἔωσι οὐδένα τὰς ἐνταυθα περιστεράς.

10—12. Χαλεπαίνω σοι. Πάλαι ἔχαλέπηηα αὐτῷ.
Προσθεν ἔχαλέπηηε μοι. Οἱ πρόσθεν στρατιῶται ἔχαλέπηηάν
σοι. Αὐτὴ ἡ πρᾶξις μεῖζων ἔστι τῆς πρόσθεν. Λυπούμαι
τὰ παρόντα. Μη θαυμαῖε ὅτι λυπούμαι τας παρουσας
χαλεπηητας. Χαλεπαίνει μοι καὶ ταῦτα τὴν ἐμὴν πρὸς
αὐτὸν ἀρετὴν εἰδώς. Χαλεπαίνουσι καὶ ταῦτα εἰδότες τὴν
πρόσθεν πρὸς αὐτὸν ἡμετέραν αρετήν. Ἐξένοψαν τὰ δένδρα
καλὰ τοῦ παραδείσουν. Οἱ τῆς Σνοίας ἄρχων ἐκέλευσεν
αυτὸν πάντα κατακαύσαι ὅσα φύουσιν αυτόθι αἱ ὥραι.
Ἄμπελοι καὶ δένδρα πολλὰ ἔφυ ἐν τῷ παραδείσῳ. Οὐκ
ἔφασαν οἱναι ἐπὶ βασιλέα εἰς βαρυλῶνα. Ἐλεξεν ὅτι πείσειν
αυτὸν οἱναι τοῦ πρόσω πεῖ δεήσοι. Ἐνταῦθα πόλις μεγάλη
καὶ ευδαιμῶν κατεκαύθη ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων. Οὐκ ἡ
στρατιώτας πείθειν χαλεπαίνωντας τοῖς στρατηγοῖς. Οὐκ
είμι μετα σου ἐὰν μη δώσῃς μοι ὥσπερ τοῖς προτέροις μετα
σου ἀναβᾶσι. Παλαι ταῦτα εἰδότες ἐκρυψαν καὶ ἐκ τούτου
οἱ στρατιῶται ἔχαλέπηηαν αυτοῖς. Αὐτὴ ἡ πρᾶξις μεῖζων
καὶ ἐπικινδυνοτέρα ἔστι τῆς πρόσθεν. Αὐτὴ ἡ πρᾶξις
παραπλησία ἔστι τῇ πρώτῃ. Πολλὰ χοήματα ἔδω τοῖς
πρόσθεν ἀναβᾶσι σὺν αὐτῷ καὶ ταῦτα οὐκ ἐπὶ μαχην ἰοῦσιν.
Ἴοντων εἰδότες ὅτι ἐψευσαν τὴν παποΐα. Αἱ ὥραι φύουσι
πάντα οἷα καλα εἰσιν. Χρόνος ἔστιν εἰς μαχην ιέναι.

13—15. Χαριν οἰδα σοι. Ἐπίσταμαι χαριν εἰδέναι.
Κῦρος ἐπίσταται χαριν εἰδέναι εἰ τις καὶ ἄλλος. Ἡμᾶς χοή
χαριν εἰδέναι αὐτῷ. Ἐγώ φημι ἡμᾶς χοῆναι χαριν εἰδέναι.
Ἐγωγέ φημι ἡμᾶς χοῆναι χαριν εἰδεναι. Τὸ κατ' ἐμέ φημι

ἡμᾶς χρῆται χάριν εἰδέναι. Οἱ ἄλλοι στρατιῶται ἀπίστι
τοῦμπαλιν. Οἱ ἔτεροι στρατιῶται ἀπίστι τοῦμπαλιν. Τὸ
ἄλλο στρατευμα ἀπίστι τοῦμπαλιν. Τὸ ἔτερον στράτευμα
ἀπήσι τοῦμπαλιν. Ἐστρατοπέδευσαν χωρὶς τῶν ἄλλων.
Ἐστρατοπέδευσαν χωρὶς τῶν ἑτέρων. Αριγκούμενοι εἰς τὴν
πόλιν ἀποληψόμεθα τὰ πλείστου ἄξια. Οὐκ ἔη ἐντελῆ
μισθὸν τῇ στρατιᾷ δώσειν. Ἐδωκε τῷ στρατεύματι τεσσάρων
μηνῶν μισθόν. Άνδρες στρατῶται, δῆλον ἔστι ὅ,τι χρὴ ἡμᾶς
ποιεῖν. Πολλὰ ἔνορῶ δι' ἃ ὑμᾶς χρὴ ταῦτα ποιεῖν. Οὐκ
οἶδα ὅ,τι οἱ ἄλλοι στρατηγοὶ Κύρῳ ἀποκριοῦνται. Ἐγὼ
φημὶ ὅτι ἡμᾶς χρὴ οἴχεσθαι πρὶν δῆλον εἶναι, πότερον τὸ πολὺ^ν
τοῦ στρατεύματος Κύρῳ ἔψεται η̄ οὐ. Οὐ δῆλόν ἔστι πότερον
ἡμῖν ἐντελῆ μισθὸν δώσει η̄ οὐ. Άνδρες στρατιῶται, χάριν
οἶδα ὑμῖν. Εἶπε τοιάδε. Εἰπὼν τοιαῦτα ἐπαύσατο. Οὐ
παύσομαι χάριν εἰδώς σοι. Εἰ πείσεσθέ μοι καὶ ψηφίσετε
ἐπεσθαί μοι, ὑμῖν ἐντελῆ μισθὸν δῶσσα ἐως θήσω ὑμᾶς
τοῦμπαλιν εἰς Ἑλλάδα. Παντες πορευσόμεθα χωρὶς τοῦ
ἄλλου στρατεύματος. Άνεν στρατηγοῦ ὄφελος οὐδέν ἔστι τῶν
ὅπλων. Εἰ δίκαια ποίησω οὐκ οἶδα. Οὐκ οἶδα πότερον
χαριν εἰδῆσει η̄ οὐ. Οἶδα ὅτι ὑμεῖς πολλοῦ ἀργυρίου
ἀποτεύξεσθε παρὰ Κύρου. Τὸ πολὺ τοῦ στρατέυματος
ἔψήσισε ἐπεσθαι Κυρῳ, καὶ ταῦτα εἰδὸς ὅτι στρατεύονται εἰς
βασιλέα. Κυρος ἐπίσταται χαριν εἰδέναι εἴ τις καὶ ἄλλος.
Κυρος ἐπίσταται τοὺς φυγαδας καταγειν εἴ τις καὶ ἄλλος.
Παλαι ἔχαλέπαινέ μοι καὶ ταῦτα ὅντός μον αὐτῷ πιστοτατον.
Μή χαλεπαίνῃς μοι. Οὐ χαλεπαίνει μοι. Οὐκ απιμεν
τοῦμπαλιν. Οἱ ἐρημηὲς ἀφίκετο εἰς τὸ δέον. Οὐκ οἶδα ὅ,τι
ἀποκριθῶσιν οἱ ἑτέροι αλλ' ἔγωγε γνώσομαι Κύρῳ ἐπεσθαι.

16—19. Μέλει μοι. Οὐ μέλει μοι. Οὐ μέλει αὐτῷ.
Οὐ μέλει αυτοῖς. Δῆλον ἔστιν ον μέλειν αυτῷ. Λεγει ὅτι

οὐ μέλει αντῷ. Εἶπεν ὅτι οὐ μελοί αντῷ. Λέγει τοὺς ἄρδας παρεῖναι. Εἶπε τοὺς ἄνδρας παρεῖναι. Λέγει Κῦρον χάριν εἰσεσθαι ἡμῖν. Ελεξε Κυρον χαριν εισεσθαι ημιν. Λεγει ὅτι ὁ ποταμός διαβατός ἐστιν. Ἔλεξεν ὅτι ὁ ποταμὸς διαβατὸς εἴη. Ἔλεξεν ἑαυτὸν χάριν εἰσεσθαι. Ἔλεγεν ὅτι χάριν εἰδοίη. Κατακαίει τὰ πλοῖα ὅπως Κῦρος μὴ διαβαίνῃ τὸν ποταμόν. Κατέκαie τὰ πλοῖα ἵνα μὴ διαβῇ τὸν ποταμὸν ὁ Κῦρος. Τὰ πλοῖα κατακαύσει ἵνα μὴ διαβῇ Κῦρος τὸν ποταμόν. Κατέκανσε τὰ πλοῖα ἵνα μὴ διαβαίη Κῦρος τὸν ποταμόν. Ψηφίζωμεν ἡδε καὶ ἀποκριώμεθα. Οὐκ ἐψήφισαν ποὺν ἀφικέσθαι τοὺς πολεμίους. Αἰσθόμεροι ὅτι οἱ πολέμιοι αφικνείησαν ἐψήφισαν. Οἱ πολέμιοι οἴχονται. Οὐκ οἴδα δῆτη οἱ πολέμιοι πορεύσαντο. Επίσταμαι χάριν εἰδέναι. Μηκέτι νομίζει με ἔχθρόν. Οὐκέτι νομίζει με φίλον. Μελήσει μοι ὅτι μηκέτι νομίσῃς με ἔχθρόν. Οὐ μελήσει μοι ὅτι ἡσθῆς. Ὁ ἐρμηνεὺς οὐκ ἡστατι. Βούλομαί σε εντυχέσθαι. Ἐπεμψέ μοι δῶρα μεγαλοπρεπῆ. Ἐπεσιτίσαντο ποὺν τὸν ποταμὸν διαβῆναι. Τότε ουκ ἦν ποταμὸν διαβῆναι εἰ μὴ πλοίοις. Κατέκανσαν τὰς κώμας πλήρεις σιτον καὶ οἴνον καὶ πάντων ὅσων φύουσιν αἱ ὥραι. Ἡσθετο τὸν ποταμὸν διὰ μέσης τῆς πόλεως ἡεῖν. Ὁ ποταμὸς πλήρης ἐστιν ἰχθύων πρασῶν. Ὁ παράδεισος ἐμπλεώς ἐστιν ἀγρίων θηρίων. Ὁ Ευφράτης ποταμὸς ουδεπώποτε διαβατὸς ἐγένετο. Ἔλεξεν ὅτι ὁ ποταμὸς Ευφράτης τότε διαβατὸς ἐγένετο. Ἔλεξαν ὅτι ὁ ποταμὸς σαφῶς ὑποχώρωμι τῷ βασιλεύσοντι. Ουδεπώποτε ουδεὶς τὸν ποταμὸν τοῦτον πεζῇ διέβη. Οὗποτε ουδεὶς λέξει ὡς ἔγῳ δεδοκια τῷ ἡγεμόνι ἐπεσθαι φέ δὲν ἔλοισθε. Ἐστὶ φίλος πιστότατος καὶ πλείστον αξιος. Ἐστρατοπεδευσαν χωρὶς τοῦ αλλού στρατεύματος. Ου δοκοῦμεν στρατοπεδευσατες πόρρω τῶν πολεμίων. Χωρίς στρατιωτῶν πιστῶν τῆς τοῦ στρατηγοῦ ἀρετῆς ὄφελος ουδεν.

CHAPTER V.

1—3. Ταῦτα τὰ ιρέα ἡδῆ ἐστιν. Ταῦτα τὰ ἑλάφεια
ηδιστά ἐστιν. Ἐν τούτῳ τῷ χωρῷ ἥσαν πολλὰ θηρία. Ἐν
ταύτῃ τῇ χωρᾷ ἥσαν πόλεις πολλαὶ καὶ εὐδαιμονες. Ἐν
τούτῳ τῷ χωρίᾳ ἥσαν πολλοὶ ἵπποι. Ἐποιόρκησε τὴν πόλιν
κατὰ γῆς. Κατῆγον εἰς τὴν πατρίδα τὸν ἐκπεπτοκότα. Ἐπεὶ
διώκοιεν ταῦτα τὰ θηρία οἱ ἵππεῖς, ταχὺ ἀπηγόρευον. Ἡ γῆ
ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ πεδίον ἦν. Τούτο μὲν τὸ πεδίον ἀπαν
διμαλόν ἐστιν ὥσπερ θάλαττα, παντοίων δε θηρίων πλῆρες.
Δένδρα δὲ ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ οὐκ ἐστι, πλὴν ἔμπλεως ἐστι
ῦλης καὶ καλάμων καὶ ταῦτα ἀπαντά ἐστιν εὐώδη ὥσπερ
ἀρώματα. Οὗτος ὁ τόπος ἔμπλεως ἦν σίτου καὶ οἴνου καὶ
πολλοῦ ἀργυρίου. Ἐν ταύτῃ τῇ χωρᾷ ἥσαν στρονθοὶ οἱ μεγάλοι
καὶ ὡτίδες καὶ πέρδικες καὶ πριστεραί. Ἐπορεύετο τὸν πυταμὸν
ἐν δεξιᾷ ἔχων ἐπὶ Ταρσούς. Ταῦτα μὲν τὰ ιρέα πιρατησία
ἐστι τοῖς ἑλαφείοις, ἀπαλώτερα δέ. Οἱ οἴνοις ἡδιστός ἐστιν.
Οἱ στρονθὸς φεύγει μὲν τρέχων, αἰφόμενος δὲ πτέρυξι ὥσπερ
ιστίω χρῶμενος. Αἱ δὲ ὡτίδες ἔπιστο τραχὺ, ἐπεὶ τις
διώκοιεν καὶ ταχὺ ἀπηγόρευον. Θηρῶντες ταῦτα τὰ θηρία
οἱ ἵππεῖς διεδέχοντο τοῖς ἵπποις. Οἱ ἵππεῖς ἐθήρευον ταῦτα
τα θηρία διαδεχόμενοι τοῖς ἵπποις. Ἐθήρευεν ἐνίστε ἀφ'
ἵππου τὰς δορκάδας. Θᾶττον ἐμοῦ τρέχει. Πολὺ θάττον
νῦμων τρέχομεν. Ταῦτα τα ἑλάφεια ἀπαλα ἐστιν. Ενίστε
οἱ ἄγριοι ὅνοι προδραμούτες ἐστησαν. Οἱ στρονθοὶ ἀπεσπα-
σαντο τοὺς ἵππεῖς οὐ ποτε ἀπαγορεύοντες. Κατέβησαν ἐξ
δύχυρου καὶ ὑψηλον ὅρους εἰς πεδίον διμαλὸν ὥσπερ θάλατταν.

4—6. Περιφεῖ ὁ ποταμὸς κύκλῳ τὴν πόλιν. Περιτταὶ κύκλῳ ἡ πόλις ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ. Σιτον καὶ οἴνον ἐπρίατο. Οἴνον ἐν τῇ ἀγορᾷ ἐπρίατο. Οἴνον πρίασθαι οὐκ ἔστιν ἐν ταύτῃ τῇ ἀγορᾷ. Οὐκ ἐδύνατο πριασθαι οὐτε σῖτον οὔτε οἶνον. Ἐν ἐκείνῳ τῷ χωρίῳ ἥδη κρέα επρίατο. Ἡ χώρα ψιλή ἔστιν. Πᾶσα ἡ χώρα ψιλή ἔστιν. Οὐ δύναται κρέα πριασθαι ἐνταῦθα, οὕσας ψιλῆς πάσης τῆς χώρας. Ἀγοραστέος ἥμιν σῖτος. Ἀπώλετο ὑπὸ τοῦ λιμοῦ. Απώλλυτο ὑπὸ τοῦ λιμοῦ. Απόλλυται ἡ στρατιὰ ὑπὸ τοῦ λιμοῦ. Τὸ πολὺ τοῦ στρατεύματος ἀπόλλυται ὑπὸ τοῦ λιμοῦ. Λέγει ὅτι ἡ στρατιὰ ἀπόλλυται ὑπὸ τοῦ λιμοῦ. Ἐλεξεν ὅτι ἡ στρατιὰ απόλοιτο ὑπὸ τοῦ λιμοῦ. Δεῖ ἥμᾶς σῖτον καὶ κρέα πριασθαι τὸ γὰρ στράτευμα ἀπόλλυται ὑπὸ τοῦ λιμοῦ. Απόλλυται ἡ στρατιὰ ὑπὸ τοῦ λιμοῦ δι' ὃ δεῖ ἥμᾶς πριασθαι τὰ ἐπιτήδεια. Διαγίγνεται ποιῶν ὄνους ἀλέτας. Οἱ ταύτην τὴν χώραν οἰκονυτες σῖτον ἀνταγοράζουσιν, ὁρύττοντες ὄνους αλέτας παρὰ τὸν ποταμόν. Ἐπεὶ ὁ σῖτος τὸ στράτευμα ἐπιλίποι, διεγίγνοντο ἐσθίοντες ἵχθεῖς καὶ κρέα. Ποιῶν τί διαγίγνεσαι; Ὁρύττω ὄνους ἀλέτας. Εἰς τὴν ἀγορὰν ὄνους ἀλέτας ἄγων καὶ πουλῶν ἀνταγοράζω σῖτον. Πόσον δύναται ἡ χοίνιξ; Πόσον πουλεῖς τὴν πέρδικα; Ἐξελαύνει σταθμὸν διὰ ἐρημού τόπον εἰς πόλιν ἐρήμην ὄνομα δὲ αὐτῇ Κορδωτή. Πορευόμενοι διὰ ταύτης τῆς χώρας πολλοὶ τῶν στρατιωτῶν ἀπώλοντο ὑπὸ τοῦ λιμοῦ. Ἡ αγορὰ περιεόρθετο ὑπὸ τοῦ Μασκᾶ ποταμοῦ κύκλῳ. Ποταμὸς τὸ εὖρος πλευθριαῖν περιέόρθεεν ὅλην τὴν χώραν. Οχυρὸν ὄρος περιέχει τὴν πόλιν. Ουκ ἦν πρίασθαι σῖτον οὐτε χιλὸν ἐν τούτῳ τῷ χωρίῳ, οὕσας πάσας τῆς χώρας ψιλῆς. Οἱ ἐνοικουντες διαγίγνονται ἐσθίοντες τὰ ἐλαφεια. Εὰν ὁ σῖτος λεύψῃ τὸ στρατεύμα, κρέα ἀγορασθωμένην.

7—9. Ἐρισεν Ἀπόλλωνι περὶ συρίας. Ἐπολέμει σὺν τῷ

βασιλεῖ. Ἐπολέμει τῷ αδελφῷ. Πόλεμον δὰ ταχέων ἐποιήσατο. Ἐνίκησα αὐτὸν ἐν μάχῃ. Ἡττήθη ἐν μαχῇ ὑπὸ τους δούλους. Ἐτυχεν ἰστάμενος ἐπὶ του ἀρματος. Ἐτυχεν ἐλαύνων ἐφ' ἀμαξῆς. Ἐτυχεν ἐλαύνων ἀφ' ἵππου. Ἐτυχον ἐλαύνοντες ἀφ' ἵππου. Ἐτυχε θηρῶν ἀφ' ἵππου. Ἐλαθε Κῦρον ἀπίον. Ἡμᾶς ἔφθησαν λαμβάνοντες τὰ ἄκρα. Διατελεῖ λέγων ἐλπίδας. Ἡσσηθήσονται ἐάν τις πόλεμον δὰ ταχέων ποιήται. Σχολαίοις ἐπολέμει. Εὐθὺς ἔργοιφαν τοὺς στρεπτοὺς καὶ τὰ ψέλλια ὅπου ἔτυχον ἐστηκότες. Ἔδραμον θῆττον η̄ ὡς τις ἀν ὥστο. Ο στρατηγὸς ὡς ὁργιζόμενος ἐκέλευσε τοὺς στρατιώτας προϊέναι, οἱ δὲ οὐκ ἔφασαν ὡς στενοχωρίας καὶ πηλοῦ φανέντος τοῖς ὀπλίταις δυσπορεύτον. Οἱ δὲ δῆλοι ἤσαν ὡς σπεύδοντες πᾶσαν τὴν ὁδὸν. Σπεύδε. Μὴ σπεύδε. Οὐ διέτριψεν ὅπου μὴ σιτισμοῦ ἔνεκα ἴκαθεῖτο. Οσῳ μὲν θῆττον ἀπίόντες ἔσοισθε τοσού τῷ ἀπαρασκευότερος βασιλεὺς πολεμεῖν ἔσται. Ἐνθα δὴ μέρος τι τῆς Περσῶν εἴνταξίας ἐθεασάμεθα. Σοὶ προσέχοντι τὸν νοῦν ἔσται μέρος τι τῆς εὐταξίας τῆς στρατιᾶς θεάσασθαι. Ως ἐμοῦ ἵντος ὅπῃ ἀν καὶ ὑμεῖς οὕτω τὴν γνώμην ἔχετε. Αἱ μὲν δυνάμεις τοῦ βασιλέως διασπῶνται, διὰ δε τοῦτο η̄ ἀρχὴ αὐτοῦ ἀσθενής. Οσῳ μὲν σχυλαιοτέρως ἐπίοι τις πρὸς τὴν βασιλέως χώραν, τοσοντιρ ἴσχυροτέρα η̄ αὐτοῦ ἀρχή. Οὗτος ὁ τόπος πλήρης ἔστιν ὕδατος καὶ χιλον. Τῆς ὁδού ὁρθίας οὖσης καὶ ἀμηχάνου ἴμεν εἰς τοῦμπαλιν. Ἐντανθα οἰκοδόμησε πολυτελῆ βασιλεία.

10—12. Πληγὰς ἐμβαλῶ σοι. Δίκην ἐπιθήσω σοι. Άνεβη εἰς ὁρθιον γήλοφον. "Hei κατὰ πρανους γηλόφον. Διέβε τὸν ποταμὸν σχεδίᾳ. Διέβησαν τὸν ποταμὸν πλοιῷ. Τὸ Μαρσύον δέρμα ἐκρεμάσθη ἐν ἄντρῳ. Διφθέρας συνεσπασαν. Διέβημεν τὸν ποταμὸν ἐπὶ σχεδίας διφθερῶν

πεποιημενης. Οὐκ ἔστιν ἐπιτίθεια πριασθαι εκ τῆς πολεως περαν τοῦ ποταμοῦ. Καὶ δή ποτε σίτου τὸ στρατευμα λιπόντος ἐπιώντο τὰ ἐπιτίθεια ἐν πόλει οὐ πούρῳ τοῦ ποταμοῦ. Βάλανος ἡ ἀπὸ τῆς φοίνικος ἀφθονωτάτη ἐν ταύτῃ τῇ χώρᾳ· ταύτης δὲ ποιοῦσιν οἶνον ὃν ἄγοντες εἰς Βαρβλῶνα καὶ ποντῶντες ἀνταγοράζουσι σίτου μελίνης. Αἱφθέρας πιμπλάσαντες χόρτου κούφου συνέσπων ὥστε μὴ ἄπτεσθαι τῆς κάρφης τὸ ὕδωρ. Στεγάσματα ἐπίμπλασαν χόρτου κούφου· εἶτα συνέσπων ὡς τὸ ὕδωρ κάρφης μὴ ἄπτεσθαι. Αἱέρησαν σχεδίας ὡς μὴ βρεχθῆναι ὑπὸ τον ποταμοῦ. Πληγὰς ἐμβαλεῖ σοι ἀνθ' ὧν νομίζει ὑπό σου ἀδικηθῆναι. Ἐμβάλλει ὁ ποταμὸς εἰς τὴν θαλασσαν. Μὴ ἀμφιλέγε περὶ τούτων. Χαλεπαίνει καὶ ὀργίζεται σοι ἵσχυρῶς ἀνθ' ὧν ὑπό σου ἡδικήθη. Ως Κύρου χαλεπῶς φέροντος τοῖς παροῦσι πραγμασιν οὗτο τὴν γνώμην ἔχετε. Ἡ ὁδὸς σφόδρα ὀρθία. Ωρμὴθσαν κατὰ γηλόφου πρανεστατον, καὶ ταῦτα σὺν τοῖς ὅπλοις. Ἐὰν εμβαλῆς πληγὰς τούτῳ τῷ στρατίῳτῃ ὀργίσομαι ἵσχυρῶς σοι. Θαυμαζω ὅτι οὕπω ἀφιγμένοι εἰσιν. Μὴ θαυμαζετε ὅτι οὐκέτι θέλω ὑμῖν μισθὸν δοῦναι. Οἱ μὲν λίθοις ἔβαλον, οἰδὲ ταῖς ἀξίναις ἤσαν. Πρῶτον μὲν ἔβαλε ξύλοις, ὕστερον δὲ λίθοις ἔβαλε. Αφίππενσαν διὰ τον στρατεύματος εἰς τὸν πόρον· ἐνταῦθα δὲ κατασκοπήσαντες τὴν ἀγορὰν ἀφίππευσαν ἐπὶ τὰς σκηνας. Σχίζει ξυλα. Πασα ἡ χώρα ἡ ψιλή· ἐνῇ γὰρ οὕτη ὑλε οὔτε δένδρον, οὔτε καλαμος οὔτε χόρτον.

13—17. Κακῶς ἔχονσι τὰ ἡμέτερα. Κακῶς ἔχονσι τὰ ὑμέτερα. Τὰ αὐτον, κ. τ. λ. Τὰ ἔμα, κ. τ. λ. Ολδα τὰ ἔμα κακῶς ἔχειν. Ἡπισταμην ὅτι τὰ ἔμα κακῶς εἶχον. Ελδον τα αὐτον κακῶς ἔχοντα. Ἐν ἐαντῷ ἐγένετο. Ἐν ἐαντῷ ἐγίγνετο. Ἐν ἐαντῷ γίγνεται. Ἐν ἐαντοῖς ἐγένοτο.

'Εν ήμιν αὐτοῖς ἐγενόμεθα. 'Εν ύμιν¹ αὐτοῖς γίγνεσθε. 'Ολίγον ἐδέησε καταλευσθῆναι. 'Ολίγον ἐδέησα απολέσθαι. 'Ολίγον ἐδέησαν κατακοπῆναι. 'Ηκεν ἐλαύνων ἀφ' ἵππου. 'Ηκε πεζῇ. 'Ηκε τὴν ταχίστην. 'Ολίγον ἐδέησαν καταλευσθῆναι. — Μικρὸν ἔξεργον τὸ μὴ καταλευσθῆναι. Άρα λέγεις πρῶτος τὸ πάθος μου ὀλίγου δεήσατος καταλευσθῆναι; Λέομαί σου μὴ ποιεῖν τοῦτο. Οἱ* πολέμοι "ηλασαν ἐφ' ήμᾶς ὥστε τὸ ήμων στρατευμὰ ἐκπεπλῆγθαι καὶ τρέχειν ἐπὶ τὰ ὄπλα. Κατέργυγεν ἐπὶ τὴν αὐτοῦ σκηνὴν. Κατέργυγεν εἰς τὰ ὄρη. Έξεργυγεν εἰς τὰ ὄρη. Τὰ ήμέτερα κάκως ἔχουσιν. Τοῦ ήμετέρων κακῶς ἔχόντων, κατακοψόμεθα ἐν τῷδε τῇ ήμέρᾳ ὑπὸ τῶν πολεμίων. Κατεκόπησαν ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἐν τῇ αὐτῇ ήμέρᾳ. 'Εν ἐκείνῃ τῇ ήμέρᾳ, τὸ αὐτοῦ στρατευμα ἔτυχεν οἱ ἴσχυρῶς δρυγιζόμενον. Αἰσθόμεροι ταῦτα ἐν ἑαυτοῖς ἡγένοτο καὶ κατὰ χώραν ἔθειτο τὰ ὄπλα. Οἱ στρατιῶται εὗθὺς ἔδιψαν εἰς τὸ μέσον ἀμφοτέρων στρατευμάτων καὶ ἔθειτο τὰ ὄπλα. Τας ἀσπίδας πρὸς τα γόνατα θέντες ἔμειναν ὕστεροι χώρις τοῦ ἄλλου στρατεύματος. Εὐθὺς ἔξεπλάγησαν ἰδόντες τοὺς ἵππους των πολέμιων ἐλαύνοντας ἐφ' ἑαυτούς. "Ετυχον πορευόμεροι ὕστεροι, πόρρω τοῦ ἄλλου στρατεύματος. "Οσφ μὲν σχολαιοτέρως ἵοιτε ἐπὶ βασιλέα, τοσούτῳ μειζὸν στρατευμα αὐτοῦ ἔνεκα συναγερεῖται. "Οσφ μὲν ὕστερον σῖτον ποντοῖτε, τοσούτῳ πλέων ἐν ἀγορᾷ ἐσται. "Οσφ μὲν "ηκοις πρότερον εἰς τὴν βασιλέως χώραν, τοσούτῳ ἀπαρασκευαστότερος ἐσται. "Οσφ μὲν θᾶττον πέτοιται τοσούτῳ θᾶττον ἀπαγορεύουσιν. Σκέπτεσθε, ὅσφ μὲν θᾶττον ἵοιτε, τοσούτῳ ἀπαρασκευοτερον; βασιλεῖται ὑμας πολεμεῖν. Ο μισθοδότης ἡρεῖτο ὅσφ μὲν θᾶττον ἀρίσκοιτο, τοσούτῳ πλεον ἀποδοῦναι χρῆναι τοις στρατιώταις. Απαρασκευός εἰμι. Άρ, ἀπαρασκευός εἰ;

CHAPTER VI.

1—5. Γένει προσήκων ἐστί μοι. Γένει προσήκοντες εἰσιν αὐτῷ. Γένει ἄρα γε προσήκων ἐστί σοι; Γένει προσήκοντες βασιλεῖ ἐστί. Ἄρο ἐμοὶ γένει προσήκων εἰ; Σοὶ προσήκων εἴμι γένει. Γράφω ἐπιστολήν. Ἄρο ἔγραψεν ἐπιστολήν σοι Οὐκ ἔγραψέ μοι ἐπιστολήν. Ἄρα γράψεις μοι επιστολήν Γράψό σοι ἐπιστολήν. Αναγιγνώσκω ἐπιστολήν. Ἄρο ἀνέγνως τὴν ἐπιστολήν; Ανέγνων. Τί ἔνεστι ἐν τῇ ἐπιστολῇ; Πολλὰ ἔνεστιν ὑπομνήματα τῆς πρόσθεν φιλίας. Ανεγνωκὼς τὴν ἐπιστολὴν δός μοι. Οὐ χρὴ ἐμὲ δοῦναι οὐδενί. Οὐ δύναμαι αὐτὴν δοῦναι σοι. Οὐ βούλομαι αὐτὴν οὐδενὶ διδόναι. Οὐ δώσω αὐτὴν τῷ πιστοτάτῳ φίλῳ. Συναλλαγέντες πρὸς Κῦρον ἐλεξαν ὅτι κωλύσειαν τὸν πολεμίους τοῦ διαγγέλλειν βασιλεῖ ἰδόντες τὸ στράτευμα. Κύρῳ ὑπεσχέτο κωλῦσαι τὸν πολεμίους τοῦ καίειν τὸ χόρτον, καὶ εἰ τι ἄλλο χείσιμον ἦν τοῖς ὑποζυγίοις. Ἐνεδρεύοντες η̄ κατακτενοῦμεν η̄ ζῶντα αἱρήσωμεν ήγειμονα. Εἰ μοι δοίης ὅσους ἔχεις ἵππεῖς, ποιήσεια ὥστε τὸν πολεμίους μὴ ποτε δύνασθαι κατάγειν τὸν εκπεπτοκότας. Οἱ ἐρμηνεὺς ἐδόκει λέγειν τὰ ὡφελιμα. Αναβαίτες εἰς τὰ ὅρη εἰδον ἵχνη ἀνδρῶν τε καὶ ἵππων. Εἰκάζετο δὲ εἶναι ὁ στίρος ὡς περιήκοντα ἵππειν. Ἔγραψα αὐτῷ ἐπιστολὴν λέγων ὅτι "ηκοιμι ἀν τῇ ὑστεραιά ἔχων ὅσον μοι δοίη μισθὸν ὁ στρατηγός. Ανεγνων τὴν αὐτοῦ ἐπιστολὴν εν τῇ αὐτῇ ἡμερᾳ, καὶ ἐνῃ πολλὰ ὑπομνήματα τῆς πρόσθεν φιλίας. Φιλοτιμεῖσθαι ἐδόκουν προτιμηθεντος Κλεάρχου μάλιστα τῶν Ἑλλήνων. Ή κρίσις οὐκ ἀπόρρητόν ἐστι. Ανεγνωκὼς τὴν

ἐπιστολὴν ἐν ἑαυτῷ ἐγένετο. Ἐτοιμοί σοί εἰσιν. Οὐκ ἔτοιμοί εἰσιν οἱ ἄρδες. Ἐφαίνετο ἡ χώρα πλήρης εἶναι σίτου καὶ οἴνου. Ἐδόκει ἵκανὸς εἶναι ζῶντας αἰρεῖν πολλοὺς τῶν πολεμίων. Γερει προσίκων ἐστι βασιλεῖ. Ἄρα βασιλεῖ ξενος εἰς; Ξενοφῶντι ξενος εἴμι. Κελευ τοὺς στρατηγοὺς ἄγειν τοὺς ὄπλίτας, καὶ περὶ τὴν ἐμὴν σκηνὴν τὰ ὄπλα θεσθωσαν. Έὰν δωκῇ πιστὸς εἶναι, εἴσω παρακαλέσω συμβουλον.

6—8. Μεταμέλει μοι. Οὐ μεταμέλει μοι. Ἄρα μεταμέλει σοι; Ἄρα μεταμέλει αὐτῷ; Οὐ μεταμέλει αὐτῷ. Ἄρ, αὐτοῖς μεταμέλει; Οὐ μεταμέλει αυτοῖς. Ἄρ, αυτῷ μετεμέλησεν; Ἄρ, αυτοῖς μετεμέλησεν; Οὐκ αυτῷ μετεμέλησεν. Αυτοῖς μετεμέλησεν. Ἄρα μετεμέλησεν γέ σοι; Οὐ μετεμέλησεν αυτῷ. Ἐφη μὴ μεταμέλειν αυτῷ. Ἐφασαν μὴ μεταμελεῖν αυτοῖς. Ἄρ, ἐφῆσθά σοι μεταμέλειν; Ἐφαμεν μεταμέλειν ἥμιν. Ἐφαμεν μὴ μεταμέλειν ἥμιν. Ουχ ἔτι αμεν μεταμέλειν ἥμιν. Φαισὶ μεταμέλειν αὐτοῖς. Οὐ φησὶ μεταμέλειν αυτῷ. Ἡρώτησεν ὁ Κῦρος αὐτὸν, Ὁμολογεῖς οὖν περὶ ἐμὲ ἄδικος γεγενῆσθαι; Ἡ γαρ ἀγάκη, ἐφη. Ἡρώτησεν αὐτὸν ὁ Κῦρος, ὅμολογεῖς οὖν ἐμοὶ ἐπιβεβουλευκέναι; Οὐ δὲ απεκρίνατο, ὅτι οὐδὲ εἰ δύμολογήσεια, μοί γ' ἀν ἔτι ποτὲ πιστεύσειες. Δεξιὰν οὕποτε δώσω οὗτε λαβῶ, σοῦ προδότου οὗτός μοι καὶ τῷ ἐμῷ βασιλεῖ. Έὰν πολεμήσεις ἡ ἐμοὶ ἡ τῷ ἐμῷ ἀδελφῷ, ποιήσεια ευθὺς ὥστε παύσαιο. Οὕποτε παύσομαι τοῦ πολέμου ἔως ἂν μέρωσιν οἱ πολέμοι ἐν τῇ ἡμετέρᾳ χώρᾳ. Ἄρα ξέρος εἰ τοντῷ τῷ Ορόντι; Ὁκεὶ ὁ πατήρ μου ἐπὶ τοῦ Μαιάνδρου ποταμοῦ. Ὁ πατήρ δώσας μοι τούτον τὸν Ορόντα ὑπῆκοον καὶ σύμβουλον εἶναι, οὐκ ὀκνήσω πολεμεῖν βαρβάροις. Ὁμολογῶ καὶ πρὸς θεῶν καὶ πρὸς ἀνθρώπων ἄδικος περὶ σε γεγενῆσθαι. Οὐτι δίκαιον καὶ πρὸς θεῶν ἐστι καὶ πρὸς ἀνθρώπων τοῦτο πράξω περὶ

Ορόντον τούτονί συν ὑμῖν βουλευόμενος. Κακῶς; ἐποίησες ἐμέ τε καὶ τὴν πατρίδα ὅ,τι ἐδύνω. Αἰσχύνομαι καὶ ἀποστάς ἀπό σου καὶ προδώσάς σε. Προσποιεῖται φίλος εἶναι τῷ ἐμῷ πατρί. Τί ἀδικηθεὶς ὑπὸ τοῦ ἐμοῦ ἀδελφοῦ τὸν πάλιν ἀφέστηκας καὶ αὐτῷ πολέμιος φανερος γέγονας; Πάλιν εἰς τοὺς βωμοὺς τῶν θεῶν ἦει, μεταμελεῖν τε αὐτῷ ἔφη. Ἡκε πάλιν εἰς τὴν πόλιν τὴν ταχιστηρ. Οὕκουν δόποτ' ἔγρως τὴν σεωντὸν δύναμιν πάλιν πολέμησας ἐμοί; Οὕκουν, ὅποτ' ἀρέγρως τὴν τοῦ ἐμοῦ ἐπιστολὴν, πιστὰ πάλιν ἔδωκας τῷ βασιλεῖ καὶ ἔλαβας παρ' αὐτοῦ; Οὐδὲ εἴ γενοίμην σοί γ' ἀν ἔτι ποτὲ δόξαιμι πιστὸς εἶναι σοί τε καὶ τῷ ἀδελφῷ· τὸν γὰρ τὸ τέταρτον ἐπιβουλένων σοι φανερὸς γέγονα, καὶ βουλόμενος καὶ σε ἀποκτεῖται καὶ τὴν πατρίδα διαρράσαι. Ἐστιν ὅ,τι σε ἡδίκησα ἢ τοὺς ὑπηκόους σου; Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο ὅτι οὐ. Ἀδικεῖ ἀποστάς ἀπὸ ἐμοῦ καὶ πολεμήσας τοῖς ἐμοῖς ὑπηκοοῖς. Τὴν ἐμὴν πατρίδα κακῶς ἐποίησας καὶ ἡδίκησας τὸν ἐμὸν ἀδελφὸν ὅ,τι ἐδύνω. Ἐλθὼν ἐπὶ τὸν βωμὸν ἔφη, πρὸς θεῶν καὶ πρὸς ἀνθρώπων ἀπέστην ἀπό σου αὐδεπώποτε ὑπὸ σου ἀδικηθείς. Όσῳ μὲν πλέον ἀδικοῖς τὸν ἐμὸν ἀδελφὸν, τοσούτῳ ἴσχυροτέρως δργίσομαι.

9—11. Εἴκαζον ἄλλοι ἄλλως. Ἔλεγον ἄλλοι ἄλλως. Συνεβούλευον ἄλλοι ἄλλως. Ἀπώλογο ταῦτα αλλοι αλλως. Ἐκποδῶν ποιοῦμαι τὸν ανδρα. Ἐκποδῶν ποιησόμεθα τούτον τὸν ανδρα. Άρο ἐκποδῶν ἐποίησατο τὸν ἄνδρα; Ἐρώτησεν αὐτὸν ὁ Κῦρος, ἀρο ἐποίησο ἐκποδῶν τὸν ἄνδρα; Ἡδη ἐκποδῶν ποιοῦ τὸν "ανδρα τοντον. Εν ποιῶ σε. Βούλομαι εὖ ποιεῖν σε. Σχολή εστί μοι εὖ ποιεῖν σε. Άρα σχολή σοί εστι εὖ ποιεῖν ἐμέ; Σχολή εστιν ἡμῖν. Σχολή αὐτῷ εστιν τὸν ανδρα τοντον ἐκποδῶν ποιεῖσθαι. Τὸ κατὰ τοντον εἶναι, σχολή εἰστιν εὖ ποιεῖν ὑμας. Τὸ κατὰ τοντον εἶναι,

σχολὴ ἡμῖν τὰς κώμας καίειν. Ἐκποδὼν ποιησόμεθα τὸν ἄρδρ τοῦτον ὡς σχολὴ γένεται τὸν φίλους εὖ ποιεῖν. Εκποδὼν τὸν ἄρδρα τοῦτον ἐποιησάμεθα ὡς εἴη ἡμῖν σχολὴ τοὺς πολεμίους ἀλέξασθαι. Τιμεῖς δὲ, ὡς φίλοι, ποφήνασθε γράμμην ὅ, τι σοι δοκεῖ. Πρῶτον μὲν φίλος ἦν ἡμᾶν, ὑστερον δὲ ἀποστὰς εἰς τὸν πολεμίους, κατὰ πολλὰ κακῶς ἐποίησε τὴν πατρίδα. Πρῶτον μὲν ἔφη ὅτι οὐκ ἀδικῶ, ὑστερὸν δὲ ὄμοιόγγεται τὰ πάντα. Τὸ κατὰ τοῦτον εἶναι σχολὴ ἡμῖν ἔσται καὶ τοὺς φίλους εὖ ποιεῖν καὶ τοὺς πολεμίους καὶ τὸ ποιεῖν. Συμβουλεύω ἐγὼ τὸν ἄρδρα τοῦτον ἐκποδὼν ποιεῖσθαι ὡς τάχιστα. Τοῦτον τὸν ἄρδρα τὸν ψευσάμενον ἡμᾶς ἐκποδὼν ποιησόμεθα ὡς μηκέτι δέῃ τοῦτον φυλάττεσθαι. Οὐκέτι δεῖ φυλαττεσθαι τὸν ἄρδρα τοῦτον, ἐκποδὼν ἵδη ποιησάμενοι. Οἵπερ πρόσθεν προσεκύνοντο τοῦτον τὸν αὐτὸν, τότε Κύρου κελεύοντος ἐλάζοντο τῆς αὐτοῦ ζώνης ἐπὶ Θανάτῳ. Οἱ πρόσθεν ὑπίκοοι ἐπὶ θάνατον τὸν βασιλέα αὐτὸν ἤγον. Οἱ αὐτοὶ ἄνδρες πρὶν δῆλον γένεται πότερον ὁ Κῦρος κελεύσειν ηὔ οὐ, λαβὼν τὸν ἐκπέπτοκοτα ἥγανον ἐπὶ θάνατον. Εἰκάζοντις ἄλλοι αλλως. Τάφον δὲ Ορόντου οὐδεὶς πώποτε είδεν. Οὐδεὶς ποτε τάφον Οροντού ὄψεται. "Οσφ μὲν θάττον τὸν αὐτὸν τοῦτον ἐκποδὼν ποιούμεθα, τοσούτῳ πλέον σχολὴ ἡμῖν ἔσται, τοὺς ἐθελοντὰς φίλους εὖ ποιεῖν. Εκ τούτον ἀπαντες καὶ οἱ συγγενεῖς τον Οροντού απο τον αὐτοματον αναστατες ἐλαφοντο τῆς αὐτοῦ ζώνης. Ἄρα σχολὴ μετ' ἐμου ἐλθεῖν; Σχολὴ αυτοῖς, τὸ κατ' ἐμὲ εἶναι, δίκην ἐπιθῆναι τοὺς ἔχθροις ανθ' ὧν νομίζοντις ἡδικῆσθαι, καὶ ὥφελεῖν τοὺς φίλους ανθ' ὧν εὖ ἐπαθον ὑπ' αυτον.

CHAPTER VII.

1—4. Πηρίκα ἀφίκετο; Ἀφίκετο περὶ μέσας νύχτας,—άμα τῇ ἡμέρᾳ. Πότε ἀφίκοντο; Ἀφίκοντο τῇ ὑστεραιᾳ—άμα τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐπιούσῃ—τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ—οὐ πολὺ ὑστερον τῶν αὐτομόλων—εἰς τὴν ἐπιούσαν ἔω—οὐ πολὺ πρότερον τῶν ὄπλιτῶν. Σχολαίως προσίασιν. Ως τάχιστα ἐπίασιν. Ἐπίασι πολλῇ κραυγῇ. Ταῦτα ἀνασχήσομαι. Ταῦτα οὐκ ἀνασχήσομαι. Ἄν δὲ ταῦτα ἀνασχησθε ὑμᾶς ἐπαινέσω. Εὰν μὴ ταῦτα ανάσχησθε, ὑμᾶς οὐκ ἐπαινέσω. Εἴ ταῦτα ανασχομενοὶ ἔσεσθε, ὑμᾶς ἐπαινέσω. Μὴ ἀνάσχεο ταῦτα. Μὴ ἀνέχου ταῦτα. Κατεκόπησαν ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐν τῇ ὑπερβολῇ τῶν ὁρῶν. Ἡκοντες πολυ ὑστερον ἡμων, ἥσαν μεταξὺ τοιν στρατευματοιν καὶ εστησαν εἰς ὄπλα. Ἡκοντες πολὺ πρότερον ἐμοῦ, σχολὴ ἦν αὐτῷ τοῦ στρατεύματος ἐξέτασιν ποιῆσαι. Ἐξέτασιν ἐποίησεν Ἑλλήνων τε καὶ βαρβάρων, παρελαυνων ἐφ' ἄρματος. Πολεμήσει βασιλεὺς εἰς τὴν ἐπιούσαν ἔω. Ἡκον ἄγγελοι λέγοντες ὅτι ὁ ναύαρχος ἔλθοι ἀμα τῇ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ. Ἡλθον αὐτομόλοι ἀμα τῇ ἡμέρᾳ. Ἡξει βασιλεὺς τῇ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ μαχούμενος. Συγκαλέσας ὅσους φίλοι καὶ πιστοὶ εἶησαν αὐτῷ συνερθοντεντο πῶς ἀν τὴν μάχην ποιοῖτο. Οὐδεὶς εἰδε πώποτε ὅπως ἀπέθανεν. Οπως οὖν ἔσεσθε ἄνδρες ἄξιοι τῶν πατέρων. Ουκ αξιοί εἰσιν ἃς κέκτηνται ἐλευθερίας. Εὐ ἵστε ὅτι ὑμᾶς εὐδαιμονίζουσι ἃς ἐλευθερίας κέκτημεθα. Ως ἐμοῦ τὴν ἐλευθερίαν ελομένον ἀντὶ ὅν κέκτημαι πάντων. Οπως οὐν ἀνασχήσεσθε τὸ πλῆθος καὶ τὴν κραυγὴν τῶν πολεμίων.

Ἄυτίνας πολλῶν βαρβάρων ὑμᾶς προσέλαβον. Άπεδωσεν
αὐτοῖς ἂν εἶχε πάντα καὶ ὑπέσχετο καὶ ἄλλα πολλαπλάσια.
Οἱ βουλόμενοι οἴκαδε ἀπιέναι ἀπελεύσεται ζηλωτὸς τοῖς οἴκοι.
Ἄν ἀγάνγησθε τὸ πλῆθος καὶ τὴν κραυγὴν τῶν πολεμιστῶν,
νενησεσθε εὗτολμοι, καὶ τοῖς οἴκοι ζηλωτοὺς ὑμᾶς ποιήσω.

5—9. Πῆ ἔβη ὁ σὸς ἀδελφός; Οἴκαδε ἔβη. Πῆ ἔβη ὁ σὸς
πατέρ; Ἔβη πρὸς ἀρχτον. Ἔβη πρὸς μεσημβριαν. Πότε
ἐπορεύσατο; Ἐπορεύσατο τήμερον. Πότε ἐπορεύθη;
Ἐπορεύθη ἅμα τῇ ἡμέρᾳ—περὶ μέσας νόχτας. Μέμνημαι.
Μέμνηται. Μεμνῦτο. Μισθὸν ἀποδίδωμι. Μισθὸν αποδί-
δωσιν. Ἐὰν μεμνῦτο, μισθὸν ἀπεδοίη. Λέγουσί τινες ὅτι
ει μεμνῦτο μισθον ἀπεδοιη. Ἐαν μεμνωτο, δυνατο ἀν
ἀποδονται μισθον. Λεγουσι τινες ὅτι ει μεμνωτο, δυνατο ἀν
ἀποδονται μισθον. Διδωσιν ὅσα ὑπισχνηται. Δώσει ὅσα
ὑπισχνηται. Ἐὰν μέμνηται, δώσει ὅσα ὑπισχνηται.
Λεγουσι τένιοι ὅτι ἐὰν μέμνηται δώσει ὅσα ὑπισχνηται.
Ἐκπεπτοκός τις φίλος καὶ πιστὸς ὡν ἡμῖν ἔτυχε παρὼν
ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. Εἰ ἐμὸς ἀδελφὸς εἰς, οὐ φεύξῃ.
Εἰ ὁ ἐυὸς ἀδελφὸς εἰς οὐκ ἀποδράσῃ. Ἐὰν πολεμησ ἐμοὶ,
ηττηθήσῃ. Εἰ πολεμοίης τῷ ἐμῷ ἀδελφῷ, ζηλωτὸν
ἐποιην ἀν σε. Εἰ πολεμοίης τῷ ἐμῷ ἀδελφῷ λέγουσί τινες
οτι ὡ δύναιο ἀν αυτὸν τικῆσαι. Εἰ πολεμοίης ἐμῷ
ἀδελφῷ, οὐ δύναιο ἀν αυτὸν τικῆσαι. Οὐ δύναται ἐμπλῆσαι
τον τον τῶν πάντων. Ου δύνανται διὰ χειμῶνα οἰκεῖν
ἀνθρωποι ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ. Δέδοικα μὴ ον δυνηθῶ διὰ
καῦσα οἰκεῖν ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ. Ποιησομεν τὸν ἡμέτερον
φίλον ἐγκρατῇ τῆς πόλεως. Ἡμέτερος φίλος ἐδοισεν ἡμῖν
καστοις στέφανον χρυσοῦν. Δέδοικα μὴ ουκ ἔχω φίλους
κανοὺς οἰς δῷ τὴν πατρῷαν ἀρχήν. Όδε πως ἐλεξε. Πως
ἐλεξε; Εἰ ἐμὸς παῖς ἐστι, ον πολεμήσει ὅπισθεν των αλλων.

'Ο ἐμὸς παῖς ἔστι, δι' ὁ οὐ πολεμήσει ὅπισθεν τῶν πρόσθεν.
 'Η πατρῷμι ἀρχὴ ἐκτείνεται καὶ πρὸς ἄρκτον καὶ πρὸς
 μεσημβρίαν μέχρι οὗ οὐ δύνανται οἰκεῖν ἄνδρωποι ὥστε οὐ
 δέδοικα πολλὰ ὑποσχεσθαι. Συνέσπασαν διφθέρας χόρτου
 κονφον ἐμπλίσαστες ὡς μὴ βρεχθῆναι διαφάνοντες τὸν
 ποταμόν. Δέδοικα μὴ ἡττηθῆ. Δέδοικα μὴ οὐ νικῆσῃ.
 Μένυται ὅσων πάλαι ὑπεσχέθην. Μὴ μαχώμεθα τοῖς
 δεσποταῖς τῆς χώρας. Οὐκ ἀμαχεὶ γενησονται ἐγκρατεῖς τῆς
 χώρας.

10—20. Ἡκεν ἄρα πρὸν τῆς μάχης; Ἡκε μετὰ τὴν
 μάχην. Τστέρησε τῆς μαχῆς. Πολλοὶ τῶν πολεμών
 ειλίγθησαν. Ἐλαβον ζῶντας πολλοὺς τῶν πολεμίων Στενὴ
 η παροδος. Η μεταξὺ τοῦ ποταμοῦ καὶ τῆς τάφρου πάροδος
 στενὴ ἔστιν. Στενὴ ἔστι παροδος μεταξὺ τοῦ ποταμοῦ καὶ
 τῆς τάφρου. Εστὶ στενὴ πάροδος μεταξὺ τῶν ὄρων καὶ
 τῆς θαλάττες. Ρεῖ ὁ ποταμὸς μεταξὺ τῶν ὄρων καὶ τῆς
 θαλάττης. Άρο ἀληθευει; Άρα δύναται ἀληθευειν
 Άρα βούλεται ἀληθευειν; Άρο ἐπίσταται ἀληθεύειν;
 Εδωσα αὐτῷ ἀληθεύσαντι τάλαντον. Λόσω σοι
 τάλαντον, εἰ ἀληθεύσεις. Οὗτος ὁ στρατηγὸς ἐλαύνων ἐκ
 τῆς πατριδος ὑστέρησε τῆς μάχης τρεῖς ἡμέρας. Ἡκε τῇ
 ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ μετὰ τὴν μαχῆν. Ἡκε πρὸν τῆς μάχης.
 Ἡκεν ὕστερον ἐμοῦ. Ἡκε πρότερον ἐμοῦ ἔχων μυριούς
 ὀπλίτας. Παρον ἐν τῇ μάχῃ ἔχων δισχιλίους ἵππεῖς. Όσοι
 τῶν στρατιωτῶν ηὐτομόλησάν ἦγγελλον ταῦτα τῷ βασιλεῖ
 μεγάλω. Άμα τῇ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ, αὐτομόλοι πιρὰ τῶν
 πολεμίων ταῦτα ἤγγελλον. Ἐνταῦθα, τάφρος βαθεία ἦν
 ὄρυκτὴ ἀπὸ θαλάττης εἰς θαλάτταν ἦν δὲ ἀμῆχανον
 στρατεύματι διαβαίνειν. Μεταξὺ πορευόμενοι διέβεσαν μέγαν
 ποταμον. Μεταξὺ τούτων τῶν τόπων ἡ ἐμὴ πατρῷα ἀρχῇ

ἔστιν. Πέντε διώρυχες βαθείαι ἵσχυρῶς διαλειπούσαι ἔκαστα
ώς πέρτε καὶ εἴκοσι σταδια ὁέουσι ἀπὸ τοῦ τίγρητος καὶ
ἐμβαλλουσιν εἰς τὸν Εὐφρατην. Ἡ πάροδος ἡν ὄδὸς
ἀμαξιτὸς ὁρθία ἵσχυρῶς. Ἡν μὲν στενὴ παροδος
μεταξὺ τοῦ ὄρους καὶ τῆς Θαλασσῆς. Ὡκει μεταξὺ τούτων
τῶν χωρίων. Εἴδομεν πολλὰ ἵχνη ἀνδρῶν τε καὶ ἵππων.
Ἄμα τῇ ἡμέρᾳ εἴδομεν στίβον ὡς μυρίων ἵππων. Αὐτῷ
τάλαντον ὑποσχομαι, εἰ ἀληθεύσας ἔσται. Εἰ ἐνικατεῖς
γεγονότες ἐσόμεθα ταύτης τῆς χώρας, ποιήσομεν ταύτην τὴν
πόλιν μεγάλην καὶ οἰκουμένην. Οἱ μάρτις εἶπεν ὅτι βασιλεὺς
οὐ μαχεῖται δέκα ἡμερῶν. Μαχεῖται βασιλεὺς τῇ δεκάτῃ
ἡμέρᾳ. Οἱ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἀπεχώρησε ἀπεγνώς τοῦ μαχεῖσθαι
ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. Οὐκ ἐμαχέσατο βασιλεύς, δι' ὃ ἐπορεύοντο
ἡμελημένως μᾶλλον. Απέγνω τοῦ διαβαίνειν τὸν ποταμὸν.
Ἀνέγνω τὴν ἐπιστολήν. Εκαθέζετο ἐπὶ τοῦ ἀρματος
ἀναγιγνώσκων τὴν ἐπιστολήν. Ἐδῶσε τῷ ἀνδρὶ τάλαντον
ὅτι ἀλήθευσε. Εὰν αληθεύσῃς, δώσω σοι εἴκοσι τάλαντα.
Εἰ αληθεύσας ἔσῃ, ποιήσω σε ζηλωτὸν τοῖς οἴκοι. Εὰν
αληθεύοις, ὑπεσχοίμην ἄν σοι πολλὰ χρήματα. Οὐκ ἄρα ἔτι
μαχεῖται βασιλεὺς εἰ μὴ ἐν ταύταις δεκα ταῖς ἡμέραις. Τότε
ἐμαχέσατο βασιλεὺς ἀφ' ἵππου. Οἱ βασιλεὺς ἥλαννεν ἀεὶ ἐφ'
ἄρματος. Οὐ πώποτε ἀπεγνω τοῦ μαχεῖσθαι. Οὐκέτι
μαχεῖται. Οὖποτε μαχεῖται. Ἐμαχέσατο πάλαι. Ἐμαχέσατό
ποτε ἀφ' ἵππου. Ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ παρήλαυνεν ἐφ' ἄρματος.
Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, παρήλασεν ἐπὶ τοῦ ἀρματος. Τῇ
προτέρᾳ ἡμέρᾳ, ἀπέγνω τοῦ προϊέναι ὥστε τοῖς Ἑλλησσ
μάχεσθαι. Τῇ ὑστεραίᾳ ἀπέγνω ἀποχωρῆσαι ὥστε ἐμαχέ-
σατο τοῖς βαρβάροις. Απεχώρησε ὥστε οὐκ εμαχέσατο δέκα
ἡμερῶν. Άμα τῇ ἐπισύση ἡμέρᾳ, απεχώρησεν ὥστε μὴ
μάχεσθαι. Μαχεῖται τῇ δεκατῇ ἡμέρᾳ. Ἡγγειλαν ταῦτα.
Ἡγγειλαν ταῦτα.

CHAPTER VIII.

1—7. Ἐνδυει τὸν θώρακα. Ἄρο ἐνδύει τὸν θώρακα;
Ἐνδύει αὐτὸν ἀμα τῇ ἡμέρᾳ—αμφὶ ἀγορὰν πλήθουσαν.
Ἀναβαίνω ἐφ' ἵππον. Ἄρο ἀνέβη ἐπὶ τὸν ἵππον; Οὐκ
ἀνέβη ἐπὶ τὸν ἵππον. Οὐκ ὑπαρχος ἀνέβη ἐπὶ τὸν ἵππον.
Ἐλαύνω ἀνὰ κράτος. Ἐλαύνω ἀφ' ἵππον. Ἐλαύνει ἄρα
ἀφ' ἵππον; Ἐλαύνει ανὰ κράτος. Ἡλασεν ἀνὰ κράτος.
Ἀνέβη ἐπὶ τὸν ἵππον καὶ ἥλασεν ανὰ κράτος διὰ τοῦ πεδίου.
Ἐντυγχάνω τινί. Ἐνέτυχες ἄρα τῷ ἀνδρί; Οὐκ ἐνέτυχον
αὐτῷ. Ἐνέτυχε τῷ υπάρχῳ. Ἐντυχεν ἐλαύνων ἀφ' ἵππον.
Ἐντυχεν ἐνδύων τὸν θώρακα. Ἐντυχον ἀτακτοι ὄντες.
Κατεπεδησεν ἀπὸ τοῦ ἵππον καὶ τὰ παλτὰ εἰς τὰς χείρας
ἔλαβε. Ἡλαννε ψιλὴν ἔχων τὴν κεφαλήν. Κατέλυσεν ἐν τῷ
πεδίῳ οὐ πόρρω οὐδὲ φύλαττον οἱ Κίλικες. Οπον καὶ ἀν
ῶμεν, μέλλωμεν καταλυσαι αμφὶ ἀγορὰν πλήθουσαν
Καταπηδῆσας ἀπὸ τοῦ ἀρματος, ἀνέβη ἐπὶ τὸν ἵππον καὶ
Ελληνικῶς ἐβόα ὅτι οἱ πολέμοι ἐρχονται ως εἰς μάχην
παρεσκενασμένοι. Οπος ἕσεσθε ἄξιοι τῆς ὑμετέρας
ἔλευθερίας, οι γὰρ πολέμοι ἐγγὺς γίγνονται καὶ αὐτῖκα ἡμῖν
ἐπιπεσοῦνται. Ἐρδὺς τὸν θώρακα τὰ παλτὰ εἰς τὰς χείρας
ἔλαβε. Οὐκ ἥλθεν εἰς χείρας τοῦ ἀδελφῷ, μεταξὺ ενταῦθα
μείνας. Ο στρατηγὸς εἶχε τὸ εὐώνυμον κέρας, καὶ ὁ ὑπαρχος
ἔχόμενος ἦν. Ἐλαύνει ἀνὰ κράτος ψιλὴν ἔχων τὴν κεφαλήν.
Ἐμελλον καταλύειν ἡνίκα ἐφάνησαν οἱ πολέμοι πόρρω αὐτῶν.
Τποπτεύω αὐτον αὐτῖκα ἐπιπεσεῖσθαι αὐτοῖς. Ἡδη
δέδοικα μὴ οἱ πολεμοι αὐτοῖς ἐμπέσωσιν. Οπότε ἐδόκουν οἱ

"Ελληνες ἀτάκτοις σφίσι τοῦς ἵππεῖς επιπεσεῖσθαι, πολλὸς τάραχος ἐγένετο παρ' αὐτοῖς. Ἐνέτυχεν ἄγγελω ἐλαύνοντι ἀνὰ κράτος. Ἐνέδυ τὸν θώρακα σὺν πολλῇ σπουδῇ. "Ερχονται οἱ πολέμοι σὺν κραυγῇ, ως εἰς μάχην παρασκενασμένοι. Ἡκον ἐπὶ τᾶς σκηνὰς σὺν γέλωτι.

8—13. *Πηρεύομαι.* Πῶς ἐπὸρεύσαντο; *Ἐπορεύσαντο σχολαίως.* Ἐπορεύετο σχολαίως ως ἀνυστόν. *Ἐπορεύθμεν ὅσον τάχιστα.* Ἡλθε σιγῇ καὶ ἡσυχῇ. Χρόνῳ δὲ συχνῷ ὕστερον ἐπορεύθησαν. Οὐ πολλῷ χρόνῳ ὕστερον καταφανεῖς ἦσαν. Ἡκεν ἄρα αὐτός; Οὐκέτι ἥκεν. Ἡκε περὶ μεσημβρίαν —περὶ μέσας νύχτας—ἄμα τῇ ἡμέρᾳ—τῆς δεῖλης—μετὰ τὴν μάχην—ποὶ τῆς μάχης—ἐν τῇ μάχῃ. Οὐκ ἀμαχεὶ λίψη τὴν πολιν. *Τστέρησε της μάχης.* Ἐπορεύοντο κατὰ ἔθνη. Επορευοντο διαλείποντες συχνὸν ἀπ' ἀλλήλων. Επορευοντο κατὰ ἔθνη, διαλειποντες ἀπ' αλληλων. *Κομιορτὸς ὥσπερ μελανία τις ἐφάνη ἐν τῷ πεδίῳ.* Νεφέλη ἐφάνη ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ. "Οτε δὲ ἐγγύτερον ἐγίγνοντο, εἶδον τὸ μέγα πλῆθος καὶ ἥκουν τῆς κραυγῆς τῶν πολεμίων. Ταχὺ εἶδον ἐν τῷ πεδίῳ πολλοὺς ἵππεῖς καὶ ἄρματα τὰ δρεπανηφόρα. Προσήσαν βραδέως καὶ οὐ κραυγῇ ως εἶπεν ὁ Κῦρος, ἀλλὰ σιγῇ ως ἀνυστόν. *Ἐπορεύθην ὅσον τάχιστα.* Περὶ τὴν μεσημβρίαν, καταφανεῖς ἦσαν οἱ πολέμοι. *Ἡλθε τῆς δεῖλης.* Ἐπέπεσον τῇ πόλει περὶ μέσας νύκτος, σιγῇ ως ἀνυστόν. Εἶχον πολλὰ δρέπανα εἰς πλάγιον ἀποτείνοντα ἐκ τῶν ἀξόνων τῶν ἄρμάτων ως διακόπτοιεν ὅτῳ ἀντυγχάνοιεν. *Ἐδραμον κατὰ κράτος ως διακόπτοιεν ὅτῳ ἀντυγχάνοιεν.* *Ἡ δὲ γνώμη ἦν ως ἐλόντων διὰ μέσου τοῦ πεδίου καὶ διακοφόντων ὅτῳ ἀντυγχάνοιεν.* *Ἐπορεύοντο βραδέως καὶ διαλείποντες ἀπ' αλλήλων.* *Ἐπορεύοντο κατὰ ἔθνη σιγῇ ως ἀνυστόν.* *Ἐψεύσθη τὴν κραυγὴν καὶ τὸν τάραχον τῶν βαρβάρων.* Κατὰ μέσον τὸ

τῶν πολεμίων ἥγαγον, ὅτι ἐκεῖ βασιλεὺς εἴη. Ἡ δε γνώμη ἡνῶς ἐλώντων κατὰ τὸ δεξιὸν κέμας ὅτι ἐκεῖ βασιλεὺς εἴη. Αὐτῇ τὸ μέσον στίφος τῶν πολεμίων, παντα πεποίηνεν. Αὐτῷ ἔμελε ὅπως ὁ Κῦρος καλῶς σχοίη. Εἶπεν ὅτι εἰ καλῶς καταποάξειε, μελήσειεν ἀν αυτῷ ποιεῖν τοὺς ἄνδρας ἐκάστους ζηλωτοὺς τοῖς οἴκοι. Ἐφοβεῖτο μὴ κυκλωθείη ἐκατέρωθεν τὸ στρατευμα· ἵδων ὅτι κατὰ πολλὰ πλήθει περιῆν βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων. Οὐ θέλω ἀποσπάσαι τὸ ἐμὸν στρατευμα ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ, δέδοικα γὰρ μὴ κυκλωθῶμεν ὑπὸ τῶν πολεμίων. Οσῷ μὲν μᾶλλον περιῆν πλήθει, τοσούτῳ μᾶλλον ἐφοβοῦντο μὴ κυκλωθῶσιν. Δέδοικα μὴ ἐκατέρωθεν τοὺς πολεμίους οὐ κυκλώσωμεν.

14—20. Ἐκκλίνουσιν οἱ πολέμιοι. Ἄρος ἐκκλίνουσιν οἱ πολέμιοι; Ἄρος οὐκ ἐκκλίνουσιν οἱ πολέμιοι; Ἄρος μὴ εκκλίνουσιν οἱ πολέμιοι; Ἐβόησαν. Ἐδούπησαν. Ἐφθέγγατο. Ἐλέλισαν. Τί ἀρα το συνθῆμα; Ἡρετο ὅτι καὶ εἴη τὸ σύνθημα. Ἐρωτᾷ ὅτι καὶ γάρ το σύνθημα. Ἡρώται ὅτι καὶ εἴη τὸ σύνθημα. Ἄρος οὐκ ἐρώται ὅτι εἴη τὸ σύνθημα; Ἄρος οὐκ ἥρετο ὅτι καὶ εἴη τὸ σύνθημα; Ἄρος μὴ ἥρετο ὅτι καὶ εἴη τὸ σύνθημα; Ἄρος οὐκ ἥρετο ὅτι καὶ εἴη τὸ σύνθημα; Ἡρχετο ἄντιος ἴέναι τοῖς πολεμίοις. Τηλασεν ως συναντῆσαι Κύρῳ. Διέκοπτε ὅτῳ ἐνετυγχανοι. Οἱ μὲν πολέμιοι ὁμαλῶς προηεσαν· ἡμεῖς δὲ ἐμένομεν ἔτι ἐν τῷ αὐτῷ. Ἀπέβλεπτεν ἐκατέρωσε, ἀλλ' οὐκ εἶδε τοὺς πολεμίους. Πολλὸς ταραχος ἐγένετο, καὶ γάρ θόρυβος διὰ τῶν ταξεων. Τοῦ συνθήματος πρῶτον παρερχομένου, ἥροιτο ὅτι καὶ εἴη· ὁ δὲ ἀπεκρίνατο ὅτι Ζεὺς σωτὴρ καὶ νίκη. Παρῆλαννεν οὐ παν πρὸς τῷ στρατεύματι σιγῇ ως ανυστόν. Τηλασεν ως συναντῆσαι τῷ στρατηγῷ. Λέγειν ἐκέλευε πᾶσιν οἷς τύχοι ἀν συναντῶν, ὅτι εἴη τὸ σύνθημα. Απῆλασεν

ἐπὶ τοῦ ἄρματος εἰς τὴν ἑαυτοῦ χώραν. Διείχον ἀπ' ἀλλήλων
ώς πέντε στάδια ἡνίκα ἥρχετο ὁ στρατηγὸς ἀντίος ἵεναι τοῖς
πολεμίοις. Εἶμι ἀντίος τοῖς πολεμίοις ἀμα τῇ ἡμέρᾳ.
Συνήντησα αὐτοῖς τῆς δεύλης. Ἐτύχομεν αὐτῷ συναντήσαντες
ἀμφὶ ἀγορὰν πλήθουσαν. Καλὰ τὰ σφαγία καὶ πάντα
καλῶς ἔξουσιν. Άπέχει ἡ πόλις ὡς δέκα στάδια. Πάντες
τῷ Ἐνναλίῳ ἐλελίσαντες ἔθεον. Πάντες ὁμαλῶς προήεσαν,
οὕσης τῆς χώρας ὁμαλῆς ὥσπερ θαλάττης. Φάρον ἐποίησε
τοῖς ἵπποις τῶν πολεμίων δουπῶν τῇ ἀσπίδι πρὸς τὸ δόρυ.
Ἄν τικαμεν μέσον τὸ τῶν πολεμίων, ὑποχωρήσουσι καὶ
φεύξονται. Ιδόντες τοὺς πολεμίους ὑποχροῦντας ἐβοήσαν
καὶ εν ταύτῳ ἥρχοντο θεῖν. Οὐκέτι δυνανται οἱ τοξόται τὸ
βαρζαρικὸν στρατευματα ἔξικνεῖσθαι. Άκούσας ὅτι εἴη τὸ
σύνθημα. Άλλὰ δέχομαι τε, ἔτη, καὶ τοῦτο ἔστω. Μὴ
θεῖτε δρόμῳ ἄλλῳ ἐν τάξει ἔπεσθε. Δεομαι ύμων μὴ θεῖν
δρόμῳ. Οὐκ ἔθεε δρόμῳ, ὅτι τὸ χωρίον ὅχυρὸν εἴη, καὶ ἴδοι
τοὺς πολεμίους βραδέως προϊόντας. Καθέστησαν εἰς τὴν
ἕαυτων τάξιν σὺν πολλῇ σπουδῇ, καὶ τικήσαντες τοὺς
πολεμίους ἐδίωκον ἐν τάξει. Μεταξὺ ποιούμενος τὴν ἔξετασιν
τοῦ στρατευμάτου εἰδεν ἄνδρα ἄγα κράτος ὑπελαύνοντα, καὶ
βοῶντα οἷς ἐνετύγχανε πᾶσιν ὅτι ἔρχονται οἱ βάρβαροι.
Ἐθεώρει αὐτοὺς συντεταγμένους κατ' ἵλας ἵππεὼν καὶ κατὰ
τάξεις πεζῶν. Τὰ ἄρματα δρεπανηφόρα, κενὰ ἥτιόχων
ἐφέροντο διὰ μέσου τοῦ στρατεύματος. Άρευ τάξεως, οὐδὲν
ὅφελος τοῦ πλήθους των στρατιωτῶν. Τὰ δὲ ἄρματα τὰ
εφεροντο μὲν διὰ τοῦ πεδίου τὰ δὲ εἰς τὰ ὅρη. Οἱ μὲν
προϊδόντες τὰ ἄρματα ἔφυγον· οἱ δὲ κατεκόπησαν. Οὐδὲν
ἔπαθεν οὐδείς. Οἱ μὲν ἐκπλήττομενοι ειλήφθησαν· οἱ δὲ
δύστάμενοι οὐδὲν ἔπαθον. "Οσῳ μὲν μᾶλλον ἐκπλήττοιτο,
τοσούτῳ μᾶλλον ἔπαθον. Οἱ μὲν ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ κέρατος,

οἱ δὲ ἐπὶ τοῦ εὐονύμου ἐτοξεύθησαν. Οἱ τοξόται οὐκ ἔδύναντο ουδένα εὖκνεῖσθαι. Ἐστι δὲ ὃς κατελήφθη.

21—24. "Ἐστιν ἡ ἴσχὺς αὐτοῦ ἐκατέρωθεν. Εἰσὶν αἱ δυνάμεις αὐτοῦ ἐκατέρωθεν. Ποῦ εἰσὶν αἱ αὐτοῦ δυνάμεις, Εἰσὶ περὶ αὐτοῦ. Εἰσὶν αὐτοῦ ἐκατέρωθεν—ὅπισθεν αὐτοῦ—πρὸ αὐτοῦ. Ἀπέκτεινε τὸν ἄρχοντα. Ἄρ, ἀπέκτεινε τὸν ἄρχοντα; Ἄρ, οὐκ ἀπέκτεινε τὸν ἄρχοντα; Ἄρα μὴ ἀπέκτεινε τὸν ἄρχοντα; Ἀπέκτεινε τὸν ἄρχοντα τῇ εαυτοῦ χειρί. Οὐδεὶς τῶν τεταγμένων ἐμπροσθεν ἡμῶν οὐδὲν ἐπαθεν. Εἴ τι παραγγεῖλαι χρῆσοι τῷ στρατεύματι, διὰ ταχέων καὶ ἁδίως αἰσθίσονται ἀν. Εἴ τι παραγγεῖλαι τῷ στρατεύματι χρῆσοι, αὐτίκα αἰσθίσονται ἀν. "Ωτο ὅτι εἴ χρῆσοι τι παραγγεῖλαι τῷ στρατευματι ἀσθηεῖσαν ἀν παραχρημα. "Ην ἡ ἴσχὺς ἐκατέρωθεν ἥ, ἐν ἀσφαλεστάτῳ ἔσται. Καταθεᾶτο αὐτοῦ ἐκατέρωσε τὸ στρατευμα παρελαύνων οὐ πάντα πρὸς αὐτῷ. Οὐκ ἔξικθη διώκειν τοὺς πολεμίους, ἕως μένοιεν ἐν τῷ πεδίῳ. Ἐν φέρεμελεῖτο ὅ, τι ποιήσει τὸ αὐτίον μέρος τῆς φάλαγγος, ἥλθεν ἀγγελος λέγων ὅτι τὸ εὗώνυμον κέρας ὑποχωρεῖ. Τότε δὴ σὺν τῷ μέσῳ τοῦ στρατεύματος ἥρξατο προϊέναι. Ως δὲ τὸ ἐπιλεπτόμενον τοῦ στρατεύματος ἥρξατο θεῖν δρόμῳ, πάντες οἱ Ἑλληνες ἐβόσιν. Καὶ δὴ ἔχων μέσον τῆς φάλαγγος ὅμως ἐγένετο ἔξω τοῦ κέρατος τῶν πολεμίων. Καὶ δὴ ἐν μέσῳ ιστάμενος τῆς αὐτοῦ φάλαγγος ὅμως ἔξεπλήττετο. "Ἐστη μεταξὺ τῆς ἑαντοῦ φαλαγγος καὶ τῆς τῶν πολεμίων. "Οὐνοίην ἀν πρὸ τον στρατεύματος ιστάσθαι. Οἱ ὅπισθεν τον στρατευματος ιστάμενοι ἐδεισαν μὴ κακλωθείσαν. Ἀντίος είμι τοῖς πολεμίοις. "Ἄρ, εἰς ἀντίος τοῖς πολεμίοις; Το κατὰ τοντον εἶναι, οὐ φοβησομεθα μὴ κατακοπῇ τὸ ἡμέτερον στρατευμα. "Ωρα ἵέναι ἐπὶ τοὺς πολεμίους. Τὸ εὗώνυμον κέρας ὑποχρόησε καὶ ἐφυγεν. "Ἐνίκησαν καὶ

έδίωκον τὸ καθ' εαντούς. Εἰς φυγὴν τρέψας τους βασιλέως τεταγμένους ἐμπροσθεν ἔδίωκον κραυγῇ. Τὸ κατὰ τοντον εἶναι, σχολὴ ἡμῖν ἐσται διώκειν τὸ στρατευμα αυτῶν. Τῇ 'εαυτον χειρὶ ἀπέκτεινε τὸν ἀρχοντα αυτῶν. Πρώτον μὲν ἐμποδὼν ποιησάμενος τοντον, σχολὴ ἐσται ἡμῖν τότε καθαθεᾶσθαι καὶ τὰς ἵλας καὶ τὰς τάξεις.

25—29. Ἐπιπίπτω. Ἐπιπεσούμεθα τοῖς πολεμίοις. Οἱ πολέμοι ἡμῖν ἐπιπεσοῦνται. Αὐτίκα ἐπιπεσοῦνται ἡμῖν οἱ πολέμοι. Ἐπιπίπτωμεν αὐτίκα τοῖς πολεμίοις. Μὴ ἐπιπίπτωμεν τοῖς πολεμίοις. Ἐνόμιζον ὅτι οἱ πολέμοι εὐθὺς ἐπιπέσοιεν αὐτοῖς. Περιπίπτω. Περιέπεσον αὐτῷ. Ἄρα περιέπεσον αὐτῷ; Εὐθὺς περιέπεσον αὐτῷ. Ἄρον οὐ πάντες αὐτῷ περιέπεσον; Ἄρα μὴ πάντες αὐτῷ περιέπεσον; Πάντες εὐθὺς αὐτῷ περιέπεσον. Κάταπηδήσαντες ἀπὸ τῶν ἵππων ἐπέπεσον αυτῷ. Τιτρώσκω. Αὐτὸν ἔτρωσαν Πάντες αυτὸν διὰ τοῦ στέρονον ἔτρωσαν—διὰ τοῦ θώρακος—διὰ τῆς χειρὸς—διὰ τοῦ ποδὸς—διὰ τῆς κεφαλῆς—ὑπὸ τὸν ὄφθαλμὸν—ὑπὸ τὸν δεξιὸν ὄφθαλμὸν—διὰ τοῦ λαιμοῦ—διὰ τοῦ δεξιοῦ ποδός. Οἱ ἄμιστοι τῶν ἀμφὶ αυτὸν μαχόμενοι ὑπὲρ αυτον ἀπέθηκον. Ἡκόντισέ τις αὐτὸν ὑπὸ τὸν δεξιὸν ὄφθαλμὸν, πολεμῶντα ὑπὲρ ἑαυτον. Ἐτρώθη ὑπὸ τυρος διὰ τον στέρονον. Τῇ ἑαυτον χειρὶ ἐπαισε βασιλέα κατα το στέρονον. Οἱ πιστότατοι ἀντον θεράποντες ἰδόντες τοὺς ἀρίστους τον 'εαντῶν στρατεύματος ἀποθνήσκοντας καὶ τὸν βασιλέα αυτὸν πεπτωκότα κατεπήδησαν ἀπὸ τῶν ἵππων καὶ περιέπεσον αυτῷ. Ἀπέθανεν αυτὸς ὁ ἀρχων καὶ πολλοὶ τῶν ἀρίστων αιδῶν ἔκειντο ἐπ' αυτῷ. Χρυσον στρεπτὸν ἐφόρει καὶ τὰλλα ὥσπερ οἱ ἄλλοι ὁμοτράπεζοι τον βασιλέως. Τότε δὴ ἡ τροπὴ ἥρξατο· εἰδον γαρ ὅτι πεπτοκῶς εἴη ὁ ἀρχων καὶ ἀποθάνοιεν οἱ αριστοι. Τρέψαντες εἰς φυγὴν τοὺς πρὸ

αὐτῶν ὥρμησαν εἰς τὸ διώκειν καὶ διεσπείροντο πλὴν πάνταν
όλιγοι ἀμφὶ τὸν στρατηγὸν ἵσταντο ἔτι, σχεδόν οἱ ἀριστοὶ ἀνδρες
καὶ οἱ πιστότατοι αὐτῷ θεράποντες. "Οσοι μᾶλλον ἐτιμοῦντο
δι' εὔνοιάν τε καὶ πιστότητα ἐπολέμουν ἔτι ὑπὲρ τοῦ βασιλέως.
Σπασάμενος τὸν ακινάκην ἑαυτὸν ἐπεσφάξατο. Καθορᾷ
βασιλέα καὶ ὀλίγους ἀμφὶ αὐτὸν σχεδὸν τοὺς ἀρίστους καὶ
πιστοτάτους τῶν θεραπόντων. Ἰδὼν τοὺς ἀρίστους πεπτω-
κότας ἐστη καὶ ἐδάκρυσε. Κατεῖδε τὸν πλείστον αξίους
φίλους πόθῳ ἑαυτοῦ ἐπὶ τοῖς πολεμίοις. Ἐωρακὼς τὸν
αὐτῷ πολεμιώτατον ἐγγὺς ὅντα οὐκέτι ἤνεσχετο ἀλλ' εὐθὺς
ὥρμησε ἐπ' αὐτόν.

CHAPTER IX.

1—6. *Πον* ἐπαιδεύθη; *Ἐπαιδεύθη* ἐπὶ ταῖς βασιλέως
θύραις. *Ποῖ* βαίνει; *Βαίνει* πρὸς μεσημβρίαν. Οὐ πορεύεται
πρὸς μεσημβρίαν διὰ καῦμα. *Πρὸς* ἄρκτον πορεύονται.
Συνέπεσεν ἄρκτῳ. *Κατεσπάσθη* ἀπὸ τοῦ ἵππου. *Ἄρα*
κατεσπάσθη ἀπὸ τοῦ ἵππου; *Ἄρ* οὐ κατεσπάσθη ἀπὸ τοῦ
ἵππου; *Ἄρα* μὴ κατεσπάσθη ἀπὸ τοῦ ἵππου; *Καὶ* τέλος,
κατεσπασθη ἀπὸ τοῦ ἵππου. *Μελετηρός* ἐστιν. *Μελετηρό-*
τατός ἐστιν. *Μελετηρότατός* ἐστι τῶν ἡλικιωτῶν. *Μελετηρός*
καὶ φιλομαθής ἐστι. *Μελετηροί* τε καὶ φιλομαθεῖς εἰσιν.
Εὐθὺς παῖς ὧν φιλομαθέστατος ἦν. *Εὐθὺς* παῖδες ὅντες
κατέμαθον πολλὴν σωφροσύνην. *Εὐθὺς* παῖς ὧν ἐδόκει
φιλομαθῆς εἶναι καὶ μελετηρός. *Εὐθὺς* παῖς ὧν οὐδὲν
αἴσχρὸν οὖτ' ἤκουσεν οὐτ' εἶδεν. *Ἐπαιδεύθη* επὶ ταῖς

βασιλέως θύραις ὥστε ἔτι παῖς ὧν ἐν πείρᾳ ἐγένετο τῶν
ἀρίστων τῶν Περσῶν. Εὐθὺς παῖδες οντες καὶ βλέπομεν καὶ
ἀκούομεν πολλὰ αἰσχρά. Ἐτι τοῖς περὶ ταῖς βασιλέως θύραις.
Ἐτελεύτησε μαχόμενος ὑπὲρ τῆς πατρίδος σὸν τοῖς περὶ αὐτὸν
ἀρίστοις. Ἐμαθεν ἀρχειν τε καὶ ἀρχεσθαι, ὥστε αὐτὸν
κατέστησαν εἰς τὴν βασιλείαν. Ἐμαθεν ἀρχειν τε καὶ
ἄρχεσθαι ὥστε καθίστασθαι εἰς τὴν βασιλείαν. Εἰ μὴ
μάθοι ἀρχειν τε καὶ ἀρχεσθαι οὐ καταστήσουσιν ἀν αὐτὸν εἰς
τὴν βασιλείαν. Εἰ μὴ μανθάνοι ἀρχειν τε καὶ ἀρχεσθαι οὐ
καταστήσουσιν ἀν αὐτὸν εἰς τὴν βασιλείαν. Ο παῖς
γιλομαθέστατός ἐστι καὶ μελετηρότατος ὥστε πάντα τῶν
ἥλικων κράτιστός ἐστιν. Λέγεται πολλοῖς δοκοῦσιν ἐν
πείρᾳ αὐτοῦ γίγνεσθαι ὅτι ἀεὶ τῇ πάντων μελετηροτάτος.
Πάντα εὐδαιμονέστατός ἐστι ὡς παρὰ πάντων ὄμολογεται.
Εἰ τις μένοι πολλῷ χρόνῳ ἐπὶ ταῖς βασιλέως θύραις
καταμάθοι ἀν πολλὴν σωφροσύνην. Συνέπεσε θηρίω τινι,
καὶ τέλος κάτεκτανεν. Κατασπασθείς ποτε ἀπὸ τοῦ ἵππου
ὑπ' αρκτον πολλὰ ἐπαθεν. Πολλὰς ὀτειλὰς φανερὰς είχεν.

7—12. Οὐδὲν ψεύδεται. Ἄρα τι ψεύδεται; Πάντα
ψεύδεται. Οὐδὲν πρὸς ἡμᾶς ψεύδεται. Περὶ πλείστου
ποιεῖται. Περὶ πολλοῦ ποιεῖται. Περὶ πλείονος ποιεῖται.
Περὶ πλείστου ποιεῖται μηδὲν ψεύδεσθαι. Ἄρα περὶ
πολλοῦ ποιεῖται μηδὲν ψεύδεσθαι; Περὶ πολλοῦ ποιοῦνται
μηδὲν ψεύδεσθαι. Ἄρα περὶ πλείστου ποιῆ; Περὶ πλείονος
ποιοῦμαι η τὸ ξῆν. Εν ποιῶ. Εν πράττω. Περὶ πλείστου
ποιεῖται μηδὲν ψεύδεσθαι. Οὐδεν ἐψεύσθη, τοιγαροῦν εἴ τῳ
σπείσαιτο καὶ εἴ τῷ σύνθοιτο, ἐπίστενον αὐτῷ. Παντων
παντα ἀριστος ἦν, δι' ὃ οι μὲν πολέμοι ἐφοβουντο αὐτὸν, οι
δὲ φίλοι ἐπίστενον αὐτῷ. Εν ιστε ὅτι ὑμᾶς ἔλοιμην ἀν ἀττὶ

ων ἔχω πάντων. Εἰ καὶ ἔτι κάκιον πραξείατε, οὐποτέ νῦν
προοίμην· ἄπαξ γὰρ φίλος νῦν ἐγενόμην. Ἀπαξ σπεισα-
μενος τοῖς φεύγουσι, οὐποτε ἐθέλω προέσθαι. Εἰ καὶ ἔτι
κάκιον πράξειε, οὐ προοίμην οὕτε κακῶς ποιήσεια αὐτὸν.
Εἰ τίς τι ἀγαθὸν πεποιηκὼς εἴη ἐμὲ, τικᾶν πειράσομαι.
Σαφῶς πειρᾶται τικᾶν τούς τι ἀγαθὸν η̄ κακὸν ποιήσαντας
αὐτὸν. Φανερὸς δ' ἦν τικᾶν καὶ τοὺς αὐτὸν εὖ καὶ τοὺς
κακῶς ποιούντας. Εὔχετό ποτε τοσοῦτον χρόνον ζῆν ἔστε
ἀλέξαιτο τούς τι ἀγαθὸν αὐτὸν ποιούντας. Πλείστοι τῶν
ἐφ' ἡμῶν ἐπιθυμοῦσιν ἀλέξασθαι καὶ τοὺς εὖ καὶ τοὺς κακῶς
ποιούντας. Οἱ ἐφ' ἡμῶν καὶ βλεποντι καὶ ακούοντι πολλὰ
αἰσχρά. Ἐξεστι τοῖς ἐφ' ἡμῶν πολλὰ τίμα ἰδεῖν. Τῶν
ἡλικιωτῶν ἐδόκει ἀξιώτατος ἄρχειν. Τῶν ἐφ' ἀντον ἦν
αριστος αρχειν. Ἐπὶ Κύρου ἦν. Ἐπὶ Κύρῳ ἦν. Οὐκ
ἡλθεν εἰς χείρας Κύρῳ. Οἱ ἐπὶ Κύρου ἐπιθύμονιν αὐτῷ εἴνι γε
ἀνδρὶ καὶ χρήματα καὶ τὰ ἑαυτῶν σώματα προέσθαι.
Πλείστοι αὐτῷ εἴνι γε ἀνδρὶ ἐπεθύμησαν χρήματα προέσθαι.
Εἰς γε ἀνὴρ αὐτὸς μάλιστα ἔμαθε καὶ ἄρχειν καὶ ἄρχεσθαι.
Εἰς γε ἀνὴρ αὐτὸς μάλιστα δύναται εὖ ποιεῖν τοὺς φίλους.
Αὐτῷ εἴνι γε ἀνδρὶ αἱ αὐτῷ δεδομέναι πόλεις μάλιστα ἐπί-
τενσαν. Εὔχην δὲ τινες αὐτοῦ ἐχέφερον ὡς εὐχοίτο δύνασθαι
εἰς γε ἀνὴρ μαλιστα ἀλέξασθαι τούς τι ἀγαθὸν ποιήσαντας
αὐτὸν.

13—15. Καταστρέψω. Κατέστρεψα τὴν χώραν.
Κατεστρεψάμην τὴν χώραν. Ἄρα κατέστρεψες τὴν χώραν;
Ἄρα κατέστρεψω τὴν χώραν; Ἄρος οὐ κατέστρεψας τὴν
χώραν; Ἄρα μὴ κατεστρέψω τὴν χώραν; Ἐτιμωρησάμην.
Ἄρος ἐτιμωρησω; Ἄφειδεστατα ἐτιμωρησάμην. Ἄρος οὐκ
ἐτιμωρήσαντο; Ἐτιμωρησαντο ἀδεῶς. Εἶδον παρὰ τὰς
στειβομένας ὁδοὺς πολλοὺς χειρῶν καὶ ποδῶν καὶ ὁφθαλμῶν

στερούμενον. Ἐλεξεν δικην ἐπιθῆναι τοῖς κακούργοις πᾶσιν. Ὁποι ὡμεν, ὃνκ ἔασομεν τους ἀδίκους καταγελᾶν. Ὁποι πορευούμεθα, δίκην ἐπιθήσωμεν τοῖς κακούργοις καὶ τιμήσωμεν διαφερόντως τοὺς ἀγαθούς. Άδεως ἐπορεύοντο ὅποι ἵθελον. Αὐτὸς αρειδεστατα παντων ἐτιμωρήσατο. Κατεστρέψατο πάσιν τὴν χώραν. Ἐποιησε τοὺς ἀφίστους καὶ πιστοτάτους ἄνδρας ἀρχοντας ἵσ κατεστρέψατο χώρας. Ἡλεξατο αὐτὸς εἰς γε ἀνὴρ μάλιστα τοὺς αὐτὸν κακῶς ποιήσαντας. Ἐπειρώμην ἀλεξασθαι τοὺς τι ἀγυθὸν ποιήσαντας ἐμέ. Ἐπειρώμην ἀλεξασθαι καὶ μὴ ἔην τοὺς αδίκους καταγελᾶν. Πάντες ἐκ τοῦ αὐτομάτου εἶλοντο Κύρον ἀρχοντα ἀντὶ Τισσαφέριον. Εἶλετο οὖς ἑώρα ἐθέλοντας κανδυτεύειν. Καὶ ἐκ τούτου πάντες εκ τοῦ αὐτομάτου ἐστήσαντο. Ἐποιήσατο περὶ πλείστου τιμῆν διαφερόντως τοὺς εἰς πόλιμον ἀγαθούς, τοιγαροῦν πολλὴ ἥν ἀφθονία αὐτῷ πιστοτάτων καὶ ἀρίστων. Πλειστη ἥν ἀφθονία αὐτῷ ἐνί γε ἀνδρὶ τῶν ἐθελόντων καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ μάχεσθαι, καὶ αὐτῷ χρήματα καὶ τὰ ἑαυτῶν σώματα προέσθαι.

16—21. Παρὰ τὰς σπονδὰς πάσχω. Ἐπαθε παρὰ τὰς σπονδὰς. Ἐπαθεν οὐδὲν παρὰ τὰς σπονδὰς. Ο θεραπων οὐδὲν παρὰ τὰς σπονδὰς ἐπαθεν. Ζετο περὶ πλείστου τον θεραποντα μηδεν παρὰ τας σπονδας παθεν. Περὶ πλείστου ἐποιεῖτο τὸν θεραποντα μηδεν παρὰ τὰς σπονδὰς παθεν. Οἱ ἐκ τοῦ ἀδίκου φιλοκερδοῦντες οὕποτε χρήσονται ἀληθινῷ στρατεύματι. Εἰς γε δικαιοσύνην φανερὸς ἥν ἐπιθείκνυσθαι βουλόμενος· ποιεῖτο γὰρ περὶ πλείστου δίκην ἐπιθεῖναι τοῖς ἐκ τοῦ αδίκου φιλοκερδοῦσιν. Ἐστρατεύετο εἰς τὴν Πισίδων χώραν ον χρηματων ἔνεκα, αλλὰ τιμωρησόμενος. Κερδαλεώτερὸν ἐστι Κύρῳ καλως πειθαρχεῖν η τὸ κατα μῆτρα κέρδος.

"*Ητησαν κατὰ μῆνα τὸν μισθόν.* Τὴν οὐδενὸς καλῶς ὑπηρετήσατος αὐτῷ προθυμίαν οὐδεπώποτε ἀχάριστον εἶσεν. Οὕποτε μεταμελήσει ὑμᾶν εἴ τι ἐμοὶ προστάξαντι καλῶς ὑπηρετούντε. Τὴν τῶν καλῶς πειθαρχησάντων προθυμίαν οὐδεπώποτε ἀχάριστον εἶσεν. *Ηὔχετο ζῆται τοσοῦτον χρόνον* ἔστε τιμωρήσατο τούς τι ἀγαθὸν ποιήσαντας αὐτόν. Κράτιστος ἐγένετο θεραπεύειν οὓς ἐποίησε φίλους. Οὐ καθηδυπάθησεν ἀ ἐκτήσατο χρήματα. *Ηδὲώς ἐπόνει καὶ θαρράλεως ἐκτάτο,* εἰδὼς ὅτι ὁ Κῦρος οὐκ ἀφέλοιτο αὐτὸν τοὺς προσόδους ἀλλὰ πλείω προσδοίη. "Εστι δειπός ἐκ τοῦ δικαίου οἰκονόμος, καὶ ἀφαιρεῖται τοὺς φιλοκερδούντας ἀ ἥδη κέκτηνται. Φανερὸς ἦν πειρώμενος χρησθαι τοῖς τῶν ὑποκρυπομένων χρήμασιν. Κράτιστοι ἦσαν συνεργοὶ τούτου ὅτου ἐπιθυμοίσαν οἱ φίλοι. Αὐτὸ τοῦτο ἐστιν ὡπερ αὐτὸς ἔνεκα φίλων δέομαι ὡς συνεργοὺς ἔχοιμι. "Οσους κρίνειν ὁ βασιλεὺς ἵκανοὺς συνεργοὺς είναι, ἥδεως ἐθεράπευον οἱ ὑπίκοοι. *Ἄρα πλούσιός ἐστι;* Τιγχάνει πλούσιος ὡν. Θεραπεύσω σε τοῦτο ὡπερ ἔνεκα φίλου δέη. Οὐ φθωνεῖ τοῖς πλοντοῦσιν. *Ἐδίδων αὐτῷ κατὰ μῆνα τὸν μισθόν.* Κρατίστους συνεργοὺς καὶ ὑπηρέτας ἔχει πατὸς ἔργον.

22—27. *Γεύομαι.* Θέλω γεύεσθαι. Θέλω γεύσασθαι τούτου τοῦ οἴνου. Θέλω γεύεσθαι τούτων τῶν κρεάτων. *Ἄρα θέλεις γεύσασθαι τούτων τῶν κρεάτων;* *Ἄρα θελεῖς γεύεσθαι τούτου τοῦ οἴνου;* *Μὴ γεύον τούτου τον οἴνον.* Μὴ γεύσαι τούτου τοῦ οἴνου. Θέλω ἀλθευσαι. Θέλω ἀληθεύειν. Δέομαι σου γεύσασθαι τήμερον τούτου τοῦ οἴνου. Γεύσομαι τούτου τῆς δείλης. *Ἐξέπιε τὸν οἶνον.* *Ἐξέπινε τὸν οἶνον.* *Ἐκπιομαι τὸν οἶνον.* Οὐ γεύσομαι τῶν κρεάτων σὺ γάρ πεινῶ. *Ἄρο ὡν πεινᾶς;* *Ἄρα μὴ πεινᾶς;* *Δῶρα δὲ πολλὰ ἐλαμβάνε διὰ πολλα.* *Δια τοντο εἰς γε ὡν ἀνὴρ πλεῖστα ἐλαμβάνε*

δῶρα ὅτι ἐτίμα διαφερόντως τοὺς ἀγαθοὺς καὶ ὅνκ εἴα τοὺς
κακοὺς καταγελᾶν. Διεδίδον εἰς γε ὥν ἀνὴρ πλεῖστα δῶρα,
οἷμαι τοὺς φίλους, ἀεὶ σκοπῶν ὅτου μάλιστα ἔκαστος δέοιτο.
Νομίζει οὐδένα κοσμον μεῖζονα εἶναι ἀνδρὶ η̄ φίλους καλῶς
κεκοσμημένους. Πρὸς τοὺς φίλων τρόπους ἐσκόπει πρὶν
διαδοίη αὐτοῖς δῶρα. Πρὸς τοῦ Κύρου ἦν ἀφειδέστατα
τιμωρεῖσθαι τοὺς κακούργοντος. Τῷ σώματι μᾶλλα πολλοὺς
είχε κόσμους. Τὸ τὸν βασιλέα πριεῖναι τῶν ὑπηκόιων τῷ
προθυμεῖσθαι χαρίζεσθαι ταῦτα ἔμοιγε δοκεῖ ἀγαστά εἶναι.
Τὸ μὲν εἶναι αὐτῷ πολλὴν ἀφορίαν τῶν προθυμούντων
διακινδυνεύειν οὐδὲν θαυμαστόν. Βούλομαι καὶ σὲ γεύσασθαι
τοντων ἐγὼ γὰρ τούτοις ἡσθην. Ἄρ, ἡδη τούτῳ τῷ οἴνῳ;
Οὕπω δὴ πιλλοῦ χρόνου τούτου ἡδίονος οἴνον οὐκ ἐγενσάμην.
Ἐπεμψέ μοι τήμερον βῖκον οἴνον ἡμιδεῆ καὶ χῆρα ἡμιβρωτον.
Οὗτος ὁ οἴνος ἡδέστατός ἐστι. Δεόμαι τοῦτον τὸν οἶνον
ἐκπιεῖν τήμερον σὺν οἷς μάλιστα φιλεῖς, οὐ γὰρ πω δὴ πολλοῦ
χρόνου τούτου ἡδίωνι οἴνῳ ἐπέτυχον. Ουχ ἡδομαι οἴνῳ.
Ουχ ἡδομαι τῷ σῷ οἴνῳ. Ἐνταῦθα σῖτος καὶ οἶνος σπάνιοι
πάνταν εἰσίν. Ἄρα πεινά ὁ σὸς ὑππος; Ἐπεμψέ μοι Κύρος
ἡμιβρωτους ἄρτους ως μὴ πεινῶ. Ἐμβαλε τοῦτον τὸν χιλὸν
τῷ σῷ ὑππῷ ως μη πεινάσῃ. Τὸν ἡμισυν τοντου τοῦ οἴνου
ἀδεῶς πιεῖται. Τὸν πολὺν τον οἴνον ἐπιε τῇ αντῇ ἡμέρᾳ.
Τήμερον εἶμι οἴκαδε.

28—31. Οὐδεῖς ὑπὸ πλειόνων πεφίληται. Ουδένα κρίνω
ὑπὸ πλειόνων πεφιλῆσθαι. Ἐκρινον οὐδένα πεφιλῆσθαι ὑπὸ^{τοῦ}
πλειόνων. Ἐκρινα οὐδένα φιληθῆναι ὑπὸ πλειόνων. Ἐκρινα
οὐδένα φιλεῖσθαι υπὸ πλειόνων. Ἐπεσεν ὁ βασιλεύς.
Αἰσθάνομαι πεπτωκότα τὸν βασιλέα. Ἄρ, ἐπεσεν ὁ
βασιλευς; Οίδα πεπτωκότα τὸν βασιλέα. Ο βασιλεὺς
ἔτυχε πεπτωκός. Ἐτυχε πίπτων. Τήμερον πιεῖται.

Μέλλει πεσεῖν. Θέλει ἐπιδείκνυσθαι. Θέλει δειχθῆναι.
 Φανερός ἔστι βουλόμενος ἐπιδείκνυσθαι. Ἐπιθυμεῖ
 κινδυνεύειν. Μέλλει κινδυνεῦσαι. Οὐδεὶς πώποτε οὔτε
 Ἑλλήνων οὔτε βαρράρων πεφίληται ὑπὸ πλειόνων. Κῦρος
 πεφίληται εἰς γε ἀνὴρ ὃν ὑπὸ πλείστων. Τεκμήριον δὲ καὶ
 τόδε τοῦ διαφερόντως πεφίλησθαι αὐτόν. Τὸ ἐν τῇ τελευτῇ
 τοῦ βίου αντῷ γενόμενον τεκμήριόν ἔστιν ὅτι ἔκρινεν ὁρῶς
 καὶ τὸν εὗνον καὶ τὸν πολεμίον. Οὐδεὶς πώποτε
 ἐπιχείρησε παρὰ Κύρου ἀπιέναι πρὸς βασιλέα. Πολλοὶ μὲν
 ἐπιχείρουν ἀπελθεῖν παρὰ βασιλέως πρὸς τὸν αδελφὸν, καὶ
 οὗτοί μέντοι οἱ μάλιστα ὑπὸ βασιλέως ἀγαπώμενοι. Τοῦ
 ἵππικοῦ ἥρχεν. Ἐτάχθη ἐπὶ τῷ δεξιῷ κέρατι ἄρχων τῶν
 πεζῶν. Ἡρχε πατρὸς τοῦ ἵππικοῦ. Ἐτυχεν δόμοτράπεζος
 ὃν τῷ βασιλεῖ. Αἰσθόμενος πεπτωκότα τὸν βασιλέα ἔφυγεν
 ἔχων ως χιλίους ἄνδρας περὶ αὐτὸν φύλακας. Ἀπώλοντο
 μαχόμενοι ὑπὲρ τῆς πατρίδος. Ἀνὴρ μὲν οὗτος ἐτελεύτησεν
 ἄρχειν αἰξιώτατος. Ἐνόμιζον πιστοὶ καὶ εὗνοντο Κύρῳ ὅτες
 τυχεῖν τῆς αἰξιωτάτης τιμῆς. Ὁπως οὖν ἐσεσθε ἄξιοι ἡς
 τυγχάνετε τιμῆς. Αἰσθόμενος ἀπολομένους τὸν φίλον καὶ
 δόμοτραπεζούς Κύρου ἔφυγεν. Αἰσθόμενος πιστοὺς καὶ
 εὗνοντο ὅτας αὐτοὺς διαφερόντως ἐτίμησεν. Οὐκ ἐδύνατο
 ὁδὸν εὑρεῖν καὶ ἀπώλοντο πλανώμενοι. Ταχέως εὗρομεν
 αὐτὸν ψευδόμενον πρὸς ἡμᾶς. Οὐπώποτε ἐπέτυχον ἥδιων
 οἵῳ τούτον οὖπερ πεποικα τήμερον σὺν Κύρῳ.

CHAPTER X.

1—5. Εἰμι ἀρήξων. "Ηει ἀρήξων. "Ηει μὲλλων ἀρῆξαι.
 "Ηεσαν ἀρήξοντες. "Ἄρο' εἰς ἀρήξων; "Ἄρο' οὐκ ἵασιν
 αρῆξοντες; "Ἄρα μὴ εἰσιν ἀρήξων; Αὐτίκα εἶμι. Εὐθὺς γει.
 "Απαξ" γει. "Ηει ποτε. Τρεῖς δ' ἐλέγοντο παρασάγγαι εἶναι
 τῆς ὁδοῦ. Δέκα δ' ἐλέγοντο στάδια εἶναι τῆς ὁδοῦ εἰς τὸν
 σταθμὸν ὅθεν ὥρμητο. "Ηεσαν ως πέντε παρασάγγαι τῆς
 ὁδοῦ διὰ τοῦ αυτῶν στρατοπέδου εἰς τὴν πόλιν. Μεταξὺ τοῦ
 ποταμοῦ καὶ τῆς τάφρου πέντε ἡσαν στάδια τῆς ὁδοῦ. Πάσης
 τῆς ὁδοῦ μεταξὺ τῶν τειχῶν ἡσαν ἐπτὰ παρασάγγαι. Οἱ
 πολέμιοι διώκοντες εἰς τὸ στρατόπεδον ὥρμητο. "Ἐφυγού-
 ὅσον τάχιστα διὰ τοῦ ἑαυτῶν στρατοπέδου. Μεταξὺ αὐτῶν
 καὶ τοῦ ποταμοῦ ἡσαν ως εἴκοσι στάδια τῆς ὁδοῦ. Ο ποταμός
 τε καὶ τὸ ὄρος διέχουσιν ἄλλήλων ἔξήκοντα στάδια. Τὸ
 στρατόπεδον οὐ πόρρω τῆς πόλεως ἦν. Κάλεσον Μέρωνα,
 αὐτὸς γὰρ πλησιαίτατός ἐστιν. Προήγεσαν διώκοντες.
 Προηγει διώκων τοὺς πολεμίους. Καὶ δ' αὖ ως ησθοτο
 ὅτι βασιλεὺς ικῷ τὸ καθ' ἑαυτὸν καὶ εἰς τὸ πρόσθεν οἴχεται
 διώκων, αθροίζουσι τοὺς ἑαυτῶν καὶ συντάπτονται. Οὐκ
 ἔφασαν ἴέναι τοῦ πρόσω. "Ηεσαν τοῦ πρόσφ πρὶν δηλον εἴη
 ὅτι ποιήσει τὸ ἄλλο στράτευμα. "Ιμερ εἰς τὸ στρατόπεδον
 ἀρήξοντες. "Ιομερ εἰς τὸ στρατόπεδον ἀρήξοντες. Συμβού-
 λευμόμεθα εἰ πέμποιμέν τινας η ἰοιμεν αὐτοὶ εἰς τὸ στρατό-
 πεδον. "Ιομερ πάντες ὅσον τάχιστα εἰς τὸ στρατόπεδον.
 Καλέσωμεν τοὺς πλησιαίτατον τῶν στρατιωτῶν καὶ
 διώκωμεν τοὺς φεύγοντας πολεμίους. Μὴ φύγωμεν.

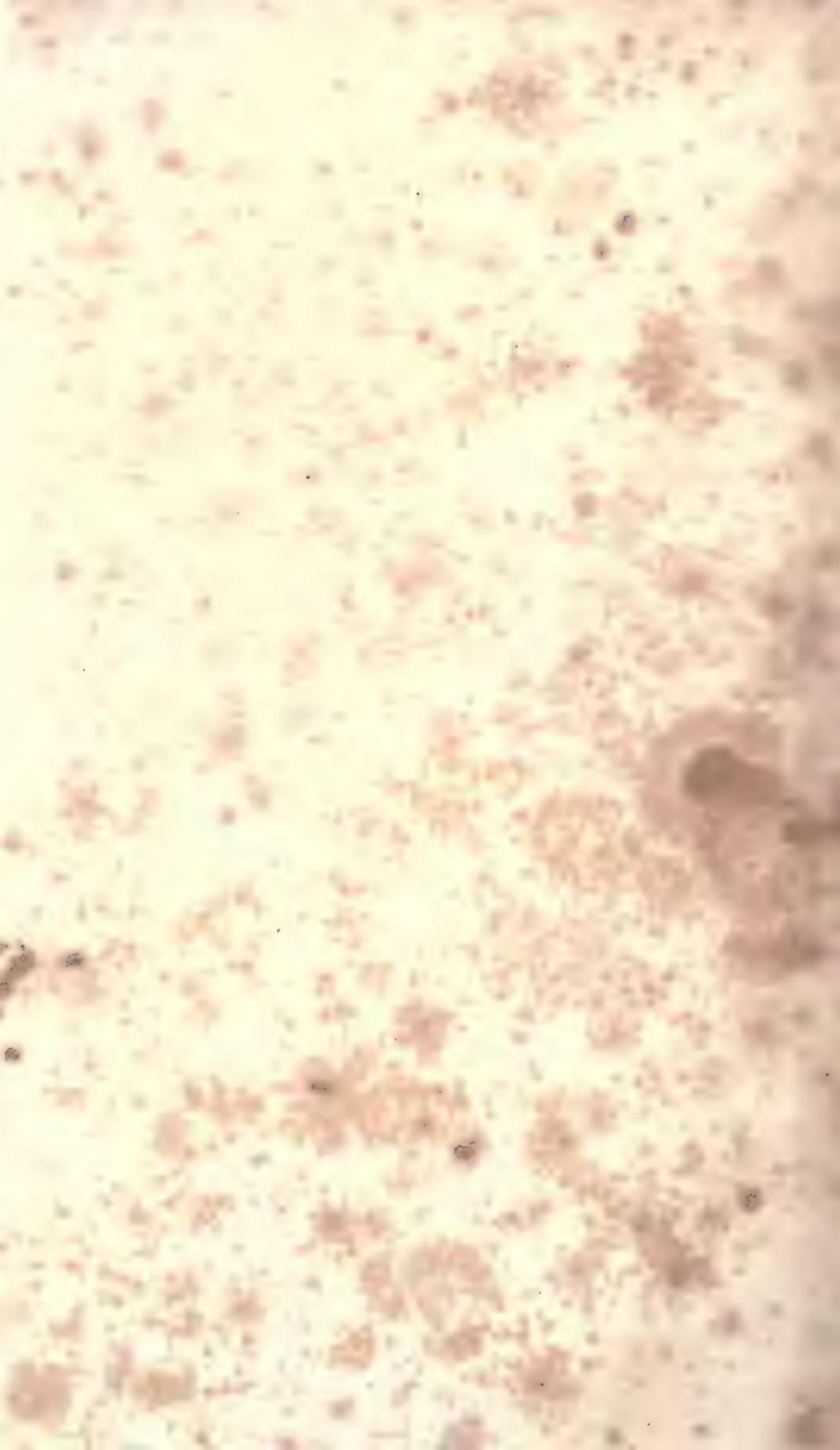
"Ηρπαζον τὸ στρατόπεδον ὡς ἥδη πικῶντες. Ἡν σοφὴ καὶ καλή. Ἐλέγετο καλλίστη εἶναι τῶν ἐπ' αὐτῆς. "Ησθοντο ὅτι ἡ Συννέσεως γυνὴ εἴη ἡ καλλίστη καὶ σοφωτάτη τῶν ἐπ' αὐτῆς. Καὶ δὲ αὖτις οἱ Ἑλληνες ὅτι οἱ πολέμοι λελειπότες εἶησαν τὰ ὄρη.

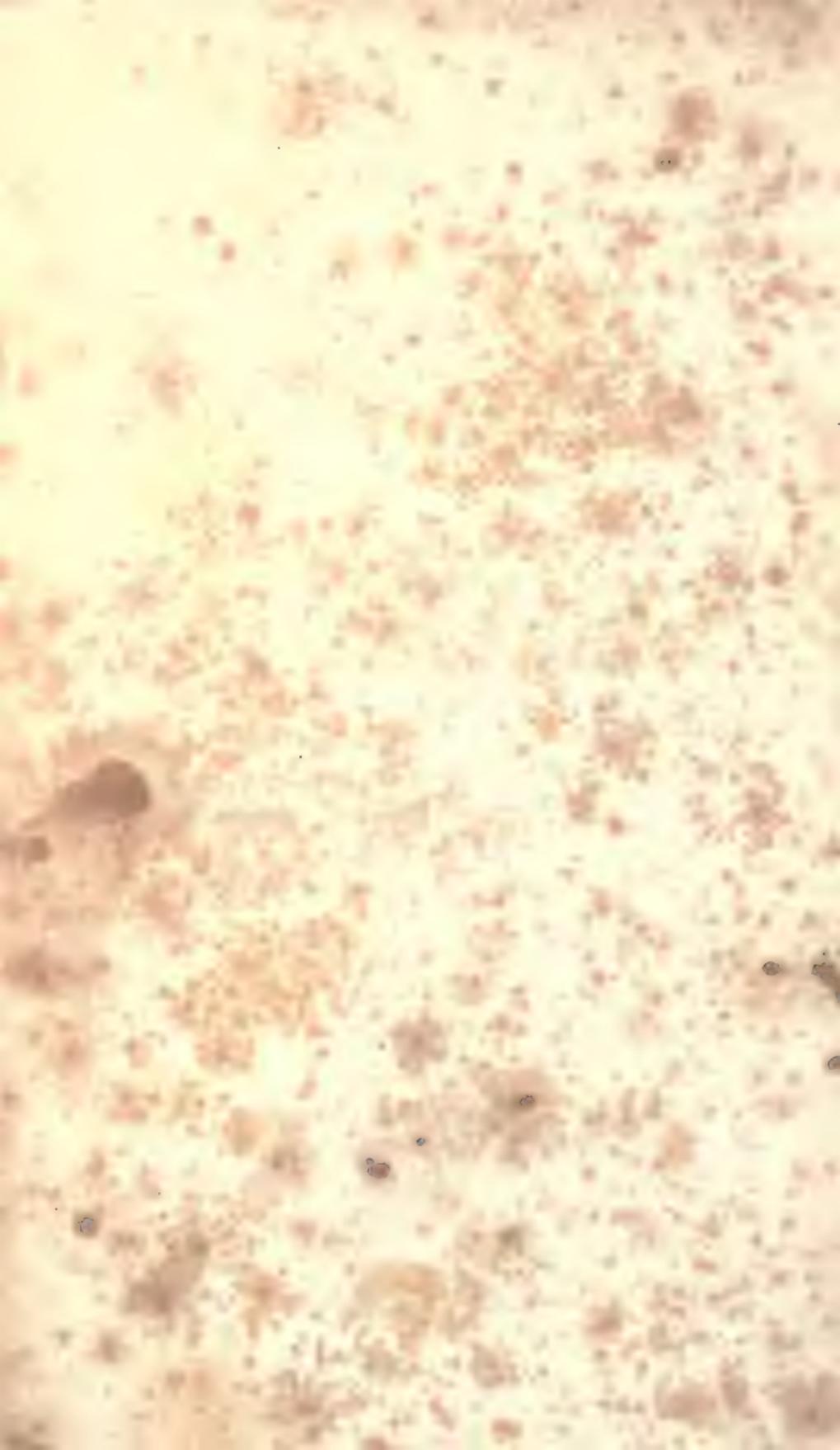
6—12. Ἄρα συνέτυχες τῇμερον τῷ βασιλεῖ; Πολλοῦ χρόνου οὐ συντετύχηκα αὐτῷ. Ἐλεξεν ὅτι συντύχοι βασιλεῖ. Ἐλεξεν ὅτι συντυγχάνοι βασιλεῖ ἀμα τῇ ἡμέρᾳ. Εἰδε τὸ βασίλειον σημεῖον. Τὸ βασίλειον σημεῖον ὁρᾶν ἔφη. Ἐφη αὐτὸς τὸ βασίλειον σημεῖον ὁρᾶν. Τὸ βασίλειον σημεῖον ὁρᾶν ἔφασαν αὐτοί. Οὐκ ἔφασαν αὐτοὶ τὸ βασίλειον σημεῖον ὁρᾶν. Οὐκ ἀπέκτειναν οὐδέρα ἀλλ᾽ ἔτρωσαν πολλούς. Ἐδεισαν μὴ βασιλεὺς περιπτύξειν ἀμφοτέρωθεν τὸ κέρας καὶ κατακόψειν. Λεδοίκασι μὴ οἱ Ἑλληνες παίσωσι καὶ ἀκοτίσωσιν. Μὴ φριβωμεθα μὴ ὁ βασιλεὺς ἄγῃ τὸ στρατευμα ταύτη. Εἰ ἀγοι βασιλεὺς τὸ στρατευμα ταύτη κατακόψωμεν. Εἰ ὅπισθεν ἀναβαίνοι ὁ βασιλεὺς συστρεψόμεθα καὶ δεξομεθα. Καὶ τότε συνεστρέψατο, νομίζοντες ὅτι οἱ πολέμοι ταύτη προσίοιεν. Δῆλος ἦν ὁ βασιλεὺς ὅπισθεν προσιών. Δῆλοι ἦσαν οἱ τοξόται προϊόντες. Δῆλοι ἦσαν δεξόμενοι τοὺς ἐν τῇ πρώτῃ συνόδῳ πρὸς τὸν πολεμίοντος αὐτομολήσαντας. Προέδωκε τὸν φιλον. Οἱ αὐτομολήσαντες ησαν πρὸς βασιλέα. Οἱ αὐτομολήσαντες καὶ ὁ βασιλεὺς συνηρεσαν. Μεῖον εἶχε ἐν τῇ πρώτῃ συνόδῳ. Μεῖον ἔχοντες ἐν μάχῃ ἔφυγοι ὅσον τάχιστα. Ἐν φ' δὲ προσηγεσαν πολὺ ἐπι προθυμότερον ἢ τὸ πρόσθεν, ἔχοντες τὸ βασίλειον σημεῖον—ἀετόν τινα χρυσοῦν αγαπεταμένον—οἱ Ἑλληνες παρεσκεναζόντο ὡς δεξόμενοι. Ἡκε προτερός μον ἔχων τὸ βασίλειον σημεῖον. Ἐστησαν ἐν κούμῃ τινί. Κατέστησαν τὴν φαλαγγα εἰς τὸ αντὸ σχῆμα ὥσπερ τὸ πρῶτον. Ἰππέων ὁ λόφος ἐνεπλήσθη,

ἀλλ' οἱ πεζοὶ ἡσαν ὑπὲρ τοῦ λόφου ἐν κώμῃ τινί. "Ἡεσαν εἰς γήλοφόν τινα ὑπὲρ τῆς κώμης. 'Τπὲρ τῆς κώμης γήλοφος ἦν ἔμπλεως παντοίων ἀμπέλων καὶ δευδρῶν. "Ἡεσαν ὅσον πορῷωτάτω εἰς κώμην τινὰ μεστὴν σίτου καὶ οἶνου. Ενταῦθα δὲ ἔστησαν, οὐ γὰρ ἦν γιγνώσκειν τὸ ποιούμενον ὑπὲρ τοῦ ὄρους. 'Ἐν φ' ἐθεάσαν τὸ βασίλειον σημεῖον ἐπὶ προθυμότερον προήσαν. 'Ο βασιλεὺς καὶ οἱ ἀμφὶ αὐτὸν ἀνέστρεψαν ἐπὶ λόφου τινος ἀνδρῶν δὲ οὗτος ἐνεπλήσθη ὥστε τὸ ποιούμενον μή γιγνώσκειν. 'Ο βασιλεὺς ἐνέπλησε τὸν γήλοφον ἵππεων, ὥστε τὸ ποιούμενον ήμᾶς μὴ γιγνώσκειν.

13—19. *Ἐπὶ τὸν λόφον ἀνέβη τὸ στράτευμα. Ἀνεβίβασε τὸ στράτευμα ἐπὶ τὸν λόφον. Ὡρμητο ἄλλοι ἄλλως. Ἐλεγον ἄλλοι ἄλλως. Τὴν νύκτα οὕτω διεγένετο. Ποῦ τὴν νυκτα διεγένον; Τὴν νύκτα οἵκοι διεγενόμην. Κατέλαβον διηρπασμένον τὸ στρατόπεδον. Άρα κατέλαβες διηρπασμένον τὸ στρατόπεδον; Πότε ἀφίκετο; Αφίκετο ἀμφὶ δορπηστόν. Αφίκετο δυομένον τοῦ ἡλίου. Καὶ τέλος δύντος τοῦ ἡλίου ἀφίκετο. Κῦρος ἡλιαννεν ἀφ' ἵππου ψιλὴν ἔχων τὴν κεφαλήν. "Ηλασεν ἀνὰ ιράτος διὰ μέσης τῆς πόλεως ψιλὴν ἔχων τὴν κεφαλήν, βοῶν ὅτι βασιλεὺς ἡκοι ἔχων μέγα στράτευμα. Ὡς δ' ἐψιλοῦτο ὁ λόφος, ἀνέβη ἔχων ὡς πεντήκοντα ἵππεις τὰ πέραν κατοψόμενος. Ἀνεβίβασε τοὺς ἄνδρας ἐκὶ τὸν λόφον. Καὶ τέλος, πάντες ανὰ ιράτος ἐφυγον ἄλλοι ἄλλως. Σχεδὸν δ' ὅτε εἶδον τὸ βασίλειον σημεῖον καὶ ἡλιος ἐδύνετο. Ἐθαύμαζον ὅτι οὐδαμοῦ φαίνοιτο οἱ πολέμιοι. Θαυμάζω ὅτι οὐ φαίνοιτο ὁ ἐρμηνεύς. Ἐθαύμαζε ὅτι ὁ ἀδελφὸς οὐδαμοῦ φαίνοιτο πρὸν δῆλον γ' τὸ ποιούμενον. Θαυμάζω ὅτι οὔδεις ἀπὸ βασιλέως παρείη. Σχεδὸν δ' ὅτε ἐδύνετο ὁ ἡλιος, ἦκεν ἀγγελος ἰδροῦντι τῷ ἵππῳ, βοῶν Ἐλληνικῶς ὅτι οἱ πολέμιοι προσέρχονται ὡς εἰς μάχην*

παρασκευασμένοι. Εἰδότες αὐτὸν τεθνηκότα, πάντες ἐδικρύσαμεν πολὺν χρόνον. Εἰδότες πεπτωκότα τὸν πολεμίων ἀρχοντα ἐπείημεν πολὺ προθυμότερον. Ανεπαύθησαν περὶ μέσας νύκτας. Άμφὶ δὲ δορπηστὸν ὅσθοντο τεθνηκότα τὸν στρατηγόν. Οὐκ ἐδύναντο τὴν ὁδὸν εὑρεῖν ὥστε πολλοὺς πλανωμένους ἀπολέσθαι. Κατέλαβον εἴ τι σιτίον ἢ ποτὸν ἦν αὐτοῖς καὶ τῶν ἄλλων χρημάτων τὰ πλεῖστα διηρπασμένα ὑπὸ τῶν πολεμίων ὥστε ἀδειπνοι καὶ ἀνάριστοι ἦσαν. Τὸ στράτευμα ἦστη ἀρσίτον ἐνεκα ἄμα τῇ ἡμέρᾳ. Άρεν σιτίον καὶ ποτοῦ ταύτην τὴν νυκτα διεγένοντο. Ἐνέπλησε δέκα ἀμαξας ἀλεύρων καὶ οἴνου ἵνα διαδοίη σιτίον καὶ ποτὸν τῷ στρατεύματι. Οὐκέτι διέδωσε σιτίον καὶ ποτὸν τῷ στρατεύματι ὥστε ἔνδειαν σφραδὰν λαβεῖν αὐτούς. Οὐδαμοῦ ἐφαίνετο βασιλεὺς, πρὶν ἀν παρασκευάσαι τὸ στράτευμα πεντηκόντα ἀμαξας πλήρεις ἀλεύρων καὶ οἴνου. Οὕπωποτε ἦλαντε πρὸ τῆς στρατιᾶς. Εἰκαζομεν αὐτὸν αὐτομολῆσαι πρὸς τοὺς πολεμίους. Τπωπτεύομεν αὐτὸν προδεδωκέναι ἡμᾶς. Ωρὰ τοῦ ἀναπαύεσθαι.

ЛИАНЫ СИНТ
АКДОЗИАНОВА ЧЕГЕЛДИШ

APRIL 6 1946

ORDERED FROM
OLD AUTHORS FARM
MORRISBURG, ONTARIO

THE LIBRARY
UNIVERSITY OF CALIFORNIA
LOS ANGELES

UC SOUTHERN REGIONAL LIBRARY FACILITY

A 000 032 045 7

